

Vuoden 2013 uutuusmallit

*Seitseminen, Ahvenanmaa,
Pohjois-Norja, Venäjä...*

**Osamaksulla vai
pankkilainalla**

Koeajossa:

- **La Strada Fano**
- **Hymer StarLight B 585 MB Sprinter**
- **Dethleffs Beduin 560 ja Mazda CX-5 2,2**

PAL.VKO 2012-45

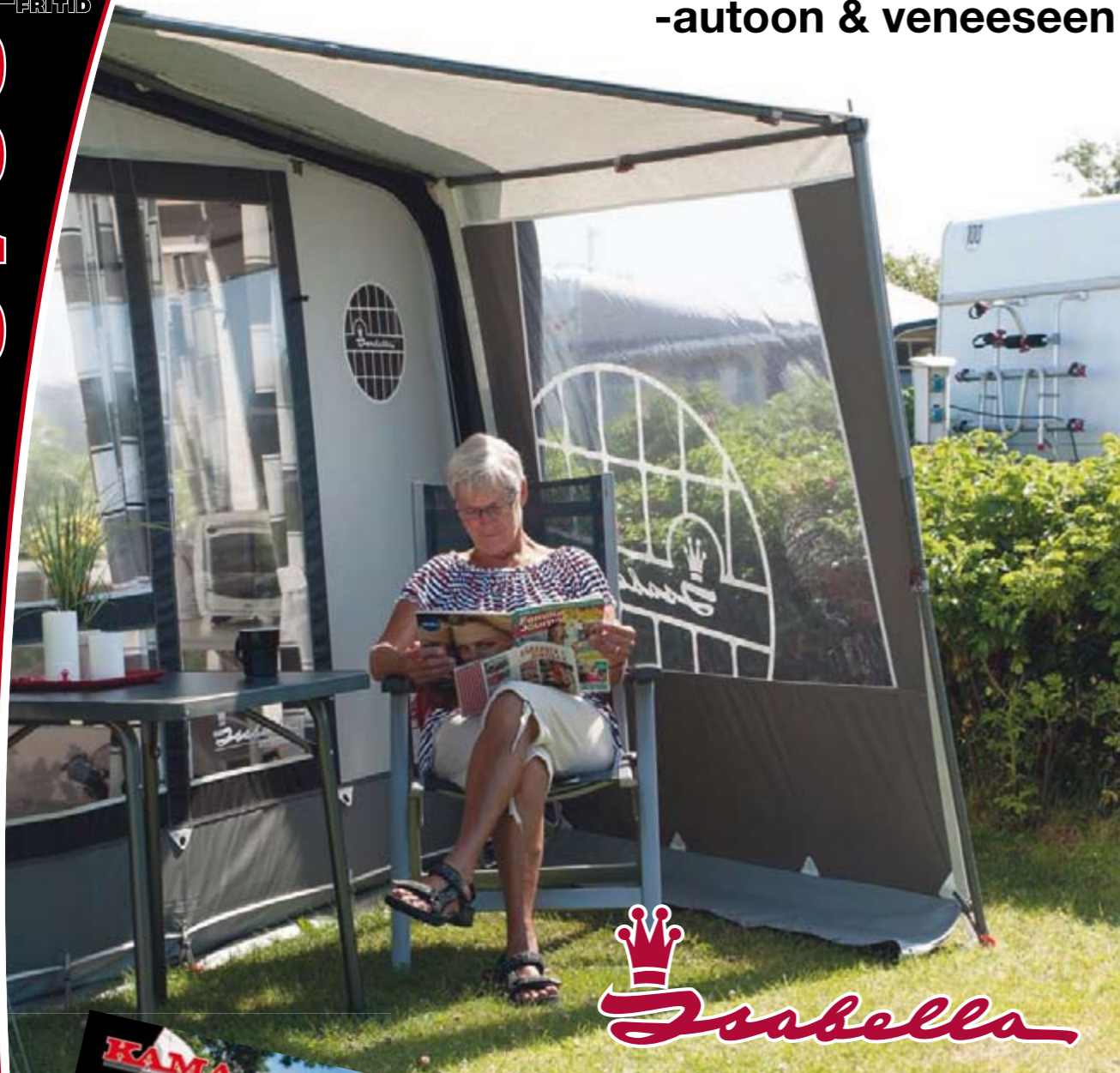
6 414881 982005

12005
198200-1205

Valencian helmiä

KAMA
FRITID**2013**

Campingtarvikkeet matkailuvaunuun, -autoon & veneeseen

Isabella

Isabella Cosy Corner - UUTUUS!

Ihanteellinen lisätarvike sille, joka haluaa ylimääräisen tuulensuojan esim. etuteltan yhteyteen tai pienen suojatun kulmauksen rentoutumista varten. Cosy Corner voidaan sijoittaa joko vasempaan tai oikeaan laitaan tai myös etuteltan keskelle. Jos Cosy Corner halutaan tehdä erityisen suureksi, niin kaksi Cosy Corner:ia voidaan asentaa kiinni toisiinsa. Syvyys noin 150 cm.

KAMA Fritidin valikoimasta löytyy etuteltta kaikille matkailijoille!

Riippumatta leiriytymis muodostasi tai vuodenajasta, KAMAn etuteltta valikoima tyydyttää useimpien toiveet.

Näe KAMA Fritidin uutuudet Lahden caravanmessuilla osastolla B&A!

KAMA
FRITID
25 v. 2012

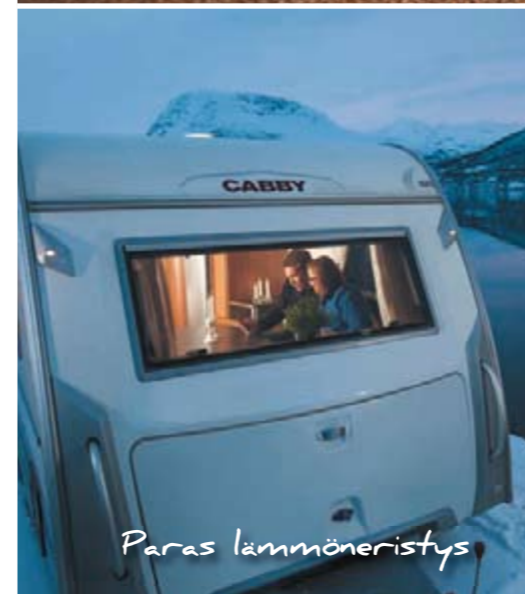
Johtava toimittaja
asuntoauto, -vaunu ja
vene tarvikkeissa.

Syyskuussa voit noutaa ilmaiseksi uuden Suomen-kielisen KAMA Fritid 2013 kuvaston jälleenmyyjältämme. 250 sivua tarvikkeita!

www.kamafritid.fi • www.isabella.net • www.wecamp.se/fi • www.enduromover.se

UUSI CABBY 2013**OLKAA KUIN KOTONANNE!**

Kodikkuus vertaansa vailla

Paras lämmöneristys

Katto korkeimmalla

Vankin rakenne

Turvallisuuden, toiminnallisuuden ja tyylikkyyden harmoniaa

Cabbyn sisätilat ovat nyt kodikkaammat kuin koskaan. Uudenlaiset ergonomiset ja pehmeämmin muotoillut istuintyyntyt ja korkeammat selkänojat lisäävät mukavuutta. Katto on nyt entistä korkeammalla, jolloin pidempikin ihminen nauttii olostaan. Tyylikkäätki keittiö ja kylpyhuone ovat omineet piirteitä huvijahdeista ja kylpylöistä. Omenapuun lämmin sävy rauhoittaa.

Testasimme myös markkinoiden vahvimman korimme kestävyyttä nostamalla henkilöauton vaunun katolle. Cabby ei ollut tästä moksiskaan!

Liity Sinäkin tyytyväisten Cabby-matkaajien kasvavaan joukkoon!

Kysy lisää jälleenmyyjältäsi.

*HUOMIOI UUDET JÄLLEENMYYJÄMME

ESPOO Caravan Center, Puh. 09-8494850, www.caravancenter.fi HYVINKÄÄ Hyvinkää Caravan, Puh. 019-483181, www.hyvinkaacaravan.net *KEMINMAA Aula Caravan Oy, Puh. 0207769707, www.aula-caravan.fi KOKKOLA Kokkolan Vaunupalvelu, Puh. 045-1396101, www.vaunupalvelu.fi NÄRPIÖ Närpiön Autotarvike Oy, Puh. 06-2200600, www.nbt.fi RAUMA Markkinointi Mika Lehtinen Oy, Puh. 0400-622632, www.mikalehtinen.net *ROVANIEMI Aula Caravan Oy, Puh. 0207769700, www.aula-caravan.fi

Tunnetusti turvallisin

CABBY
www.cabby.fi

20

Caravan Salon 2012
Düsseldorfissa tarjosi isoja ja
pieniä unelmia.

42 Hymer on laajentanut
vuosi sitten
uudistamaansa B-Klasse-
mallistoa kevyempään
suuntaan.

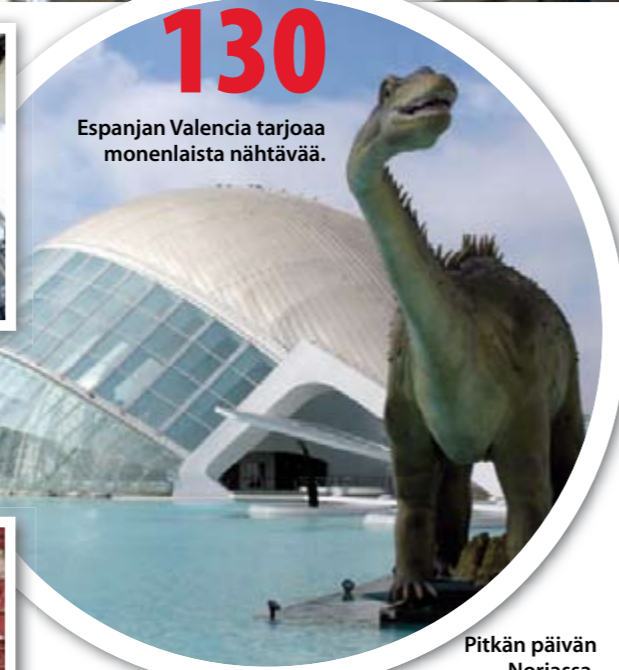
48 La Strada
Fano on
huolella
tehty.

112 Ahvenanmaa on jo
melkein ulkomailla.

146

Venäjän
jättikaupungit
eivät jätä ketään
kylmäksi.

130

Espanjan Valencia tarjoaa
monenlaista nähtävää.

Pitkän päivän
Norjassa.

140

5 Pääkirjoitukset

Päätoimittaja Pekka Heinonen 5
SF-Caravan ry:n puheenjohtaja Juha Hämäläinen 6

10 Ajankohtaista

Lähde Caravan-lehden lukijamatkalle 11
Karavaanarit nostalgisina Mobiliassa 14

20 Vaunut ja autot

Caravan Salon 2012: Isoja ja pieniä unelmia 20
Dethleffs Beduin 560 FR VIP ja Mazda CX-5 2,2 32
Hymer Starlight B 585 42
La Strada Fano 48
La Stradan haku suoraan tehtaalta 52
Italialaiset työn alla 54
La Strada tehdään käsityönä 56
Tehdas vuorimaisemissa 58
Mallivuosi 2013 60
Osamaksulla vai pankkilainalla 78
Meidän vaunumme: Solifer vuodelta 2004 80
Meidän automme: Adria A 660 DP 82
Takaisinkutsuun kannattaa vastata heti 84
Renkaissa ei kannata säästää 88
Matkailuautojen jättiläisiä Moskovassa 91

98 Kotimaassa

Mitä tahansa voi sattu 98
Pirstystä syksyyn: Vie lapsi metsään 100
Me reissaajat: Alku on yllättänyt iloisesti 105
Kolumni: Pertti Paasio 109
Venäjältä Haminaan 110
Melkein ulkomailla: Ahvenanmaa 112
Merellinen Maarianhamina 117
Lokin matkaparkki: Kävelyllä Vesijärven rannalla 124
Pikkuakan matkaparkki: Vanhan ajan tunnelmaa 125

128 Maailmalla

Itä-Virun uusin caravan-alue 128
Costa de Azaharin helmi: Valencia 130
Kolumni: Kylään kotiin Kaunasissa 138
Pitkän päivän maassa 140
Venäjän jättikaupungit eivät jätä ketään kylmäksi 146

170 Meidän kesken

Valkeat yöt Pietarissa 170
FICC-Rally Kanadassa 170
Pohjoismaisilla päivillä Norjassa 172
Oi niitä aikoja 176
Itse tehty matkailuvaunu toimi hyvin 181

MUKANA JOKA NUMEROSSA

ASiantuntijat vastaavat	93
Rekisteröintitilastot	94
Postilaatikko	160
Tarvikkeet	154
Kirjamatkalla	167
Keittiössä	168
Kauppa käy	178
Kalenteri	174
På svenska	186

Trafin CO2-tempoilu jatkuu

Epätietoisuus jatkuu matkailuautojen CO2-verotuksessa. Nyt tilanne on se, että kahdella samanlaisella autolla saattaa olla aivan erilainen verotus. Sekavaan tilanteeseen on johtanut kehnosti valmistettu laki ja Liikenteen Turvallisuusviraston eli Trafin äärimmäisen yksioikoinen lain tulkinta.

Matkailuautoilijoilta ryhdyttiin viime vuonna perimään CO2-perusteista ajoneuvoveroa auton kokonaismassan mukaan, ei todellisten hiilidioksiidipäästöjen. Matkailuautoilijat ovat kokeneet tämän silkkana mielivalta.

Lakia on perusteltu sillä, että se ohjaa käyttämään vähäpäästöisempiä autoja. Matkailuautojen osalta lakia on kuitenkin tulkittu yksioikoisesti siten, että matkailuauton todellisista päästöistä ei piitata, vaan verotuksen perustana on kokonaismassan perusteella saatu teoreettinen CO2-arvo.

Hyvällä tahdolla lakia olisi matkailuautojen osalta voitu soveltaa siten, että lain tarkoitus olisi toteutunut. Lakiin on jätetty mahdollisuus lisätä puuttuva CO2-tieto ajoneuvorekisteriin jälkikäteen. Mutta matkailuauton alustan valmistajan (esimerkiksi Fiat, MB tai Ford) antamat CO2-tiedot eivät kelpaa Trafille matkailuautojen perusveron laskennan pohjaksi. Eikä juuri mitään matkailuauton valmistajalta löydy CO2-mitattua päästötietoa, koska EU ei sellaista edellytä. Yksi ihmeellisyys lain soveltamisessa on se, että Suomessa valmistettavien matkailuautojen – lähinnä pienten retkeilyautojen – CO2-tiedoiksi kyllä riittää se, mitä alustan valmistaja on ilmoittanut.

SF-Caravan on alusta alkaen vastustanut epäselvästi muotoiltua lakia. Lain kuitenkin tultua hyväksytyksi SF-Caravan suunnitteli yhdessä Valtion Teknisen tutkimuslaitoksen eli VTT:n kanssa aloittavansa matkailuautojen CO2-päästöjen mittaukset. Tarkoitus oli muodostaa ajoneuvoperheitä samankaltaisille matkailuajoneuvoryhmille (sama alusta, sama kokoluokka), jotta näillä todistuksilla matkailuautoilijat saisivat oikeudenmukaisen verokehittelun. Jo pitkälle valmistettu suunnitelma tyssäsi siihen, että Trafi antoi ymmärtää, että sille eivät VTT:n tutkimustulokset kelpaa. Syyksi ilmoitettiin, että VTT ei tässä asiassa ole auktorisoitu tutkimuslaitos.

Keväällä arvostettu tarkastus- ja sertifiointipalvelujen tarjoaja TüV Nord Finland ryhtyi myöntämään matkailuautoille niiden todellisen päästöjen mukaisia CO2-todistuksia. Näillä todistuksilla useampi sata matkailuautoilijaa sai verotuskohtelunsa oikaistua, allekirjoittanut kuuluu tähän onnekkaiden joukkoon.

Mutta alkukesästä tulikin sitten lunta tupaan. Trafi lähetti katsastusasemille paimenkirjeen, jossa se kielsi hyväksymästä TüV Nordin, auktorisoidun tutkimuslaitoksen, CO2-tietoja.

TüV Nordissa tätä ei katsottu hyvällä. Yritys teki Trafin toiminnasta valituksen, jota käsitellään nyt Helsingin hallinto-oikeudessa. Päätös asiassa tulee joskus loka-marraskuussa. Seuraamme asiaa.

Pekka Heinonen
Päätoimittaja

Amerikan herkkua

Tutustuin matkailuautolla ”amerikkalaiseen unelmaan” reilun kolmen viikon verran. Väkisinkin tuli verrattua leirintämatkailua ja sen mahdollisia eroavaisuuksia mannerten välillä. Kaiken sanotaan olevan suurta lännessä ja tämä pitää suurelta osin paikkansa. Kalusto on valtavaa meidän mittapuun mukaan. Kaluston liikuttamiseen ei tarvita suomalaista älytöntä ajokorttisekamelskaa. B-kortilla voi ajaa vaikka millaista hirviötä, kunhan se vain on yksityisessä ajossa. Ammattiliikenne on asia erikseen. Matkailuauton ajamisessa ei ole minkäänlaista eroa sen painaessa 3 500 kiloa tai vaikkapa 6 000 kiloa. Kotimainen käytäntö tuntuukin entistä enemmän hölmöläisten hommalta.

Leirintäalueet ovat pääsääntöisesti erittäin siistejä. Alueet eivät ole mitenkään jättsuuria vaan oikeasti helposti hallittavissa. Sosiaalitulat ovat siistejä, mutta niitä on yllättävän vähän. Syynä tähän lienee, että amerikkalaisten matkailuvälineissä on erittäin suuret vessa- ja suihkutilat. He käyttävät omia sosiaalitulojaan ja tätä edesauttaa kaikkien yksiköiden liittäminen viemäriverkkoon.

Miltei joka alueelta löytyy uima-allas, mutta ravintolapalveluita ei yleensä ole tarjolla. Hämmästyttä herätti paloturvallisuus ja lähinnä sen puuttuminen. Jokaisella tontilla oli vanha kuorma-auton vanne, joka toimi tulisijana. Vanteen asiakas sai laittaa haluamaansa paikkaan. Pahimmillaan suuret roihut olivat katoksen alla oven vieressä. Ihme, ettei suuria vahinkoja tapahdu.

Nyt ymmärrän, miksi amerikkalainen vetää matkailuauton perässä citymaasturia. Julkista liikennettä ei ole, eikä takseja löydy muualta kuin suurkaupungeista. Tällaisilla pienemmällä matkailuautoilla, joilla olimme liikkeellä, tuotti pieniä hankaluuksia tutustua ympäristöön.

Liikenne moottoriteillä on ymmärrettävästi sängen hektistä ja moottoriteiden kuntokaan ei juuri säväyttänyt. Lisäksi automme jousitus oli kovempaa sorttia, mikä aiheutti muun muassa jopa seinän irtoamisen. Oli kuulemma kyseisen mallin tyyppivika. Pienemmät tiet taas olivat hyväkuntoisia ja idyllisiä niin maisemiltaan kuin erittäin hienosti hoidettujen pihanurmikoiden takia. Matka ei taitu tällöin ripeästi, mutta sielu lepää kauneudessa.

Kaikkiaan Amerikan manner on leirintämatkailun suurmaa, jonka anteja tulisi tutkia todella pitkän ajanjakson turvin. Siihen vain ei valitettavasti minulla ole henkilökohtaisesti mahdollisuuksia.

Juha Hämäläinen
SF-Caravan ry:n puheenjohtaja

caravan

Finnish Federation of Caravanning
Finnischer Caravan Verband
Federation Finlandaise de Caravanning

Aikakauslehtien Liiton jäsen
ISSN 0356-2468

Viipurintie 58, 13210 Hämeenlinna,
puh. toimisto (03) 615 311
puh. lehti (03) 615 3140
faksi (03) 615 3161 tai 615 3162
Kustantaja SFC-Markkinointi Oy, 46. vuosikerta
www.caravan-lehti.fi

Päätoimittaja

Pekka Heinonen, puh. (03) 615 3141, 050 505 3353,
pekka.heinonen@caravan-lehti.fi

Toimittaja

Pirjo Rättyä puh. (03) 615 3143, 050 362 3339
pirjo.rattya@caravan-lehti.fi

Ilmoituspäällikkö

Sari Reimi puh. (03) 615 3144, 050 566 2320
sari.reimi@caravan-lehti.fi

Osoitteenmuutokset

Päivi Mäkelä ja Teemu Tuuri, puh. (03) 615 311,
(03) 615 3133, jassenrekisteri@karavaanarit.fi

Tilaushinta kotimaahan 38,15 e vuosikerta
(6 numeroa + oppaat)

Aineistopäivät

6/2012 ilmestyy viikolla 45, aineistopäivä 15.10.2012

Painopaikka

PunaMusta Oy (Kosti Aaltosen tie 9)
PL 99, 80141 Joensuu
puh. (013) 255 200, faksi (013) 255 2550

Tämän numeron painosmäärä on 64 300 kpl

SF-Caravan ry

www.karavaanarit.fi
Toimisto (tuotemyynti, jäsenasiat, matkailuneuvonta, kurssit, talousasiat) avoinna ma-pe klo 9-15
puh. (03) 615 311, faksi (03) 615 3161
sf-caravan@karavaanarit.fi,
etunimi.sukunimi@karavaanarit.fi

Toiminnanjohtaja

Timo Piilonen, puh. (03) 615 3121, 050 592 6561,
timo.piilonen@karavaanarit.fi

Johdon assistentti

Petriina Punkari-Mäkiäho, puh. (03) 615 3122,
petriina.punkari-makiaho@karavaanarit.fi

Jäsenten osoitteita voidaan käyttää suoramarkkinointiin. Voit kieltää osoitteesi käytön ilmoittamalla siitä toimistoon.

SF-Caravanin jäsenyyden voimassaolo tarkistetaan säännöllisesti ja jäsenyyden päätyttyä etuna saatu hyöty lakkautetaan.

Uusi vuoden 2013 mallisto.

Entistä tyylikkäämpi

Uutuus: 6 «Design Edition» -erikoismallia, joissa RAPIDON tyylikkyys tiivistyy.

Entistä teknisempi

Uutuus: korirakenteet polyuretaania* ja lattian alapuoli polyesteria*.

Entistä helpommin hankittavissa

Uusi Serie 8. Täysintegroidut alkaen 68200 €.

Uusi vuoden 2013 mallisto

8 Series-sarjaa, 16 puoli-integroituja ja 28 täysintegroiduista mallia: tutustu 15.7. alkaen sivustossa www.rapido.fr
Olkaa ensimmäisten joukossa tekemässä unelmastanne totta!

Kabe näyttää mallia 2013

360

360

KABE
www.kabe.se/fi

Pohjoismaiden johtava matkailuajoneuvojen valmistaja Kabe on herkällä korvalla kuunnellut asiakkaiden palautetta ja hionut jalokivistään entistäkin halutavampia. Periaatteella, että parhaasta tehdään vielä parempi. Uuden 2013-malliston ulkoisia muutoksia ovat korin uusi muotoilu, joka avartaa sisätiloja mm. eturyhmää ja kaapistotiloja. Uudet helmalistat ja takapään uusi design uuden ulkoväriytyksen kanssa virtaviivaistavat muotoja ja tuovat sivuprofiiliin sulavalinjaista sporttisuutta

vähentämättä kuitenkaan Kabelle tunnusomaista perinteisyyttä. Sisätilojen viihtyisyyttä ja valoisuutta lisäävät kalusteiden kaksivärisyys, uudet valaisimet ja työtasojen lasimaiset pinnat. Valaistuksen miellyttävyyttä ja tunnelmaa on kohotettu lisäämällä epäsuoraa valaistusta. Saniteettitilojen design on uudistettu myös ja uuteen käyttöpaneeliin on integroitu kaikki vaunun toiminnot. Tässä lyhyesti uuden malliston muutoksia. Häikäisevään kokonaisuuteen voi tutustua Lahden Caravan-messuilla paremmin. Tervetuloa!

KABE
Travel Master
www.kabe.se/fi

Kaben matkailuvaunujen jälleenmyyjät:
 • Helsinki/Vantaa Helsinki Caravan Oy 09-2766560 www.helsinki caravan.fi
 • Hyvinkää Best-Caravan Oy 010 8324500 www.best-caravan.fi
 • Jalasjärvi Jalasjärven Kalustetalo (06) 4560669
 • Jyväskylä Jyvä-Caravan 0400 407 066 www.jyvascaravan.fi
 • Kajaani Kemppeisen Auto Oy (08) 614 0464 www.kemppaisenauto.fi
 • Kempele JP-Caravan Oy 050 3030 819 www.jp-caravan.fi
 • Kokkola Kokkola Caravan Shop Oy (06) 830 1310 www.caravanshop.fi

• Kouvola Kouvola Caravan Shop Oy (06) 830 1310 www.caravanshop.fi
 • Kuopio HS Pitkänen Oy 017 262 7400 www.hspitkainen.fi
 • Rovaniemi Caravankeskus Reatalo (016) 315 440 www.reatalo.net
 • Salo Auto Simelius Oy (02) 733 1550 www.auto-simelius.fi
 • Tampere Caravan Erälaukko Oy 02075 59960 www.eralaukko.fi
 • Turku Turun Länsi-Vankurit Oy (02) 274 9880 www.lansivankurit.com
 • Tuusula K&K Kivinen Oy (09) 273 1707 www.kkkivinen.fi
 • Ylivieska Viitamaa Caravan Oy (08) 423 327 www.viitamaacaravan.fi

Kaben matkailuautojen jälleenmyyjät:
 • Helsinki/Vantaa Helsinki Caravan Oy 09-2766560 www.helsinki caravan.fi
 • Hyvinkää Best-Caravan Oy 010 8324500 www.best-caravan.fi
 • Jalasjärvi Jalasjärven Kalustetalo (06) 4560669
 • Jyväskylä Jyvä-Caravan 0400 407 066 www.jyvascaravan.fi
 • Kempele JP-Caravan Oy 050 3030 819 www.jp-caravan.fi

• Kokkola Kokkola Caravan Shop Oy (06) 830 1310 www.caravanshop.fi
 • Kouvola Kouvola Caravan Shop Oy (06) 830 1310 www.kouvola caravan.fi
 • Rovaniemi Caravankeskus Reatalo (016) 315 440 www.reatalo.net
 • Salo Auto Simelius Oy (02) 733 1550 www.auto-simelius.fi
 • Tampere Caravan Erälaukko Oy 02075 59960 www.eralaukko.fi
 • Turku Turun Länsi-Vankurit Oy (02) 274 9880 www.lansivankurit.com

Matkailuautojen suosio kasvussa Amerikassa

Viime vuosina yhä useampi amerikkalainen on kokeillut, miltä tuntuu viettää lomaansa matkailuautolla. Matkailuautojen vuokraus on nyt suosituimpaa kuin koskaan, ja myös kauppa on Amerikassa käynyt hyvin.

Menneenä kesänä arviolta yli 20 miljoonaa amerikkalaista teki lomamatkansa matkailuautolla. Matkailuautojen vuokraajista yksi suurimmista, El Monte RV, kertoo että vuodessa vuokraustoiminta on kasvanut jopa 40 prosenttia.

Myös matkailuautojen myyntiluvuissa on ollut mukavasti kasvua. Amerikkalaisen matkailuautojen valmistajien edustavan RVIA:n (Recreation Vehicle Industry Association) mukaan kaupan kasvu jo viime vuonna oli viisi prosenttia, ja tänä vuonna kaupan arvioidaan edelleen kasvavan seitsemän prosenttia.

Amerikan markkinoilla myydyis-

tä matkailuautoista yli 90 prosenttia on valmistettu USA:ssa, ja näistä taas peräti 80 prosenttia yhdessä ainoassa osavaltiossa, Indianassa.

Matkailuautojen suosiolle Amerikassa on monia syitä. Yhdeksi syyksi on nähty se, että ankarien talousongelmien jälkeen lainahanat ovat taas auenneet. Mutta tärkeänä pidetään myös matkailuautolomien joustavuutta. Amerikassa on tunnetusti lyhyet lomat – keskimäärin vain kaksi viikkoa vuodessa – joten pitkiin viikonloppuihin panostetaan. Matkailuautolla pääsee lomailemaan kätevästi lähiseudulle. Tutkimusten mukaan valtaosa pitkien viikonloppujen matkoista tehdään 300 kilometrin säteellä kotoa.

Matkailuautoja käytetään myös moneen muuhun tarkoitukseen, kuten tukikohtana perheen harrastuksissa. Mutta tutkimusten mukaan useimmiten

PETER GEITEL

Matkailuautoja vuokraavan El Montin liikevaihto on kasvanut peräti 40 prosenttia edellisvuodesta. Caravan-lehden lukijamatkoilla käytetään El Montin autoja.

mainituksi syyksi lähteä liikkeelle matkailuautolla on kerrottu "halu nähdä Amerikkaa". Tämä näkyy myös kansallispuistojen leirintäalueiden suosion kasvuna.

Lähde: *The Economist*, August 11th-17th 2012. •

Ainutlaatuinen Route 66

Lähde Caravan lehden lukijamatkalle 8.4.-7.5.2013

PETER GEITEL

Lukijamatkalla upouusilla matkailuautoilla kahdeksan osavaltion ja kolmen aikavyöhykkeen läpi!

Keväällä 2013 Caravan-lehden lukijoita hemmotellaan ainutlaatuisella tilaisuudella lähteä elämänsä matkalle, joka vie legendaarisen Route 66 -reitit mahtaviin maisemiin halki Amerikan. Osallistujille on varattu täysin uudet matkailuautot suoraan Elkhartin tehtaalta Indianasta. Ohjelmaan sisältyy myös opastettu tehdaskierros.

Historiallisen valtatiekokonaisuus oli aikanaan noin 3 755 km ja se palveli alun perin vaellusreitteinä länteen. Aikanaan merkittävä ja monia vaiheita läpi käynyt tie elää nykyisin "Historic Route 66" -maisemareittinä, jonka varrella on edelleen vanhoja säilytettyjä osia. Tällä kertaa matkaamme idästä länteen – aivan kuten reitin ensimmäiset vaeltajatkin tekivät lähties-

sään 1920-luvulla Chicagosta kohti Kultaista Kaliforniaa ja uusia mahdollisuuksia. Indianasta siirrymme Illinoisin puolelle ja jatkamme historiallista Route 66 -reittiä myötäillen aurinkoiseen Kaliforniaan ja Enkelten kaupunkiin Los Angelesiin.

Nyt kannattaa toimia nopeasti – paikkoja on rajoitetusti! Varmista siis osallistumisesi ja koe upea Route 66 matkailuautoilun ja USA:n asiantuntijoiden Anneli ja Peter Geitelin johdolla. Matka toteutetaan Caravan-lehden ja Nordic Ferry Center Oy:n yhteistyönä.

Matkan alustava hinta on 2 795 euroa/hlö, kun autossa kaksi aikuista.

Tarkempi erittely siitä mitä hintaan sisältyy löytyy tämän lehden sivulta 38. •

Caravan-lehden lukijamatka vie legendaarisen Route 66 -reitit maisemiin halki Amerikan.

Vastuullinen matkanjärjestäjä: OK-Matkat / Nordic Ferry Center Oy. Varaukset ja lisätiedot: OK-Matkat / Nordic Ferry Center Oy / Kirsi Vuori, Pieni Roobertinkatu 13 B, 00130 Helsinki, puh. 09-2510 2052 tai kirsi.vuori@nfc.fi, www.ferrycenter.fi, www.okmatkat.fi. •

TURUN Länsi Vankkurit Oy

Täyden palvelun Caravan-talo

Pansiontie 6, 20200 Turku • Puh. 02-2749 880

Klikkaa sivuillemme:
www.lansivankkurit.com

M.A.T.

KABE **ADRIA** **Sun Living**

USKOMATTOMAN MONIPUOLINEN
KOE LIKKUMISEN VAPAAUS.

VALMISTETTU VUODESTA 1989 LÄHTIEN

Arkeen, vapaa-aikaan ja lomailuun-

Pössl retkeilyauto on valmis elämäsi kaikkiin tilanteisiin. Pösslin kanssa nautit kaikista tilavan henkilöauton eduista ja liikkuvan kotisi mukavuuksista. Koe liikkumisen vapaus ja löydä omasi retkeilyautojen laajimmasta valikoimasta.

Kysy lisää jälleenmyyjältäsi:
Rinta-Joupin Autoliike Oy, Turku puh. 02-281 0281 · Pori puh. 02-630 4700, Tervajoki puh. 06-478 770 · Kempele puh. 044-599 4655, www.rinta-jouppi.com

Tutustu markkinajohtajan laajimpaan valikoimaan:
www.poessl-mobile.de

PÖSSL

Bürstnerille ja Adrialle innovaatiopalkinnot

Kansainvälinen asiantuntijaraati, jossa myös Caravan-lehti oli mukana, on äänestänyt Adrian Astella Glam -sarjan vuoden innovatiivisimmaksi matkailuvaunuksi. Matkailuautoista tunnustuksen sai Bürstner Previo.

Eurooppalaisten caravanlehtien muodostama raati arvosti ennen muuta Astellan modernia sisutusta ja laadukkaita yksityiskohtia. Kiitosta saivat myös innovatiivisesti muotoiltu keittiö ja wc-tila.

Kakkoseksi vaunuissa tuli Dethleffs Tourist SD. Nostettavalla katolla varustettua vauhua kiiteltiin siitä, että pieneen tilaan on saatu väljät oleskelutilat sekä vuodepaikat neljälle. Kolmanneksi vaunuissa sijoitui Kabe Royal 560. Erityisesti arvostettiin sitä, kuinka hyvin vaunun suunnittelussa on otettu kaikki turvallisuustekijät huomioon.

Matkailuautojen ykköseksi äänestettiin Bürstner Brevio. Se sai kiitosta aivan uudesta innovatiivisesta oviratkaisusta. Auton takaseinässä on iso ylös nouseva ovi, joka lisää tämän van-luokan auton monikäyttöisyyttä. Auton perään on saatavissa tilava telta, joka suuresti antaa lisätilaa autolle.

Toiseksi eniten ääniä sai Dethleffs Evan. Erityisesti kiitettiin auton modernia ulkonäköä. Kolmanneksi eniten autoista pisteitä sai Bürstner Grand Panorama. Nimensä mukaisesti auto tarjoaa matkustajille huikean hyvän näkyvän ison tuulilasinsa vuoksi.

Pekka Heinonen

Vaunujen palkinnot ottivat vastaa Adrian tutkimus- ja kehitysjohtaja Anton Kastrevc (keskellä), Dethleffsin markkinointijohtaja Helge Vester (oik.) ja Kaben toimitusjohtaja Alf Ekström (vas.).

Vuoden vaunuksi valittu Adrian Astella-sarja herätti suurta kiinnostusta Düsseldorfin messuilla.

Kompakti, isolla takaovella varustettu Bürstner Brevio valittiin Vuoden matkailuautoksi.

Matkailuautojen palkinnot kävivät pokkaamassa Bürstnerin toimitusjohtaja Jürgen Hess (oik.) ja Dethleffsin toimitusjohtaja Dominic Suter (vas.).

PEKKA HEINONEN

PEKKA HEINONEN

Yhteistyössä:

Aidon tunnistaa

Tule tapaamaan uusia ja vanhoja tuttuja sekä nauttimaan välittömästä tunnelmasta Suomen vanhimmille karavaanarimessuille. Perinteikäs Turun Caravan Show tarjoaa kattavan valikoiman uutuuskalustoa aina ulkomaita myöden sekä taatusti viihdyttävää ohjelmaa. **Nähdään!**

Mistä aidon tunnistaa?

Osallistu kilpailuihin Facebookissa, voit voittaa Caravan Show -liput sekä muita mukavia palkintoja. www.facebook.com/CaravanShowCamping

11.-13.1.2013 Turku

www.turunmessukeskus.fi

Karavaanarit nostalgisina Mobiliassa

Kolmannet perättäiset karavaanareiden Nostalgia-päivät järjestettiin kesällä Mobiliassa. Tilaisuus kokosi paikalle jälleen vanhoja matkailuvaunuja ja autoja, sekä itse rakennettuja ajopelejä.

Teksti ja kuvat

ANTTI HENTTONEN

Kokoontumisen järjesti Caravan-lehti yhdessä Mobilian kanssa, joka on auto- ja tieliikennealan erikoismuseo Kangasalla. Nostalgiatapahtuma järjestetään aina 15. heinäkuuta ja tänä vuonna päivämäärä osui viikonlopulle. Monet saapuivat paikalle jo perjantai-iltana ja viihtyivät sunnuntaihin asti. Sateisista sääennustuksista huolimatta arvioitavana oli lähes 40 ajoneuvoa. Lisäksi viikonloppuna Mobiliassa vieraili joukko tilaisuuteen tutustuvia. Osa heistä oli edellisinä vuosina käyneitä, jotka eivät enää osallistu arviointiin.

Nostalgia-tapahtuma järjestettiin Mobilian matkaparkissa, asfaltoidulla pysäköintialueella. Huoltotilat ovat matkaparkin luokkaa, mutta keittiötilojen puutteen korvasi Mobilian mainio ravintola.

Nuoret innostuneet

Nostalgia-tapahtuman vieraat eivät olleet pelkääneet nostalgialäiskäisiä. Mukana oli myös paljon nuorempaa sukupolvea. Joukossa oli vanhojen autojen harrastajia, jotka ovat laajentaneet harrastustaan kesämatkailuun vanhalla vaunulla. Vaunuksi pyritään löytämään vetoautos ikäinen vaunu ja mieluiten myös samassa maassa valmistettu.

Osa nuorista kertoi matkailleen vaunulla lapsena perheen kanssa. Nyt haetaan lapsuuden ajan muistoja vanhoilla ajoneuvoilla. Matkatarvikkeiden astioita, grillejä ja lastenvaunuja myöden on oltava mielellään samalta aikakaudelta.

Arviointia ja kunniakirjoja

Sen lisäksi, että ihmiset kiertelivät vapaamuotoisesti toistensa ajoneuvoissa rupatellen ja arvioiden,

Nostalgiatapahtumaan kokoontui jälleen sankka joukko vanhoja matkailuajoneuvoja. Sääkin oli kohtuullinen vastoin ennustuksia.

suoritettiin tapahtumassa "viralista" arviointia. Raadin vaativaa hoidettua kolmen miehen voimin. Puheenjohtajana toimi Caravan-lehden pitkäaikainen vakituinen avustaja ja alan asiantuntija **Anssi Siukosaari**. Jäsenenä olivat alan asiantuntija ja moottoritoimittaja **Paavo Tukkimäki** sekä pitkän työn matkailuajoneuvojen myynnissä tehnyt **Matti Pesonen**. Osa kalustosta oli rakenneltu sisältä ja ulkoa kokonaan uudelleen, niin sisustuksen kuin värityksenkin osalta. Osa vaunuista oli entisöity ja tuunattu vain kevyesti. Paikalla oli muutama vaunu täysin alkuperäisessä kunnossa, edelleen kesäisin käytössä mutta säilytetty talvet huolella.

Oma lukunsa ovat itse rakennetut autot, joissa näkyi taidokasta työtä niin moottoritekniikan kuin puutyönkin puolella. Raati jakoi kunniakirjat seuraaville matkailuajoneuvoille: **Matti Maran** Volkswagen Matkaaja Transhotel 1989 sekä **Tapio Rautaisen** Mercedes-Benz 508 Teve olivat täysin alkuperäisessä kunnossa. Teven maalaukset olivat hienossa kunnossa, useista vuosittaisista vahakerroksista johtuen.

Kunniamaininnan sai **Jukka Kosken** itse rakennettu Mercedes-Benz. Vaaleansininen Mersu oli saanut ulkokuorensa mielenkiintoista

Raati teki kovan työn arvioidessaan nelisenkymmentä ajoneuvoa. Myös nuoret ovat innostuneet asiasta.

Ajokin linja-auto on saanut upean mahonkisisustuksen. Mittataulun kuoret ovat yhdestä puusta.

Vas. vanhassa vaunussa pitää olla ajanmukaiset tarvikkeet.

Mobiliassa on hauskaa tekemistä koko perheelle.

lisäyksiä.

Erytymämaininnan sai vuoden 1966 entinen Ajokki-Bedford linja-auto. Auton sisusta oli rakennettu upeasta mahongista. Perästä löytyi sauna ja suihku kalanmuotoisine hanoineen.

Alkuperäisistä matkailuvaunuista kunniakirjan sai **Sami ja Minna Tolosen** SMV 14 vuodelta 1969, sekä **Mauno Lempiälän** Matkaaja Pallas 5000 vuodelta 1986. SMV:ssä oli kaikki tallella, mm. komerossa alkuperäiset pahvilaatikot vaatteille.

Kunniamaininnan saivat **Matti Vuoppolan** Matkaaja 560 vuodelta 1985, **Matti Peltosen** SMV 526 vuodelta 1976 sekä **Risto Aholan** Solifer 6102 I vuodelta 1989. Solifer oli niin hienossa kunnossa, että portilla jo epäiltiin sen soveltuvuutta vanhojen vaunujen arviointiin. Ikärajana on ollut 20 vuotta.

Entisöidyistä vaunuista kunniamaininnan sai **Hannele Hatanpään** vuoden 1968 Sprite 400 Mk II. Tätä pientä sympaattista vaunua tuotiin useita Suomeen, mutta harva on säilynyt.

Ensi vuoden nostalgiala

Ensi kesänä Nostalgiatapahtuma järjestetään jälleen Mobiliassa. Vuonna 2013 15. heinäkuuta osuu maanantaiksi. Mutta mikä estää tulemastapahtumalle jo viikonloppuna.

Mobiliassa myös lapset viihtyvät, sillä tekemistä riittää. Nurmikkoisessa puistossa on hyvä uimaranta, leikkikenttä ja liikennepuisto polkuautoineen. Mobiliassa on paljon nähtävää ja opastetuilla kiertokäynnillä paljastuu museon laajuus.

Tapahtumassa olleesta kalustosta on mittava kuvakavalkadi Caravan-lehden kotisivuilla (www.caravan-lehti.fi) osiossa Nettijatkot.

Vanhat lelut ja muut aikakauden tavarat täydentävät sisustuksen.

TEHOKKAAT ILMASTOINTILAITTEET LIIKKUVAAAN KÄYTTÖÖN

Ilmastointilaitte kattoikkunalla Dometic FreshLight 1600 / 2200

- Ainutlaatuinen ilmastoinnin ja kattoikkunan yhdistelmä
- Energiategokas lämpöpumppu jäähdytykseen ja lämmitykseen
- 2 tehokasta mallia
- Jäähdytysteho 1550 / 2200 W
- Lämmitysteho 2050 / 2700 W

UUTTA
Saatavana nyt kahdella eri teholla!

Kevyt ja kompakti kattoilmastointi Dometic FreshJet 1100

- Kompakti kattoilmastointilaitte pieniin, alle 5 m ajoneuvoihin
- Kevyt ja kompakti rakenne, paino vain 22 kg
- Hyvä jäähdytysteho (1000 W) pienellä virrankulutuksella
- Lisävarusteena invertterisarja 12 V käyttöön ajon aikana

UUTTA
Pienin kattoilmastointi

Ilmastointi-lämpöpumppu lattia-asennukseen Dometic HB 2500

- Yhdistetty jäähdytys/lämmitysjärjestelmä lämpöpumpulla
- Tasainen ilmanjako erikseen säädettävillä suulakkeilla
- Jäähdytys 2500 W, lämmitys max 3000 W, käyttöjännite 230 V
- Lisävarusteena invertterisarjat 12 V käyttöön ajon aikana

Jäähdytys & Lämmitys

Mikä ilmastointilaitte sopii minulle? Olemme tehneet valintaasi helpottamaan oppaan, joka auttaa sinua löytämään sopivan ilmastointilaitteen matkailuajoneuvoosi.

Tutustu valintaoppaaseen nettisivuillamme:

www.my-caravanning.fi

Lisätietoja asiakaspalvelustamme puh. **020 741 3220**

www.my-caravanning.fi

Dometic Finland Oy Mestarintie 4 01730 Vantaa

INSPIRED BY COMFORT

Dometic
GROUP

Oyster®

Ensiluokkaista satelliitivastaan-ottoa ajoneuvossa

- Me suosittelemme SVT World ja TV Finland -kanavia
- Helppo käyttää
- Täysin automaattinen satelliitin haku
- Ensiluokkainen TV-vastaanotto
- ISO 9001 sertifioitu valmistaja
- Valmistettu Saksassa
- Kattava huoltoverkosto Pohjoismaissa
- 3 vuoden takuu

svtWorld

Caravan

 KAHA

 tenHaaft
Innovative Mobile Technology

www.kaha.fi

www.ten-haافت.com

Airstream rantautui Suomeen

■ Lahden moottoripyörämuseon vetäjä **Riku Routo** laivasi Amerikasta vuoden 1958 Airstream-matkailuvaunun. Alunperin hänen aikomuksena oli entisöidä vaunu, mutta ajan puutteen vuoksi hän joutui laittamaan vaunun ikkunaan myyntilapun. Lahden moottoripyörämuseon pihalla seissyt vaunu meni heti kaupaksi. Lahtelainen **Risto Laine** osti vaunun, ja heti seuraavana päivänä alkoi innostunut entisöinti.

Riku Routo kertoi tietävänsä vaunun historiasta vain sen verran, että viimeiset vuodet vaunu oli ollut kullanhuuhtojen asuntona jossain vuorilla. Risto Laine on jo purkanut vaunua sisältä ja kertoo hymyillen, että pieniä kultahippuja vaunusta on tietysti löytynyt, mutta ei mitään harkkoja.

Nettisivuilta hän on jo ehtinyt löytää vaunusta niin paljon kuvia, että vaunun entisöinti onnistuu. Varaosiakin siihen saa edelleen,

vaikka mallia ei enää valmisteta. Kyseisessä vaunussa ei ole jarruja, mutta nyt siihen ne laitetaan ja aletaan etsiä sopivan tyylikästä amerikanrautaa vetoautoksi.

Airstream on maailman vanhin matkailuvaunujen valmistava yritys. Ensimmäiset vaunut valmistettiin jo 1932, ja tuotanto jatkuu edelleen. Ainstlaatuksen alumiinisen rakenteensa vuoksi vaunu on uutena melkoisen hinnakas. Suomeen ei vaunuja ole aiemmin tuotu.

Tulemme seuraamaan Airstreamin entisöintiä.

Risto Ahlberg

Ilmastointilaitteen valintaopas netissä

■ Matkailuajoneuvot eroavat toisistaan mm. kokoluokan, rakenteiden ja sisätilojen osalta – tästä syystä niihin sopivat myös erilaiset ilmastointilaitteet. Valintaan vaikuttavia tekijöitä eivät ole pelkästään ajoneuvon pituus ja mahdollinen virransyöttöjärjestelmä, vaan myös sääolosuhteet, joissa lai-

tetta on tarkoitus käyttää.

Dometic on tehnyt uuden valintaoppaan, joka auttaa löytämään sopivan ilmastointilaitteen erilaisiin matkailuajoneuvoihin. Valintaoppaaseen voi tutustua Dometicin nettisivuilla osoitteessa: www.my-caravanning.fi.

Saksalainen "matkailuauto"

■ Kesä on ihmeellisten matkailuajoneuvojen aikaa. Ohessa saksalainen versio matkailuautosta. Laitetaan 20 henkeä bussiin ja ajetaan leirintäalueelle. Yöksi suljetaan koko porukka kolmessa kerroksessa oleviin koppeihin. Tilaa ei ainakaan korkeussuunnassa ole liiemmästi.

Vastaava versio 1960- ja 1970-luvuilla oli bussin perässä kulkeva Rollende Hotel. Perävaunussa oli ikkunoita monessa

kerroksessa. Ja aina omat eväät mukana.

Hannu Asikainen,
SFC 109399

Carthago arvonlisäkaava

Koriosassa ei puurakenteita

Alumiini myös sisäpuolella

Lasikuitu-alumiinikatto

Erikoisprofiilit koriosien liitoksissa

Caravan

Lahden Caravan Show, osastomme Lahti hallissa!

Carthago arvonlisäkaava.

- ⊕ **Carthagon liner-kuninkuusluokan "longlife"-korinvalmistus:** täysin ilman puuta = longlife, eristyksen RTM-kovavahtomuovinen ydin = täydellinen eristys, lasikuituvahvisteinen katto = kestää rakeet, sivuseinien ja katon sisäpuoli alumiinia = suojaa salamanskiulta, lasikuituvahvisteinen alapohja = pysyvä suoja alhaaltapäin, korin liitos erittäin kestäväillä rengasankuriprofiileilla = täydellinen kori- ja ajovakavuus, ulkoluukut alkuperäisillä monikerrostäytteillä = kauttaaltaan eristetty, 10 vuoden takuu korin tiiviydellä = pitkäaikaislupaus
- ⊕ **Carthago näkyvyys testatusti paras:** Vertailu integroitujen kesken: kuljettajan paikalta näkee jo 2,77 metrin päässä ajoradan pintaan. Parempi näkyvyys = parempi turvallisuus. Ainstlaatuista!
- ⊕ **Carthago "bestview"-linja-autopeilit:** laajakulmalisäosalla, peilin varteen integroitu ohjaamon ovivalaistus, peilin varrenjatke johtaa sadeveden pois. Täydellinen näkyvyys ympärille suurien peilipintojen ansiosta.

- ⊕ **Carthagon eristävä tuulilasien laskosverho kahdella toiminnolla:** Tuulilasien laskosverho erinomaisilla eristysominaisuuksilla, käyttö vaaka-suoraan: ylhäältä ja alhaalta = kaksoistoiminto: näkösuoja ja pimennys
- ⊕ **Carthago ilmastointi:** ohjaamon kohdennettu lämmitys kojelautalämmityksellä. Kojelaudan jatke toimii lämmönvaraajana ja tasopatterina = miellyttävä lämpötila myös ohjaamon alueella.
- ⊕ **Carthago „handmade“-kalusteet:** kaksi pitää paremmin. Carthagon kalusteet koostuvat kestävästä puusta ja ne on kiinnitetty kahdella tavalla: ruuveilla ja lisäksi puuseppämenetelmällä eli tapeilla = kestävä liitos, ei ärsyttävää räminää.

 carthago®
Das Reisemobil.

UUTUUS!! Puoli-integroitu Hymer Tramp CL 678

Täysin Uusittu Malli!

- Henkilöautokortti
- Ylivoimainen PUAL-uretaanirakenne
- Lisähintaan ylävuode, Alde + vesikeskuslattia-
lämmitys

Kysy tarjous Hymer-myyjältäsi

**NEROKKAASTI SUUNNITELTUA TILANKÄYTTÖÄ
KOMPAKTEISSA ULKOMITOISSA!**

**TERVETULOA TUTUSTUMAAN
mm. näihin HYMER-uutuuksiin
Lahden Caravan-messuille 14.-16.9.2012**

**MIKSI TYYTYISIT VÄHEMPÄÄN
- VALITSE AITO HYMER!**

Tähtien verran edellä Hymer StarLight 575

ESILLÄ 14.-16.9.2012
Lahden Caravan-messuilla

UUTUUS! HYMER StarLight 575

- Patentoitu vettymätön kolariturvallinen PUAL-uretaanelementtirakenne
- Kokonaispaino 3,5 t
- Oivalluksia ja toimivia toteutuksia vailla vertaakaan
- Väsymätöntä kehitystä turvallisuuden ja mukavuuden puolesta

Tässä VAIN muutama syy valita HYMER. HYMER-myyjäsi kertoo Sinulle mielellään lisää!

**TERVETULOA TUTUSTUMAAN
Hymer-uutuuksiin seuraavissa liikkeissä :**

Hymer Center, Espoo	010 617 8900	www.hymercenter.fi
Cartrade, Nokia	(03) 341 5444	www.cartrade.fi
Caravankeskus Reatalo, Rovaniemi	0400 696 055	www.reatalo.net
Caravan Larvanto, Kuopio	(017) 580 0645	www.caravanlarvanto.fi
OK Caravan, Pietarsaari	040 769 3016	www.okcaravan.fi
Rinta-Joupin Autoliike, Kempele	0500 386 630	www.rinta-jouppi.com
Pori	044 599 4284	
Tervajoki	044 599 4127	
Turku	020 777 2402	

Tehtaan agentti: Matti Patronen / Hymer Finland, hymerfinland@kotiposti.net

**Miksi tyytyisit vähempään.
Valitse aito HYMER.**

HYMER

HYMER

Caravan Salon 2012

Isoja ja pieniä unelmia

Uutta...

Yllä ja alla: Uusi merkki Suomen markkinoilla on Saksalainen Morelo. Tehdas on perustettu kolme vuotta sitten ja taustalla on Concorden entistä johtoa. Morelo Palace 90 LBX:ssä on vaalea nahkasisustus, iso oleskelutila ja sähkökäyttöiset ohjaamon ikkunat. Kaikki osat tehdään itse omalla tehtaalla. Erikoisuus on kokonaan irrotettavissa oleva auton ohjauspyörä, joka helpottaa kuljettajan penkin kääntöä istuinryhmään päin ja antaa liikkumavaraa selkänojalle. Palacea tehdään 21:tä eri mallia ja toisesta mallista, Manorista, on tarjolla 9 versiota.

Vas. ja yllä: Kätevän kokoinen ja edullinen perusvaunu on monen mieleen. Caradon C 164 L vaunussa on poikittainen parivuode ja pöytäryhmästä saa vielä sängyn kahdelle. Vaunun kokonaispaino on 1 050 kg.

Messuilla: PEKKA HEINONEN, SARI REIMI

Maailman suurin matkailuajoneuvojen näyttely, Düsseldorfin Caravan Salon, on esitelty taas, mitä kaikkea uutta markkinoille on tulossa mallivuodelle 2013. Messuilla kierrellessä huomasin, että matkailuajoneuvojen kirjo muotoutuu yhä monipuolisem-

maksi. On valtavia, linja-auton kokoisia luksusbusseja, joiden takatalliin mahtuu vaikka Ferrari. On myös pieniä ja hyvin edullisia pelkistettyjä vaunuja, joiden hinta jää alle kymppitonniin. Lisäksi esiin nousevat maastokelpoiset matkailuautot, joiden osuus messujen tarjonnasta on vuosi vuodelta

kasvanut. Mitään kaikkien valmistajien tuotantonsa ottamaa uutuustrendiä ei nyt ollut nähtävillä. Sileät ulkopinnat matkailuajoneuvoissa alkavat olla enemmistönä, tosin vielä vaunuissa näkee perinteistä kuulavasaroitua peltiä. Värimaailma sisustuksessa vaihtelee,

mutta monissa malleissa näkyy parina viime vuonna esiin noussut tummien ja vaaleiden pintojen yhdistely. Kalliimman pään kalustossa istuinten materiaaliksi on valittu nahka. Sisustuksessa ehkä kaikkien eniten uudistusta on valaistuksessa. NykYTEKNIKALLA saadaan toteutettua varsin monipuolisia

ja vähän virtaa kuluttavia valaistusratkaisuja. Messuilla oli runsaasti esillä pakettiautojen peltikuoreen rakennettuja matkailuautoja. Oli monia merkkejä, joita ei Suomeen tuoda, koska ne eivät täydy meillä esimerkiksi sisäkorkeudeltaan matkailuautojen verovapauteen oikeutta-

via minimivaatimuksia. Mutta näiden nostokattoisten ja muidenkin retkeilyautojen asema Saksan markkinoilla on erittäin vahva – jopa kolmasosa uutena myytävistä matkailuautoista on Saksassa retkeilyautoja. •

Moneen lähtöön...

Yllä ja oik. Hymerin uutuus on Paravano, joka on liikuntarajoitteiselle suunniteltu. Autossa on sähköisesti nouseva/laskeva sänky, osa kaapeista laskeutuu alas ja kylpyhuone on erikoisvarusteltu. Asiakas voi valita mitä osia tarvitsee ja auto tehdään sen mukaan. Hallintalaitteet ja ohjaamo on suunniteltu niin, että pyörätuolin kanssa pääsee ohjaamoon. Ohjaamon tuolit ovat täysin irrotettavissa.

Dometicin isolla osastolla oli runsaasti uutuuksia ja prototyyppjejä. Mielenkiintoiselta näyttivät vielä suunnitteluasteella olevat keittiökalusteet, joissa kaasuliesi, -uuni ja mikroaaltouuni on paketoitu samaan torniin. Mikrossa on ns. pehmeä käynnistys eli käynnistettäessä ei tule suurta virtapiikkiä. Toinen esitely yksikkö pitää sisällään jääkaapin, pakastimen ja mikron.

Yksi Adrian uutuus tälle mallivuodelle oli messuilla ensiesittelynsä saanut Sonic Axess I 600 SL. Tällä kompaktilla integroidulla on pituutta seitsemän metriä. Takana on isoksi vuoteeksi yhdistettävissä olevat erillisvuoteet, edessä lisäistuimella täydennetty L-ryhmä.

Yllä ja oik. Uudistuneen ilmeen saaneet ja alumiinirunkoiset sekä kaksoispohjalla varustetut Eura Mobilin autot ovat tulossa takaisin Suomen markkinoille. Kuvassa laadukas ja tyylikkään värinen Integra 810 HB, jossa on korotettu vuode, Al-Ko:n alusta, tupla-akselisto sekä takatalli.

Truma esitteli uuden paristokäyttöisen LevelCheck laitteen, joka on teräksisten ja alumiinisten kaasupullojen täyttöasteen näyttävä laite. Ultraäänen avulla laite havaitsee, onko pullossa kaasua vai ei. Vihreä valo osoittaa, että kyseisessä kohdassa on nestettä. Punainen valo kertoo tyhjästä pullost. Laitteen kerrotaan toimivan myös talviolosuhteissa.

Vihreä nostokattoinen Dethleffsin Tourist on näppärä vaunu kesäkäyttöön ja sopii pienekin veturin perään, sillä kokonaisuus on vain 1 200 kg.

Oik. Saksalainen Bimobil tekee maastoon sopivia matkailuautoja. Autojen kaapit ovat jämerää tekoa ja auto sopii hyvin kalastus- ja metsästys-reissuille.

Vas. ja yllä: Italialaisesta Laikan uutuudesta Rexosline 9009:stä löytyvät silmiinpistävästi hyvin muotoillut kuppituolit.

Luksusta..

Vas. Thulen pyörätelineessä on otettu huomioon myös nopeasti yleistyvien sähköpyörien tarpeet. Kokonaispainoa teline kestää 60 kiloa ja yksittäinen pyöräura 30 kiloa. Telineessä on monia käyttöä helpottavia yksityiskohtia, kuten pikakiinnitettävät tangot ja helposti liikkuvat kiskot. Teline on laajennettavissa neljälle pyörälle.

Kuvat vas.TEC:in Travel King 520 LD on pelkistetyt tyylikäs ja valoisa. Pieni yksityiskohta on pyöreä irtojakkara.

Vas. ja yläkuvat: Ökyautojen aatelia edustaa Manin alustainen Ketterer Continental Sports & Business V1. Nukkumapaikat on kuudelle ja käytössä on myös iso wc/suihkutila, slideoutit ovat molemmin puolin autoa oleskelutilassa. Autoon on lisäksi kaksi sisäänkäyntiä. Hintaa Saksassa tällä varustuksella on reilut 700 000 euroa.

Hyvin menee

Messuilla kierrellyt Hans-Karl Sternberg, Saksan matkailuajoneuvoalaa edustavan CIVD:n toimitusjohtaja, kertoi olevansa varsin tyytyväinen vilkkaana jatkuneeseen kaupankäyntiin.

– Parina viime vuonna on ollut mukavasti kasvua, erityisesti matkailuautot ovat käyneet Saksassa hyvin kaupaksi. Mutta ensi vuodesta on ehkä tulossa vaikea, kasvua ei enää ole odotettavissa. Tyytyväinen pitää olla, jos kauppa säilyisi nykyisellä tasolla, arvioi Sternberg.

Koko Euroopassa matkailuajoneuvojen myynti on ollut laskusuunnassa, joten kotimarkkinoiden hyvä veto on ollut erittäin tärkeää Saksan matkailuajoneuvoteollisuudelle. Maltillinen palkkakehitys Saksassa on Sternbergin mukaan taannut sen, että tänä päivänä saksalainen työ on erittäin kilpailukykyistä Euroopan markkinoilla.

Saksassa matkailuautojen myynti ohitti vaunujen myynnin jo vuonna 2006. Viime vuonna Saksassa myytiin 18 000 vaunua ja 25 000 matkailuautoa.

– Jopa kolmasosa myydyistä mat-

kailuautoista on pakettiauton metallikoriin rakennettuja retkeilyautoja. Näitä ostavat sekä iäkkäät pariskunnat että nuoret. Kompaktin kokonsa vuoksi niitä on helppo ajaa, ja Saksassa retkeilyautot säilyttävät arvonsa huomaavasti paremmin kuin perinteiset matkailuautot, valottaa Sternberg retkeilyautojen suosiota.

CIVD:llä on ollut alusta asti iso rooli Düsseldorfin messujen järjestelyissä. Hans-Karl Sternberg kertoi olevansa tyytyväinen messujen tämänkertaiseen tarjontaan.

– Esillä on alan koko kirjo. On isoja luksusautoja, pieniä edullisia vaunuja, maastoon sopivia autoja ja monenlaisia lisävarusteita ja tarvikkeita. •

Hans-Karl Sternberg.

Yllä ja alla: Pössl 2 Win Variossa on matkustuspaikat ja sängyt neljälle. Yläpetinä on pitkittäinen taittuva alkovivuode, pöytäryhmästä syntyy toinen vuode.

Yllä sekä oikealla: Tabbert Grande Puccini on loistokkaasti sisustettu tyylikäs laatuvaunu. Iso U-ryhmä on nahkaa ja vaunusta löytyy myös monia tyylikkäitä yksityiskohtia, kuten erilaisia hyllyjä ja upotetut kello sekä ilmapuntari. Saksan hinta tälle komeudelle on 41 123 euroa.

Yllä ja oik. Tilava U-ryhmä on peltikuorisen Karmannin Dexter 650 -mallin erikoisuus. Alaslaskettavan vuoteen lisäksi pedit saa U-ryhmään tarvittaessa. Autossa on kaksi pöytäryhmää. Vakiona on takaosan lämpöerhot.

Yllä vas. ja oik. Kausipaikkavaunuksi sopiva Kabe Royal 780 E TDL on tilava ja tyylikä. Vaunussa on poikittainen saarekevuode takana ja vuoteen takana vaunun levyinen wc/suihkutila. Pystyikkunat ovat piristävää vaihtelua perinteiseen ulkoasuun.

Bürstner Brevio T600 on monikäyttöinen retkeilyauto, jonka erikoisuus on iso, ylös nouseva takaovi. Perään laitettava telтта antaa autolle mukavasti lisätilaa.

Vas. Renaultin alustalle rakennetussa Rimor Horus 31:ssä on poikittaiset kerrossängyt takaosassa. Lisäksi vuoteen saa rakennettua myös pöytäryhmästä.

Erikoista...

Vas. ja oik. Amerikkalainen vaunuikoni Airstream oli näyttillä useammallakin osastolla, toisin yleensä vain enemmänkin katseenvangitsijana. Mutta ulkotiloissa oli esillä myös myytäväksi tarkoitettuja vaunuja. Kuoret ovat aidot amerikkalaiset, mutta alusta sekä sisätilat on tehty Saksassa. Näiden Euroopan markkinoille rakennettujen vaunujen hinta on aika suolainen: 60 000–80 000 euroa mallista riippuen.

Chausson Sweet Garage -autossa on uudenlainen avokeittiö keskellä autoa ja molemmin puolin mahtuu kulkemaan tilavaan istuinryhmään. Keittiön edessä on penkki, jossa matkustetaan kasvot menosuuntaan. Autossa on parivuode takana ja lisäksi alaslaskettava poikittainen vuode edessä. Iso kattoikkuna ohjaamossa antaa lisävaloa.

Alla: Hollantilaisen telttaperävaunun erikoisuus on se, että sen katto nousee pystyyn paineilman avulla. Sähköpistoke vain verkkoon, puhallin päälle ja telttä on pystyssä parissa minuutissa, käsin koskematta. Vaunumalliston nimi on Kyte, ja hintaa telttaperävaunuilla on kymppitonnin kahta puolta. Painoa vaunuilla on 200–400 kiloa, joten kovin kummoista vetoautoa ei tarvita.

Koolla on väliä...

Saksassa messumakkaratkin ovat jättikokoja.

Vas. Saksalainen Volkner on rakentanut jättiautoonsa niin ison tallin, että sinne mahtuu Ferrari mukaan kaupakassiksi.

KATSASTAMALLA TURVALLINEN TULEVAISUUS

Caravan

OLEMME
MUKANA
Lahden Caravan 2012
messuilla, tavataan
osastolla B1b!

MÄÄRÄAIKAIS-
KATSASTUS
AUTOLIITON JA SF-CARAVANIN
JÄSENILLE

AL
autoliitto

35 €

K1-Katsastajat Oy:n tarkoitus on taata sinun ja muiden tiellä liikkujien hyvinvointi. Ajoneuvosi kunnon ja turvallisuuden lisäksi tarkastamme, ettei siitä aiheudu liiallisia ympäristöhaittoja. www.k1katsastajat.fi

TERVETULOA KATSASTUKSEEN.

K1

KATSASTAJAT

PS. Voit liittyä Autoliiton jäseneksi kaikilla K1-aseilla. Edun katsastuksesta saat heti liittyessäsi.

IHMISILLE, JOTKA
PITÄVÄT AUTOSTAAN.

www.k1katsastajat.fi

LMC

Minun Maailmani

Liberty BLACK
SELECTION

LMC-UUTUUS CARAVAN-MESSUILLA:
Täydellisesti varusteltu huippumalli
alkaen 69.900,-

Suomalaisille suunniteltu – saksalainen laatu tuote

Black Selection -mallistolla LMC haastaa markkinoiden muut puoli-integroidut nostovuodemallit. Kiinteiden vuoteiden osalta valittavana on kingsize-parivuode tai erillisvuoteet isolla takatallilla. LMC:n tyyliin autossa on vakiona erittäin kattava varustus: mm. iso jääkaappi, 90 l polttoainetankki, alumiinivanteet, päiväajovalot, ohjaamon automaattinen ilmastointi, vakionopeudensäädin, sähköisesti säädettävät sivupeilit, hytysverkko-ovi, Sky-roof-kattoikkuna ja tehokas 95-AH-AGM akku. Varusteisiin sisältyvät myös markiisi ja peruutuskamera. Saatavana Alde-lämmityksellä ja -lattialämmityksellä. Truma-lämmitykseen saatavana myös nestekiertoinen lattialämmitys. LMC-painotodistus. 5 matkustajapaikkaa (mallista riippuen). Kaikki mukana 3,5 t kokonaispainossa.

LMC- ja T.E.C.-matkailuautojen uusi, erittäin kestävä Long Life Technologie -korirakenne suojaa rakeilta ja kiven hakkaamilta sekä antaa optimaalisen suojan korroosiota ja kosteutta vastaan.

Tervetuloa tutustumaan
täysin uudistuneeseen
matkailuauto- ja vaunu-
mallistomme –
osastollemme Lahti Hallissa!

Long Life Technologie
Sassenberg

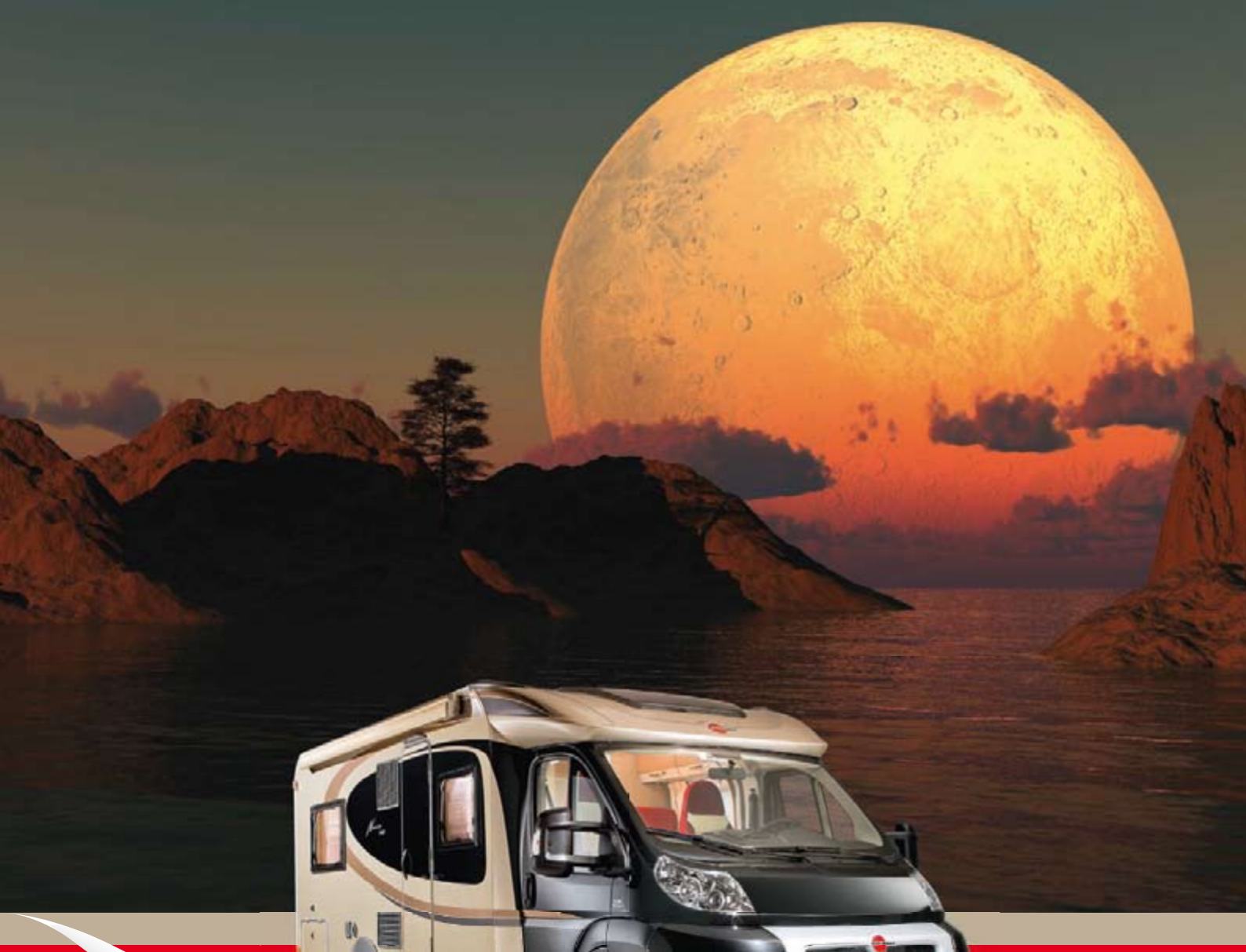
Lisätietoja LMC-kauppailta:

City-Caravan, **Lappeenranta**, puh. 010 281 2250, www.citycaravan.fi
Rinta-Joupin Autoliike, **Kempele**, puh. 044 599 4655 • **Pori**, puh. 02 630 4700
• **Tervajoki**, puh. 06 4787 700 • **Turku**, puh. 02 2810 281, www.rinta-jouppi.com
Siilin Caravan, **Siilinjärvi**, puh. 050 3111 900, www.siilincaravan.fi

www.lmc-caravan.com

Nexxo t 660 (2,31 Mjet, 130 hv)

MOONLIGHT EDITION KESÄYÖN UNELMA

Bürstnerin **moonlight edition** - autolla elät henkilökohtaista kesäyön unelmaasi. Vakuuttava tekniikka ja paljon ekstraa ihastuttaa. Jo ulkoveritys on katseenvangitsija; lisäplussana tulevat ilmastointilaite, nahkapäällysteinen ohjauspyörä, helppohoitoinen nova-kangas sekä 149-litrainen jääkaappi eivät jätä mitään toivomisen varaa.

Astu sisään! Ja nauti rajattomasti! Lisätietoa saat kauppi-aaltasi tai internetistä: www.buerstner.com

Kampanjahinta
59.990,-*

Tule ja tutustu upeaan Bürstner-mallistoon meillä:
Espoo: Caravan Center, (09) 8494 850, www.caravancenter.fi
Turku: Turun Caravanpiste, (02) 438 4455, www.caravanpiste.com
Tampere: Caravan Erälaukka Oy, 0207 55 99 60, www.eralausko.fi
Jyväskylä: Jyvä-Caravan Oy, 0400 214 400, www.jyvascaravan.fi
Kokkola: Caravanlandia, 010 666 4222, www.caravanlandia.fi
Oulu/Kempele: JP-Caravan Oy, 010 387 5000, www.jp-caravan.fi

Bürstner GmbH • Fon +49 7851/85-0 • info@buerstner.com • www.buerstner.com

Rajatonta nautintoa!

www.caravancenter.fi

SYYSNÄYTTELY

La 22.9. klo 10-15 ja su 23.9. klo 11-15

Kahvitarjoilua! Grillimakkaraa!

2013-uutuuksia! Tervetuloa!

TARVIKETARJOUKSET			
<p>Thetford Aqua Kem wc-neste 2 ltr</p> <p>25,- / 3 pll</p>	<p>CarBest E 2000 aggregaatti</p> <p>599,-</p>	<p>Loput kesäkalusteet POISTOHINNOIN!</p>	<p>Thule pyöräkiilat 2 kpl + säilytyspussi</p> <p>25,-</p>
<p>31.10.2012 asti tai niin kauan kuin tavaraa riittää!</p>			
<p>Dometic</p> <p>Siniaalto-invertteri 600W sis. kauko-ohjaimen</p> <p>495,-</p> <p>Huom! Erä!</p>		<p>Dometic</p> <p>Siniaalto-invertteri 600W sis. kauko-ohjaimen</p> <p>495,-</p> <p>Huom! Erä!</p>	

bürstner CABBY carinago FENDT CARAVAN RAPIDO

CARAVAN CENTER

Wiikinki Oy

Koskelontie 21, Kehä III, Koskelo, Espoo. Ark. 9-18, la 10-14
puh. (09) 8494 850, huolto (09) 8494 8511 e-mail: info@caravancenter.fi

NÄYTTELYVIIKONLOPPU

La 22.9. klo 10-15, Su 23.9. klo 11-15

Vuoden 2012 Hobby-kauppias!

www.kkkivinen.fi

K&K Kivinen Oy

Valimontie 1, Tuusula, Sulan alue

Kari Kivinen 0400 817 217
Karo Kivinen 0400 439 579

Tervetuloa!

Hobby K&K

FENDT CARAVAN

POKSI

*Hinta sitoumukselta moonlight edition - perusmallille, voimassa Suomessa 2,3-moottorilla, sis. alv. 23%. Niin kauan kuin autoja riittää.

Dethleffs vastaa kovenevaan kilpailuun uudistamalla ensi vuodeksi Camper-, Nomad- ja Beduin-päasarjansa. Exclusive-sarja jää pois ja sen korvaa Beduin VIP yhdeksällä mallillaan. Koeajettu 560 on kooltaan sarjan pienemmstä päästä ja yksi kokoluokan neljästä erilaisesta pohjaratkaisusta.

Dethleffsin uudistuneen Beduin-sarjan VIP-versio korvaa vanhan Exclusiven.

Dethleffs Beduin 560 FR VIP

Uudistunutta luksusta

Teksti ja kuvat

JUHANI HALMEENMÄKI

Leveän mustan koristeraidan lisäksi toinen Dethleffsin helposti huomattava ulkonäkömuutos on ikkunan viereen nostetut takavalot. Myös ikkunat ovat nyt tummennettuja, seikka jo-

ta arvosti koeajoviikonlopun kuumina kesäpäivinä. Koeajetussa VIP-mallissa ulkopelti on jo vakiona sileää; harmaa väri on siinäkin lisävaruste. Myös korin sisäpituutta merkitsevän luvun jälkeiset pohjaratkaisua merkitsevät kirjaimet on laitettu uusiksi.

FR-pohjaratkaisu on perinteinen suosittu pariskuntavau-

nun pohja ja koripituuskin se erittäin suosittu viisi ja puoli. Niinpä ensimmäinen tarkastelun aihe on, mitä erilaista Dethleffs on tähän pohjaan sekä kokoon saanut.

Mukava ja suuri sohva

U-sohvaryhmä on viety toisesta päästäan ”kulman yli” C-malliseksi, aivan kuten Hobby'n Pre-

miudessa, joka onkin Beduin VIP:n tyyllinen kilpailija, joskin alemmassa hintaluokassa. Dethleffsissa tunnelma on hivenen avarampi, joskaan kaikki kahdeksan illanistujaa eivät siinäkään saa isoja ruokalautasiaan pöydälle. Viidelle pöytätila riittää mainiosti ja yksijalkaista tukevaa pöytää pystyy liikuttelemaan tar-

Uudistuneen ilmeen huomaa vaivattomimmin takaa. Päävalot on nostettu ikkunan vierelle, tukevat kahvat ovat osa uutta kulmien muotoilua, ja leveä koristeraita myötäilee hyvin vaunua.

peen mukaan. Sohva on iso ja reilunkokoinen löhöilyynkin. Myös muotoilu ja napakkuus ovat pohjoismaiseen makuun sopivia: ei liian ylimuotoiltua, muttei lautamaistakaan. Sohva saa pedattua lisävuoteen kahdelle. Televisiolle on paikka ulko-oven vieressä, viinilasikaapin alla. Katselu makuuhuoneesta käsin vaatii kääntyvän seinätelineen, joka on vakiovaruste Suomessa.

Unelmakeittiö

Jälleen kerran Dethleffsin keittiön ”Gourmet”-termi on oikeaan osuva. Kolmeosaisella lasikannella varustettu liedon ja pesualtaan yhdistelmä on toimivuutta parhaimmillaan. Tilaa on jumbopannullekin ja silti aamukahvit voi keittää pelkästään yhden kannen nostamalla. Ainoastaan sisäänrakennettu pietzo-sytytin jää toivomuslistalle. Liesituuletin lisäksi käryjen poistoon voi käyttää keskimmistä kolmesta Hekin luukusta. L-tason poikittainen osa taas antaa ruhtinaallisen työskentelytilan ja päätykaapin ulosvedettävälle ritilöille mahtuu vaikka kaksi ostoskoraa, plus kotikeittiön kasariarsenaali. Normaaleja vetolaatikoita on kuusi, joista neljä alinta on reilun korkeita, joten sille kaivatulle roskikselkin löytyy paikka myös muualta kuin ulko-ovesta.

Uutta on myös Thetfordin helppokäyttöinen jääkaappi erillisellä pakastinlokerolla. 175 litraa riittää varmasti pariskunnalle sekä kyläilijöillekin. Mikrouunille on tila jääkaapin yläpuolella. Keittiötä vastapäätä on tavanomainen pystyvaatekaappi, joka on reilut 75 senttiä leveä.

Reilut tilat, ja isollekin ihmiselle

Vuode on kaksi metriä pitkä ja 160 senttiä leveä, joten vaunu saa erityiskiitokset pitkältä nukkujalta. Myös sisäkorkeus on tavanomaista reilumpi 198 senttiä. Patjan paksuus on 15 senttiä ja nukkumamukavuus erinomainen. Päädyssä on

Tyylikäs sileäkytkin vaunu ja etenkin koeajoyksilön lisävarusteena olevat harmaat sivuseinät huomattiin positiivisesti myös leirintäalueella.

Vas. Kaasupullokopassa vallitsee saksalainen järjestys, ja luukku toimii hienosti. Helmoissa on veivinreiat, joten tassujen alas ruuvaaminen ei vaadi polvistumista.

Vas. Dethleffsin parivuode on täydet kaksi metriä pitkä ja vuoteen ylösnostomekanismi toimii kuin unelma.

Pesutila on tavanomainen, mutta tässä tapauksessa se ei ole moite, vaan kehu.

Oik. Pystyvaatekaappi on reilunkokoinen. Leveyttä on yllin kyllin, ja alapuolella oleva Alden nestekiertoisen lämmittimen kaappi ei haukkaa liikaa korkeudesta.

Vas. Vau- nussa on peräti kaksi kenkä- kaappia.

Dethleffs Beduin 560 FR VIP

hyllä pikkutavaroille ja lähin pistorasia on pesualtaan puolella.

Pistorasiota on viisi, mikä ei ole määrällisesti suuri, mutta hyvin onnistunut sijoitus pelastaa paljon. Pesualtaan ympäristön kaappitilat ovat kunnossa, ja valaistus täälläkin luokkaa "erinomainen plus". Käsipyyhekoukkuja on kolme, mutta vessan ja suihkun puolelta kylpypyyheteline sekä -koukut puuttuvat kokonaan. Tilaa on tavanomaisesti: istunto Thetfordin pytyllä onnistuu kyllä, mutta suihku on hätävara. Peräseinällä on reilun kokoinen kaappi kemssa-aineille sekä -tarvikkeille. Hanat eivät ole liian disainattuja, vaan toimivuus on ennen kaikkea.

Kaappitilan suhteen vau- nu ei jätä toivomisen varaa. Yläkaapit ovat erittäin tilavia etenkin reilun korkeutensa ansiosta. Isoa matkatavaraa saa

tavanomaisten sohvan ja sän- gyn alusen lisäksi pystyvaatekaapin laajalle alatasolle. Vuode nousee ylös sivusuun- taan, ja ulkoluukullinen tila on helposti saavutettavaa käyttökelpoista säilytystilaa. Raikas- vesisäiliön tyhjennys tehdään sekin täältä kautta. Kenkäkaapeja on jopa molemmin puolin ulko-oven sisäänkäyntiä: perinteinen suomalainen soh- varyhmän alle sekä kaksi eu- rooppalaisen pystymallista.

Valoa ja lämpöä myös talvea varten

Alden vesikeskuslämmityksen tehoa ei kesäaikana juurikaan tarvittu. Päivän kuumuus tuu- lettui hyvin kattoluukkujen sekä ulko-oven kautta pois, ja kun ne suljettiin, säilyi lämpö- tila pitkään samana ilman läm- mityslaitettakin, kiitos hyvän eristyksen. Styrofoam-eristeen paksaus on lattiassa 42 ja sei-

nissä sekä katossa 34 milliiä. Lattialämmitys on sekin neste- kiertoinen. Lisäksi kaapistossa on kunnolliset ilmasolat, joten kokonaisuutena "Snow"-nimi on keskieuropalaiselle vau- nulle ansaittu.

Valaistus on toteutettu mah- tavasti. Vain lukuspotit ovat halogeeneja, muu valaistus on toteutettu ledeillä. Valoramp- peja, kulmavalvoja, tunnelma- valoja sekä koristevaloja on varmasti joka makuun ja tar- peeksi. Varsinaisia perinteisiä kattovaloja on ainoastaan soh- varyhmän yläpuolella olevan ison Luxus-Hekin kehyksessä. Eikä niitä kattoyleisvalaisimia edes tarvita, koska epäsuo- ra valaistus on mukavampaa, mutta yhtä tehokasta. Yleis- valon toinen etäkatkaisin on vuoteen päädyssä. Ikkunalli- sen ulko-oven kehyksessä on integroitu hyttysverkko, ja uu- dessa ulko-ovessa on entistä

tukevampi kahva. Ja luonnolli- sesti vauun kaikki muut kuusi ikkunaa ovat avattavia sekä kasettiverhoilla.

Kaasupullokopan kansi nou- see kevyesti suoraan ylöspäin ja kulmatukien veiville on oh- juriputket. Alusta ja kitkaveto- pää ovat tutun turvallista Al- Ko-laatua.

Vedossa vauunu tuli katu- maasturin perässä painoisek- seen kevyesti, ja polttoaineen kulutuskin oli erittäin maltti- linen. Aisapaino on raskaam- man puoleinen täydellä raikas- vesisäiliöllä sekä kaasupullol- la. Niinpä vesi kannattaakin tankata vasta leiriäytyttyä, jos mukaan on tarkoitus ottaa kaks- i kaasupulloa. Telttaseinällä on ulosotot kaasulle sekä vir- roille ja antenniliitäntä. Rai- kasvesisäiliö on 38-litrainen, ja harmaavedelle on irtonai- nen 22 litran pyörällinen ka- settinsa. Laturin teho on 340 wattia.

VIP-mallin kaapistot ovat akaasiapuun värisiä ja kerman-

Olohuoneessa on erittäin tilava ja mukava nahkasohva, tyylikkää tummat puut ja epäsuora valaistus, josta löytyy monta eri vaihtoehtoa joka tilanteeseen.

Vas. Dethleffsin käyttämä versio kolmiliekkisestä Dometicin liedestä on eräs kaikkein toimivimmista. Ja kun siihen yhdistetään L-taso, saadaan mukaan varmasti riittävän suuret työskentely- ja kaappitilat.

Alla: Kemssa ja suihku eivät yllätä, tilaa on pohjaratkaisulle normaalisti. Takaseinän kaappi on mukavan tilava, ja sivuseinällä on Alden lisäpatteri, mutta pyyhkeille ei ole paikkaa.

Keittiön L-tason päästä ulosvedettävän ritiläkaapin ylätasolle mahtuu vaikkapa pari kaupan ostoskorja, ja alatasoille saa vielä paljon pikkutavaraa.

- Koeajo tehtiin 17.8.–20.8. kesäsaunassa,
- Lämpötila 12 -> 24 °C
- Matkaa kertyi 800 km, josta 150 km vauunun kanssa.

värinen Bengasi-nahkaverhoi- lu on vakiovaruste. Myös mit- toihin kantatut lattiamatot ja somistuspaketti (päiväpeitto, koristetyyny, huopa ja pöytä- liina) kuuluvat hintaan. Koe- ajoyksilössä oli lisäksi Jehnert- kaiutinjärjestelmä, jonka ansi- osta vauunssakin oli muka- vaa kuunnella musiikkia, eikä pelkkiä iltatuntia.

Vertailussa hiljattain koe- ajettun Premium Hobbyyn jää VIP-Beduinista selvästi huoli- tellumpi ja hiotumpi vaiku- telma. Lisäksi siinä ei ole mis- sään kohdin uhrattu käytän- nöllisyyttä designin alttarille. Seikka, joka saattaa vaikuttaa tylsemmältä esitekuviissa, mut- ta takaa paremman käytännön toimivuuden.

Hinnaltaan Dethleffs sijoit- tuu Hobbyyn yläpuolelle kuten kuuluukin, onhan jo varustelu- kin parempi. Uudistumisensa ansiosta se on ansainnut hyvin paikkansa myös oman hintais- tensa premium-vauunujen luok- kassa. •

Dethleffs Beduin 560 FR VIP

Kokonaispituus	818 cm
Koripituus	675 cm
Kokonaisleveys	250 cm
Sisäkorkeus	198 cm
Omamassa	1 589 kg (koeajovaunun varustein)
Kokonaismassa	1 900 kg (korotettu massa)
Lämmitys	Alde 3010 -nestekeskuslämmitys, nestekiertoinen lattialämmitys Thetford 175 I (josta pakastin 31 l) Thetford
Jääkaappi	Raikasvesi 38 l ja irtonainen harmaa 22 l Parivuode 200 x 160/115 cm, sohvaryhmästä 235 x 155 cm
WC	Al-Ko Vario ja AKS 1300
Vesisäiliöt	2 vuotta täysi ja 6 tiiviysi.
Vuoteet	Koeajovaunu lisävarusteineen 41 950 e (toimituskulut 900 e)
Alusta ja kitkavetopää	H.S. Pitkänen, Kuopio, www.caravanpitkanen.fi
Takuu	
Hinta (ennakkotieto)	
Koeajovaunu	

Uusi CX-5 on Mazdan vastaus suosittuun Crossover- ja katumaasturiluokkaan.

Mazda CX-5 2,2 Skyactiv-D Touring 6MT

Vaihtoehto farkulle

CX-5 on monella tapaa tärkeä uutuu Mazdaalle. Ensinnäkin se on merkin vastaus crossover- ja katumaasturiluokkaan, mutta vieläkin tärkeämpää ovat uudet Skyactiv-moottorit. Kuten arvata saattaa, on uusi moottoripolvi puhtaampi niin saasteiden kuin kulutuksen suhteen.

Teksti ja kuvat
JUHANI HALMEENMÄKI

Myös Mazdan vaihteistot on pantu uusiksi, ja sekä manuaali että perinteisen tyyppin automaatti ovat molemmat kuusivaihteisia. Kaiken tämän kunniaksi myös auton väri on taivaan sininen.

Koeajoauto oli malliston vähäpäästöisin manuaalivaihteinen 2,2-litrainen diesel, jonka CO₂-lukema on vain 119 g/km. Ja eräs tämän lukeman syistä on tietysti hyvä alavääntö: 380 Nm, joka on käytössä 1 800 ja 2

600 kierroksen välisellä alueella. Normaalisti ajaminen tapahtuu jopa tuotakin matalammilla kierroksilla. Vaihtamisohjeen mukaisesti toimien kierroslukualue on 1 200 ja 2 000 kierroksen välillä. Ja vaihtamisen suhteen CX-5 on ilo: harvoin tapaa yhtä hyvin toimivaa manuaalivaihteistoa. Kytkimen yhteispeli on saumatonta, ja onnistuinkin kerran vaihtamaan täysin kartturin huomaamatta.

Maantielenkki sujuu melko tavanomaisella vajaalla viidellä litralla naftaa, mutta ensimmäinen suuri yllätys on kaupunkiajon kulutus. Seitsemän litraa on pieni lukema tämän painoluokan autolle. Siitä kuuluu

osakiitos sille, että moottori pysähtyy liikennevaloissa seisokselun ajaksi. Mutta varsinainen jytty tulee, kun perään kytketään 1 600-kiloinen vaunu. Ajotietokoneen osoittama kulutus on todella alhainen 10,5 litraa! Normaalistihan kulutukseksi odottaisi ainakin pari litraa suurempia lukemia. Eräs syy löytyy välityksistä. Jouheaa liikuminen vaunun kanssa vaatii moottorilta 1 500 kierrosta, mikä taas tarkoittaa ajonopeutena kuutosella 85 km/h:n nopeutta. Eli tavanomaisessa rekka-vauhdissa päästään ajelemaan alhaisimmilla mahdollisilla kierroksilla. Eikä vaihtaminen viitosellekaan muuta tilannetta

Audion, navin ja auton perussäätöjen ohjaamiseksi on olemassa myös joystick.

paljon: tuolloin puhtialue alkaa 75 km/h:n nopeudesta. Eli tasan kahdeksankymppin nopeus tai mikäsiempi maasto päästään liikkumaan viitosella, mutta silti taloudellisesti matalilla kierroksilla. Ilman vaunua viitosen vetoalue alkaa kuudesta kymmistä. Moottoriteivauhdissa korimallin suurempi etupinta tekee tehtävänsä, eikä 6,5 litran kulutuslukema ole enää yhtä poikkeuksellisen pieni. Mittarivirhe on maltillinen nelisen tuntikilometriä.

Karavaanarin alusta farmariauton hinnalla

Katumaasturimaiseen tapaan Mazdakin tarjoaa monta etua vaunun vetoon. Alusta on sopivan jämerä huonoillekin teille, ja jousitus kantaa hyvin vaunun lisäkuorman. Eräs hyvä käytännön testi on hidastetöyssy: sopivalla vaunualustalla niihin ei tarvitse hiljentää, eikä töyssy silti rytkäytä ilkeästi. Ovipellit ovat suuret ja näyttävät hyvin, lisäksi korkeammalla istuessa on parempi näkymä ympäristöön. Ja toisin kuin useat luokansa kilpailijoista ei Mazda ole kankea, vaan jopa useaa henkilöautoa ketterämpi. Sähköisesti tehostettu ohjaus on nykyautoiksi muutenkin hyvin onnistunut tarjoten sopivasti tuntumaa.

Olen tarkoituksella jättänyt viimeiseksi erään syyn pieneen kulutukseen. Koeajomalli ei nimittäin olekaan nelivetoisen, vaan "vain" etuvetolla varustettu. Säästö näkyy myös jo ostovaiheessa, hintalapun lukemassa. Eroa nelivetoiseen on näet peräti viisi tuhatta euroa. Tehdashinnassa nelivedon lisäksi ei ole kuin puolet tuosta, mutta koska neliveto lisää kulutusta ja sitä kautta CO₂-päästöjä ja veroa, nousevat kustannukset joka vaiheessa. Samasta syystä automaatin lisähinta on nelisen tuhatta, ja nelivetoautomaatin huimat kahdeksan tuhatta veroineen. Ja kun koeajoversion hinta on 35 993 euroa, puhutaan jo isosta lisästä. Nykyisillä ajaja avustavilla elektronisilla toiminnoilla ja paremmalla alustasuunnittelulla riittää jo kaksivetoisenkin versio hämmästyttävän pitkälle. Kesäkelil-

lä ei ollut mitään ongelmia soralla eikä leirintäalueen kostean liukkaalla nurmikolla. Etuvetoista katumaasturiversiota on kuitenkin syytä kokeilla myös talvikelillä, joten palaamme vielä asiaan. Melultaan CX-5 on tyyppinen nykyauto. Matalat kierrokset ja hyvä aerodynamiikka auttavat hiljaisuuteen, mutta suuri ja matalaprofiilinen rengaskoko on herkkä tienpinnan laadun mukaan muuttuvalle rengasäänelle. Hyvällä asfaltilla Mazda on erittäin hiljainen, mutta huonon pinnan sitten kuulee sitäkin selvemmin. Rengasmelua voikin pitää auton ainoana isompina moitteen aiheena, ja sitäkin vain varauksin.

Runsas tilat ja fiksuja ratkaisuja

Sisätilojen suhteen CX-5 ylittää positiivisesti. Tällä kertaa myös takapenkille mahtuu iso aikuinen, ja mukavuuskin on tässä luokassa hyvää tasoa. Kuljettajan istuimesta ja ratista löytyy tarpeeksi säätöjä, jotta ajoasennon saa hyväksi, ja istuimella on riittävästi kokoa. Silti ne eivät ole liian väljät pienemmällekään, koska sopivasti muotoillussa istuimessa istuu napakasti. Automaattiset tuulilasinpyyhkimet ovat japanilaisen hyvin toteutettu, eivätkä kesäiset satunnaiset ukkoskuurot haitanneet matkan tekoa.

Hallintalaitteet ovat japanilaisen selkeitä ja hyvin toimivia. Perustoiminnot eivät ohjekirjaan tutustumista kaipaa. Vasta erikoisempien varusteiden kuten rengaspainemonitorin käyttö vaatii tutustumista käyttöohjeisiin. Keskikonsolin näyttö on 5,8-tuumainen värillinen kosketusnäyttö, jota voidaan lisäksä ohjata vaihdekepin takana olevalla monitoimipylpyrillä. Bluetooth, navi ja audio hallitaan luonnollisesti tätä kautta, ja ajossa hyvin nappeihin osuva pylpyrä on kosketusnäyttöä luontevampi. Vakionopeussäädin ja manuaalivaihteisto sopivat hyvin yhteen, eikä cruisen käyttöä havainnut normaalin maaston kulutuslukemissa. Ilmastointi viilensi tehokkaasti heti moottorin käynnistytksen

jälkeen, joskin automatiikka olisi voinut siirtyä hieman aiemmin puhaltamaan lattialle kuin suoraan päin. Talvisena sisätilojen lämpenemisen apuna dieselissä on PTC-vastus.

Katumaasturiluokassa Mazdan tavaratilan koko on riittävän suuri ja muoto hyvä. Tavaratilan "Karakuri"-suojaverho on yksinkertaisen nerokas. Sen takareuna on kiinni tavaratilan kannessa, joten automaattisesti kannen mukana ylösnousevaan verhoon ei tarvitse koskea normaalkäytössä lainkaan. Valitettavasti usein kaivatut kassikoukut eivät kuulu Mazdakaan varustukseen. Mazdan

oma irrotettava vetokoukku on erittäin helposti paikalleen soilahtava, ja esiin kääntyvä pistotasia sopivalla korkeudella, koska autotyyppi on niin korkea. Itse koukku ei silti ole liian korkealla.

Järkevä ja runsas varustelu

Varustelutaso on neljä. Vain etuvetoisena bensamallina saatava Comfort on "hinnat alkaen"-riisuttu malli. Varsinaiseen Dynamic-perustason kuuluu sitten jo avaimeton käynnistys, mäkilähtöavustin, vakionopeussäädin, Bluetooth-handsfree, sadetunnistin, kaksivaihteinen automaatti-il-

Uusi 2,2-litrainen dieselissä on hyvä alavääntö ja moottori on erittäin taloudellinen. Sen jatkeena oleva kuusivaihteinen manuaali on toiminnaltaan sekä välityksiltään parasta mahdollista luokkaa.

Mazda CX-5 2,2 Skyactiv-D Touring 6MT

Moottori	4-syl DOHC-16V turbodiesel yhteispaineruiskutuksella, Euro-6
Moottorilavuus	2 184 cc
Moottoriteho	110 kW/4 500 rpm
Vääntömomentti	380 Nm/1 800–2 600 rpm
Vaihteisto	6-vaihteinen manuaali
Vetotapa	Etuveto
Alusta	Edessä joustintuet, takana monivarsituenta
Jarrut	Levyjä, ABS, EBD, ESP, TRC, hätäjarrutestoin
Pituus	455 cm
Leveys	217 cm
Korkeus	167 cm
Omamassa	1 445 kg
Perävaununumassa	2 000 kg jarruin
Tavaratila	503 l
Polttoainesäiliö	58 l
Takuu	3 vuotta tai 100 000 km
EU-kulutus kaupunki	5,4 l/100 km
EU-kulutus maantie	4,1 l/100 km
Päästöt	CO ₂ 119 g/km
Kiihtyvyys	9,2 s 0–100 km/h
Huippunopeus	202 km/h
Hinta	35 993 e (+ toimituskulut ja koeajoauton lisävarusteet metalliväri, kangasmatot sekä vetokoukku)
Maahantuoja	Inchcape Motors Finland Oy, www.mazda.fi

Mazda CX-5 2,2

mastointi ja valoautomaatiikka. Keskimäinen, koeajossaakin ollut Touring omaa silti parhaan hinta/laatu-suhteen. Kaksoisksenonit, pysäköintitutkat, kuolleen kulman vahiti ja kaistavahti ovat ehdottomasti kahden tonnin arvoinen lisukepaketti. Automaattisesti led-huomiovaloilta aina kaukovaloiksi asti vaihtuviin, ja kaartein mukaan kääntyviin ksenonvaloihin kannattaa panostaa Suomen oloissa. Vain nelivetoautomaatteihin saatavana oleva Exclusive lisääkin sitten hintaa ja muutaman tonnin. Nahkapenkit, avaimeton oven lukitus, peruutuskamera ja Bosen audiojärjestelmä ovat tärkeimmät Exclusive-varusteet. Mazdan tapauksessa kuitenkin jo Dynamic-tason kuuden kaiuttimen audion äänenlaatu on riittävän

hyvä myös vaativammalle kuuntelijalle, ja radion herkkyys erinomainen. Mazda CX-5 yllättää positiivisesti: hyvää kannatti siis odottaa hieman kilpailijoiden malleja kauemmin. Uusi dieselmoottori toimii myös käytännössä erittäin hyvin. Ja huippupaloudellisesti. Tilat ovat hyvät ja toimivat. Suurin yllätys on kuitenkin se, että pelkästään etuvetoinenkin katumaasturi voi olla näin kelpo vetoauto, koska alusta on niin jämerä. Ja kun autoa vertaa vaikkapa suosittuun Avensiksen farmariin, ei edes hinnassa ole juurikaan eroa. Kaksivetoinen katumaasturi ei siis ole karavaanarille turhake, vaan vertailun arvoinen vaihtoehto vetoautoksi. •

Takaistuin yllättää kokonsa puolesta. Tässä luokassa on harvoin yhtä hyvin tilaa aikuiselle myös takana.

Oik. Kuljettajan paikalle on helppo sopeutua. Istuimeen saa mieluisensa ajoasennon ja muotoilu on tavanomaista paremmin vartaloa tukevaa.

"Karakuri" tarkoittaa muun muassa fiksum automaattisesti luukun mukana nousevaa tavaratilan suoja-verhoa.

TEE HAAVEISTA TOTTA – AJA USA IDÄSTÄ LÄNTEEN AINUTKERTAINEN JA UNOHTUMATON ROUTE 66 CHICAGO – LOS ANGELES 8.4.-7.5.2013

Upouusilla matkailuajoneuvoilla kahdeksan osavaltion ja kolmen aikavyöhykkeen läpi!

Keväällä 2013 Caravan -lehden lukijoita hemmotellaan ainutlaatuisella tilaisuudella, joka vie jo legendaksi muodostuneen Route 66-reitin mahtaviin maisemiin halki Amerikan. Osallistujille on varattu täysin uudet matkailuajoneuvot suoraan Elkhartin tehtaalta Indianassa! Tämän jo perinteiseksi muodostuneen Route 66-matkamme kunniaksi olemme järjestäneet tutustumisen matkailuajoneuvojen valmistukseen opastetulla tehdaskierroksella!

"Teiden äidiksikin" kutsutun historiallisen valtatie kokonaispituus oli aikanaan noin 3755 km ja se palveli alun perin vaellusreitteinä länteen. Aikanaan merkittävä ja monia vaiheita läpi käynyt tie elää nykyisin "Historic Route 66" - maisemareitteinä, jonka varrella on edelleen vanhoja säilytettyjä osia. Tällä kertaa matkaamme idästä länteen – aivan kuten sen ensimmäiset vaeltajatkin tekivät lähtiessään 1920-luvulla Chicagosta kohti Kultaista Kaliforniaa ja uusia mahdollisuuksia. Indianasta siirrymme Illinoisin puolelle ja jatkamme historiallista Route 66-reittiä myönteillen aurinkoiseen Kaliforniaan ja Enkelten kaupunkiin Los Angelesiin. Nyt kannattaa toimia nopeasti - paikkoja on rajoitetusti! Varmista siis osallistumisesi ja koe upea Route 66 matkailuautoilun ja USA:n asiantuntijoiden Anneli ja Peter Geitelin johdolla. Matka toteutetaan Caravan-lehden ja OK-MATKAT / Nordic Ferry Center Oy:n yhteistyönä.

Matkan alustava hinta: 2.795€/hlö, kun autossa 2 aikuista (minimi 15 autokuntaa / 30 henkilöä).

Hintaan sisältyy: • Lufthansan reititennot Helsinki-München-Chicago / Los Angeles-München-Helsinki • lentokenttäverot • upouusien matkailuajoneuvojen vuokraus ja käyttöön opastus (El Monte – autotyyppi C25-C28) • auton verot ja autoon kohdistuvat vakuutukset • auton keittiövälineet sekä henkilökohtaiset varustepakkaukset • rajoittamattomat ajomailit • rajoittamaton generaattorin käyttö • 2 yön hotelliyöpyminen Chicagossa (jaettu kahden hengen huone) • ryhmille pakollinen laukunkantopakkio • kokoustila hotellissa 9.4. ajoreittien suunnittelua varten • kaupunkikiertoajelu ja lounas Chicagossa • bussikuljetus Chicagosta Indianaan Elkhartin tehtaille • opastettu tehdaskierros • 2 yön leirintäalueyöpyminen Los Angelesissa • kaupunkikiertoajelu ja lounas Los Angelesissa.

Varaukset, lisätiedot ja matkaehdot: Kirsi Vuori, Puh. 09-2510 2052 tai E-mail: kirsi.vuori@nfc.fi

OK-Matkat / Nordic Ferry Center Oy / Kirsi Vuori
Pieni Roobertinkatu 13 B, 00130 HELSINKI
Puh. 09-2510 2052 tai E-mail: kirsi.vuori@nfc.fi

VALTUUTETTU FIAT-HUOLTO PALVELUKSESSASI!

- VALMISTAJAN VALTUUTTAMA – PARAS VAIHTOEHTO!
- MÄÄRÄAIKAISHUOLLON LISÄETUNA ILMAINEN HUOLLON TIEPALVELU VUODEKSI
- VALMISTAJAN KOULUTTAMAT MEKAANIKOT
- VIIMEISIN TIETOTAITO JA ERIKOISTYÖKALUT
- MAAILMANLAAJUINEN FIAT-VARAOSALOGISTIIKKA
- VALMISTAJAN TAKUUKORJAUKSET
- 2 VUODEN VARAOSATAKUU

Fiat-maahantuojan AutoFennica Oy:n ja Fiat-tehtaan valtuuttamat Fiat-huoltokorjaamot

Autokeskus Oy **ESPOO** 020 506 5060 • Raskone Oy, Koskelon palvelupiste **ESPOO** 010 2320 823 (vain tavara-autot) • Autokeskus Oy Herttoniemi **HELSINKI** 020 506 5060 • Autokeskus Oy Konala **HELSINKI** 020 506 5060 • Autokeskus Oy Tikkurila **HELSINKI** 020 506 5060 • Autotalo Pelttari **HUITTINEN** 044 560 1270 • Sveitsinportin Auto Oy **HYVINKÄÄ** 019 45 851 • Autokeskus Oy Hämeenlinna **HÄMEENLINNA** 020 506 5060 • Autotalo Hartikainen Iisalmi **IISALMI** 0400 330 077 • Autotalo Hartikainen Joensuu **JOENSUU** 0400 334 988 • Autopale Oy **JYVÄSKYLÄ** 040-7106310 • Mäkelän Kone Oy **JÄRVENPÄÄ** 09 5495 2503 • Autotalo Hartikainen Kajaani **KAJAANI** 0400 115 113 • Wetteri Oy Kemi **KEMI** 020 7788 270 • Wetteri Oy Kokkola **KOKKOLA** 020 7788 270 • Lehtoauto Ky **KOTKA** 05 210 3930 • Autosalpa Oy **KOUVOLA** 020 7799 600 • Autotalo Hartikainen Kuopio **KUOPIO** 0400 205 533 • Wetteri Oy Kuusamo **KUUSAMO** 020 7788 270 • Mega-Auto Oy Lahti **LAHTI** 0207 510 400 • PP-Auto Oy Lohja **LOHJA** 075 3040 5230 • Wetteri Oy Oulu **OULU** 020 7788 270 • Wetteri Oy Pietarsaari **PIETARSAARI** 020 7788 270 • Autotalo Pelttari, Porin toimipiste **PORI** 044 560 1277 • Mega-Auto Oy Porvoo **PORVOO** 0207 510 300 • Autokeskus Oy Raisio **RAISIO** 020 506 5060 • Wetteri Oy Rovaniemi **ROVANIEMI** 020 7788 270 • PP-Auto Oy Salo **SALO** 075 3040 5130 • Käyttöauto Oy Seinäjoki **SEINÄJOKI** 06 418 5111 • Autokeskus Oy Tampere **TAMPERE** 020 506 5060 • KSA-Huolto Oy **VARKAUS** 0400 846 241 • Wetteri Oy Ylivieska **YLIVIESKA** 020 7788 270

Huom! Suurimman kokoluokan matkailuautojen huollot aina varauksella. Varmista kokorajoitukset aina palvelupistekohtaisesti.

Fiat Info
0200 12100
Fiat Huollon Tiepalvelu
0200 33655
www.fiat.fi

ADRIA

Alde

Nyt saat vaihtoaustostasi huippuhyvityksen

vaihdossa uuteen, varastossamme olevaan 2012-mallin Adria-matkailuautoon

"loistoristelijä" Adria Matrix Supreme Alde

Adria Alpina
"lämpöä ympäri vuoden"

Adria Polaris "luksusta ympäri vuoden"

Esittelyautoista rajuja tarjouksia!

Ostamme

siistejä ja vähänajettuja matkailuautoja sekä hyväkuntoisia matkailuvaunuja

Tarvittaessa lunastamme mahdollisen loppuvelan, vaihdamme kalliimpaan tai halvempaan – tai ostamme vaunusi tai autosi käteisellä. Auton tai vaunun näyttö ja luovutus onnistuu aina sinua lähinnä olevassa toimipisteessämme. Tarvittaessa noudamme vaunun tai auton vaikka kotioveltasi.

Seinäjoki Jouppilantie 18

Petri Keisala
Myyntipäällikkö
puh. 040 486 3554
petri.keisala@rintajouppi.fi

Marko Pänkälä
Automyyjä
puh. 040 486 3544
marko.pankala@rintajouppi.fi

Mika Ojala
Automyyjä
puh. 040 7736729
mika.ojala@rintajouppi.fi

Janne Rekola
Automyyjä
Puh. 040 485 8461
janne.rekola@rintajouppi.fi

Lappeenranta Lentokentäntie 5

Olli Paajanen
Automyyjä
puh. 0500 674 274
olli.paajanen@rintajouppi.fi

Vantaa Kistolantie 3

Sakari Lilleberg
Paikallispäällikkö
puh. 040 487 9271
sakari.lilleberg@rintajouppi.fi

Teemu Jaatinen
Automyyjä
puh. 040 519 0611
teemu.jaatinen@rintajouppi.fi

Hannu Korhonen
Automyyjä
puh. 040 519 0610
hannu.korhonen@rintajouppi.fi

ADRIA

Sun Living
by Sun Roller

J. RINTA-JOUPPI OY

Yli 300 kpl uusia ja käytettyjä matkailuautoja ja -vaunuja

Tutustu koko jättivalikoimaan osoitteessa: rintajouppi.fi

Hymer StarLight B 585 Mercedes-Benz Sprinter 316 CDI

Kevennetty tähtikeula

Mersun tähti näkyy StarLightin maskissa. Huomiovaloilla ajettaessa perä on pimeä, eikä autossa ole ajovalojen automaattisen kytkennän mahdollistavia tunnistimia. Huomiovalot palavat myös seisonta- ja äärivalojen kanssa, mikä ei liene luullinen kytkentä.

Ducatoa poiketen Sprinterin ratti liikkuu sekä pituus- että korkeussuunnassa, mikä yhdessä lisävarustepenkissä olevan korkeussäädön kanssa helpottaa hyvän ajoasennon löytämistä.

Vas. Pitkän takaylityksen (2,5 m) vuoksi takatukijaloille olisi käyttöä. Valkoisen alumiinipellin korvaaminen samppanjanvärillä maksaa 2 400 euroa.

Hymer on laajentanut vuosi sitten uudistamaansa B-Klasse-mallistoa kevyempään suuntaan. Henkilöautokortilla ajettavista Mersu-alustaisista StarLight-malleista puuttuu StarLine-malleissa käytettävä kaksoispohja.

Teksti ja kuvat
PEKKA VIRTANEN

Integroitujen matkailuautojen eräänlaisena esikuvana pidettävä Hymerin B-Klasse uudistui täydellisesti mallivuodelle 2011 (koeajo Caravan 2/2011). Uuden B-Klassen muotoiluun otettiin vaikutteita saksalaisvalmistajan suurista Liner-autoista.

B-Klassea valmistetaan sekä Fiatin Ducato- että Mercedes-Benzin Sprinter-alustalle. Fiat-alustaiset mallisarjat ovat B-Klasse ja B-Klasse SL. Mallinimi B-Klasse

StarLine viittaa Mersun tähteen (star).

Mallivuodelle 2013 Hymer esittelee StarLine-malliston rinnalle kevytrakenteisemmän StarLight-malliston. "Kevyttähdet" eivät kuitenkaan kasvata Star-mallien määrää, sillä kyse on lähinnä StarLine-malliston jakamisesta kahteen osaan.

3+3 Star-mallia

Nykyisessä StarLine-mallistossa on kuusi pohjaratkaisua, joista kaikki edellyttävät C-ajokorttia. Malleista neljässä on 19 senttiä korkea kaksoispohja, jossa on

lämpimän ilman kierto, vesisäiliöt ja niiden liitosputket.

Mallivuoden 2013 StarLine-mallistossa on enää kolme pohjaratkaisua, eli 7,1-metrinen 580 ja lähes 8-metrinen 680 ja 690. 580:ssä ja 680:ssä on takana pitkittäiset erillisvuoteet, 690:ssä pitkittäinen saarekuvuote.

Yksinkertaiselle pohjalle rakennetut StarLine-mallit 585 ja 595 on laitettu kevennyskuurille, jolla niiden noin 3,3 tonnin ajomassa on saatu pudotettua reiluun kolmeen tonniin. Siirtyminen 4,2 tonnin kokonaismassasta 3,5 tonniin puolittaa

kantavuuden noin 450 kiloon, mutta samalla autot ovat siirtyneet henkilöautokortilla ajettavien kategoriaan.

Jos mallistonimen StarLight saaneiden mallien kantavuus ei riitä ja ajokortti sallii, auton kokonaismassan saa 275 eurolla korotettua 3,88 tai 4,2 tonniin.

Kaksoispohjamallistosta on jätetty pois 7,1-metrinen 590, missä on poikittainen vuodearkku. Vastaavasti StarLight-mallistoon on tullut 7,1-metrinen 575, joten Mersu-alustaisen B-Klasse-mallien määrä on pysynyt ennallaan.

Kolme vuodevaihtoehtoa

Kaikkien kolmen StarLight-mallin perushinta on 90 300 euroa. Autoissa on neljä matkustaja- ja vuodepaikkaa.

StarLine 580, joka on pohjaratkaisultaan lähes identtinen koeajettuna StarLight 585:n kanssa, maksaa perusvireessä 101 000 euroa. Suurimpien StarLine-mallien lähtöhinta on 111 400 euroa. Mallivuosiuusiutuksen nostanut StarLine-mallien hintoja kolmisen tonnia.

Koeajettu 585 ja hiukan lyhyempi (710 cm vs. 689 cm) 595 ovat vuodetta lukuun ottamatta

lähes identtiset: kuljettajan puolella on L-mallinen sohvaryhmä ja wc/pesutila, käytävän vastakaisella puolella ulko-oven vieressä keittiö ja jääkaappi.

585:ssä on pitkittäiset erillisvuoteet, jotka voidaan yhdistää koko takaosan kattavaksi sisäkonpetiksi. 595:ssä on poikittainen parivuodearkku.

7,1-metrissä StarLight 575:ssä on pitkittäinen saarekuvuote. Uudessa pohjaratkaisussa ulko-ovi on taaempaan kuin kahdessa muussa mallissa, sillä keittiö on auton vasemmalla sivulla. Molempien etuistu-

Hymer StarLight B 585

nten takana on yhden hengen sohvapenkit, joiden välissä on pöytä.

Kokolevyinen siskonpeti

585:ssä on 80 senttiä leveät erilisvuoteet. Kuljettajan puoleisen vuoteen pituus on 183 senttiä, toisen vuoteen tasan kaksi metriä. 13-senttiset kylmävaahdotpatjat ovat levyypinnan päällä, joten nukkumismukavuutta pitää parantaa joko sijauspajoilla tai 425 euroa maksavilla lautasjousilla.

Vuoteiden välissä on perusvarustukseen kuuluva kaksiosainen lisäverhoilupala. Puoli metriä leveä väli täytetään yhdeksän senttiä paksulla patjalla, joka on 105 senttiä pitkän tason päällä. Lähes koko takaosa saadaan 210 senttiä leveäksi vuoteeksi, kun kiinteän tason alta esiin vedettävä 58 senttiä pitkä jatkotaso katetaan patjalla.

Vuoteet ovat 96 sentin korkeudella takaosan lattiatasosta. Säilytystilaa tarjoavien kahden 22-senttisen portaavan avulla vuoteille on helppo nousta, mutta kipuaminen siskonpedille on hiukan hankalaa.

Vuoteiden madaltaminen vähentäisi takatallin korkeutta mutta parantaisi asumismukavuutta. Vuoteiden ja katon väli on vain 86 senttiä, joten ryhdikäs istuja kolhii päänsä tasaiseen kattoon.

Kaksitasoinen lattia

Ohjaamon ja asunto-osan lattiat ovat lähes samalla tasolla. Osastojen välinen siirtyminen on helppoa, vaikka Sprinterin käsijarrukahva on kuljettajan oikealla puolella. Jarrukahva ei ole viritettynäkään ylhäällä, mutta se voi silti tarttua housunpuntiin.

Seisomakorkeutta on sohvaryhmän ja keittiön kohdalla 197 senttiä. Asunnon takaosassa on L-mallinen korotus, joka kutistaa korkeuden vuoderappujen, wc:n oven ja korkean jääkaapin kohdalla 183 senttiin.

14-senttisessä korotusosassa on hiukan kellaritilaa. Takaosan lievää mataluutta huonompi asia on se, että ei-suoraviiva-

nen korotus voi aiheuttaa ikävän yllätyksen, kun jalka osuu osittain reunan päälle.

Sähkötoimisen ulkoportaan lisäksi autossa on 23 senttiä korkea sisärappu. Ulko-ovi on varustettu hytysovella.

Keittiö ja vessa

Lähtöhintaa on pudotettu siirtämällä StarLine-malleissa vakiona olevia varusteita lisävarusteiksi.

4 260 euron hintainen Komfort-paketti on lähes pakollinen hankinta, sillä siihen kuuluvat ohjaamon automaatti-ilmastointi, vakionopeudensäädin, sähköikkunalla ja sisävalotoinnolla varustettu kuljettajan ovi, pimennysverholla varustettu ulko-oven ikkuna ja erillisellä pakastinosalla varustettu iso jääkaappi.

Star-mallien sisäleveys on 219 senttiä. Leveyttä on hyödynnetty keittiössä, joka on syvempi kuin ei-integroiduissa autoissa. Keittiön ja pesutilan välinen käytävä on silti riittävän leveä.

Keittiöstä löytyy kaikki tarpeellinen – tosin liesituuletin on ison jääkaapin tapaan lisävaruste. Pyöreään, reilun syvyyden tiskialtaan suojakannelle on paikka vuoteen alapuolisesa kaapissa.

Vessan ovi sopii oikeakätiselle. Vaikka ovi ei muodosta minikäänlaista takaosan väliseinää, saranat on sijoitettu auton etuosan puolelle. Reilun kokoisessa wc:ssä on kiinteä pönttö. Istuntopaikan vieressä olevaa pesualtaan hanaa ei käytetä suihkuna, sillä lattiasyvennyksen ympärille ”rakennettavassa” pesutilassa on oma hana.

Tehokkaat led-valot

Säilytystilaa on reilusti. Kaapit, laatikot ja lukkolaitteet kertovat laadukkaasta työstä. Keittiön yläkaapeissa on valkoiset ovet, muissa yläoivissa valkoiset alaosat. Ilma pääsee kiertämään kalusteiden taitse.

Vuoteiden jalkopäissä on valaistut kaapit. Pidemmän vuoteen alla olevaan kaappiin pääsee myös yläkautta. Vaatetan-

golla varustetun kaapin korkeutta on kasvatettu lattiasyvennyksellä. Kuljettajan puoleiseen kaappiin on ovi myös tavaratilan puolella, mutta muuten tallitila ei ole yhteydessä asunto-osaan.

StarLightissa on reilusti tehokkaita led-valoja. Liesituuletin ansiosta keittiössä on peräti viisi spottia, mutta auton keskilinjalta puuttuu yleisvalo. Sohvaryhmän kohdalla valoa tulee paitsi isosta kattoikkunasta myös sen ympärillä olevista ledeistä ja ylävuoteen takareunassa olevista ledeistä.

Yövalaistus on toteutettu alimassa vuodeportaassa, korotusosan etureunassa, keittiön etukulmassa ja vessassa olevilla pistemäisillä valoilla. Verkkovirtapistokkeita on kiitettävän paljon.

Sohvaryhmä neljälle

Lämmityslaitteen pannu on L-mallisen sohvan alla, joten turvavyöpaikoilla on eräänlainen istuinlämmitys. Matkustajasohva on valitettavasti ”normaali”: voimakkaasti kuperan nojan vuoksi kiinteästä pääntuesta ei ole mitään iloa.

Ikkunanpuoleisella matkustajapaikalla on jalkatilaa, mutta penkkilevyn kovertamisessa on tullut mitoitusvirhe, sillä levy painaa ikävästi pohkeita.

Kiinteäjalkainen pöytä liikkuu pituus- ja leveysuunnassa. Pidempi kuljettaja ei pysty säätämään istuintaan riittävän taakse, jos pöytä ei ole mahdollisimman lähellä sohvipaikkalaisia.

Ohjaamon istuimet ovat tietysti kääntyvää mallia. Testiautossa oli korkeussäädöllä varustetut 755 euron hintaiset lisävaruste-penkit. Agutin korkeaselkänajaiset Ergoflex-pilotti-istuimet tukevat vartaloa ja ovat muutenkin varsin hyvät.

Tehokas lämmitys

Perushintaan kuuluu Truman ilmakekuslämmitys, mutta 3 820 euron hintainen Alde-Artis-paketti on suosittu varustekokonaisuus.

Pakettiin kuulu nimensä mukaisesti Alden nestekeskuslämmitys, jonka patterielementit ulottuvat ohjaamoon saakka.

Pöydän ympärille mahtuu mukavasti neljä henkeä. Viides istumapaikka on oven ja apukuskin penkin välissä oleva jakkara. Ohjaamon lasipinnat ovat peitettävissä laskosverhoilla.

Etuvuoteelle nouseaan puutikkailla. Ison vuoteen eteen on nostettavissa reilun korkuinen suoja-verkko. Tila on varustettu verhoilla ja molemmissa päissä olevilla kattovaloilla.

Vas. ja alla: Vuoteiden välissä olevan tason ja patjan saa jatkettua 163-senttiseksi. Makuuhuoneen eteen ei ole vedettävissä ovea tai edes verhoa.

Keittiössä on syvyyttä, mutta tasotilaa ei ole muualla kuin liedon päällä. Liesituuletin on lisävaruste.

Sohvaryhmästä ei tehdä vuodetta. Tv-teline laskeutuu sohvan selkänojan kohdalla olevasta kaapista. Valaistus hoidetaan tehokkailla ledeillä.

Kiinteällä pöntöllä varustetussa vessassa on erillinen suihkutila.

Vas. Lattian korottaminen verottaa liiaksi pääntilaa. Varsinkin wc:n oven edessä oleva kapea korotuskaistale voi aiheuttaa ikäviä yllätyksiä. Vuoteiden alla on reilun kokoiset kaapit.

Jos tavaratila olisi matalampi (nyt 120 cm), vuoteella olisi enemmän korkeutta. Valaistussa tallissa on paljon taso- ja koritilaa sekä kolme kiinnityslenkkikiskoa.

Ohjaamon ovettomalla seinustalla on 2-tehoinen lämmönvaihdin, joten pannun käydessä edessäkin riittää lämpöä. Talvipaketin myötä ohjaamon sivulasit muuttuvat kaksinkertaisiksi.

Lämmityslaitte ei elokuussa joutunut tosi-toimiin, vaikka lämpö laskikin lähelle nollaa. Hiljaisesti puhiseva Alde pitää StarLightin alakerran varmasti lämpimänä, mutta ohjaamon katosta alas laskettavalle vuoteelle lämpöä ei johdeta.

116 sentin päähän lattiasta laskeutuva etuvuode on reilun kokoinen (192 x 147 cm). "Seisomakorkeutta" on 80 senttiä. Patjalla on paksuutta vain yhdeksän senttiä, mutta pehennystä synnytetään joustinsälepohjilla.

Helppo ajettava

Sprinterin saa sekä testiautossa olleella Wandler-automaatilla (+1 960 e) että Mersun 7G-Tronicilla (+2 835 e). Edullisempi automaatti vaihtaa hiukan turhan hätäisesti isommalle vaihteelle, mikä kasvattaa matkustamoon kuuluvia moottorin mörinöitä.

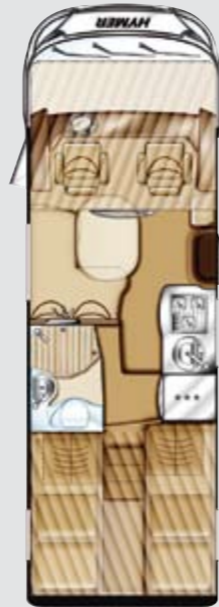
Koeajon aikana 163-hevosvoimainen kone kulutti sataa kilometriä kohden reilut 12 litraa dieseliä. Noin 4 700 eurolla StarLineen saa 27 lisähevosvoimaa.

Takavetoinen Sprinter on vakaa ajettava erilaisilla pinnoilla, eikä kori natise tai nitise ylimäärin. Vakionopeudensäätimen käyttö on helppoa, mutta ohjauspölyään vasemmalta puolella oleva pyyhinviiksi vaatii totuttelua. •

- Koeajoaika 8.–12.8.
- Koeajomatka 762 km
- Lämpötila päivällä 10–18 astetta, yöllä 2–10 astetta

Hymer StarLight B 585

Alusta	Takavetoinen Mercedes-Benz Sprinter 316 CDI
Akseliväli	3 665 mm
Moottori	Iskutilavuus 2 143 cm ³ , teho 120 kW (163 hv)/ 3 800 r/min, vääntömomentti 360 Nm/ 1 400–2 400 r/min
Vaihteisto	6-portainen manuaali, testiautossa 5-portainen automaatti
Polttoainetankki	75 l
Renkaat	235/65 R 16C
Kokonaismassa	3 500 kg
Omamassa	n. 3 050 kg
Kokonaispituus/- leveys/-korkeus	710 cm/ 225 cm/290 cm
Sisäkorkeus	197 cm
Matkustajapaikat	1+3
Vuodepaikat	4 kpl
Vuoteiden koot	Takavuoteet 200 x 80 cm ja 183 x 80 cm, alas laskettava etuvuode 192 x 147 cm
Lämmityslaitte	Truma Combi 6 -ilmakeskuslämmitys, testiautossa lämmönvaihtimella varustettu Alde Compact 3010 Combi -nestekeskuslämmitys
Raikasvesisäiliö	20/170 l
Harmaavesisäiliö	140 l
Jääkaappi	100 l, testiautossa erillisellä pakastinosalla varustettu Dometic, 160 l
Liesi	3-liekinen Dometic, pietosytytin, 2-osainen lasikansi
Takatallin mitat	Oviliukut 99 x 115 cm, leveys 105 cm, korkeus 120 cm, syvyys 204 cm
Koeajoauton lisävarusteet	Automaattivaihteisto 1 960 e, Komfort-paketti 4 260 e (ohjaamon automaatti-ilmastointi, vakionopeudensäädin, sähköikkunalla ja ulkovalotoiminnolla varustettu kuljettajan ovi, 160 litran jääkaappi ja pimennysverholla varustettu ulko-oven ikkuna), Alde-Arktis-paketti 3 820 e (lämmönvaihtimen esivalmius, ohjaamon ovesa ja sivuikkunoissa kaksinkertaiset lasit, lämmönvaihtimella varustettu Alde-nestekeskuslämmitys, ohjaamon jalkatilan eristematto ja tuulliasin ulkopuolen lämpöpeite), sumuvalot 310 e, kojelaudan puujäljitelmä 420 e, Avalon-mattosarja 325 e, korkeussäädöllä varustetut Aguti Ergoflex-pilotti-istuimet asunto-osan kankaalla 755 e, kaasun ulosotto 215 e, kaasupullonvaihtaja 325 e, Dometic-liesituuletin 275 e ja esikaapelointisarja aurinkopaneelille, peruutuskameralle jne. 240 e.
Hinta	Perushinta 90 300 euroa, koeajauto 103 205 euroa + toimituskulut
Koeajauto	Cartrade Oy, Nokia, www.cartrade.fi

Caravan-Gaalala

17.11.2012

Hotelli Tallukka, Tallukantie 1, Vääksy, Asikkala.

Caravan-Gaalan juontaa **JANNE KATAJA**, huippuluennoitsijana **MATO VALTONEN** ja illan tähtiesiintyjänä **MARION RUNG**.

OHJELMA LAUANTAINA 17.11.

Klo 10 | Workshopit
virikkeellisiä työpajoja kaikkia karavaanareita koskevista ajankohtaisista asioista

Klo 12 | Lounas noutopöydästä (14 €/hlö)

Klo 13 | Mato Valtosen huippuluento
"Luovuus voimavarasi"

Klo 15.³⁰ | Kahvit (8 €/hlö)

Klo 16 | Saunat ja uima-allas käytössä

Klo 20 | Gaalailallinen ja tanssit
Marion Rungin tahtiin
(51 €/hlö, tumma puku)

Paikkoja rajoitetusti, joten toimi nopeasti!

Majoitushinnat Hotelli Tallukassa:
90 €/yö 2 hh-huone, 85 €/yö 1 hh-huone, 225 €/yö suitessa.

ILMOITTAUTUMISET JA MAJOITUSVARAUKSET
Lahti-Travel Oy:n kautta 25.10. mennessä:
www.lahdenseutu.net/caravangaala

Lisätietoa: Lahti Travel Oy, puh. 0207 281 760
Lahti Travel Oy veloittaa ilmoittautumismaksun 12 €/hlö.

TULE MUKAAN!
[www.lahdenseutu.net/
caravangaala](http://www.lahdenseutu.net/caravangaala)

La Strada Fano

Huolella tehty

Fano on korkeudestaan huolimatta hopeisena ja onnistuneesti raidoitettuna kohtuullisen sulavannäköinen menopeli.

Myös liukuovessa on kaksinkertainen ikkuna verhoihin. Porras menee sisään automaattisesti käynnistettäessä.

Saksalaisella La Stradalla on yli 25 vuoden kokemus peltikuoristen matkailuatojen valmistuksessa. Koeajamamme Fano on hiukan harvinaisempi Renaultin alustalle rakennettu La Stradan malli. Renault Masterin alustalla se liikkuu sukkelasti niin Saksan moottoriteillä kuin Suomen talvisilla sivuteillä.

Teksti ja kuvat

ANTTI HENTTONEN

Fanon korina on takavetoisen Masterin lyhyempi, mutta korotettu malli. Pituutta on 6,2 metriä ja korkeutta 2,87 metriä. Leveys ilman peilejä on 207 senttiä. Auto on korkeudestaan huolimatta sulavan näköinen. Hopeinen väri ja koristeteippaukset

auttavat asiaa.

Pohjaratkaisu on peltikuoriseksi melko normaali: Takana on parivuode poikittain. La Stradalla on myös hieman pidempi uutuusmalli, jossa on erilliset vuoteet pitkittäin.

Makuutilan edessä vasemmalla on vessa ja oikealla komeroita sekä jääkaappi. Edempänä liukuoven kohdalla on keittiö ja vasemmalla sohva ja pöytä. Edessä tietenkin kääntyvät pilotti-istuimet. La Strada

Keittiössä on runsaasti kaappeja ja isoja vetolaatikoita.

Tiskipöydässä on tarpeellinen ylöskäännettävä aputaso. Myös lieden ja altaan kansia voi pitää työtasoina tarpeen mukaan.

Fano on parhaimmillaan kahden henkilön käytössä. Pöytäryhmästä saa lisävuoteen laskeamalla pöytä sohvan tasalle.

Verhoilumateriaali oli kestävä keinovalkoista, päävärinä hehkuva punaoranssi. Väri- ja materiaalivaihtoehtoja on toistakymmentä.

Sohvaryhmän seinällä ja liukuovessa sekä takaovissa on avattavat, Seizin hyttysverkolla varustetut kaksinkertaiset ikkunat. Kaikissa ikkunoissa

on pimennysverhot. Pöytäryhmän kohdalla on suuri kattoikkuna ja makuutilassa kirkas kattoluukku. Kun väliseinien ja kaappien puuosat ovat vaaleaa puupintaa, on auto hyvin valoisa.

Säilytystilaa autossa on mukavasti. Yläkaappeja on yhteensä yhdeksän. Keskelä autoa on useita komeroita ja tiskipöydässä on isot vetolaatit. Vuoteen alla olevaan suureen säilytystilaan pääsee

Renaultin ohjaamossa on pääpiirteittäin sama järjestys kuin Ducatossa ja Transitissa. Lokeroita on runsaasti.

Pöydän ympärille mahtuu neljä. Pöytäryhmästä saa myös vuoteen. Verhoilussa on toistakymmentä väri- ja tekstiilivaihtoehtoa, mm. kestävä keinomokka.

Lämmittimen, paineveden ja valojen ohjauspaneelissa on myös nesteiden ja akkujen mittarit. Paneelista saa sammutettua kaikki sisävalot.

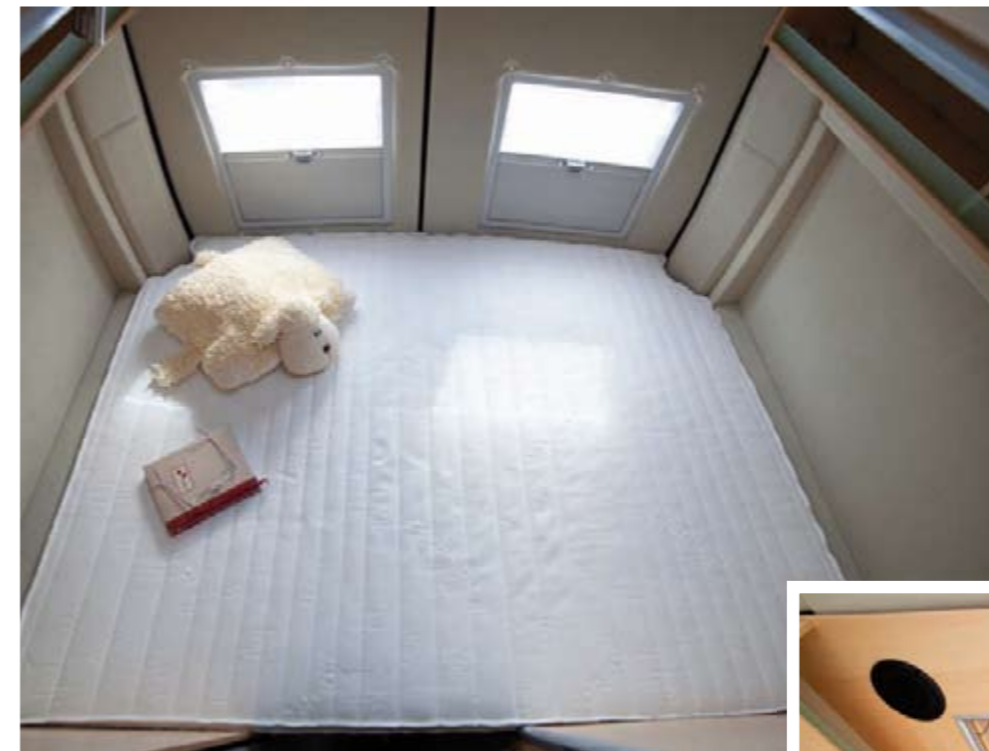
Vas. Myös tuulilasien yläpuolella on suuret säilytyslokerot.

käsiksi luukusta. Ulkokautta takatilaan pääsee sivuille aukeavista peräovista. Takatilan koko on 115 x 63 x 137 senttiä (leveys x korkeus x syvyys). Oviaukon leveys tavaratilaan on 108 cm. Takana on lisäksi oma kaappi kaasupullolle ja lämmityslaitteelle.

Tarkasti asennetut putkistot

La Strada Fanon lämmityslaitteena on Trumaticin Combi4. Neljän kilowatin teho riittää hyvin tämän kokoiseen autoon. Suuttimet on sijoitettu sopivasti: keskelle autoa vuoteen etupuolelle, liukuoven eteen ja sohvaryhmän jalkatilaan, sekä yksi vessaan. 100-litrainen raikasvesisäiliö on sohvalla alalla ja 70-litrainen harmaavesi taka-akselin etupuolella. Vessan hanan suutin toimii myös suihkuhanana.

Valaisimina on halogeeni-kohdevalot. Makuutilassa on kaksi ja olohuoneessa yläka-

Patjan alla on joustavat muovituet, jotka myös tuulettavat patjan alustan tehokkaasti.

Vas. Perän parivuoteessa nukutaan poikittain. Patja on antiallergisoivaa materiaalia.

Vas. Tilavaan talliin pääsee myös sisältä. Luukun yläpuolella on vetolaatikko.

Oik. Makuutilan kattoa kiertävät kaappirivistöt ja avohyllyt. Hyllyn alla ovat stereokaiuttimet ja kohdevalot.

La Strada Fano

pin alla kaksi spottia. Keittiössä on kapea putkimallinen lednauha. Keittiössä on 230 ja 12 voltin pistokkeet.

Vesien ja sähkön tarkkailu- ja ohjauspaneeli on sivuliukuoven yläpuolella. Liukuoven edessä oleva askelma toimii sähköllä ja menee automaattisesti sisään, kun moottori käynnistetään.

Keittiössä isot laatikot ja toimiva lisätaso

Keittiö on keskellä autoa liukuoven kohdalla. Käryt saa tuuletettua varmasti kunnolla. Peltikuorisissa on yleensä pienet tiskipöydät. Fanossa asiantauttaa tiskipöydän päässä ylöskäännettävä lisätaso. Kaksiliekinen kaasuliesi ja pesuallas ovat samaa kokonaisuutta. Liedeltä on helppo pyyhkiä liat pesuallastaan. Liedessä on

piezo-sytytys ja liekinvarmistin. Metallinen tukeva hana on alas käännettävä. Pesuallasta on alas käännettävä. Pesuallasta on alas käännettävä. Pesuallasta on alas käännettävä.

Tiskipöydässä on neljä syvävetolaatikkoa ja yksi matalampi, jossa on lokerikko keittiötyökaluille ja aterimille.

Jääkaapille ei tarvitse kumarrella, koska sen alla on tilava alakaappi. Myös jääkaapin päällä on tilava kaappi. Jääkaapin etupuolella on päällekkäin kaksi vaatekaappia, toisessa tanko henkareille.

Keittiön lattiatila riittää hyvin kokille, mutta taakse menijä joutuu väistämään.

Valoisa olohuone neljälle

Istuinryhmässä on kahdenistuttava sohva ja kääntyvät penkit ohjaamossa. Pöydän ym-

parille mahtuu neljä henkilöä ja heille pöytätilaa on reilusti. Olotila on päivällä valoisa sivuikkunoiden ja suuren kattoikkunan ansiosta. Ilalla kahden vasemmalla seinällä olevan halogeenispotin lisäksi kaipaisi hieman lisävaloa. Istuimet ovat mukavat ja tilavat. Sohva ja pöydästä saa rakennetuksi pienen vuoteen kahdelle. Keinomokka on kestävä ja käsitelty likaa hylkiväksi. Taulu-tv:n kiinteälle asennukselle ainoa mahdollinen paikka on sohvalla takana seinällä. Tällöin tv:tä katsotaan pilotti-istuimilta.

Olohuoneessa on kaksi yläkaappia ja ohjaamon päällä lisäksi suuri 63 senttiä syvä kaappi esimerkiksi petivaatteille.

Leveä parivuode

Makuuhuoneessa on parivuode poikittain. Patjan alla on muoviset joustinpalat, jotka

myös tuulettavat patjan alapuolen. Tila tuulettuu takaovien ikkunoista ja kattoluukusta.

Yläkaappeja on kaksi kummallakin sivulla ja yksi perässä. Kaappien alla kiertää pieni avohylly, jossa on mattalasin reunus. Hyllyn pohjaan on upotettu auton radioon kytketyt lisäkoiväiniset.

Vuoteen alla olevaan suureen tavaratilaan pääsee käsiksi luukun kautta. Luukun yläpuolella on vetolaatikko.

Vessassa tarvittavat tilat

Vessassa on Thetfordin kemiallinen käymälä. Kemssaistuinten yläpuolella on kaksi yläkaappia. Alemmassa on peili ja alas käännettävä pesuallas. Vessa on melko pieni kuten peltikuorisissa autoissa yleensäkin. Mutta siellä mahtuu hyvin tekemään sen, mihin se on tarkoitettu. Suihkun ottaminenkin tilassa onnistuu.

Pesuallas kääntyy kaappiin. Seinät ovat muovivia ja lattialla on suihkuallas. Tuuletus hoi- tuu kattoluukusta.

Mukavaa menoa

Koeajoauto on rakennettu Renault Masterin alustalle. Moottorina on 2,3-litrainen 146-hevosvoimainen, 4-sylinterinen ja 16-venttiilinen dieselmoottori. Autoa saa myös hieman kesymmällä 125-hevosvoimaisella koneella, joka on vajaan 2 000 euroa edullisempi. Tälläkin varmasti kerkiää.

Masterissa on 6-vaihteinen manuaali, mutta saatavilla on myös automaattinen ns. Quickshift-vaihteisto. Alusta on ranskalaiseen tapaan pehmeä olematta kahden hengen kuormalla ja varusteilla kuitenkin vetelä. Käyttäjät ovatkin kehuneet Masteria jopa markkinoiden mukavimmaksi pakettiautoksi.

Saksan moottoriteillä auto kulki kevyesti kuutosvaihteella vakionopeussäädin asetettuna noin sataan kilometriin tunnissa. Paljon hitaammin ei Saksassa voi ajaa jäämättä rekkojen esteeksi.

Vain jossain suuressa ja pitkässä nousussa joutui vaihta-

maan viitoselle. Takavetoinen auto ei pitänyt meteliä etuvetoista enempää, kuten joissakin takavetomalleissa. Auto osoitautui mukavaksi myös Suomen pikkuteillä. Vaihetanko on keskellä kojelaudassa Ducaton ja Transitin tapaan. Ratissa on vakionopeussäätimen napulat. Autossa on ABS-jarrut.

Ohjaamosta on hyvä näkyvyys kaikkiin suuntiin ja penkit ovat tarpeeksi kovat antamaan tukea pitkälläkin matkalla. Kojelaudassa ja ovissa on runsaasti erilaisia lokeroita. Matkaviihteestä huolehtii JVC:n CD:llä varustettu autoradio.

Meneville pariskunnalle

Huolella rakennettu La Strada Fano on parhaimmillaan pariskunnan käytössä. Kahdelle asumistilaa on mukavasti ja kaikille tavaroille löytyvät omat paikkansa. Ripeä ja hyvin jousitettu Renaultin alusta sopii hyvin niin Suomen pikkuteille kuin pitkille matkoille moottoriteillekin.

Koeajomatka käsitti ajon tehtaalta Frankfurtin läheltä Travemüнден ja edelleen Helsingistä Ouluun, yhteensä noin 1 500 kilometriä. •

La Stradan haku suoraan tehtaalta

ANTTI HENTTONEN

Tehtaalta ajaa päivässä Travemüнден, mutta viiden päivän Saksan kilvillä ehti vähän kiertelemäänkin.

Koeajoauto ajettiin tehtaalta Frankfurtin pohjoispuolelta Travemüнден ja laivamatkan jälkeen Helsingistä Keminkaalle. Maahantuojaan kautta auton itse haku järjestyy sitä haluaville.

Kun La Strada Fanon hinta vapaasti Keminkaalla rekisteröitynä on 59 500 euroa, on hinta tehtaalta itse ajettuna 57 300 euroa. Tämä hinta sisältää Saksan siirtokilvet viideksi vuorokaudeksi (maksimi) ja täyden tankin tehtaalta lähtiessä. Maahantulo- ja rekisteröintikatsastus hoidetaan itse ja sitten toimitetaan dokumentit myyjälle, jotta takuut astuvat voimaan.

Haku hoidetaan omatoimisesti. Koeajotapauksessa lennettiin halpalennolla Tampereelta Frankfurtin Hahniin, josta oli tunnin bussimatka Frankfurtin keskustaan. Edullinen hotelli löytyi heti

päärautatieaseman vierestä, jonne bussikin pysähtyi.

Hotellista päärautatieaseman vierestä jatkettiin aamulla junalla vajaan 50 kilometrin päähän Echzellin kylään, jossa La Stradan tehdas näkyy asemalle, sata metriä aseman laituria takaisin tulo-suuntaan.

Menokustannuksia tuli hotelleineen reilut sata euroa kahdelta. Tämä oli varmaankin halvin mahdollinen reitti. Takaisin päin pääsee täydellä tankilla Travemüнден, jos käyttää suorinta reittiä. Makuasia on sitten, tuleeko loppumatkan Suomeen suoraan laivalla. Ruotsin kautta ajaen tulee kaksi laivamaksua ja siltamaksu Tanskasta ruotsiin. Eri matkavaihtoehtoja on Caravan-lehden numerossa 4/2012.

Antti Henttonen

La Strada Fano

Alusta	Renault Master
Akseliväli	433 cm
Moottori (+ teho ja vääntö)	146 hv/ 107 kW / max. 350 Nm
Vaihteisto	6 + 1
Polttoainetankin koko	80 l, lisävarusteena 105 l
Rengaskoko	235/65 R 16C
Kokonaismassa	3 500 kg
Omamassa	3 050 kg
Kokonaiskorkeus	287 cm
Kokonaisleveys	207 cm
Kokonaispituus	620 cm
Istuinpaikat	4
Vuodepaikat	2+2
Vuoteiden koko	takana 190 x 138, istuinryhmässä 180 x 180
Lämmityslaite	Trumatic Combi4 ilmakeskus, 4 kW
Raikasvesisäiliö	100 l
Harmaavesisäiliö	70 l
Jääkaappi	110 l / valinnan mukaan
Liesi	Domestic 2-liekkinen kaasua
Takatalin mitat	115 x 63 x 137
Hinta	57 800 euroa
Koeajoauto	Cm-Autocaravan, Keminka, www.cmautocaravan.com

EVERYTHING FOR MOTORHOMES
CAMPING & CARAVANS

Villa Store
529,- €

Ancona
1172,- €

Villa Store Rajattomia mahdollisuuksia ja lyömätön mukavuus

Tämän mallin yhdistää kaikki vakaan etuteltan edut aurinkokatoksen mukavuuteen. Yksinkertainen kuljettaa ja pystyttää. Monien toimintojen ja muuntelumahdollisuuksien ansiosta sinulla on aina sopiva teltta mukana. Erityisen vakaan etuprofiilin, kaksoishelman sekä sivuseinissä vakiona olevien Air Vent-ikkunoiden ansiosta tämä markiisi + etuteltta tarjoaa rajattomasti mahdollisuuksia ja lyömättömän mukavuuden.

Materiaali:

Katto ja säilytyspussi ilmastoinkangasta heijastavalla pinnoitteella. Etu- ja sivuseinät 100% polyesteria. Kevyt kangas 'Westlite', erittäin kestävä eikä repeä helposti.

Ancona Uutuus Reimolta

Uusi 3m syvä teltta joka tarjoaa runsaasti tilaa mutta ei hankaloita pystytystä. Sekä etu- että sivuseinät ovat vaihdettavissa, taitettavissa ja poistettavissa. Päädyssä oleva mahdollisuus aurinkokatoksen asennukseen tarjoaa lisävarjoa. Kaksoishelmasuoja suojaa kosteudelta, samoin vakiona oleva sadekourun ura. Teltta tiivistetään vaunuun molemmin puolin. Ten Cate All season-materiaali (100% polyesteria) erittäin vahva 240 g/m². Vakiona 5 kattoputkea.

Toimituksen sisältö: Teltta, putket, verhot, helma- ja rengassuoja, kiristysnarut, kiilat, säilytyspussi ja kasausohje.

CARAVAN CENTER, Espoo, (09) 849 4850 · TÄHTI CARAVAN OY, Espoo, (09) 854 1055 · BEST CARAVAN OY, Hyvinkää, (010) 832 4500 · JYVÄS CARAVAN OY, Jyväskylä, 0400 407035
CARAVANKESKUS REATALO, Keminka, (045) 128 1128 · RINTA-JOUIN AUTOLIIKE OY, Kempele, (044) 599 46 55 · CARAVANLANDIA, Kokkola, (010) 666 4222 · H.S. PITKANEN, Kuopio, (020) 763 1030 · CITY CARAVAN KY, Lappeenranta, (05) 416 3005 · HAARAMO OY, Nurmo, (06) 414 9199 · OULUN LOMAVAUNU OY, Oulu, (08) 5631 200 · AULA CARAVAN KY, Rovaniemi, (016) 319 600 · CARAVANKESKUS REATALO, Rovaniemi, (016) 315 440 · AREVA SERVICE OY, Salo, (02) 737 5777 · CARAVAN ERÄLAUKKO OY, Tampere, (020) 755 9960 · CARAVAN MARKET, Vammala, (0400) 933 218 · CARAVANIA OY, Vantaa, (09) 8789 270 · VIITAMAA CARAVAN OY, Ylivieska, (08) 423 327 · CARTRADE OY, Nokia, (03) 341 5444 · SARKA CARAVAN, Raisio, (0440) 43 6714 · VAPAA-AJKA TARVIKETALO, Villähde/Lahti, (03) 7580538 · ARCTIC MOTOR CARAVAN, Keminka, (016) 280 220 · KOKKOLAN VAUNUPALVELU, Kokkola, (040) 515 8159
PEPE UU OY, Kotka, (05) 260 8200

www.reimo.com

FINNLINES VIE YMPÄRI VUODEN EUROOPPAAN

SF-Caravanin jäsenille ajoneuvo jopa **-50%** Saksan- ja Puolan-reiteillä!

Aloita Euroopan automatkasi rennosti ja seilaa Finnlinesilla Itämeren eteläpuolelle, autobaanon alkupäähän. Pittoreskit pikkukylät ja mahtavat metropolit, vaikuttavat viinialueet ja lumoavat luontokohteet kutsuvat luokseen keväästä pitkälle syksyyn. Ihastu eri maiden ikimuistoiseen antiin ja löydä oma unohtumaton palasesi Eurooppaa! Seilaa leppoisasti laivoillamme Helsingistä Saksaan ja Puolaan. Automatkailijat pääsevät kätevästi kyydillämme myös Naantalista Kapellskäriin ja Malmöstä Travemüнден. Tervetuloa Finnlinesille!

Lisätietoja: www.finnlines.com, passenger@finnlines.com tai puh. 010 343 4500*
* 8,21 snt/puh - 5,9 snt/min lankaverkosta tai 16,9 snt/min matkapuhelinverkosta.

Italialaiset työn alla

Teksti ja kuvat

JUHANI HALMEENMÄKI

Caravan-lehti kävi tutustumassa viiden italialaisen matkailuautotehtaan valmistuksen saloihin. Matkailuautoja valmistava laitos eroaa hyvin paljon tavallisesta autotehtaasta. Työ on pitkälti käsityötä, ja sekä puutyön että korivalmistuksen suhteen tehtaat ovat yllättävän omava-

raisia. Vaikka tekniset laitteet tulevatkin harvalukuisilta alihankkijoilta, on kokoonpanolinjan lisänä kaksi muuta valmistuslinjaa, joista toisella tehdään kaapistoja ja toisella seinärakenteita.

Lisää kuvia Italian tehdasvierailusta sekä matkailuajoneuvojen valmistuksesta Caravan-lehden sivujen Nettijatkoista osoitteesta www.caravan-lehti.fi.

Alustan muutostyöt kuten taka-akseliston muokkaus tai runkopalkkien jatko tehdään jo heti, kun auto tulee sisälle tehtaaseen.

Samaan aikaan, kun alustaa valmistellaan kalusteiden asennukselle, on puulinjalla jo esikoottu kaapistoja joko omalla tehtaalla tai alihankkijalla valmistetuista levyistä. Tässä vaiheessa matkailuautotehdas vaikuttaa enemmän huonekalutehtaalta, mutta toisaalta kalustevalmistus onkin suuri ja tärkeä osa prosessista.

Pitkä takaylitys on osittaisten lattiaa tukevien jatkopalkkien varassa, mutta vetokoukku näihin ei voi asentaa.

Vas. Lattian päälle aletaan hahmotella rakenteita, ja kussakin vaiheessa tarvittavat kalusteet ovat valmiina odottamassa linjan vieressä. Mahdollinen kaksoispohjakin on otettava huomioon jo tässä vaiheessa.

Vas. Valmiit levyt säilytetään tarkkaan omissa lokeroissaan, joista sitten kerätään kulloiseenkin autoon tarvittavat osat.

Valokuva kertoo hyvin, kuinka monimutkaistenkin kalusteiden ja varusteiden asentaminen onnistuu helposti, kun seinät eivät vielä ole paikallaan.

Vas. Kaikki valmistajat painottavat puutyön laadun tärkeyttä kokonaisuuden kannalta. Kaapistojen pitää istua millilleen. Ovien pitää pysyä kiinni matkan rynkytyksissäkin. Ja kun seinät kootaan kaapistojen ympärille, tulee mittojen olla oikeat seiniinkin nähden.

Oik. Takapuskuri valoineen on oma "pulttaa kiinni"-kokonaisuutensa.

Ja kun sisustus on enää viimeistelyä sekä tekstiilejä vaille, asennetaan sivuseinät, joihin on tehty luukkujen sekä ikkunoiden asennus jo ainakin puolivalmiiksi. Myös sisäpuoli on tapetoitu valmiiksi.

Katon pinnan asennus tehdään nosturilta käsin. Puiset kulmalistat kertovat, että tässä valmistettava auto on eteläisten markkinoiden versio.

Tehdasviisikko

Italialainen matkailuautovalmistus on keskittynyt Toscanan Val d'Elsaan. Valtaosa tuotannosta menee vientiin, ja etenkin Ranska sekä Saksa ovat tärkeitä markkinoita. Runsaan merkki-, sarja- sekä mallivalikoiman laajuus hämmästyttää, mutta tällainen tuotanto on helppo sopeuttaa asiakkaan vaatimuksiin. Ainoa rajoitus on toimitusaika. Fiksu ostaja onkin valmis odottamaan omaa autoaan, jotta se olisi juuri sellainen kuin hän haluaa.

Italialaisvalmistajien yleisin lämmitysjärjestelmä on Truma Combi C6. Talviseen käyttöön kannattaa valita pohjoismainen talvipaketti eristetyillä putkilla, harmaavesisäiliöllä sekä lattialämmityksellä. Talvivarustelutsoja voi olla useitakin, joten ostajan on oltava tarkkana, etenkin jos haussa on oma-tuontiauto.

Kalliimpien mallien seinissä styrofoam-eristyksen rimat ovat muovia, kun taas edullisemmissä käytetään vielä puuta. Seinät ovat muovilaminaattia ja lattiasa on yleensä lasikuitupinta. Kaikki isommat tehtaot ovat hyvin omavaraisia: myös seinät ja kaapistot rakennetaan omalla tehtaalla.

Autocaravans Rimor

Autocaravans Rimor on 34-vuotias italialainen perheyrittäjä, jonka merkkejä ovat Rimor, XGO sekä Kentucky. Vuosituotanto on 2 400 matkailuautoa. Rimorin luonnehdinta käyttämistään alustoista on hyvin kuvaava: Fiat on markkinajohtaja 80 prosentin osuudella. Fordin moottorit ovat tunnettuja luotettavuudestaan sekä voimakkuudestaan, varsinkin kun huomioidaan niiden hinta.

Iveco on suurimpien ja eniten tehoa vaativien autojen luonnollinen alusta. Renaultilla taas on ensimmäinen Euro5-vaatimukset täyttävä, tehokas moottori. Mallistossa on seitsemän eri sarjaa, joten valinnan varaa on runsaasti.

Giottiline on pienin ja nuorin valmistajista. Nytkin kyse on perheyrittäjästä. Yleisin alusta on Citroën, joka on kuitenkin käytännössä lähes sama kuin Ducato. Toinen alustavaihtoehto on Mersun Sprinter. Mallisarjoista laajin Therry sijoittuu edullisempaan hintaluokkaan.

SEA

Sea eli Societa Europea Autocaravan on Italian suurin matkailuautovalmistaja 5 000 auton vuotuisella tuotannolla. Yrityksen nimeä tunnetumpia ovat sen valmistamien tuotteiden merkit: McLouis, Elnagh ja Mobilvetta. Näistä vanhin on 61-vuotias Elnagh. McLouis sijoittuu hintatasoltaan keskiluokkaan ja Mobilvetta on profiloitu huippumallistoksi.

Trigano

Trigano kuuluu ranskalaisen konserniin, jolla on matkailuautovalmistusta useassa maassa. Italiassa se on 35-vuotias valmistaja, jonka tuotemerkkejä ovat CI-Caravans International sekä Roller Team. Niillä Trigano on Italian kotimarkkinoiden ykkösen. Alustoina ovat Ford ja Fiat.

Laika

Hymer-konserniin kuuluva Laika valmistautuu 50-vuotisjuhliinsa. Uusi tehdas valmistuu 2014 ja samalla esitellään kokonaan uudistettuja malleja. Vuotuinen tuotanto on 1 600 matkailuautoa. Laika on hyvin omavarainen ja toimii jopa muiden Hymerin tuotantolaitosten alihankkijana.

Juhani Halmeenmäki

La Stradan lippulaiva on lujitemuovikorinen Nova.

La Strada tehdään käsityönä

Baumgartnerin perhe aloitti matkailuautojen rakentamisen 25 vuotta sitten, kun messuilta ei löytynyt mieleistä, tarpeeksi hyvin tehtyä autoa. Auto tehtiin itse ja joku halusi ostaa sen. Näin Baumgartnerin perhe aloitti La Strada-autojen tuotannon.

Teksti ja kuvat
ANTTI HENTTONEN

Autot tehtiin aluksi yksin kappalein ja tehdas noudattaa edelleen samaa peruseriaatetta: autoja ei tehdä suurina massoina, mutta samaa perusmallia toki tehdään useampia kustannussyistä. Jokainen auto on kuitenkin hieman erilainen, asiakkaan toiveiden mukaan tehty. Kaikki osat valmistetaan itse verhoilua lukuun ottamatta. Sarjat ovat sen verran pieniä että omaa ompelimoa ei kannata pitää.

Puuosat sahataan tarkasti tietokoneohjatuista levyistä. Liitok-

sia varten jyrjitään loveukset ja kalusteen kasataan liimaamalla. Tekniikka on hieman työläämpi kuin listoilla tai kulmatuilla kokoaminen, mutta lopputulos on vahvempi ja jäykempi.

Kalusteet kootaan valmiiksi kokonaisuuksiksi, jolloin ne ovat itsekantavia ja tukevia. Kalusteita ei tehdä liukuhihnalla, vaan yksi ihminen rakentaa kalusteen alusta loppuun. Kalusteisiin asennetaan valmiiksi kaikki tarvittavat sähköjohdot, kaasuputket ja vesiletkut. Vesijohtoina ei käytetä letkuja vaan jäykkiä putkia, jotka ovat letkuja kestävämpiä ja liitokset varmempia. Putkiin voi tehdä myös kaadot talojen putkistojen tapaan. Makea- ja harmaavesi-

Kokoamishalliin mahtuu kerralla reilut kymmenen autoa. Tarkkoja kokoamisvaiheita ei saanut kuvata.

Vas. Kaikki kalusteet kootaan valmiiksi kokonaisuuksiksi johtoineen ja letkuineen. Yksi henkilö tekee kalusteen alusta loppuun.

Vas. Tietokoneen ohjauksella leikattuihin levyihin jyrjitään upotukset tukevia liimaliitoksia varten.

putkistot on näin helpompi talveksikin tyhjentää, kun sisään ei ole notkopaikkoja.

Kun kaikki kalusteet on koottu, kokoa yksi ihminen sisustuksen alusta loppuun. Osat nostetaan kokonaisina sisään ja kiinnitetään tiiviisti koriin. Kaikki läpiviennit pelitikuorena ruostesuojataan. Maahantuojalla oli Suomessa huollossa 15 vuotta vanha La Strada. Muoviritilän alla pelitiin tehty reikä oli täysin virheetön.

Kun auto on valmis, se testataan ja laitteet koeponnistetaan ennen luovutusta. Vesiputkistoon pumpataan ensin ilmaa vesivuotojen välttämiseksi.

Erilaisia räätälöityjä malleja

La Strada on rakenteidensa ja erikoisten ratkaisujen ja hyvien yksityiskohtien vuoksi hyvässä maineessa Euroopassa. Briteissä on toiminut vuosia La Strada -klubi, joka järjestää kokoontumisia ja retkiä mm. tehtaalle.

Yleisin alusta La Stradois-

sa on Fiat Ducato. Mercedes-Benzin ja Renaultin alustoja käytetään myös paljon. Pelitikuorisissa autoissa tilaa on rajoitetusti. La Stradalla on erikoisratkaisuja, kuten suuri U-sohvaryhmä perässä. Tässä mallissa takaosan katossa on alaslaskettava vuode.

Myös vessatila, joka useimmiten on toimettomana, on käytetty hyväksi rakentamalla sinne kaappi, joka liukuu kistiin tehty reikä oli täysin virheetön.

Uudessa Avanti-mallissa on mukavia yksityiskohtia, esimerkiksi erilliset parivuoteet takana pitkittäin ja tiskipöydän alareunasta auton ulkopuolelle liukuva säilytyslaatikko, jonka kansi toimii ulkopöytänä.

Tehtaan lippulaiva on Mercedes-Benzin Sprinter alustalle tehty matkailuauto Nova. Mallin asuinosa on tyylikäs lasikuitukori, jossa markiisi on upotettu auton kylkeen. •

Carthagolle lisää malleja

CARTHAGO

Liner on matkailuautojen kuninkuusluokkaa.

Saksalainen luksusmatkailuautoja valmistava Carthago toi vuosi sitten markkinoille kautta aikain edullisimmat autonsa, C-Tourer -malliston. Tämä strategia osoittautui oikeaksi, sillä yhtiön liikevaihto kasvoi tänä vuonna yli 20 prosenttia, mikä ei ole tässä taloustilanteessa ollenkaan huono saavutus. Suosiosta johtuen C-Tourer-malleja tulee nyt lisää.

Carthagolla on Saksassa kahdella paikkakunnalla tuotantoa ja sen lisäksi tehdas Sloveniassa. Henkilökuntaa on noin 800. Tuotannosta 58 prosenttia menee vientiin, mutta yksittäisten maiden myynnistä Saksa on edelleen tärkein.

C-Tourer

C-Tourerin osuus myynnistä on jo peräti neljäs. Mallisto lisääntyy nyt kolmella mallilla. Carthagon autoissa on kaikissa samanlainen etuosa: kääntyvät pilotti-istuimet, kulmasohva ja sohvasta vastakkaisella seinällä istuinpenkki. Keittiötkin ovat yhteneväiset ja wc:t sekä pesuhuoneetkin osapuilleen. Ne erot ovat makuuhuoneessa, johon on nyt saatavana poikittainen parivuode, erillisuuteet tai saarekevuode, niin sanottu Queen's Bed.

Kaikki nämä uutuusmallit ovat integroituja autoja eli kaikissa on lisäksi alaslaskettava etuvuode, joten vuodepaikkoja

on kaikissa malleissa neljälle.

Chic c-line

Vuonna 2008 Carthago toi markkinoille ensimmäisen integroidun luksusmatkailuauton, joka mahtuu 3 500-kiloisten luokkaan eli sitä voi siis ajaa B-kortilla. Mallista tuli ensihetkestä alkaen myyntimenestys. Nyt sen ulkoiseen olemukseen on tehty joukko muutoksia, muun muassa peilit ovat uudet, samoin koristeväritys, kuljettajan oven valaistus, keskuslukitus, coming home -valotoiminto ja niin edelleen.

Sisätiloissa lämmitystä on parannettu entisestään, lattiamateriaali on uutta, asuinosan valaistus on täysin led-valaisin toteutettu. Joidenkin mallien pesuhuoneisiin on myös tullut muutoksia.

Myös muut mallisarjat ovat saaneet uusia varusteita ja muita parannuksia. •

Fiat 500 -kauppakassi mahtuu mukavasti mukaan.

KUVAT DETHLEFFS JA ANTTI SILJAMÄKI

Tehdasalue on vaikuttava näky. Kokonaispinta-ala on 25 hehtaaria, josta tehtaaseen osuus lähes 4 hehtaaria.

Tehdas vuorimaisemissa

Dethleffsin tehdas sijaitsee Etelä-Saksan kauniissa maisemissa. Caravan-lehti kävi tutustumassa tehtaaseen, tulevan vuoden uusiin malleihin ja kuulemassa tuotannosta vastaavan toimitusjohtajan ajatuksia.

Teksti

ANTTI SILJAMÄKI

Hymer-konsernin omistama Dethleffsin tehdas sijaitsee reilun varttintunnin kävelymatkan päässä Isнын keskustasta. Tehtaan ulkoalueilla on useita satoja vaunujen ja autojen alustoja odottamassa valmistuslinjalle pääsyä. Valmiit matkailuajoneuvot varastoidaan valtavan katosalueen suojiin odotamaan kuljetusta eri maiden jälleenmyyjille.

Tehtaalla työskentelee noin 800 henkeä. Tuotanto ja varasto yhdessä pyörii viikon jokaisena päivänä yhdessä vuorossa, kalusteiden ja runkoelementtien valmistus kahdessa vuorossa. Matkailuvaunun valmistami-

seen kuluu noin 10 tuntia ja matkailuauton 13 tuntia. Vuodessa tehtaalla valmistuu 6 700 Dethleffs-merkistä matkailuautoa ja 2 400 vaunua. Sunlight-ajoneuvot valmistetaan Saksan Neustadtissa.

Aktiivinen yhteiskuntavastuu näkyy

Matkailuajoneuvojen kalusteet tehdään omassa puusepäntuotantonsa lähes 99-prosenttisesti. Vain yläkaappien ovet tulevat ulkopuoliselta toimittajalta. Tehtaalla tehdään myös sisäkonsernin Carado-matkailuajoneuvojen seinä- ja lattiaelementit. Dethleffsillä on tiukka raaka-aineiden laatujärjestelmä, jonka mukaan tuotannosta yli jäänyt materiaali kierrätetään hyvin tarkkaan.

Harvemmin tulee ajatelleek-

si, että suuri tehdas voi tehdä useilla teoilla monia ihmisiä iloiseksi. Tehtaalla on oma oppisopimuskoulutus, joka kestää peräti 3,5 vuotta. Valmistusprosessit ovat niin vaativia, että oma koulutus on tarpeen. Koulutukseen pääsee kahdeksan henkilöä vuosittain. Oman puusepäntuotannon käden jälki näkyy myös lapsille. Dethleffs käyttää vuosittain 30 000 euroa lasten kiipeily- ja puuhatelineiden valmistamiseen omien pienoismallisuunnitelmien pohjalta.

Kuunnellaanko käyttäjää?

Uusien mallien esittelymessuilla kuulee usein ostajien mieltävän ääneen, että ovatko ajoneuvojen sisätilojen suunnittelijat koskaan asuneet suunnitelmassaan ajoneuvoissa. Caravan-

Ajoneuvot kootaan yli 2500 osasta noin 220 metrin valmistuslinjalla, jossa ne liikkuvat hiljaa koko ajan eteenpäin.

Norbert Dellekönig on vanha konkari tehtaalla. Vastuualueena hänellä on noin 10 000 yksikön vuosittainen tuotanto.

lehdellä oli mahdollisuus haastatella tehtaaseen toista toimitusjohtajaa **Norbert Dellekönigiä**, joka vastaa tuotannosta. Ostajien pohdintoihin messuilla Dellekönigillä oli vastaus valmiina: "kyllä käyttävät". Mahdollisuuksien mukaan hän käyttää myös itse tehtaaseen tuotteita. Tehtaalle toimitetaan myös eri maiden alan lehtien koeajoreportit.

Dellekönigin mukaan uusien tuotteiden suunnittelun moottorina ovat asiakkaiden kanssa käytävät erilliset ideariihet, asiakkailta ja jälleenmyyjiltä tulevat kehitysideoita sekä omat ideat ja havainnot. Muutama kuukausi matkailuajoneuvomessujen jälkeen kerätään kuluttajilta aina käyttäjäpalautetta uusista malleista.

Asiakkailta saatavan palautteen käsittely vaatii tehtaalta paljon. Asiat on priorisoitava ja puntaroitava eri markkina-alueiden näkökulmista.

– Etelä-eurooppalaiset haluavat autolta aivan erilaisia asioita kuin esimerkiksi suomalaiset. Jos palaute vaatii nopeita toimenpiteitä, asian tuotantoon saaminen kestää kolme kuukautta. Täysin uuden tuotteen, kuten nyt esitellyn vaunusarjan, suunnittelu-aika on 15 kuukautta. Mielestäni se on hyvä saavutus, toteaa Dellekönig.

Tehtaan Suomen myynnistä vastaava vientipäällikkö **Michael Bosch** oli tyytyväinen kuluvan vuoden myyntiin. Suomen markkinaosuuden kehitykseen hän toivoi kuitenkin ensi vuoden osalta parannusta.

Mitä tulevaisuudessa?

Tulevaisuudesta kysyttäessä Dellekönig on varovaisempi sanoissaan. Vastauksesta poimittuja avainsanoja ovat laadun parantaminen, malliston supistaminen, tuotannon tehostaminen ja ajoneuvojen kantavuuden lisääminen materiaalivalinnoin laadusta tinkimättä.

– Fiat on toistaiseksi ainoa matkailuautojemme alusta lukuun ottamatta suuria autojamme. Seuraamme toki koko ajan myös muiden alustojen kehittymistä, valottaa Dellekönig tulevaisuutta. •

KUVAT ANTTI SILJAMÄKI

Kuvan ottohetkellä matkaparkki oli täynnä. Dethleffsien omistajat nauttivat helteisestä säästä keskenään seurustellen.

Dethleffs-tehtaan matkaparkki

Dethleffsin tehtaalle aikovilla on mahdollisuus yöpyä tehtaaseen pienellä matkaparkki-alueella, jossa on paikat kymmenelle yksikölle. Dethleffsien omistajat voivat yöpyä alueella kaksi yötä ilmaiseksi, seuraavat yöt maksavat viisi euroa. Sähkö sisältyy hintaan. Muilta matkailijoilta maksu on viisi euroa per yö, sisältäen sähkön. Palvelut alueella ovat rajalliset: raikasvesi, harmaaveden ja kemssan tyhjennysmahdollisuus ja sähkö.

Toinen hyvä majoituspaikka on Waldbad Camping -leirintäalue, joka sijaitsee pienen järven rannalla noin neljän kilometrin päässä tehtaasta.

Tehtaalle järjestetään kiertokäynti asiakkaille joka viikko torstaisin. Dethleffsin verkkosivuilla on mahdollisuus ilmoittautua kiertokäynnille. Juhannuksen molemmin puolin kiertokäyntejä ei yleensä ole, sillä seuraavan vuoden mallistoa esitellään silloin Euroopan jälleenmyyjille.

Asiakkailta on mahdollisuus huollattaa matkailuajoneuvonsa tehtaaseen lähellä (300 m) olevassa Dethleffs Service:ssä. Huollon aikana voi tutustua kauniiseen Is-

нын keskustaan, joka on noin 1,5 kilometrin kävelymatkan päässä tehtaasta. Caravan-tarvikkeita etsiville lähistöllä on suuri vapaa-ajan tarvikkeiden tavaratalo.

Viehättävä kaupunki ja ympäristö

Isny sijaitsee Ravenburgin alueella Baden-Württembergin osavaltion eteläosassa noin 160 km Münchenistä lounaaseen. Ympäri näkyy vuoristomaisemaa. Kaupungin verkkosivujen mukaan alue on yksi Saksan aurinkoisimmista paikoista. Kaupungilla on pitkä historia kaupallisena keskuksena. Perustamisvuodeksi ilmoitetaan 1042, jolloin aluetta hallitsivat lordit. Myöhemmin kauppiat rakensivat vieläkin osittain nähtävissä olevan muurin kaupungin ympärille suojaamaan rosvoilta ja kilpailijoilta.

Tänä päivänä Isny on viehättävä pieni kaupunki, jossa asuu noin 14 000 asukasta. Nikolain kirkon kohdalta alkaa keskustan läpi kulkeva kävelykatu, jonka varrella on runsas määrä pieniä kauppiaita ja kahviloita. Kadun toisessa päässä torin äärellä on korkea vahtitorni (Der Blaserturm).

Tornissa oli aina vahti tulipalojen tai lähestyvien vihollisten varalta. Vaaran uhatessa tornista puhallettiin ilmoille voimakas äänimerkki.

Etelä-Saksan kaunis luonto houkuttelee liikkumaan etenkin kesällä. Isнын ympäristössä on runsaasti tarjolla erilaisia liikunta-aktiviteetteja muun muassa ohjattuja saunaa- ja pyöräilyretkiä. Isnyllä on suomalainen ystävyyskunta, Sotkamo.

Antti Siljamäki

Matkaparkin huoltotornista löytyy raikkaan veden ottopiste ja harmaanveden ja kemiallisen wc:n tyhjennysmahdollisuus.

KUVAT DETHLEFFS, SUNLIGHT, ANTTI SILJAMÄKI

Uudistuneet vaunumallit erottuvat selvästi aiemmista erityisesti etu- ja takaosan muotoilun osalta. Camperissä on tarjolla peräti 15 erilaista pohjaratkaisua.

Dethleffsin suurin uudistus vaunuissa

Dethleffsin suurin ponnistus vuodelle 2013 ovat täysin uudistuneet Camper-, Nomad- ja Beduin-vaunumallistot.

Teksti
ANTTI SILJAMÄKI

Merkittävin muutos näiden mallisarjojen osalta on korin muotoilussa. Kaarevuutta on tullut lisää ja sekä etu- että takapää ovat saaneet uudet linjat muodot. Parhaiten muutoksen huomaa vaunujen peräpäästä, jossa takapuskurin

muotoilu, sivuilla olevat perävalolistat ja ikkunat muodostavat tyylikkään kokonaisuuden. Uusi muotoilu miellyttää varmasti suomalaisia ostajia.

Kaikki ikkunat ovat tummempintaisia, mikä lisää vaunun ulkopuolista tyylikkyyttä. Kuulavasaroitu pelti on edelleen vakiovarusteena, mutta lisähinnalla on saatavissa joko valkoinen tai harmaa sileä pelti. Uudistetun ja kaasujousien avulla avautuvan kaasupullo-

kotelon sisältä löytyy peltinen pohja.

Kaikkien Camper-, Nomad-, ja Beduin-mallien kalusteet, pöytätasot ja lattiat ovat uudet. Tilan tuntua sisällä lisää yläkaappien uusi, alaspäin kapeneva muotoilu. Yläkaapistojen alareunassa on johtokotelo, joka helpottaa pistorasioiden, ylimääräisten valojen ja kaiuttimien asentamista jälkikäteen.

Valaistus on uusittu ja yleis-

valokatkaisin on tuotu myös vuoteen viereen. Ulko-oven sisäpuoli on saanut uuden muodon ja useissa malleissa on vakiona Mini Heki -kattoikkuna.

Pohjaratkaisuja on Camperissä 15, Nomadissa 17 ja Beduinissa 14. Sisustustekstiili- ja nahkaverhoiluvaihtoehtoja on 11 ja yläkaappien luukuvaihtoehtoja kaksi. Beduin-mallistossa ovat vakiona epäsuora valaistus ja taustavalaistut keittiön kaapit.

Suomeen tuotava vaunumallisto laajenee Campy-, New Line- ja Tourist-mallistoilla. Futuristinen Aero Style pysyy myös mallistossa.

Globebus-mallille uusi ulkonäkö

Näkyvimmat muutokset automallistossa ovat pieneen van-luokkaan kuuluvassa Globebus- ja edistyksellisessä

mallivuosi 2013

Esprit-mallistossa. Globebus on kokenut melkoisen muutoksen. Integroidussa mallissa on uudelleen muotoiltu nokka ja puoli-integroiduissa led-päiväajovaloin varustettu etupuskuri ja etuspoileri, jotka esiteltiin viime syksynä Esprit- ja Magic-malleissa.

Puoli-integroidun ohjaimon katon reuna on muotoiltu uudelleen. Sisätiloihin on saatu 12 cm lisää pitoa uuden muotoilun ansiosta. Ajoneuvon pituus ei ole kasvanut. Sisätilojen avaruutta lisäävät myös vaunuissa olevat alaspäin kapenevat yläkaapit. Uusi pohjaratkaisu on T/I8-mallit, joissa on iso pesuhuone, jääkaappi/pakastinyhdistelmä ja 160 cm leveä poikittainen vuode auton peräosassa.

Suosituksessa Advantage-mallistossa on nyt Dethleffsin led-päiväajovalopuskuri ja takana led-valopuskuri. Alustavaihtoehtoina on Fiatin matalattia- tai Al-Ko:n alusta. Lisävarustelustalle on lisätty nestekierto Alde-lattialämmitys, joka miellyttää varmasti pohjoismaisia ostajia.

Esprit-mallistoon on tehty kaksoispohja, joka on puoli-integroiduissa 20 cm korkea ja alkovimalleissa peräti 40 cm. Ulkoisesti mallisto pysyy lähes muuttumattomana, koska muutokset on keskitetty asuintilan ja toiminnallisuuksien kehittämiseen. Toinen merkittävä muutos on tehty ostajien toiveesta. Esprit-mallistossa on nyt täysin lasikuinen pohja. Puuta ei ole käytetty lainkaan. Myös seinien alaosien rakenteet on korvattu polyuretaanilistoilla. Pohjaratkaisut ovat yhtenevät sekä integroiduissa että puoli-integroiduissa malleissa: erillisuoteet, parivuode sivulla tai saarekevuode takana. Alkovimalleja on kolme.

Kalusteissa on uusi tyylikäs puusävy, akaasia. Tekstiilivaihtoehtoja on 11 ja lisäksi nahkavaihtoehto.

Magic Edition, Globe S ja Globe 4 sekä XL ja XXL-mallistoihin ei ole tehty suuria muutoksia. Globe S -mallistoa lukuun ottamatta Suomeen tuotavan Dethleffs-automalliston varustetasoa on parannettu entisestään. Vakiovarusteisiin on lisätty nyt muun muassa asuinosa matot ja päiväpeitot sekä ajoturvalisyydestä huolehtiva ESP-ajonvakautusjärjestelmä.

Sunlightille uusia pohjaratkaisuja

Sunlightin myynti on käynyt hyvin Euroopassa. Tuotantoa on kasvatettu ja malleja lisätty mallivuodelle 2013. Matkailuautomallistoon tulee kolme uutta mallia: alle 6-metrinen puoli-integroitu T 59, erillisuodemalli T 68 ja todellinen perhemalli, alkovillinen A 72. Kaikissa automalleissa on lasikuittukatto nyt vakiona. Muita tunnistettavia ulkoisia muutoksia ei ole havaittavissa.

Pienin uutuuksia T 59 on näppärä, liikkuvan parisunnan auto, johon on mahdollisuus saada istuinryhmästä koottavan vuoteen sijaan kätevä alaslaskettava vuode. Erillisuoteilla, erillisellä suihkutilalla ja erillisellä wc-pesutilalla varustettu T 68 löytää varmasti ostajansa. Lapsiperheiden kiinnostus kohdistuu varmasti suureen A 72 alkovimalliin, jossa on istuma- ja makuutilat jopa kuudelle. Taakse sijoitetut kerros-sängyt ja auton keskiosassa molemmilla puolilla olevat istuinryhmät tuovat oleskelumukavuutta suuremmallekin joukolle. •

Kaikkien Camper-, Nomad-, ja Beduin-mallien kalusteet, pöytätasot ja lattiat ovat uudet. Kuvassa Beduin 560FR.

Globebus on kokenut melkoisen muutoksen. Integroidussa mallissa on uudelleen muotoiltu nokka ja puoli-integroiduissa led-päiväajovaloin varustettu etupuskuri ja etuspoileri.

Sunlight A 72 on suunniteltu lapsiperheitä ajatellen. Alkovimallissa on istuma- ja makuutilat jopa kuudelle.

Bürstneriltä pieni ja suuri autouutuus

Euroopan suurin matkailuautovalmistaja Bürstner lisää tarjontaansa entisestään kahdella kokonaan uudella mallisarjalla. Malliston alkupäähän tulee vain 5,99 metriä lyhyt Brevio-retkeilyauto ja malliston yläpäähän tulee peräti 9 metriä pitkä integroitu Grand Panorama.

Bürstner valmistaa kaikkia matkailuautojen mallisarjoja: alkuviautoja, puoli-integroituja ja integroituja. Ja nyt siis myös retkeilyautoja. Niin, tai tarkkaan ottaen tämä uusi Brevio ei oikeastaan olekaan retkeilyauto, koska perinteisesti sellaisiksi on luettu pakettiauton omaan koriin rakennetut matkailuautot. Tässä tapauksessa asuinosa on nimittäin tehty kuten muissakin matkailuautoissa eli siis matkailuautotehtaalla. Auton leveys on kuitenkin retkeilyautojen luokkaa, vain 2,1 metriä. Bürstnerin seuraavaksi suurempi mallisarja Travel Van on 2,2 metriä leveä ja kaikki muut autot 2,3 metriä leveitä. Brevion takaosaan on muuten jo saatavana pieni telta!

Brevio on uudentyypinen pieni matkailuauto, jolla on myös pakettiauton ominaisuuksia.

Brevion erikoisuus on sen tavanomaista suurempi monikäyttöisyys. Sen takaseinä on miltei koko seinän kokoinen ovi tai oikeastaan luukku, joka on saranoitu yläosasta eli se siis nousee ylös. Luukku on vakiona ikkunat, mutta haluttaessaan sen saa lisävarusteena myös ikkunallisena.

Vuoderatkaisuna on poikittainen parivuode, joka on helppo taitettavissa siten, että keskelle jää korkea tavaratila kattoon asti, joten pyörät, pe-

rämoottorin, rakennuslevyt ja muun isokokaisen tavaratila saa helposti kyytiin.

Grand Panorama

Se toinen uutuus on neljä mallia käsittävä, matkailuautojen ehdotonta luksusluokkaa edustava Grand Panorama -sarja. Kolme malleista on varustettu saarekeparivuoteella, tästä vuoteestahan käytetään myös osuvaa nimitystä Queens Bed – kuningattaren vuode. Siinä

neljännessä on erillisvuoteet. Muut Grand Panorama -mallit ovat 9 metriä pitkiä, pienin ”vain” 8,42 metriä.

Grand Panorama nimitys tulee sen valtavan kokoisesta panoraamatuulilasista, joka jatkuu kattoon asti, oikeastaan vähän ylikin. Bürstnerillä sanotaan, että tarjolla on nyt aivan uusi tilakokemus – tällaista taivaaseen ulottuvaa avaruutta ei aikaisemmin ole ainakaan Bürstner-autoissa ollut tarjolla.

Grand Panoraman varustus

Grand Panoraman sisustuksessa on glamouria.

on tietysti muutenkin huipuluokkaa: kaksoispohja, Alde-lämmitys, Webasto, ohjaamoistuinten turvatyyny, automaattinen ohjaamoilmastointi, peruutuskamera, keraaminen wc-istuin, sähkötoiminen ylävuode ja paljon muuta on vakiona. Kaapistot ovat mahonkia varustettuna vaalealla listalla. Varustetasoa kuvaa hyvin se, että minkäänlaisia varustepaketteja ei ole saatavana – kaikki on jo vakiona!

Solano jää pois

Puoli-integroitujen Solano-mallisto jää pois valikoimasta, mutta paljon myytyyn Nexxo-mallistoon tulee nyt lisäksi erillisvuoteinen t 729 G-malli.

Edullisten integroitujen Visio-mallisto saa nyt kolme uutta mallia, muun muassa kerrosvuoteellisen i 725:n.

Tarjolla on nyt 12 mallisarjaa ja yhteensä 53 mallia eli kaksi enemmän kuin kuluvana mallivuonna. •

Vaunumallisto täysin uudistettu

Uusi muotoilu on nykysuuntauksen mukaisesti aiempaa pyöreämpää.

Mallivuonna 2013 Bürstnerillä on tarjolla yhteensä 36 mallia neljässä mallisarjassa. Kolme näistä sarjoista on tämän mallivuoden uutuumallistoja ja se neljäs uudistettiin vuosi sitten.

Premio on edullisin mallisarjoista. Siinä on 11 mallia korikokoluokassa 4,3–6 metriä. Tarjolla on makuuhuone pitkit-

täisellä, poikittaisella tai erillisvuoteilla sekä neljä lastenhuoneversiota, pienin niistä korin osalta vain 4,35 metriä pitkä.

Premio on suunniteltu erityisesti harrastustaan aloittavien ja nuorten perheiden vaunuksi, joskin kokemus on osoittanut, että monet kokeneetkin karavaanarit suosivat sitä. Premion ulkopelti on valkoista ja vasaralakkapintaista. Premion alusta

on kuten Aversossakin Bürstnerin kehittämä kevytrakennekonsepti, joka säästää painoa 30–50 kg.

Uusi Averso

Kaikkien kolmen uuden mallisarjan yhteinen nimi on Averso. Perusmallisto on yksinkertaisesti Averso, luksusmalliston nimi on Averso Top ja Bürstnerin kehittämällä alaslaskettavalla ylävuoteella varustettujen vaunujen mallinimi on Averso Plus.

Muotoilu on nykysuuntauksen mukaisesti entistä pyöreämpää ja linjakkaampaa. Sekä etu- että takaseinä on muotoiltu täysin uusiksi, samoin sivuseinien raidoitus ja koristelu.

Averso-mallistossa on Premion tapaan 11 vaihtoehtoa, koko-

luokassa 5–6,4 metriä. Tarjolla ovat kaikki makuuhuonetyypit, myös Queens Bed -saarekevuode. Averson ulkopinta on vakiona valkoista pienikuvioista vasaralakkaa, lisävarusteena sama pinta on saatavana hopeanvärisenä.

Averso Top-sarjassa pohjartakaisut ovat samat kuin Aversossa. Ulkopinta on vakiona valkoinen sileä alumiini, mutta lisävarusteena on saatavana myös hopean ja opaalin värinen sileä pelti. Averso Top on luksusvaunu, jossa on muun muassa 160-litrainen jääkaappi (jos mallista riippuen mahdollista), lisälukovalot, ikkunallinen ulko-ovi, yksijalkainen istuinryhmän pöytä, tv-teline ja niin edelleen.

Averso Plussassa on Bürst-

Averso Top 465 TS edustaa Bürstnerin vaunujen uutta sisustusajattelua.

ner-erikoisuus, alaslaskettava ylävuode. Tämä vuoderatkaisuhan kehitettiin muutama vuosi sitten Bürstnerin puoli-integroituun matkailuautoihin ja siitä tuli välittömästi suurmenestys. Viime vuonna tämä keksintö tuli myös vaunuihin, ja siitäkin tuli menestystarina. Istuinryh-

män päälle laskeutuva vuode on mukava, täysikokoinen parivuode. Pienimmässä Averso Plussassa on kaksi vuopaikkaa, kahdessa muussa peräti kuusi.

Ulkopinta on vakiona sileää valkoista alumiiniä, lisähintaan saatavana on myös hopean tai opaalin värinenä. •

mallivuosi 2013

Globescout Sportive on urheilullisen näköinen menopeli.

Monikäyttöinen retkeilyauto

Saksalaisen Globecarin Suomeen tuotavassa mallistossa uutta ja perusmalli Globescoutin rinnalla esiteltävä urheilullinen Globescout Sportive. Urheilullisuutta ilmentää Sportive-retkeilyauton uusitu etumaski.

Dethleffsin tehtaalla valmistettavassa Globecarissa on kattava varustepaketti. Siihen kuuluvat sumuvalot, yksitaisistimet, erikoisteippaus ja -sisustus, etupuskuriin integroidut päiväajovalot, antrasiitinvärinen Omnistor 6002 -markiisi, pilottipenkkin istuinpäälliset (Fiat-alustassa),

antrasiitinvärinen tuulenojain, antrasiitinväriset 17 tuuman alumiinivanteet, takatavaratilan valo, valokiskot istuinryhmässä ja auton takaosassa sekä Remis-hyttysverko-ovi.

Retkeilyautossa yhdistyvät ison henkilöauton edut ja modernin matkailuauton mukavuudet. Vapaa-ajan matkailun ohella se soveltuu arjen liikkuamiseen ja tavaroiden kuljettamiseen. Parhaimmillaan uusi Globecar Sportive on erilaisten harrastusten tukena tai spontaaneilla viikonloppumatkoilla. •

Globescout Sportiven näppärät sisätilat.

LMC:llä uusi ja kestävä korirakenne

mallivuosi
2013

Sassenbergin tehtaalla Pohjois-Saksassa valmistetut matkailuautot alkuvimalleja lukuun ottamatta uudistuvat merkittävästi korirakenteeltaan. "Long Life Technologie" (LLT) suojaa LMC:n ja T.E.C:n matkailuautoja rakeilta ja kiven hakaamilta sekä antaa maahan tuojan mukaan optimaalisen suojan korroosiota ja kosteutta vastaan.

Korin ulkoseinä on vedenkestävää lasikuitua ja alumiinia. Eristeenä käytetään styrofoamin kaltaista, vettähylkivää ja tiheää XPS-foam-eristettä. Alaosan puurakenteet korvataan lujalla polyuretaanilla. Myös alkuvimalleissa katos ja pohjassa on lasikuitu ja XPS-foam-eriste, korin runkomateriaali on puuta.

Uuden korirakenteen tuoman keveyden ja suuren kantavuuden ansiosta LMC- ja T.E.C.-matkailuautot ovat mallista riippuen saatavissa viidelle matkustajalle (puoli-integroidut) ja neljälle matkustajalle (Explorer-integroidut) ja niitä voidaan ajaa B-ajokortilla.

Puoli-integroidut nostovuoteella

Ympäri vuotiseen käyttöön soveltuvalla Black Selection -mallistollaan LMC haastaa markkinoilla olevat puoli-integroidut nostovuodemallit. Kiinteiden vuoteiden osalta valittavana on kingsize-parivuode tai erillisvuoteet ja iso takatalli. Black Selectionissa on LMC:n tyyliin vakiona erittäin kattava varustelu ja lukuisia hyödyllisiä yksityiskohtia: mm. iso jääkaappi, 90 l:n polttoainetankki, alumiinivanteet, päiväajovalot, automaattinen ilmastoitus, vakionopeuden säädin, hytysverkko-ovi, Skyroof-kattoikkuna ja tehokas 95 Ah AGM -akku. Varusteisiin sisältyvät myös markkiisi ja peruutuskamera. Uudella LLT-korirakenteella varustettu

Uuden korirakenteen ansiosta vain 270 cm korkea Explorer I 730 G on saatavana B-ajokortilla neljälle matkustajalle.

Black Selection -erikoismalli on Suomessa saatavana 2,3-litraisella 130 hv:n moottorilla alkaen 69 900 euroa.

T.E.C.-matkailuautojen sisätilat ovat vaaleat ja selkeälinjaiset. Sisustuksen sävyjä ovat sininen, vihreä tai hillitympi ruskea.

Säilytystilat ulkona ja sisällä mahdollistavat T.E.C:n suuren kantavuuden optimaalisen hyödyntämisen. Mallistossa on useita pohjaratkaisuja, alkaen alle 6-metrisestä tilaihmeestä ja pariskunnille sopivista vaihtoehtoista aina viisi matkustajapaikkaa tarjoaviin nostovuoteellisiin LIFT-malleihin.

Nestekiertoinen lattialämmitys

Truma- ja Alde-talvipaketit ovat saatavissa kaikkiin LMC:n Breezer-, Cruiser- ja Explorer-mallistojen autoihin. Erikoisuus LMC:n autoissa on se, että myös Truma-ilmakeskuslämmitykseen on lisävarusteena saatavana nestekiertoisen lattialämmitys. Miellyttävästä lattialämmöstä voi nauttia vaikka sienimetsällä ilman

Truma-lämmitteinen AdvanTEC 644 G voidaan varustaa myös nestekiertoisella lattialämmityksellä.

sähköverkkoiliitäntää. T.E.C:n autoihin valittavana on Truma-talvipaketti. Nestekiertoisen lattialämmitys sisältyy kaikkiin talvipaketteihin.

Musica-mallistossa myös talvivaunuja

Jo Suomeenkin kotiutunutta LMC Scandicaa hinnaltaan huokeampi Musica soveltuu eristetyn ja lämmitetyn vesijärjestelmänsä ansiosta hyvin

myös talvikäyttöön.

LMC:n vaunujen katto, etuja takaseinä ovat kestävä lasikuitua ja koko vaunumallistoa on uudistettu ulkoisesti. Sisällä yksityiskohdat, kuten hidastimella toimivat vetolaatikat tekevät työskentelystä mukavampaa. Kaikki vesihanat on uusittu, samoin uutta on pohjaratkaisusta riippuen tilava etukeittiö, johon saa myös ison jääkaapin.

Musica 580 D (asuintila).

Täysiverinen talvivaunu – LMC Scandica on kotiutunut Suomeen.

AdvanTEC 644 G.

Suihkupakettiin sisältyvä puinen lattiaritilä ei ole vain mukava vaan myös tyylikäs.

Pohjaratkaisusta riippuen Musica-vaunut valmistetaan joko Truma- tai Alde-lämmityksellä. Valikoimassa on myös 230 cm leveä vaunu nestekiertoisella lämmityksellä. Musica voidaan varustaa myös sähköisellä lattialämmityksellä. Musica-malliston kalleimman, 725 K

-perhevaunun hinta Alde-talvipaketilläkin jää noin 38 000 euroon.

Ensisijaisesti talvikäyttöön suunnitellun Scandica-vaunun lisäherkkuja ovat mm. Alde-nestekiertoisen lämmitys ja lattialämmitys vakiona, paksumpi eristys (45 mm seinässä ja 50 mm lattiasa) ja lämmitetty pesuhuoneen seinä, suksiboksit ja tuuletussikkunat. •

Retkeilyautojen markkinajohtaja

mallivuosi
2013

Remis-hyönteissuojaverho vakiovarusteena jokaisessa PÖSSL-retkeilyautossa

Pössl, joka on jo vuosia ollut Euroopan ylivoimainen markkinajohtaja retkeilyautojen sektorilla, on ottanut myös Suomessa markkinajohtajan aseman. Yhä useampi vannoo Pösselin nimeen, kun on kyse turvallisesta ja vaivattomasta matkailusta sekä työ- ja vapaa-ajan auton yhdistämisestä yhdeksi ainoaksi ajoneuvoksi.

Pösslin laajasta mallivalikoimasta löytyy jokaiselle sopiva ajoneuvo. Jokainen malli on suunniteltu mukautumaan yksilöllisiin tarpeisiin. Pösslissä yhdistyvät joka päivä käytettävä tila-auto sekä pakettiauto samaan ajoneuvoon. Pösslin monitoimisuuden ansiosta perheessä ei välttämättä tarvita toista tai kolmatta autoa.

Innovatiivinen edellä kävijä

Uudelle mallikaudelle 2013 retkeilyautojen edelläkävijä Pössl on kehittänyt ajoneuvojen varustelua entistä käyttäjätystävällisempään suuntaan.

Viime kauden lopussa koeluontoisesti ensiesitelty Aguti-penkki on loistavan palautteen ansiosta otettu pysyvästi lisävarusteohjelmaan. 2Winin erikoismallissa Sportivessa

Aguti-penkki on jopa vakiovarusteena.

Sekä sivuttais- että pitkittäissuunnassa liikutettavat erilliset pilotti-istuintimet korvaavat perinteisen penkin ja lisäävät huomattavasti matkustusmukavuutta.

Uutena vakiovarusteena tulevalle kaudella on jokaisessa ajoneuvossa uusi, älykäs Remis-hyönteissuojaverho. Hyönteissuojaverho on integroitu sivuoveen ja sen saa helposti yhdellä kädellä vedettyä oviaukon suojaksi.

Remikseltä tulee myös toinen kauden vakiovarusteisuus: ohjaamon kaikkien ikkunoiden integroidut pimennysverhot.

Enemmän varusteita, sama hinta

PÖSSL Freizeit & Sport GmbH on tehnyt tulevalle kaudelle kulluttajastävällisen periaatepäätöksen pitää hinnat edellisvuoden tasolla huolimatta ajoneuvojen varustetason huomattavasta kehityksestä.

Jatkuvasti kasvavan kysynnän ja historiassa parhaimman tulosvuotensa 2012 jälkeen katsoo retkeilyautojen markkinajohtaja Pössl optimistisesti tulevaan kauteen. •

B-kortilla ajettava integroitu Mersu

Ranskalainen Rapido vietti viime vuonna 50-vuotissyntymäpäiväänsä. Firman perustaja **Constant Rousseau** sai lomillaan idean peräkärryn päälle asennettavasta teltasta. Idea toimi erinomaisesti ja yli 30 vuoden aikana telttoja valmistettiin 34 900 kappaletta.

Vuonna 1983 Rapido valmisti ensimmäisen autonsa. Nyt Rapido valikoimassa on puoli-integroituja ja integroituja autoja sekä van-mallisia yhteensä 40 eri mallia.

8M

8-sarjassa on autoja M-kirjaimellisina ja F-kirjaimellisina, siis Mercedes ja Fiat. Kahdessa malleista on sama pohjaratkaisu molemmilla alustoilla, asiakas voi siis pohjaratkaisuun miellyttyään valita sen joko etuvetoisena Fiatina tai takavetoisena Mersuna. Ne samat pohjat ovat poikittaisvuoteellisessa 883:ssa ja saarekevuoteellisessa 891:ssä.

Van

Malleja on kaksi, pitkittäis-

vuoteellinen V57 ja poikittaisvuoteellinen V53.

V57 on kompaktin kokoinen matkailuautomainen retkeilyauto, kun taas V53:ssa on pari ovet takana ja kokoontaitettava vuode, jolloin käytössä on korkea ja pitkä tavaratila esimerkiksi pyörälle tai muulle kookkaalle tavarelle.

Molemmissa vaneissa on aikuisten takaosan parivuoteen lisäksi istuinryhmästä muodostettava, kahdelle lapselle soveltuva parivuode. Valittavana on monien muiden Rapidojen tapaan kaksi kalustevaihtoehtoa.

Van-autot ovat 2,05 metriä leveitä, eli mahtuvat mukavasti tavalliseen parkkiruutuun.

Puoli-integroidut

Edullisimmat puoli-integroidut ovat kuusi mallia käsittävissä 6-sarjassa; tarjolla on kaikki aikuisten makuuhuonevaihtoehdot, eli poikittais-, pitkittäis-, saareke- ja erillisvuoteiset.

Alaslaskettavalla etuvuoteella varustettuja, Fiat-alustaisia autoja on 7FF-mallistossa viisi vaihtoehtoa. Erityistä painoa on pantu sille, että vuode alas

791FF on puoli-integroitu alaslaskettavalla vuoteella.

8M on B-kortilla ajettava Mercedes-alustainen uutuussarja.

891M: Illanistujaisiin väljät tilat seitsemälle.

laskettuna mahdollistaisi mukavan liikkumisen ulko-ovesta. Myös riittävä vapaa korkeus on pidetty mielessä eli se on 83 cm ja mahdollistaa ala-asennossa ollessaan myös istumisen.

7dF on puolestaan kaksoispohjalla varustettujen sarja, jossa on kolme mallia.

Kaikki puoli-integroidut autot ovat Fiat-alustaisia.

Integroidut

Aiemmin mainittujen 8M/8F-mallien lisäksi Rapido-valikoimassa jatkavat

vanhat tutut luksusintegroidut, teknisellä kaksoispohjalla varustettu 9dF-mallisto ja tavaratilakaksoispohjalla varustettu 9dF- ja 10-mallisto. Integroituja ehdotonta yläluokkaa on puolestaan Mercedes-alustainen lippulaivasto, 9M/MH.

Ja heille, jotka arvostavat vielä enempiä luksusta, on nyt tarjolla Design Edition. Se on erikoisvarustelu, joka on saatavana yhteen puoli-integroituun ja viiteen integroituun malliin. •

Hymer-vaunu on nyt Eriba

Tästedes kaikkien Hymer-vaunujen nimi on siis Eriba. Uuden mallikauden uutuusmallisto on Eriba Exciting, joka on erityisesti suunniteltu aloitteleville karavaanareille. Kulttivaunu Eriba Touring kokee uudistuksia. Uutta on myös mukavuusvarusteltu Eriba Nova LuxusLine.

Nuoria perheitä ja paljon liikkuvia on erityisesti ajateltu kehitettäessä Eriban Exciting-mallistoa. Tarjolla on kuusi mallia 2,3 metriä leveästä ja 5,5 metriä pitkästä 2,5 metrin levyiseen ja 6,7 metrin pituiseen. Painoltaan 1 350–1 800-kiloisina ne ovat vedettävissä keskikokoisilla henkilöautoilla.

Vakiovarusteena on turvalli-

suuspaketti, joka sisältää Al-Ko:n alustan ja AKS-turvakuulakytkimen sekä euroopalaiset merkkirenkaat ja palovaroituksen.

Sisätilojen vakiovarusteita ovat muun muassa Premium-kankaat, Umbria Select-kaapitot, moniväyhyke-kylmävaahdot ja useat pistorasiat.

Lisävarusteena on saatavana muun muassa pyörillä liikuttettava harmaavesisäiliö.

Eriba Touring

Tämä retrohenkinen, sympaattinen mallisto päivitettiin perusteellisesti. Erikoista ulkoisen muotoilun lisäksi on, että näissä vaunuissa on ylösnostettava katto. Ajon aikana ilmanvastus on siis tavanomaista pienempi; Keski-Euroopassa näkeekin Touringeja vedettävän pienillä

LuxusLine on tyyppillistä valoisa nyky-Hymeriä – siis Eriba.

autoilla, jopa erittäin matalilla urheiluautoilla.

Ulkopinta on vakiona minivasaralakkapintaista peltiä Carrera-valkoisena, lisähintaan

se on saatavana myös sileipintaisena.

Touringit ovat Al-Ko-alustaisia ja AKS-turvakuulakytkimellä varustettuja. Ulko-ovi on

mallivuosi 2013

ERIBA

Touring käy pienemmänkin auton vedettäväksi.

uusittu.

Kalusteet ovat Umbria Select. Myös valaistusta on parannettu. Yläkaapeissa on nyt käytännöllinen Hymer-sulkumekanismi. Kulkutilaa on avarrettu koko vaunussa, samoin pesutilat ovat aiempaa suuremmat.

Lisävarusteena saa kaikkiin malleihin vastakkain istuttavan istuinryhmän takaosaan.

Suosittuun Eriban Nova-mallistoon tulee nyt huippu-

varusteltu LuxusLine muutama malleihin. Tämä mukavuusvarustelu käsittää Trentino-kalusteet, Carrara-valkoisen ulkoväriyksen sampanjan värisillä lisukkeilla, valkoiset alumiinivanteet, Eriba-panoraamaikkunan, hyttysverkko-oven, liesituuletin, ikkunallisen ulko-oven, Big Foot -nurkka- ja päiväpeitteen tai -peitteet, neljä tyynyä, radiopakettia (jossa myös dvd-soitin) ja niin edelleen. •

Kolme uutta automallisarjaa

mallivuosi 2013

Tramp CL:n valoisa sisäatmosfääriä.

Mallivuoden 2013 puoli-integroituja uutuusmallisarjat ovat nimeltään Hymer Tramp CL ja Hymer Compact ja integroitujen uuden mallisarjan nimi on B-StarLight. Kaikki uudet autot mahtuvat alle 3 500-kiloisten luokkaan, eli siis ovat B-kortilla ajettavia. Kaikissa näissä

B 575 StarLight on nimensä mukaisesti kevyempi integroitu Hymer.

uutuuksissa on Hymerin mukaan poikkeuksellisen korkea vakiovarustus.

Tarjolla on kuusi klassista pohjaratkaisua. Valittavana on makuuhuoneratkaisut poikittaisella vuoteella, erillisvuoteilla sekä Queensbed-saarekevuoteella. Varustetasosta mainittakoon molempien ohjaamoistuinten airbag, Al-Ko-alusta, ESP, ABS ja sähkötoimiset ulko-

peilit. Sisätiloissa on muun muassa led-valaistus, kylmävaahdot, lasikuituvalmisteen kevytlattiarakenne, telttavalo ja ohjaamoistuinten päälliset asuinosaan kangasmateriaalia.

Tramp CL on saatavana etuvuoteen kanssa tai ilman – etuvuoteellisena (lisävaruste) vuoteita on viidelle henkilölle. Etuvuoteettomana auton seisomakorkeus on 212 cm.

Hymer Compact

Aivan uusi konsepti on Compact. Se on matkailuauto, jolla on pakettiautomaatit tavarankuljetusmahdollisuudet. Auto tarjoaa kaiken sen, minkä perinteinen matkailuautokin, sekä varustukseltaan että

tiloiltaan, mutta takaosan konsepti on uusi. Takaseinässä on nimittäin miltei koko auton levyinen ja korkuinen ylöspäin aukeava ovi tai oikeammin lasikuituvalmisteen luukku.

Vuode taittuu parilla kädenliikkeellä sivuille, niin että keskelle jää auton korkuinen tila, johon mahtuvat siis sekä pitkät että korkeat tavarat.

Compact on 599 cm pitkä, sen korkeus on 275 cm ja leveys vain 210 cm. Se siis mahtuu hyvin ahtaillekin kujille ja on helpompi pysäköidä ahtaille markettien parkkipaikoille.

Hymermobil B-StarLight

Tämä integroitu uutuus on totuttua kevyempi Hymer. Se on tuttu B-StarLine, mutta ilman kaksoispohjaa. Siitä sen keveys siis johtuu ja nyt siihen ei enää tarvita C-korttia.

Nimensä mukaisesti (Star) auto on Mercedes-alustainen. Saatavana on myös tällä hetkellä niin suosittu Queensbed-saarekevuodemakuuhuone. •

Knausin autot uudistuivat

mallivuosi
2013

Retkeilyautojen suosio kasvaa jatkuvasti. Retkeilyautoiksihan kutsutaan pakettiauton koriin matkailutarkoitukseen tehtyjä autoja, vain kattoa on yleensä korotettu.

Tulevalle mallivuodelle Knaus BoxStar -perhe on uudistettu perusteellisesti päämääränä lisätä entisestään toiminnallisuutta ja asumismukavuutta. Ulkoapäin BoxStarit tunnistaa nyt entistä paremmin Knaus-autoiksi.

Seinät, katto ja lattia on täst- edes eristetty uudella tekniikalla niin, että mitään kylmäsiiloja ei jää. Eristämateriaalina käytetään tehokasta Polytherm Isolot -materiaalia.

BoxStarissa on uudet, tilaa optimoivat kalusterakenteet. Pesuhuoneissa on ikkunan lisäksi uutta tekniikkaa.

Roadia lukuun ottamatta kaikkien mallien keittiöissä on viisi vetolaatikkoa Softclose-sulkeutumistekniikalla, 3-liekinen liesi kaksiosaisella lasikannella ja suuri, pyöreä allas, jonka kantta voi käyttää myös

leikkuulautana. Roadia lukuun ottamatta kaikissa BoxStar-autoissa on 90 litran kompressorijääkaappi.

BoxStar-valikoimassa on viisi mallia, lyhin 5,42 metriä pitkä, kolme 5,99 metristä ja pisin, erillisvuoteinen malli 6,36 metriä pitkä. Kaikkien leveys on 2,05 metriä.

Van TI

Aikaisempaa Van TI:tä luonnehdittiin sanoilla kompakti, sporttinen ja mukava. Kun Van TI nyt uudistettiin, siitä haluttiin tehdä vielä houkuttelevampi. Ulkomuotoilu uudistettiin ja tulos on entistä automaisempi.

Van-luokan autot ovat noin kymmenkunta senttimetriä isompia matkailuautoja kapeampia ja miellyttävät erityisesti heitä, jotka usein operoivat kaupungeissa ja kapeilla parkkipaikoilla.

Malleja on kolme, pituus pienimmällä 5,99 ja kahdella suuremmalla 6,68 metriä. Kaikkien leveys on 2,2 metriä.

Sisällä lopputulos on samaa tyyliä kuin isoveljillä Sky TI ja

Pakettiauton koriin valmistettujen retkeilyautojen suosio kasvaa tasaisesti. Tässä Knaus BoxStar.

Van TI tarjoaa vain 2,2 metriä leveänä täysmittaista sisätilaa.

Sky Wave -malleissa on nimensä mukaista taivasnäköalaa.

Sun TI. Muun muassa vetolaatitot ja niiden kahvat, kalusteet, kätevä tv-kaappi, vaatekaappi, asuinosan tekniikka ovat uutta.

Sky Wave

Tämän malliston kaikissa autoissa on alaslaskettava, 140x195 cm:n kokoinen, sälelohjallinen ylävuode, joka tarjoaa täysmittaisen, mukavan aikuisten lisäparivuoteen.

Sky Wave -autoissa on nimensä velvoittamana suurikokoinen "taivasikkuna".

Huoltoluukun takana ovat kätevästi käyttövesisäiliön täyttöaukko, molempien vesisäiliöiden ja boilerin tyhjennysventtiilit sekä 230 V-liitäntä.

Käyttö- ja jätevesisäiliöt ovat lämmitettävät, tavaratila kätevä, kalusteet laadukkaat ja niin edelleen.

Tarjolla on neljä mallia, joista kaksi mallia on 6,99 m ja kaksi 7,47 metriä pitkiä. Mallien leveydet ovat 2,32 metriä. •

Lasikuitua kattoon ja kivipintaa sisälle

Arton sisätiloihin on tarjolla entistä modernimpia ratkaisuja.

Arton entisen alumiinipeltisen katon sijaan on vuoden 2013 malleissa erittäin hyvin esimerkiksi rakeita kestävä 1,5 mm paksu lasikuitupohjainen pinta.

Artojen sisältä löytyvät ehkäpä kaikkein mielenkiintoisimmat uutuudet. Yläkaapistojen kirkkaan valkeat ovet sointuvat hyvin lämpimän tummiin kaapistojen seiniin ja oviin. Tunnelmaa täydentävät lisävarusteena saatavat kivikoristelevyt tv:n alapuolella sekä keittiön seinässä. Keittiön ikkuna on lisäksi ympäröity harjatulla alumiinikehyksellä.

Lisäksi on tarjolla vielä sisävalioveen ja takaseinään ruoholla koristellut akryylilasit, joihin kohdistettu epäsuora valaistus antaa mielenkiintoisen kolmiulotteisen efektin.

Viimeisimpänä, mutta ei vähäisimpänä uudistuksena on kokonaan uusi Niesmannin kehittämä värimalma.

Istuinten perusväriksi on valittavissa kaksi kankaista ja kaksi nahkaista vaihtoehtoa. Istuimiin on valittavissa neljä klassista ja kymmenen modernia tyynevaihtoehtoa. Tyynystöjen hinta

on varsin edullinen, joten asiakkaalla voi olla vaikka useampia väriyhdistelmiä ajoneuvonsa somistamiseksi.

Uusia malleja

Kaudelle 2012–13 Arto esittelee kolme uutta pohjaratkaisua. Arto 66F 699 cm pitkä saarekevuodemalli, jossa vuode on sijoitettu vasemmalle puolelle autoa, mutta saarekemaisesti. Vaatekaappi sekä hyllykaappi on sijoitettu vuoteen alle, josta ne nousevat ylös kaasujousien avulla. Tämä alle seitsemän metrin tilaihme pitää sisällään myös erilliset suihku- ja wc-tilat sekä ison 160 litran jääkaappi/uuni -yhdistelmän.

Arto 66L vain 10 cm pidempi kuin edeltäjänsä 64GL, mutta on nyt varustettu isolla jääkaapilla ja suosituilla wc/suihkutilaratkaisulla.

Arto 69 LE on neljälle hengelle rekisteröity 7,15 cm pitkä erillisvuodemalli alle 3 500 kg:n sarjaan. •

Kaudelle 2012-13 Arto esittelee kolme uutta pohjaratkaisua.

Knausin myydyin vaunu täyttää 50

Tasan puoli vuosisataa sitten valmistettiin ensimmäinen Knaus Südwind-vaunu. Näin pitkä historia on vaunumaailmassa harvinainen eikä se olisi mahdollista ilman jatkuvaa uudistumista; niinpä Südwind saa nyt 50-vuotispäivityksen.

Knaus-vaunussa ja myös autoissa on nyt uusi, selkeästi tunnistettava, yhtenäinen tyyli. Tärkeä osa tätä kokonaisuutta ovat uudet takavalot, joita tehdas itse kutsuu "Knaus-silmiksi". Ne ovat niin sanotut hybridivalot, joissa on heijastavia elementtejä. Valojen muoto on sekä vaunuissa että autoissa sama.

Sisätiloissa kalusteet, ulko-ovi ja keittiö on uusittu. Keittiö on nyt suurimmillaan jopa

50-vuotiaan Südwindin tyyliä juhlapäivityksen jälkeen.

yli kahden metrin levyinen ja erittäin kattavasti varustettu. Integroitu liesi on uusi, samoin pehmeästi sulkeutuvat laatikot. Valaistus on nyt harmoninen tunnelmakokonaisuus.

Ergonomialla oli suuri merkitys uutta Südwindiä kehitettäessä. Sohvaryhmä muotoiltiin uudelleen ja varustettiin ergonomisesti muotoilluilla istuinlaatikoiden

käyttöä helpotettiin uudella avausmekanismilla.

Vaunujen yläluokkaa edustaa Südwind Exclusive, jossa kalusteet ja koko vaunun sisätila huokuvat luksusta. Siinä on Südwindin varusteiden lisäksi muun muassa usb-pistorasia istuinryhmän kohdalla. Alde-nestekeskuslämmitys/lattialämmitys on saatavana kolmeen malliin.

Sport

Myös suosittu ja edullinen Sport-mallisto on nyt uudistettu: ulkopuolen grafiikka ja takaseinä valoineen on uutta, yhtenäistä Knaus-perhetyyliä.

Myös sisätiloja on uudistettu muun muassa kankaiden ja valaistuksen osalta.

mallivuosi
2013

Knaus-vaunuissa ja -autoissa on nyt samanlaiset takavalot.

Sport-sarjaan tulee nyt kuusi uutta mallia, pienin niistä on koripituudeltaan vain neljämetrin takakeittiöversio. Takakeittiö on myös 90 cm pidemmässä uutuusmallissa, jossa on nykyisin niin suositu-

tu, molemmin puolin kuljetettava saarekevuode. Uutuusien joukossa on myös kaksi kerrosvuoteellista mallia.

Knaus-vaunuvalikoimassa on viidessä mallisarjassa yhteensä 41 mallia. •

Adrialle uusi integroitu

Adrian matkailuautoissa vuosimallin 2013 suurimmat uudistukset vuodelle 2013 ovat Sonic Axessissa. Matkailuvaunuissa uusi innovatiivinen luksusvaunu Astella Glam Edition pitää sisällään paljon uutta.

Integroitu Sonic-perhe laajenee hieman pienemmällä (pituus 699 cm), edullisemmalla (hinta alk. 71.000 euroa) ja kevyemmällä (3 500 kg) Sonic Axess -mallistolla. Sonic Axess on kevyemmin varusteltu, mutta sisältää muuten kaikki Sonicin innovatiiviset ominaisuudet. Axessista on valittavana on joko erillisvuoteet, saarivuode tai poikittainen parivuode.

Matrix Supreme, täydellisellä Alde-lämmityksellä ja laskettavalla etuvuoteella varustettu Renault-alustainen Matrix-malliston lippulaiva, saa suosittuun 687 SL (erillisvuoteet) mallin täydennykseksi kaksi kompaktimpaa alle seitsemän metrin autoa.

Perinteisempi, edullinen Sport-mallisto on uudistunut sisustukseltaan täysin ja varustelultaan siten, että nyt myös Sportin puoli-integroiduissa on lattialämmitys vakiona. Uutena mallina Sportiin tulee S 690 SC, jossa on iso saarivuode. Sportin

hinnat alkavat 54 000 eurosta.

Kaikkiin Adria-matkailuautoihin on lisäksi tullut pieniä varusteparannuksia ja uudet raikkaat sisustustekstitit.

Vaunuissa kaksi uutuusmallia

Menestysmallisto, ympärivuotiseen käyttöön tehty Alpina, on saanut täysin uuden ulkonäön ja designin. Malliston keittiötä on kasvatettu siten, että pienin keittiö on vähintään 140 cm leveä. Suurinta perhemallia UK (jopa 9 nukkumapaikkaa) on vielä kasvatettu 20 cm:llä mallimerkinnän ollessa nyt 763 UK. Adrian kompakti, tilankäyttötään tehokas ERGO-pesuhuone on nyt kaikissa Alpinoissa.

Astella Glam on uutta ajattelua edustava luksusvaunumallisto, jossa on kaksi erilaista mallia. Niin ulko- kuin sisäpuoleltakin varsin innovatiivisen vaunun suunnittelussa on keskitytty kauneuteen, mukavuuteen ja toimivuuteen. Astella Glamissa on vakiona mm. Alde-lämmitys, nahkaverhoilu ja 190 litran jääkaappi.

Adora-mallisto on saanut uuden ulkodesignin ja uudet mallit 643UT ja 563TK. Lisäksi moniin malleihin on varusteparannuksena saatu 190 litran jääkaappi ja tilaa säästävä ERGO-

Oik. Astella Glam on uutta ajattelua edustava luksusvaunumallisto.

Renaultin alustalle rakennettu Supreme on Matrix-malliston lippulaiva.

pesuhuone.

Kevyempää mallistoa edustava Altea on ensimmäistä kertaa saanut kunnan U-istuinryhmän, lisäksi ulkopuolinen tavaraluuku on nyt isompi ja vakiona. Ja 190 litran jääkaappi on useim-

missa malleissa.

Pikkumalli Action on saanut toisen, parivuoteellisen ja L-dinetellä varustetun mallin (361 PD). Pisanmuotoinen ja vain 850 kg painava vaunu on edelleen keveä vedettävä. •

Kabe uudistuu ulkoa ja sisältä

Osa Kaben uudistuksista vuodelle 2013 näkyy jo ulkopuolelle. Vaunun katto on nyt koko matkalta suora. Lisäksi Kabessa on uusi väriytyy sekä uudet teippaukset.

Vaunun takapää on vaihdettu yhtenäiseen takaosaan, johon on upotettu täysin uudet takavalot, jotka ovat Kaben omaa designia.

Kaikkiin vaunuihin paitsi Haciendain tulee uusi Al-Ko:n alusta, jossa on luistonesto vakiona (ei Classic). Tämä muutos parantaa vaunun vedettävyyttä.

Vaunun sisäpuolella tapahtuu vähintään yhtä paljon muutoksia. Koska katto nyt on suora, antaa se huomattavasti avaramman tunteen vaunuun.

Kaapitot on täysin uusittu, sekä luukkujen muodon osalta että väriytyksen osalta. Uusi pyörästetty muoto yhdistettynä hillittävään vaaleaan raitaan, antaa modernin ja raikkaan ilmeen.

Pöydän pinnat sekä tasojen pinnat ovat saaneet uuden laminaatin, joka ensisilmäyksellä näyttää lasilta. Sitä se ei toki ole, vaan kestävä korkeakiltoista laminaattia, joka kestää kulutusta ja kaiken lisäksi an-

taa oman sävyksen vaunun värimaailmaan.

Wc-tiloissa on myös täysin uudet muodot ja kalusteet. Tärkeää on, että tässä tilassa käytetään koko tila mahdollisimman hyvin. Tästä syystä uusi design on selkeämpi ja suurempi, jotta liikkumatilaa olisi enemmän.

Myös tekniikan puolella tulee uudistuksia ja parannuksia. Täysin uusi ohjauspaneeli, johon kaikki toiminnot kuten valojen ohjaus sekä himmennys on integroitu. Jos vaunuun valitaan lisätoimintoja, niin nekin ohjataan samasta paikasta.

Matkailuautoihin uusi lippulaiva

Kaben takapäähän on nyt upotettu uudet led-valot, jotka ovat tehtaan omaa designia. Uutta ilmettä täydentää uusittu grafiikka ja uusi helmalista.

Autojen sisäpuolella on kaapistojen väri ja luukkujen muoto on muuttunut. Pöytäpinoissa on nyt vaunujen tapaan uusi lasimainen laminaatti. Epäsuoraa valaistusta on lisätty.

Uutena mallistoon tulee integroitu i910QB, joka on Kaben uusi lippulaiva. Travel-

Kabe Royal 560 XL:n keittiö.

Oik. Kabe Royal 720 TDL.

Alla: Kabe Travelmaster 730.

Alla: 810:n mukha parivuode.

master 690 ja 730 poistuvat omana mallistona, mutta 700 ja 740 sarjasta löytyvät jatkossa vastaavat mallit vastaavaan hintaan. Tämä tarkoittaa siis sitä, että mallisto on yhtä kattava ja myös edullisempia malleja on saatavana. •

Cabbylle lisää kattokorkeutta ja istuinmukavuutta

CABBY

Cabby testasi vaunun rakenteiden kestävyuden ja nosti henkilöauton vaunun katolle.

Ruotsalainen Cabby on valmistanut lähes viidenkymmenen vuoden ajan huolella rakennettuja laadukkaita talvivaunuja ympärivuotiseen käyttöön, erityisesti vaativiin pohjoismaisiin oloihin. Mallivuonna 2013 Cabby esittelee huippuunsa viimeistellyn matkailuvaunun.

Viimeistelyjä uudistuksia

Cabbyn korin kattokorkeutta on nostettu hieman, joka lisää merkittävästi tilan tuntua ja viihtyvyyttä vaunussa. Tämä on huomattava parannus erityisesti pitkille ihmisille.

Istuinryhmien sohvatyyny on uudistettu täysin. Entistä korkeampi selkätyyny tarjoaa yhä paremman istuinmukavuuden. Uusi ergonomisempi muotoilu istuinyönnissä tukee istujaa parhaalla mahdollisella tavalla. Myös tekstiilivaihtoehtoja on lisätty entisestään, joka mahdollistaa yhä persoonallisemman ja yksilöllisemmän tyylin.

Keittiön työtasojen toimivuutta on parannettu entisestään. Pesualtaan päälle asettuva käytännöllinen taso tuo lisää laskutilaa keittiöön. Uusi huomaamaton valolista keittiön kaapistojen yläpuolella sopii

hyvin yövaloksi, joka tuo turvaa perheen pienimmille nukkujille ja joka helpottaa myös öiseen aikaan liikkumista.

Kaikkiin Cabby-matkailuvaunuihin kuuluu vakiona sängyn alla sijaitseva valaistu tavaraluuku, jota voidaan käyttää sekä sisä- että ulkopuolelta. Tänä vuonna Cabby esittelee itse kehittämiensä uudenlaisen ilmanohjauskanavan, joka parantaa merkittävästi lämpimän ilman tehokasta kiertoa myös luukun kohdalla.

Erittäin runsas varustelu

Cabbyn Caienna mallisto tarjoaa korkean varustelutasonsa an-

siosta ylellisyyttä vaativimmallekin matkaajalle. Tänä vuonna varustelu kasvaa entisestään. Caiennan uusia vakiovarusteita ovat niskalet, kaasun ulosotto, automaattinen kaasupulonvaihtaja, painevesiliitäntä sekä Big Foot-tukijalat.

Vankka ja kestävä rakenne

Cabbyn ainutlaatuinen rakenne ns. Cabby-menetelmä perustuu polyuretaanin erinomaiseen eristyskykyyn ja saumojen määrän minimointiin. Vaunun seinät, lattia ja katto rakennetaan kokonaisiksi elementeiksi, jotka täytetään polyuretaanilla. Rakenne tekee vaunusta erit-

täin vankan ja kestävä. Korin jäykkä rakenne parantaa myös vaunun ajoturvallisuutta merkittäväällä tavalla.

Cabby on panostanut vahvasti vaunun talviominaisuuksiin sekä ajoturvallisuuteen. Kaikissa malleissa on vakiona vaati-vaankin talvikäyttöön vaadittavat ominaisuudet, jotka yhdessä Cabbyn ainutlaatuisen eristysmenetelmän kanssa takaavat miellyttävän sisäilman kaikissa olosuhteissa. Hyvä ajovakaus ja -turvallisuus on saavutettu erikoisvahvistetulla Al-Ko:n alustalla ja ATC-ajonvakautusjärjestelmällä jo vuosien ajan. •

Cabby LT CA:n tyylikäs pesuhuone suihkuineen.

Soliferin uusi tähti – Solifer Zenit

Solifer esittelee vuonna 2013 kokonaan uuden mallisarjan, joka on nimeltään Solifer Zenit. Mallissa on pehmeitä nuotoja sisustuksessa ja uniikki sähköjärjestelmä. Ensimmäinen Solifer Zenit tulee olemaan 630 PH- telivaunu, jossa on parivuode sekä koko vaunun levyinen pesuhuone vaunun takaosassa. Zenitissä on muiden Soliferien tapaan hyvät veto-ominaisuudet antava aerodynaaminen kori.

Sisustuksessa värimaailmaa hallitsevat tummat sävyt. Keittiön alakaapit ovat beige/harmaan värisävyiset, yläkaapisto taas on beige, jossa harmaa koristeiviiva. Vaalea laminaatti keittiötasolla sekä keittiöpöydässä antavat mukavan väritasapainon vaunuun. Ainutlaatuisista Solifer Zenitissä on se, että asiakas voi valita tähän täyskorkean lieden (91,5 cm).

Solifer Zenit 630 PH mallissa on vaunun levyinen pesuhuone, johon on asennettu rinnakkain suihku, wc, sekä käsienpesuallas. Vaunun vasemmalla reunassa on parisänky, jonka mitat ovat 198x135/110 cm. Suoraan sänkyä vastapäätä on taso, minä yläpuolella on ikkuna.

Solifer Zenit on varustettu uudella CAN-väyläohjausta käyttävällä sähköjärjestelmällä. Yhdellä näytöllä, joka sijaitsee oven vieressä seinällä, voi ohjata vaunun kaikkia valoja, tarkistaa vesitasot ja akun varauk-

SOLIFER

Vas. Solifer Zenit 630 PH -mallissa on vaunun levyinen pesuhuone, johon on asennettu rinnakkain suihku, wc, sekä käsienpesuallas.

sen. Valojen polttimot, jotka on asennettu vaunuun, ovat kaikki LED-polttimoja.

Zenitin sivupellit ovat kuulavasaroituja. Takaelementin pelti on sileä ja keula valkoinen.

Solifer Artic ja Finlandia nyt vaaleampina

Soliferin Artic ja Finlandia -vaunuissa on nyt vaaleat ikkunat sekä sileä takapelti. Uusi valkoinen keula Solifer 2013 mallissa huomataan, samoin myös uudet tummennetut ikku-

nat. Solifer Finlandia mallissa on kuulavasaroitu takapelti korvattu sileällä pellillä. Ulkopuolen väriteema näkyy myös uudessa valkoisessa telttavalossa.

Vuonna 2013 on Soliferin ostajalla mahdollisuus sisustaa vaunu omien mieltymyksiensä mukaan. Tarjolla on erilaisia lattiavaihtoehtoja, keittiön luokkuja ja keittiön seinätason päällysteitä.

Lattian vakioimatto on korvattu uudella parkettia muistuttavalla matolla. Finlandia-vau-

nuissa on mahdollisuus valita valkoiset keittiönkaapin ovet lisävarusteena. Kaikki luukut on varustettu saranan vaimentimilla, jotta sulkeutuminen saadaan pehmeämmäksi. Yläkaapistojen ovet on varustettu magneettiluukoilla. Keittiön tason alle on asennettu led-valot Finlandia sarjaan.

Kaikkissa kylpyhuoneissa on uusi pyörästetty musta laminaattinen pöytätaaso valkoisella pesualtaalla. Valoramppi katonrajassa on myös saanut uusia pyöreitä nuotoja sopiakseen pöytätaason kanssa. Seinällä olevat hyllyt ovat saaneet lisää hyllytasoja.

Soliferilta uusia automalleja

Solifer tulee esittelemään vuonna 2013 neljä kokonaan uutta mallistoa, eri kokoluokissa. Solifer Action-sarja, joka on ollut jo markkinoilla, tulee saamaan kaksi uutta pohjaratkaisua, sekä todella kysytyn alle kuuden metrin version.

Solifer Compact on matkailuauto kahdelle ihmiselle. Autossa on joko poikittainen parivuode tai kaksi erillistä sänkyä.

Solifer Camp on puoli-integ-

mallivuosi
2013

Polariin uusi sähköjärjestelmä

Polariin matkailuvaunun suurin uutuus vuonna 2013 on maailman ensimmäinen omavalmisteinen CAN-väyläohjattu sähköjärjestelmä. Tärkeää on myös se, että Polariin omistajille annetaan paremmat mahdollisuudet räätälöidä matkailuvaunuun.

Väriäntöllinen ja käyttäjäystävällinen ohjauspaneeli sijaitsee ulko-oven läheisyydessä. Sen avulla käyttäjä voi hallita kaikkia toimintoja, mitä ohjataan sähköllä matkailuautossa: esimerkiksi sytyttää ja sammuttaa valoja, tarkastella vesisäiliöiden tasoja sekä akun varausta. Tämä innovatiivinen sähköjärjestelmä on helppokäyttöinen ja vakiona kaikissa Polar matkailuvaunuissa vuonna 2013.

Ulkoisesti vuoden 2013 Polariin suurin muutos on alareunan väriyksessä. Takapäissä on kuulavasaroitu pelti korvattu sileällä pellillä ja takavalokotelo on muuttunut valkoiseksi, valojen kehys on hopea. Sivuväri-alojen kehukset ovat muuttuneet valkoiseksi. Telttavalon uusi, valkoinen ja siro. Ikkunat vaunuissa ovat tummennettu.

Uudet Polariin 2013 pohjaratkaisut ovat TDB ja BR. Ensimmäinisessä sänky on asennettu vaunun takaosaan poikittain.

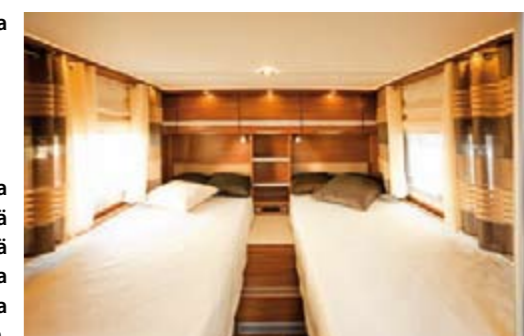
Polar 560 TDB on vaunu kahdelle ihmiselle, mahdollisuudella jakaa vaunu kahteen osaan, niin että saadaan kokonaan oma makuuhuone wc:llä. Pohjaratkaisussa on tilava parivuode (198x145/130 cm), jonka yksi sivu on asennettu vaunun takaseinää päin. Makuuhuoneen ikkunoiden eteen on asennettu paneeliverhot, jotka tulevat katosta ikkunan alareunaan asti, tämä tuo lämpöä ja kaiken kaikkiaan kuusi nukkumapaikkaa. Solifer Action T 742 mallissa on kaksi erillistä vuodetta.

Uusia matkailuautoja

Polar 3504 -autossa on myös CAN-väyläohjauksella toimiva

Polariin vaunuissa on näyttävä keittiö.

Tarjolla on sekä erillisiä parivuoteita varustettuja malleja.

Polariin uusissa matkailuautoissa on hopeaksi värjättyä pohjassa on valkoinen/sininen/harmaa väriys, sama kuin Polar 3504:ssä.

sähköjärjestelmä. Asuintilassa on iso vaatekaappi, joka on sijoitettu samalle seinälle kuin wc. L-keittiössä on ulosvedettävä kaappi (apteekkarin kaappi), joka antaa erinomaisen kuvan kaapissa olevista tavaroista.

Istuinryhmään on valittavissa joukko uusia kankaita, sekä nahkapäällisiä, joita voi yhdistää uusiin ja vanhoihin verho- väreihin. Ohjaamon päälle saatava talvipeite on vakiovaruste. Tämän vuoden mallissa on mahdollista tilata ohjaamoon

nestekiertoinen lattialämmitys (lisävaruste).

Toinen matkailuautomalli Polar Nanoq on muuttunut ulkoisesti. Hopeaksi värjätty pohjassa on valkoinen/sininen/harmaa väriys, sama kuin Polar 3504. Sisällä olevat muutokset näkyvät esimerkiksi valoissa (led-lamput), tämä on myös telttavalossa. Wc-istuin on vaihtunut käännettävään versioon, joka on pienempi, ja valmistaja on Thetford. Lisäksi on uusia kangasvaihtoehtoja.

Solifer Finlandia -mallissa on kuulavasaroitu takapelti korvattu sileällä pellillä.

mallivuosi
2013

Lisää Premiumia Hobby-vaunuihin

Vuosi sitten Hobby julkisti pyöreät, tummaikkunaiset Premium-vaunut. Niiden muotoilu ja tyyli olivat selvästi muista vaunumerkeistä erottuvia. Silloin moni oli sitä mieltä, että Premium näytti suunnan tulevaisuuden vaunuille: "Tällaisia kaikki vaunut ovat muuttaman vuoden päästä." "Sekoittaa vaunumarkkinoita" luki Caravan-lehdessä. Kerrankin tulevaisuuden ennustaminen ei ollut vaikeaa. Nyt myyntitilastot vahvistavat asian.

Viime vuonna Suomessa ensimmäisen vuosipuolikkaan markkinaosuus Hobbylla oli hieman yli 38 prosenttia, tänä vuonna vastaavana aikana yli 44 prosenttia. Kuvaavaa ylivoilulle on se, että viisi seuraavaksi eniten myytyä merkkiä käyvät kaupaksi yhteensä suunnilleen yhtä paljon kuin Hobby yksin.

HOBBY

Prestigen sisällä tumman ja vaalean yhdistelmää.

Viime vuonna Premium-mallisto oli yhdeksän mallin suuriin eikä valikoimassa ollut yhtään lapsiperheversiota. Nyt malleja on kaksitoista ja niistä kerrosvuodeversioita peräti neljä.

Tummiä ikkunoita on nyt vaalennettu, minkä seurauksena sisätilat ovat päiväsaikaan

valoisimmat. Sisälle ei kuitenkaan näy aikaisempaa paremmin, joten oma rauha uteliailta katseilta säilyy yhä.

Muut mallisarjat

Vanhat tutut mallisarjat jatkavat edelleen. De Luxe jatkaa 14 mallilla, Excellent 12 mallilla ja Prestige 10 mallilla.

Alla: Nyt myös lapsiperheille on Premium-malleja.

Hobby-erikoisuus, erkereillä ja ainutlaatuisella katolla varustettu suuri huvilavaunu Landhaus saa nyt toisen mallin; pitkittäisen parivuoteen rinnalle tulee nyt tarjolle erillisvuodemalli. Tilauksesta Landhaus on saatavana myös saareke-, eli ns.

Premiumia myös Hobbyn autoihin

Hobbyn vaunujen viime vuonna julkistettu Premium-look otettiin käyttöön myös autoissa. Näitä autoja on kolme mallisarjaa. Kaksi täysin uutta: Renault Master -alustainen Premium van-mallisto ja Fiat Ducato -alustainen Premium Drive -mallisto. Aikaisemminkin valikoimassa ollut Ford Transit -alustainen Siesta-mallisto jatkaa, mutta täysin uudistuneena.

Kaikkille Hobby-autoille on nyt yhteistä edellä mainittu voimakas tumma korostus ikkunalinjassa. Ja mieluinen uutinen patterilämmityksen ystäville: Alde-lämmityksen saa nyt halutessaan kaikkiin Hobby-autoihin.

Premium Van

Kaupunkien ahtaille kujillekin mahtumaan on suunniteltu Premium Van, sen leveys on vain 214 cm. Vania on tarjolla kolme mallia, poikittaisella pari-

vuoteella varustettuna kahdessa koripituudessa ja sitten erillisvuoteilla varustettuna. Erillisvuoteet voi halutessaan yhdistää yhdeksi suureksi parivuoteeksi laajennuspatjalla.

Kalusteiksi voi valita vaaleasävyisen päärynäpuu-lookin tai tummemman palisanteeri-lookin.

Premium Drive ja Siesta

Tässä mallistossa on neljä mallia. Kaikki mahdolliset makuuhuoneratkaisut ovat saatavilla: Poikittainen ja pitkittäinen parivuode, erillisvuoteet sekä saarekevuode. Kaikkiin malleihin on saatavana myös sähkötoiminen alaslaskettava ylävuode.

Aikaisemmin mainitut kalustevaihtoehdot pätevät myös tähän mallisarjaan eli siis kaksi vaihtoehtoa.

Molempiin Premium-mallistoihin, kaikkiin malleihin, voi istuinryhmäksi valita (lisähintaan) kulmaistuinryhmän ja 360 astetta kääntyvän pöydän.

HOBBY

Yllä: Täyslevyisen matkailuauton tunnelmaa – Premium Van.

Vas. Fiat Ducato -alustainen Premium Drive.

mallivuosi 2013

Queens Bed -vuoteellisena.

Kaikki Hobby-vaunut on nyt varustettu modernilla, sähköä säästävällä led-valaistuksella. Kaikkien vaunujen sisustuskäsitteily on päivitetty ja Excellent-mallisarja uudistettiin tulevalle mallikaudelle perusteellisesti.

Kaikkissa Hobby-vaunuissa on nyt Truman uudet lämmitysjärjestelmät, joko S 3004 tai S 5004. Alde-nestekeskuslämmitys on luonnollisesti myös valittavissa.

Premiumin idea on olla poikkeavan tyylikäs yläluokan vaunu keskiluokan vaunun hinnalla. Kun mallivalikoima nyt kasvaa tyydyttämään myös lapsiperheiden tarpeet, Premiumin ja samalla Hobbyn suosiolle voi vain ennustaa edelleen kasvua.

Hobbyn valikoimassa on nyt viidessä mallisarjassa yhteensä 50 vaihtoehtoa. •

mallivuosi 2013

214 cm kapea Van on ketterän kokoinen kaupungissakin.

Kaikkiin Premiumeihin (paitsi Van 55 GF:ään) voi valita matalammat vuoteet; seikka, jota etenkin ikääntyneempi väki on toivonut.

Siesta-mallisarjassa on nyt pitkittäisellä parivuoteella tai erillisvuoteilla varustettu malli. Ja lisäksi sen pitkittäisellä vuoteella varustetun saa alaslaskettavalla ylävuoteella varustettuna, puoli-integroituja on siis kolme mallia. Alkovi-Siesta on valikoimassa kaksi, viisivuoteinen ja sitä hieman suurempi kuusivuoteinen. •

Fendtile uusi mallisarja

mallivuosi 2013

Fendt-vaunuilla on ollut oma uskollinen käyttäjäkuntansa jo kymmeniä vuosia. Muotoilufilosofiana on uudistua tasaista taitia, mutta maltillisesti, niin että vaunut näyttävät ajanmukaisilta vuosikausia. Hyvä todiste muidenkin kuin omistajien tykkäämisestä on esimerkiksi tämänvuotinen saksalaisen Motor Presse -lehden lukijäänestyksen "Vuoden vaunu"-titteli. Kaikkissa kolmessa sarjassa Fendt pääsi palkintopallille: kahdessa sarjassa se sai kultaa, kolmannessa sarjassa hopeaa ja pronssia.

Tulevalle mallivuodelle oli Saphir-malliston vuoro uudistua perusteellisesti. Saphireita on nyt 18 mallia. Edullisimpina mallisarjana erityistä huomiota saavat lapsiperheet, joille nyt on tarjolla peräti kuusi kerrosvuoteellista vaihtoehtoa. Aikuisten vuoderatkaisuja on tarjolla kaikki mahdolliset ajateltavissa olevat.

Saphir Scand

Uutta on erityisesti Pohjoismaihin tehty Scand-malli. Siinä on perus-Saphirin varustuksen lisäksi muun muassa pyörillä varustettu suksikotelo, pakassuojattu harmaavesisäiliö, pyyhkeenkuiivain, lämmitettävä vaatekaappi, tv-kaappi asuin-osassa ja lisäpaikka tv:lle makuuhuoneessa, Thetford-kaasuliäsi sekä integroitu kaasuuuni ja grilli, 190 litran jääkaappi, Alde-nestekeskuslämmitys, lämmitettävä vaatekaappi, 25 litran jätevesisäiliö pyörillä ja niin edelleen.

Scandin korin sisäpituus on 5,7 metriä, siinä on keulassa U-istuinryhmä ja takana pitkittäinen parivuode.

Opal

Aivan uusi mallisarja on Opal, joka on yhdistelmä aikaisempia Platin- ja Topas-mallisarjoja, jotka molemmat se korvaa. Valikoimassa on 11 mallia, korin sisäpituudeltaan tasan 5 metristä 6,6 metriin, 232 cm levyisiä ja 250 cm levyisiä.

Kaikkissa Opal-vaunuissa on

FENDT

Opal on sisältä pyöreä ja kaksisävyisiä kalusteita.

Oik. Opal on Fendtin uusi mallisarja, joka korvaa aiemmat Platinin ja Topasin.

Saphiria ei sisätilojen puolesta uskoisi Fendtin edullisimmaksi mallisarjaksi.

perinteinen U-istuinryhmä, yhdessä mallissa neljännele sivulle jatkuvana. Vuoteina on joko erillisvuoteet tai pitkittäinen parivuode, eli niin sanottu ranskalainen vuode.

Fendtin muut mallisarjat ja niiden mallien määrät ovat

Bianco 6, Bianco Sportivo 2, Tendenza 4, Diamant 4 ja Brillant-loistovaunumallisto 5.

Kaikkien mallisarjojen varusteita on päivitetty. •

Italialaisvalmistajien uusimmat trendit

Perinteisen alkovimallin rinnalle on noussut puoli-integroitu malli. Etenkin katosta alaslaskettavalla vuoteella varustetut autot ovat koko ajan lisäämässä suosiotaan ollen jo 2/3 tuotannosta.

Teksti ja kuvat
JUHANI HALMEENMÄKI

Laslaskettavalla vuoteella varustettu ratkaisu on fiksu varsinkin kahdestaan liikkuville, jotka silti haluavat kunnollisen lisävuodemahdollisuuden lapsille tai vieraille. Virtaviivaisemman auton polttoaineen kulutuskin on alhaisempi.

Kalusteapuolella Dometicin uusi ergonomisesti oikein mitoitettu pyöreä kemssaistuin yleistyy vauhdilla.

Giottiline laajentaa mallistoaan, ja suosittu alaslaskettava etuvuode tulee vaihtoehdoksi yhä useampaan Giottilineen. ”Therry T” -perusmallisarjan rinnalle tulee ”Therry S” -sarja, jossa on runsaampien vakiovarusteiden lisäksi mahdollisuus ruksata laajasti myös haluamiin lisävarusteita. Samalla ”Windy”-perusmallisto poistuu turhana. Malliston huipulle esitellään Düsseldorfissa kokonaan uusi A-sarja, jolla Giottiline nousee uuteen luokkaan.

Giottiline toinen uutuusmalli on peltikuorinen retkeilyauto, joiden suosio on kasvamassa. Laikan uudet Kreos 3000- ja 4000-sarjat ovat kaksoispohjalla varustettuja, tiukatkin pohjoismaiset vaatimukset sekä mukavuuskriteerit täyttäviä Ducato-alustaisia matkailuautoja, jotka saa myös Alden vesikiertoisella lämmityksellä. Eristys on styrofoamia ja pohjassa on lasikuitukerros. Sisäkorkeus on suuri (210 senttiä), vaikka auton kokonaiskorkeus on pidetty matalana, kiitos alaslaskettavan lisävuoteen. Malliston huipulle tulee uusi Rexosline. Alustana on Ducaton Al-Ko-versio, ja sisustus on saanut vaikutteita veneistä.

Uudistunut Katamaranon perussarja

Rimorin tärkein uutinen vuodelle 2013 on Katamarano-perussarjan uudistuminen. Ulkiväriksi voi tavanomaisen valkean lisäksi valita harmaasävyisen. Transit-alustan vaihtoehtona on nyt vapaammat sisätilojen mahdollisuudet salliva Renault, jonka käyttö on laajen-

Käytännöllinen alaslaskettava vuode yleistyy edullisen Giottilineenkin mallistossa.

Laikan uuden Kreos 4000-sarjan alustana on 130-heppainen Ducato ja 4010-mallissa tilaa on maksimissaan viidelle, kun alaslaskettava vuode otetaan käyttöön.

Vas. Neliliekinen liesi ja uuni ovat kyllä luksusta, mutta samalla ne vievät aivan liian paljon tilaa tästä keittiöratkaisusta. Kulmastaan aukeava vetolaatikon ja kaapin välimuoto on käytännöllinen ratkaisu.

Oik. Uudistuneen Rimor Katamaranon saa myös vaaleanharmailla sivuseinillä. Alusta on asiakkaan valinnan mukaan joko Transit tai uutuutena Renault.

Vas. Uusi Dometicin pyöreä CT4000 kemssaistuin 19 litran tankilla.

Vas. Katamaranon kaapistojen toimivuuden kannalta olisi parempi, jos liedon alla olisi vetolaatikon ja altaan alla kulman yli aukeava kaapin ovi.

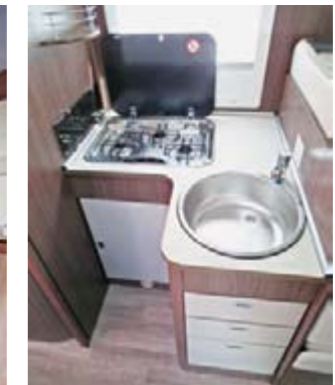
tunut myös isommissa mallisarjoissa.

Transitin uudistuminen ensi mallivuodelle ei kuitenkaan vielä tarkoita vanhan malliston alasajoa. Ensimmäisenä tulevat pienet, lähettiluokan versiot, ja suurimpien takavetomallien uudistumista saadaan odottaa vielä jokunen vuosi.

Triganon merkeillä CI ja Roller Team merkittävimmät uudistukset ovat tapahtuneet keskimäisiin mallisarjoihin, jotka ovat saaneet uutta ulkonäköä sekä lisää valoa. Alustoina käytetään perusmalleille Fordia ja muille Fiatia. Triganollakin panostetaan malliston huipputarjoihin, joille on tehty laajempi modernisointi. Yleisistä trendeistä kertoo myös se, että Livingstone-retkeilyautosta on nyt kokonaan uusi malli. Sen erikoisuutena on eristys, jona käytetään polyesterivuorasta eikä alalla yleisiä irtonaisia styroxlevyn palasia. •

Kerrankin kunnolliset pitkittäiset vuoteet retkeilyautossa! Trigano Livingstone.

mallivuosi 2013

Trigano CI X-Til GSM on uutuusmalli, jossa on alaslaskettava keskivuode ja poikittainen takavuode. Keittiö on keskelle sijoitettu L-mallinen.

MORELO
FIRST CLASS REISEMOBILE

Puh. (017) 5800 645 - Kartanonkatu 9, 70700 Kuopio - www.caravanlarvanto.fi

Esillä Lahden Messuilla!
- Varaa aika esittelylle (B14b)

CaravanLarvanto
mobile holiday homes

Teksti

ANTTI SILJAMÄKI

Harvalla matkailuajoneuvon ostajalla on tililläään kaikki hankintaan liittyvät eurot. Onneksi rahoitusvaihtoehtoja riittää. Tunnetuimmat rahoitustavat ovat vakuudellinen pankkilaina ja myyjän kautta saatava osamaksurahoitus. Molemmat ovat hyviä vaihtoehtoja. Vuokraaminen (leasing) on hyvin harvinaista yksityishenkilöiden keskuudessa.

Pankista saatavat kulutusluotot

Pankit tarjoavat matkailuajoneuvojen hankintaan sekä vakuudellista että vakuudetonta lainaa. Jos sinulla on vapaana vakuuksia, kuten asunto-osake tai kiinteistö, ja rahoitusasemasi pankissa on hyvä, saat lainan mitä todennäköisemmin edullisemmin kuin ilman vakuuksia otettavan lainan. Vakuudellisissa kulutusluotoissa pankki ei edellytä kohteen osalta omaraahoitusosuutta, jos lainamäärä on kohtuullinen ja maksukyky kunnossa. Pankkilainan kuukausierä on myös joustavasti sovittavissa ja lainan takaisinmaksuun voi tarvittaessa sopia taukoja.

Pankit myöntävät myös vakuudetonta kulutusluottoa erilaisiin tarkoituksiin, joko kertatai jatkuvana luottona. Vakuudettoman lainan maksimi euro määrä on yleensä pankkilainaa pienempi ja luoton hinta on vakuudellista luottoa hieman korkeampi. Pankin kautta otettu vakuudeton laina on kuitenkin yleensä aina edullisempi kuin erilaiset tarjolla olevat pikalainat. Laina-ajat ovat vakuudellista luottoa tiukemmat.

Janne Vaittinen Hämeenlinnan Seudun Osuuspankista kertoo, että kulutusluottojen kysyntä matkailuajoneuvoihin

Rahoituksen saaminen matkailuajoneuvon hankintaan on nykyisin helppoa, koska kuluttajille on tarjolla runsaasti hyviä ja erilaisia rahoitusvaihtoehtoja. Vaihtoehtoista ei kuitenkaan olla kovinkaan hyvin selvillä.

on ollut tasaisen rauhallista, sillä moni rahoituksista kulkee rahoitusyhtiön kautta. Tyypillinen pankkilainan rahoitusai-ka on 3–5 vuotta, marginaali runsaat 2 % 12 kk:n euriborin päälle. Toimituskulu on 0,3 % pääomasta, vähintään kuitenkin 250 euroa ja kuukausittainen veloituspalkkio 2 e, jolloin todellinen vuosikorko on noin

3,5 %. Vaittisen mukaan asiakas-kohtaamisissa kartoitetaan aina luottojen tarve ja niihin etsitään asiakkaan kannalta parhaat ratkaisut keskittämisetujen saamiseksi.

Osamaksurahoitus myyjäliikkeestä

Myyjäliikkeiden kautta saatava osamaksurahoitus on ollut vuo-

sikymmeniä hyvä rahoitustapa. Kilpailu pitää huolen siitä, että autokaupan lisäksi myös matkailuajoneuvokaupassa on lähes jatkuvasti kilpailukykyisiä rahoitustarjouksia tarjolla. Kiinteä korko vaihtelee tällä hetkellä (9/12) 5–7 %:n välillä. Laina-aika ja käsirahavaatimukset vaihtelevat hankittavan kohteen iän mukaan. Luoton perus-

tamismaksu on 100–200 euroa ja käsittelymaksu 5–8 euroa/kk. Näihin maksuihin sisältyvät sopimuksen alkaessa luottopäätös, sopimuksen perustaminen ja asiapapereiden tulostus ja postitus. Maksuihin sisältyy myös sopimuskauden aikana ostajan maksusuoritusten käsittely, osoitteenmuutokset ja sopimuksen päättyessä muun muassa ilmoitusosan postitus ostajalle.

Osamaksun kokonaiskorko vaihtelee välillä 6–8 %.

Osamaksussa on kolme hyvää ominaisuutta: kiinteä korko, ajoneuvo on pääasiallisena lainan vakuutena ja lainassa on vapaa poismaksumahdollisuus.

Atso Muuronen Helsinki Caravan Oy:stä kertoo, että nykyisin tyypillisin maksuaika on 5–6 vuotta. Maksuajat ovat pidentyneet viimeisten vuosien aikana. Muuronen arvelee, että ehkä ostajat haluavat jättää enemmän pelivaraa kuukausimenoihin.

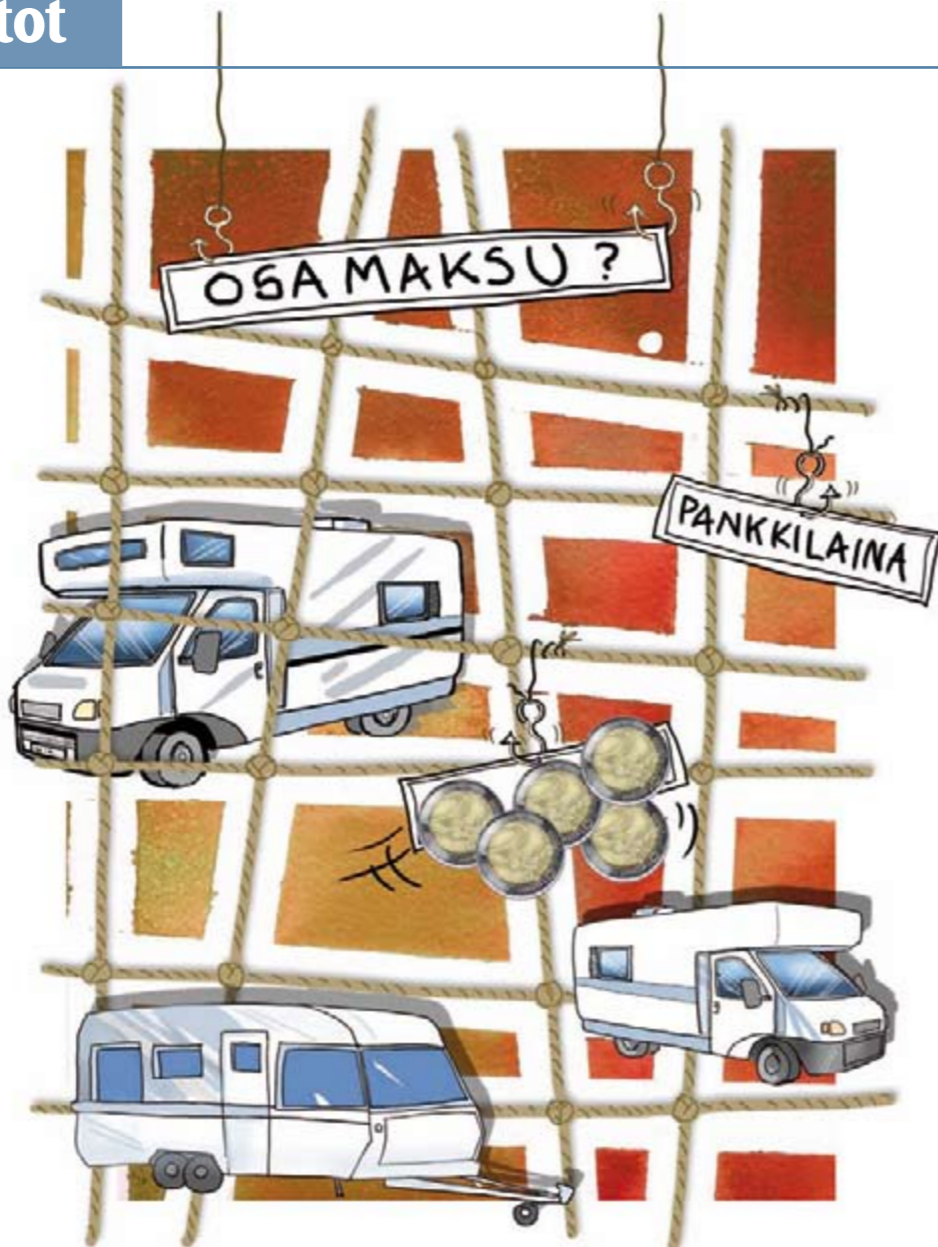
Matkailuautojen rahoitusmäärät ovat selvästi vaunuja

suuremmat, toteaa puolestaan **Simo Käyhkö** Jyvä-Caravan Oy:stä. Kuukausierää säädel-lään myös jättämällä sopimukseen suurempi viimeinen erä.

– Rahoituksen avulla monen unelma toteutuu hieman aikaisemmassa vaiheessa ja nyt huonoina aikoina osa käyttää rahoitusta jopa sen takia, että rahavarojen irrottaminen esimerkiksi osake- tai rahastosijoituksista ei kannata, kertoo Käyhkö.

Molemmat myyjäliikkeiden edustajat jättävät haasteen rahoitusyhtiöille hyvin pidettyjen yli 11-vuotiaiden matkailuajoneuvojen rahoitusmahdollisuuksien lisäämiseksi.

Luottoajan pidennys esimerkiksi vuodella on vaihtoehto suuremmalle viimeiselle erälle. Kummallakin vaihtoehdolla on vaikutuksia luoton kokonaiskustannuksiin, joten itselle sopivin vaihtoehto kannattaa laskea pankkien ja rahoitusyhtiöiden verkkosivuilla olevilla laskimilla. •

ANITA POLKUTIE

Osamaksulla vai pankkilainalla?

Mitoita oikein ja keskitä

Matkailuajoneuvon hankinnan rahoittamiseksi on monia vaihtoehtoja. Siksi on hyvä tietää niiden erot käytännössä ja valita itselle sopivin tapa. Matalien korkojen aikana rahoituksen kokonaiskustannukset pysyvät kohtuullisina. Silti on tärkeää mitoittaa lainan kuukausierä sellaiseksi, että talouden kuukausittaiset menot eivät kasva liian suuriksi tuloihin nähden. Kysy aina omasta pankistasi etukäteen eri rahoitusvaihtoehdot, sillä raha- ja vakuutusasioiden keskittäminen kannattaa aina. •

Osamaksurahoituksen ja pankkilainan ominaisuuksia

	Osamaksu	Pankkilaina
Matkailuajoneuvo pääasiallisena vakuutena	x	
Erillinen vakuus lainaan		x
Uusille ja käytetyille ajoneuvoille	x	x
Omistusoikeus heti		x
Omistusoikeus sopimuskauden päättyessä	x	
Ei edellytetä käsirahaa		x
Luoton jäännösarvomahdollisuus	x	
Kiinteä korko	x	
Vaihtuva korko (pääasiallisesti)		x
Mahdollisuus lyhennysvapaisiin		x
Luoton poismaksumahdollisuus kesken kauden	x	x
Mahdollisuus edulliseen kaskovakuutukseen	x	

Osamaksurahoituksen ABC

Matkailuajoneuvon osto rahoituksella on nykypäivää. Yleisin rahoitusmuoto on osamaksu, jonka suosio on kasvanut vuosien varrella. Myyjäliikkeet ja rahoitusyhtiöt ovat olleet aktiivisia rahoituksen tarjoajia. Osamaksurahoitukseen liittyviä kysymyksiä ja ennakkoluuloja on paljon. Selvitimme niistä tärkeimmät.

Onko rahoitusyhtiörahalla kalliita? Rahoitusyhtiörahaoitus on hyvin kilpailukyistä. Matkailuajoneuvojen myyjäliikkeet markkinoivat rahoitusta monesti jopa alle pankkilainojen korkotason. Myyjäliikkeiden tarjoamat rahoitukset siirtyvät rahoitusyhtiöille.

Minkä ikäisiä ajoneuvoja rahoitetaan? Koska matkailuajoneuvot ovat kuluvia esineitä, rahoitusyhtiöillä on auton ikään liittyviä rajoituksia. Uusiin ja vähän käytettyihin ajoneuvoihin saa jopa kuuden vuoden maksuajan. Yli 11-vuotiaisiin ajoneuvoihin ei myönnetä enää osamaksurahoitusta. Näihin ajoneuvoihin tarjotaan yleensä vakuudetonta kulutusluottoa.

Mitä rajoituksia on rahoituksen saannille? Luottoa myönnetään henkilölle, jonka maksukyky on rahoitusyhtiön arvion mukaan riittävä luoton hoitamiseen. Syitä luoton hoitokyvyttömyyteen ovat mm. maksuhäiriöt ja työttömyys. Rahoitettavien autojen osalta rajoituksia on auton iällä (yleensä enintään 11 v.). Käsirahaa edellytetään uusiin ajoneuvoihin vähintään 20 % ja käytettyihin vähintään 30 %. Ehdot voivat vaihdella rahoitusyhtiöittäin.

Miksi käsirahaa edellytetään? Kysymykseen vastaa **Juha Huotari** Pohjola Pankin rahoitusyhtiöpalveluista: ”Valitettavasti matkailuajoneuvojen arvo ei nouse käytön ja iän karttuessa. Kyse on kuluva omaisuudesta, jonka arvo laskee. Koska ajoneuvo on luoton vakuutena, rahoitusyhtiöt eivät voi rahoittaa ajoneuvoja täydestä arvostaan. Käsirahalla varmistetaan, että luoton määrä ei ylitä ajoneuvon käypää arvoa missään tilanteessa”.

Voiko sopimuksen maksaa pois kesken sopimuskauden? Ostajalla on oikeus katkaista (lunastaa) osamaksusopimus haluttuna päivänä. Rahoitusyhtiö laskee lunastushinnan asiakkaan haluamalle eräpäivälle. Lunastushintaan laskeaan jäljellä oleva pääoma, korot ja kulut. Mikäli laskua ei makseta eräpäivänä, lunastushinta kasvaa vähintään seuraavan erän korkojen ja kulujen verran.

Ulkomaille vienti: Osamaksuauton ostaja on auton rekisterioteessa haltija. Auton vienti Suomen rajojen ulkopuolelle edellyttää omistajan lupaa (rahoitusyhtiö tai autoliike). Lupa myönnetään yleensä aina, jos sopimuksen maksuerät ovat ajan tasalla ja vakuutukset voimassa. Lupa on määräaikainen. Ulkomaille lähtevien on syytä pyytää lupa hyvissä ajoin ja varmistaa myös kohdemaassa tarvittava vakuutus-turva, koska kaikissa maissa suomalainen kaskovakuutus ei ole voimassa. •

Solifer vuodelta 2004

Aito kotimainen täydessä vedossa

Kahdeksan vuotta vanha matkailuvaunu. Missähän kunnossa se mahtaa olla? Kannattaako edes vilkaista, jos sellainen vaunuliikkeen piharivissä seisoo? Kyllä kannattaa! Ainakin kahdesti, jos se on alkuperäinen suomalainen Solifer. Kahdella ollut, hyvin ja siististi pidetty ja huolella huollettu.

Käytetyn matkailuvaunun kunnan myyntihetkellä ratkaisee kolme tekijää: hyvä valmistus, asiallinen ja siisti pito ja myyjäliikkeen huolellinen myyntikunnostus. Jo alunperin tekotavaltaan hieman heikkoa vaunua ei paraskaan myyntikunnostus pysty juuri parantamaan, ei myöskään, jos vaunun käyttö on ollut rumaa ja rajua. Jos huoltoa on vältetty, saatetaan kunnostuksessa jotain sen sijaan voida korjata.

Aito Solifer Suomesta

Nyt koeajettu Solifer Artic 520 TBL vm. 2004 on valmistunut Soliferin Koivukylän tehtaalta yhtenä viimeisistä Solifereista, jotka tehtiin vielä Suomessa. Tuotantohan päättyi täällä 28.5.2004 ja siirtyi Ruotsiin. Kyseisen vaunun ostivat ruoveläiset **Eila ja Jouko Aho** (SFC 7620). Vaunua he käyttivät pääosin matkailuun kesäisin, talvella se seisoi kausipaikalla Virtain Vankkurimäenikössä. Kotimaanmatkat eivät olleet pitkiä, pisin vei Hailuotoon. Ulkomailla vaunua ei käytetty.

– Ainoa ongelma koko kuuden vuoden aikana oli tienpuoleisella seinällä olevan jääkaapin sammuminen aina silloin tällöin vaunua liikennevirrassa vedettäessä, kertoo Jouko. Toinen harmittava seikka olivat toisessa kyljessä olevat nyrkki kokoiset painumat. Ne olivat tulleet poliisin tutkinnan ja silminnäkijöiden kertomusten mukaan koululaisten tappelusta, joka oli käyty parkkipaikalla vaunun vieressä.

Vaunu oli toiminut moitteettomasti ja vastannut odotuksia, vahvistaa Jouko. Tilaa haluttiin hieman lisää, niin vaunu vaihdettiin vuonna 2010 hieman tilavampaan Solifer Artic 560:een vuodelta 2008.

Kangasalalainen **Markku Salo**

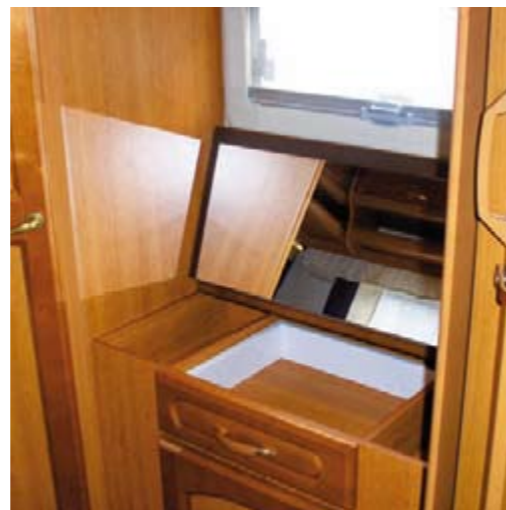
ANSSI SIUKOSAARI

Soliferin ulkonäkömuutokset ovat olleet vuosien mittaan melko hillittyjä, vuosimallia on ollut vaikea ulkoapäin arvioida. Tämä Artic 520 on siis vuodelta 2004.

Kolmiliekkinen liesi vie turhan paljon pöytäpintaa. Onneksi sitä saadaan lisää parivuoteen päälle kääntyvästä pöytäpinnasta. Yksi "soliferismi" vuodelta 1972, tilava astiankuivauskaappi on aluslevyineen ennallaan.

Alla: Vaunun viehättävin yksityiskohta on pesuhuoneen ja vaatekaapin välissä oleva pöytä omine isoine ikkunoineen ja hyvine valoineen. Ylös käännetty kansi tekee siitä aidon peilipöydän tilavine laatikoineen ja alakaappeineen. Sille on vedetty myös erikseen 220 V:n pistorasia.

osti vaunun keväällä 2010. Nyt Solifer joutui jo hieman vilkaampaan menoon, kesäisin 2 000–3 000 kilometriä, talvellakin sitä vedettiin pari kertaa kuukaudessa. Tappelun jäljet saivat olla ja vaunu vastasi odotuksia. Tosin talon rouva halusi vaihtaa alkuperäiset vihreät verhot lempivärisikseen eli violeteiksi ja valkoisiksi. Kahden käyttövuoden lopulla harmaavesijärjestelmässä oli kuitenkin joitain ongelmia. Kuten aiemminkin, myös Salot halusivat lisää tilaa ja vaihtoivat vaunun Soliferin Finlandia -malliin kesäkuussa 2012 Helsinki Caravanissa.

Yllätys, yllätys.

Ulkoa tätä Soliferia katsellessa se pientä helmahipaisun jälkeä lukuun ottamatta on moitteeton. Paitsi tietyistä nuo tappelun jäljet. Astuttaessa sisään näkymä yllättää ja yllättää uudestaan, kun tarkastelee sisätiloja tarkemmin. On uskomatonta, että vaunulla on ikää kahdeksan vuotta. Naarmuja, kolhuja, halkeamia, tahroja ja muita vastaavia jälkiä ei näy, vain pari tarran jälkeä löytyy. Myös kaapit ja laatikot ovat siistit, samoin keittiöpöydän pinta ja pesuhuone.

Koeajon aikana tekniikka toimii muuten hyvin, mutta harmaavesijärjestelmässä on tosiaan jotain vikaa eikä lisävarusteena vaunuun hankittu harmaavesisäiliö tyhjene. Näiden vikojen löytäminen koeajon aikana johtui siitä, että vaunu ei ollut vielä tarkistettu eikä kunnostettu tarpeellisilta osin myyntiä varten, se seisoi vielä rivissä odottamassa näitä toimenpiteitä.

Paitsi siistejä ja huolellisia käyttäjäperheitä saa tuleva uusi, kolmas omistaja kiittää myös hyvää jokavuotista huoltoa. Sen on tehnyt tamperelainen Risto Ahola ja hänen vaunuhuoltonsa. Hieno rivistö huoltotarjoja koristaa etu-laatikon takaseinää.

Hinta puoleen

Tämän Soliferin listahinta on ollut vuonna 2004 n. 24 000 euroa. Nyt heinäkuussa 2012 sen pyyntihinta on 12 900 euroa. Helsinki Caravanin toimitusjohtaja Atso Muuronen toteaa, että yleensä hinta

puolittuu kahdeksassa vuodessa. Vain tappelun jäljet alentavat tämän muuten ikäisekseen hienon vaunun hintaa.

– Jos ostaja haluaa kyljen korjattavaksi, tulee lisää hintaa 2 000–3 000 euroa, Muuronen lisää.

Uusi, samankokoinen Solifer maksaa nyt noin 30 000 euroa. Kysyttäväksi jää, mihin käyttöön matkailuvaunua hankitaan ja mitä siltä odotetaan. Toki tarjolla on lukematon määrä käytettyjä vaunuja eri hintaan. Mutta jos vertaa vaikkapa uuteen Soliferiin, tarjoaa tämä kahdeksanvuotias myös erittäin paljon samoja ominaisuuksia ja jäljelle jää vielä 17 000 euroa moneen muuhun käyttöön. Vaikkapa uuteen vetoautoon!

Jotenkin ikääntyvää koeajajaa viehätti tässä vaunussa ns. vanha tekniikka. Niinpä esimerkiksi elektroniset hipaisupaneelit puuttuvat ja lämmitys on hoidettavissa helposti kunnan kytkimin ja vaunussa on viisarikello! Ylenmääräiset led-valot puuttuvat, tavallisia valaisimia on runsaasti. Tuorevesi tuodaan vaunuun kahdessa erillisessä 20 litran säiliössä, jotka on helppo puhdistaa. Tekniikan ja vaunun käytöstä muutenkin saa myös hyvän selon ymmärrettävästä käyttöohjekirjasta.

Pari kolme vuotta vanha käytetty on ehdottomasti aina varteenotettava vaihtoehto uudelle ja samalla säästyy useita tuhansia euroja myös muuhun käyttöön. Enemmänkin käytetyistä saatavaa löytää mieleisen. Käytetyn vaunun valinta vaatii enemmän nettiselailuaikaa ja käyntejä eri liikkeissä, mutta sopivan löytäminen järjestäytyneistä liikkeistä on aina turvallinen ostos.

Anssi Siukosaari, SFC 79

Onko perheessänne 3–6 vuotta sitten hankittu matkailuvaunu, jonka valintaperusteet muistatte. Olette myös kirjanneet tai muuten muistatte hyvin, miten vaunu on toiminut, miten vastannut odotuksianne? Kerrotaan näistä yhdessä Caravan-lehden lukijoille! Lähettäkää perus- ja yhteystiedot osoitteeseen anssi.siukosaari@gmail.com.

Luotettavaa matkailuajoneuvokauppaa 25 vuotta!

25
Lomapalvelu 1987-2012

Knaus ja Weinsberg uutuudet esillä Lahden Messuilla osastollamme B11-12

Uudet matkailuvaunut alk. 14.800€

Uudet matkailuautot alk. 43.180€

KNAUS **carado**
TABBERT **WILK** **WEINSBERG**

Messut jatkuvat viikonloppunäyttelyssämme 21.-23.9. la 10-15 ja su 11-15

Katso www.lomapalvelu.net ja tule kauppoille! Avoimena ark. 9-17, la 10-14

Myynti • Huolto • Varaosat • Vuokraus

Lomapalvelu

Hiidenmäentie 268
03100 Nummela
Puh. 045 277 3251

www.lomapalvelu.net

> Meidän automme

Adria A 660 DP

Ei liian kruusattu, vaan käyttöesine

Adria A 660 DP on Kinnusten mielestä valoisa ja tilava alkoviauto.

Sairaanhoitaja **Pirjo Kinnunen**, 52, ja kuntohoitaja-yrittäjä **Risto Kinnunen**, 56, Porvoosta kertovat olevansa Italia-faneja ja liikkuvansa usein Euroopassa. Nyt käytössä on perheen kolmas matkailuauto, Adria A 660 DP vuodelta 2009.

Kinnuset ovat olleet karavaanareita vuodesta 1984, ja ennen autokautta heillä oli useita vaunuja. Adria hankittiin nyt jo edesmenneestä Caravana Oy:stä Vantaalta. Kinnuset kyselivät monesta paikasta, ja Caravana teki parhaan vaihtotarjouksen. Auton hinta oli noin 60 000 euroa.

Kinnuset sanovat, etteivät ole merkkiuskollisia; kaksi edellistä autoa olivat 5881 Dethleffsejä.

Adrialle kertyy noin 15 000 kilometriä vuodessa ja nukuttuja öitä runsaan puolentoista kuukauden verran. Fiatin 2,3 litran kone on vienyt pienimmillään 10,5 litraa satsella, pahimmillaan kolmisen litraa enemmän. Yleensä kulutus pysyy noin 11 litrassa.

Miksi Adria?

Adrian valintaan vaikuttivat "tekniset ratkaisut". Korin saumat vaikuttavat paremmilta kuin edellisissä autoissa. Asuinosa on tasaista lasikuitua ja siten helpompi pitää puhtaana kuin aiempien autojen muhkurainen, kuulavasaroitu pinta. Adrian helmoista löytyy alumiinipelti.

Iso takatalli oli "ehdoton vaatimus", sillä Kinnusilla on polkupyörät mukana. Adria on myös vaakaampi ajettava kuin aiemmat autot, koska akseliväli on pitempi ja taka-akselin raideleveys suurempi eli pyörät kauempana toisistaan.

Kaiken kaikkiaan auto miellytti: "Siinä ei ole mitään, mikä häiritäisi". Myös merkin suosio myyntitilaston kärjessä kävi suosituksesta: "Ei se voi ihan huono olla." Euroopan-reissujen lauttamaksujen vuoksi ei

KUVAT: PAAVO TUKKIMÄKI

Porvoolaiset Pirjo ja Risto Kinnunen sekä Neero-koira Helsingin Rastilan leirintäalueella.

Vas. ja alla: Kinnuset kiittelevät alkoviautonsa avaria tiloja.

auto saanut olla kovin pitkä.

Adria on kuuden hengen kulkupeli, ja nyt kun lapset ovat kasvaneet ja ovat omillaan, meillä on taas auton vaihto.

Plussat

Kinnuset luonnehtivat autoaan perusmalliksi. Se ei ole liian kruusattu vaan käyttöesine, jossa on runsaat makuu- ja tavaratilat. Adria on valoisa ja ilmava, joten sinne mahtuu mukavasti vieraita ja sateisina päivinä sisällä viihtyy.

Iso takatalli vuoteen alla saa kiitosta, isäntä on jopa grillannut siellä. Sisään pääsee kummastakin kyljestä ja sisältä. Muutakin tavaratilaa Adriaassa on paljon, jopa niin, että "matkaan tulee turhaakin". Vaatekaappi on tilava, ja keittiössä on työ- ja säilytystilaa.

Liki 200 litran jääkaappi saa erityiskiitokset, se on "ehdoton vehje, ja kun siihen on totuttu, ei siitä luovuta".

Alkovi on kahden hengen matkailussa jäänyt varastoksi, ja on siitä muutakin iloa: aurinko ei pääse esteittä paahattamaan ohjaamoon.

Miinukset

Pahoja miinuksia eivät Kinnuset Adriaasta keksi, sillä "mitään todella ärsyttävää tai vaihdettavaa ei ole".

Alkoviautoa pidetään tuuliherkkänä, ja Kinnuset ovat samaa mieltä: Alpeilla on joskus ajeltu jopa kahta kaistaa, kun jyrkänteenpuolimmainen on tuntunut tuulessa liian kapealta.

Roskakori on päivittäinen käyttöesine, ja se on Adriaasta unohtunut. Niinpä roskis on itse tehty keittiön laatikkoon. Lat-tiaan on jäänyt hankalasti siivottavia paikkoja. Kulkutie ohjaamosta asuinpuolelle on tiukahko etenkin, jos apukuskin istuimen käsinojan nostaa ylös.

Takavuode on poikittain tavaratilan päällä, ja taempi nukkua joutuu kömpimään reunimmaisen yli, jos unirytmit ovat erilaisia. Televisiokaappi on jääkaapin päällä alkovin vieressä. Ainoa luonteva paikka tv:n

katsomiseen olisi alkovi, ja Risto Kinnunen näyttää, kuinka istuinryhmässä olisi istuttava niska pahasti kenossa.

Kinnuset katsovatkin telkkaria läppärin kautta, ja hyvin pelittää.

Pettymykset

Kinnuset ovat pettyneitä auton- ja huoltoon, johon on käytetty Adria-myyntiin yhteydessä olevaa liikettä. Aikataulut eivät pidä, samat korjaukset on teetettävä moneneen kertaan ja usein lopulta itse. Huoltokohteita on ruksattu tehdyiksi, mutta jälki ei näytä siltä.

Peruutuskameran ja radion yhteistyö ei suju eikä radio toimi kunnolla, vaikka useita remontteja on tehty ja radio uusittu. Vesipumppu, -johdot ja hana ovat hajoilleet, ja viimeistelyn miinuksia ovat laatikostojen kiskoista puuttuneet ruuvit.

Toiveet

Adrian lisävarusteita ovat vetoakoukku, markiisi, astinlaudat, peruutuskamera ja sähköuuni. Hytysovi olisi oiva lisä, vaikka isäntä pelkää, että Neero-koira voisi joskus syöksyä sen läpi. Myös perinteisen tv-antennin tilalle on mielittynyt modernimpaa ratkaisua.

Suihku on jäänyt käyttöä vaille, ja tila on varastona, mutta ulkosuihkun liitin auton kyljessä olisi mukava lisä. Keittiön hana saisi olla korkeampi ja siten helpokäyttöisempi.

Autossa on kiinteä istuinryhmä eivätkä ohjaamon istuimet käänny. Apukuskin penkin kääntömekanismi on vilahtanut mielestä.

Kinnuset antavat autolleen yleisarvosanan 8-; "jotta jäisi varaa parantaa".

Paavo Tukkimäki
ptukk@suomi24.fi

Lahden Messut **Caravan** 14.-16.9.2012
Suuntaa Lahden Caravan -messuille! Löydät meidät osastolta **B5a**

Edullisin tapa hankkia uusi matkailuauto!

"TCMobile -autot maksavat itse itseään!"

TOURINGCARS

Kysy lisää Sijoitustuotosta:

Pääkaupunkiseudulla sinua palvelevat

Jarmo Tick
040 546 6190

Veijo Tiitinen
040 707 3616

lisälmissä sinua palvelevat

Arto Janatuinen
0400 276 016

Seppo Nissinen
0400 694 911

automyynti@touringcars.eu
www.touringcars.eu

Tiilenlyöjänkuja 6, 01720 Vantaa - Yrittäjätie 14, 74130 Iisalmi

Löydä meidät Facebookista! www.facebook.com/touringcars

Touring Cars Huolto

Kaikki korityöt ja lisälaitteasennukset jo 30 vuoden kokemuksella ja ammattitaidolla.

Carado - Hymer - LMC
Chausson - Solifer - Sunlight

info@touringcars.eu
Tiilenlyöjänkuja 6
01720 Vantaa

Huolto Hotline 09 849 40526

Meiltä myös korkeatasoiset käytetyt matkailuautot ja -vaunut täydellisellä huoltohistorialla erittäin edullisesti.

Automyynti Hotline 040 546 6190

Takaisinkutsuun kannattaa vastata heti

Kunnon kampanjat

Autotehtaiden takaisinkutsukampanjat tavoittavat myös kyseisten automerkkien matkailuautoasiakkaat. Tietoa huoltokampanjoista kannattaa hankkia omatoimisesti.

Teksti ja kuva

PEKKA VIRTANEN

Automallia ei saateta takaisinkutsun piiriin kevyin perustein, joten postilaatikosta ko-lahtavaan takaisinkutsukirjee- seen kannattaa reagoida välit- tömästi. Kallista, merkin mai- nettakin jonkin verran tahrivaa kampanjaa ei aloiteta heppoi- sin perustein – mutta se ei myöskään pääty, ennen kuin kaikki kampanjan piiriin kuu- luvat autot on korjattu.

Kun auto-, moottoripyörä-, mopo- tai perävaunumallissa tai osassa tällaista mallia tode- taan virhe tai poikkeama, joka aiheuttaa vakavaa vaaraa lii- kenneturvallisuudelle tai huomattavaa haittaa ympäristölle tai terveydelle, asian korjaa- miseksi käynnistetään takai- sinkutsukampanja.

Matkailuajoneuvojen koh- dalla takaisinkutsuja voi ol- la alustan valmistajan lisäk- si myös matkailuautotehdas, mutta tällaisia takaisinkutsuja ei tietyvästi ole käynnissä.

Trafi välittää kampanjatietaa

Ajoneuvomallin valmistajan, valmistajan edustajan tai maa- hantuoja tulee ilmoittaa takai- sinkutsukampanjasta Liiken- teen turvallisuusvirastolle Tra- fille, sillä kyseessä on yleensä vika tai puute, joka johtaisi ajoneuvon hylkäykseen mää- räaikaiskatsastuksessa.

Valmistaja – käytännössä maahantuoja – on velvollinen huolehtimaan siitä, että virhe tai poikkeama korjataan kaik- kien Suomessa käytössä ole- vien ajoneuvojen osalta. Val- mistajan edustajan on myös

Osaa uuden korimallin Ducatoista koskee varapyörähissin toimintaan liittyvä takaisinkutsukampanja. 2 683:ssa kampanjaan kuuluvassa ajoneuvossa varapyörän kiinnitysteline saattaa vioittua ja aiheuttaa varapyörän putoamisen. Kuvissa oleva auto ei liity jutun sisältöön.

ilmoitettava Trafille, kun takai- sinkutsukampanja on valmis ja kaikki ajoneuvot korjattu.

Trafi seuraa takaisinkutsu- kampanjoiden toteutumista ylläpitämällä takaisinkutsu- kampanjataulukkoa, joka sisäl- tää sekä käynnissä olevat että päättyneet takaisinkutsukam- panjat. Tietoa löytyy osoittees- ta www.trafi.fi => Tieliikenne => Luvat ja hyväksynät => Takaisinkutsut. Vaikka mat- kailuautot rekisteröidään hen- kilöautoiksi, kampanjatietaa kannattaa hakea ensisijaisesti pakettiautojen puolelta.

Tämän jutun teon yhteydes- sä tosin paljastui Trafin järjes- telmän puutteellisuutta, sillä ainoa Fiat Ducatoa koskeva ta- kaisinkutsukampanja ei ollut sivustolla, vaikka varapyörän kiinnitystelineen vioittumis- uhkaan liittyvä kampanja oli ollut käynnissä jo yli neljä kuukautta.

Matkailuautot puuttuvat automaahantuojen tiedostoista

Varmimmin oman ajoneuvon kampanjatilanteen saakin sel- ville asioimalla merkin huol- topisteissa.

Suora yhteydenotto kannat- ta jo pelkästään siksi, että vä- häisempiä vikoja koskevista kampanjoista ei tarvitse ilmoit- ta Trafille. Näitä huoltokam- panjoita on käynnissä selvästi enemmän kuin takaisinkutsu- kampanjoita.

”Moni huoltokampanja hoidetaan asiakkaan tietämättä hiljaisesti normaalin huollon yhteydessä.”

Moni huoltokampanja hoi- detaan asiakkaan tietämättä hiljaisesti normaalin huollon yhteydessä, mutta näistä asia- kastytyväisyyteen vaikutta- vista kampanjoista saatetaan lähettää myös kutsukirjeitä.

Yhteydenoton vaikeus

Automaahantuojan on otettava kirjeitse yhteyttä kaikkien ta- kaisinkutsukampanjan kohtee- na olevien autojen omistajiin.

Matkailuautojen kohdalla ongelman muodostaa se, et- tä automaahantuoilla ei ole tietoa tänne tulleista oman merkin matkailuautoista. Tä- mä johtuu siitä, että matkai- luauton kohdemaana on auto- tehtaan tietokannassa varsin usein asuinosan rakentajan kotimaa

Takaisinkutsukampanjoi- den sujumista ajatellen olisi- kin paikallaan, että matkailu- autotehdas informoisi alustan valmistajaa siitä, mihin valmis matkailuauto on myyty.

Fiatin Suomen edustaja Au- toFennica saa päämieheltään tiedon kaikista takaisinkutsu- kampanjan kohteista ja hanki- kii tämän jälkeen Trafilta tie- don siitä, mitkä kyseisistä au-

toista on tuotu muuta kautta maahan.

Veho liittyy rinnakkaistuod- dut Mercedes-Benzit omaan järjestelmäänsä hankkimal- la Trafista rekisteröintitiedot, mutta prosessissa on jopa vuo- den viive.

Katsastus estyy

Automaahantuoja lähettää ta- kaisinkutsun kohteelle kolme kirjettä. Neljännessä yhteyden- otossa on mukana Trafin keho- tus viedä ajoneuvon korjatta- vaksi.

Jos ajoneuvoa ei korjata, Tra- fi tallentaa ajoneuvon rekiste- ritietoihin merkinnän kesken- eräisestä takaisinkutsukam- panjasta. Rekisterimerkintä estää ajoneuvon hyväksymi- sen seuraavassa määräaikais- katsastuksessa.

Trafi voi myös estää kor- jaamatta jätetyn ajoneuvon käytön tekemällä ajoneuvolle liikennekäytöstä poistoa kos- kevan merkinnän rekisteriin, määräämällä ajoneuvon ajo- kieltoon tai muilla keinoilla.

Jos kampanjaan kuuluva ajo- neuvo hylätään katsastuksessa kampanjassa korjattavan vian tai puutteen takia, on valmis-

tajan tai valmistajan edustajan annettava ajoneuvon omistajal- le todistus, kun vika tai puute on korjattu.

Takaisinkutsukampanjakirje kannattaa siis ottaa tosissaan ja toimia sen antamien ohjeiden mukaisesti, sillä kampanjan mukaiset korjaukset on pakko teettää.

Ilmaista korjausta

Takaisinkutsu- ja huoltokam- panjat ovat veloitusettomia, eli asiakkaalta kuluu vain ai- kaa. Varsinkin takaisinkutsu- kampanjat pyritään tekemään välittömästi.

Jos matkailuautoa ei huol- lateta alustamerkin valtuut- tamalla korjaamolla, autoon mahdollisesti kohdistuvat ta- kaisinkutsu- ja huoltokam- panjat kannattaa silti selvittää merkkiliikkeestä. Merkkikor- jaamo näkee autoon mahdol- lisesti kohdistuvat avoimet takaisinkutsu- ja huoltokam- panjat reaaliajassa. Valtuutettu korjaamo antaa todennäköises- ti tietoa myös puhelimitse re- kisteri- ja valmistenumeroiden perusteella.

Fiat Ducaton kohdalla tie- toa pystyy hankkimaan myös omatoimisesti merkin omalta matkailuautosivustolta: www.fiatcampers.com, jolta löytyy myös suomenkielinen osio. Etenemällä Palvelut => Val- mistenumero löytyvät Ducaton kutsut mallitunnuksen ja run- konumeron perusteella. •

UUTUUS

Ilmajousisarjat

- Pitää ajoneuvon tasapainossa
- Tasainen alusta epätasapainoisissa kuormauksissakin
- Vähentää jousituksen väsymistä
- Ilmajousitus parantaa ajo-ominaisuuksia
- Vähentää jousituksen pohjaanlyöntiä
- Parantaa ajoneuvon vakautta

Nyt myös AL-KO takapään jouset!

Tervetuloa tekniikan monitoimitaloon Klaukkalaan, Asentajantie 8.

Matkailuautojen erikois-iskunvaimentimet!

Tyyppihyväksytyt Linnepet Vetokoukut

Perttu Muuronen, p. 010 423 8460
peretu.muuronen@suomenvaunosa.fi
www.suomenvaunosa.fi

UUDET Hobby ASUNTOVAUNUT SAKSASTA

Esim: Hobby 540 KMFE Deluxe vm 2013, 17.900,-

Kauttamme myös käytetyt asuntovaunut ja -autot; tuomme myös asiakkaan itse netistä löytämät yksilöt

PA-Tuonti Oy
 Tuontiautoja Keski-Euroopasta

Mäkitie 24, 33880 Lempäälä, puh. 040 540 7607
antero.piiapanen@pa-tuonti.fi • www.pa-tuonti.fi

Matrix Supreme

Uusi hienostunut mallisarja Astella Glam Edition

living in motion

Astella Glam alk. 30.540 €

Seikkailu alkaa Caravan-messuilta

Adrian upeat uutuudet esittelyssä Lahden Caravan-messuilla 14.-16.9. Tervetuloa tutustumaan osastollemme C2!

Täysin uusi sarja Sonic Axess – alle 7 –metrinen sulavalinjainen integroitu edulliseen hintaluokkaan. Hinta alk. 70.980 € *

Entistäkin parempi Sport-mallisto Puoli-integroituissa sähkötoiminen lattialämmitys nyt vakiona. Hinta alk. 54.010 € *

Suosikkimalli uudistuu Huippusuosituun Matrix Supreme – mallistoon kaksi uutta fiksumallia, joista 657 SF alle 7 metrinen. Hinta alk. 65.280 € *

MARKKINAYKKÖNEN

-1-

1. KOKONAISVOITTAJA
1. HINTA-LAATUSUHDE
1. LAATU
1. MATKUSTUS-MUKAVUUS
1. ASUMISMUKAVUUS
1. ASIAKASSUUNTAU-TUNEISUUS
1. DESIGN

Entisestäänkin loistavaa vakiovarustetasoa on vielä parannettu kaikissa Adria –autoissa! Valmis matkantekoon!

Saksalaiset matkailuautoilijat valitsivat Adrian ylivoimaisesti laadukkaimmaksi, mukavimmaksi sekä käyttäjäystävällisimmäksi matkailuautoksi Euroopan vaatimilla ja eniten kilpailuilla markkinoilla.

Adrian huippumallisto Alpina on uusi nyt myös ulkopuolelta! Tyylikäs huipputuote ympärivuotiseen käyttöön. Hinta alk. 31.340 € *

Adrian laajasta vaunuvalikoimasta löytyy tyylikäs ja varma vaihtoehto kaikkeen käyttöön – paljon liikkuville sekä ympärivuotiseen käyttöön, niin lapsiperheille kuin pariskunnillekin.

Tyylikäessä Adora –mallistossa yhdistyvät laatu, hyvä varustelutaso sekä mukavuus. Hinta alk. 22.490 € *

Kevytrakenteinen Alteaa vastaa nopeampaisen ja aktiivisen nykyajan haasteisiin. Hinta alk. 15.990 € *

Tervetuloa ADRIA –kauppiaalle!

Tervetuloa tutustumaan uutuksiimme myös viikonloppunäyttelyssämme 21.-23.9.

- Adria-autojen jälleenmyyjät
- Espoo Best-Caravan Oy (09) 854 1055 www.best-caravan.fi
 - Hyvinkää Best-Caravan Oy 010 8324500 www.best-caravan.fi
 - Kajaani Kemppaisen Auto Oy (08) 614 0464 www.kemppaisenauto.fi
 - Kuopio Caravan Pitkänen (017) 262 7400 www.hspitkanen.fi
 - Lahti J.Rinta-Jouppi Oy (03) 876 0800 www.rintajouppi.fi
 - Lappeenranta J.Rinta-Jouppi Oy 0207 881 340 www.rintajouppi.fi
 - Oulu/Kempele JP-Caravan (010) 387 5000 www.jp-caravan.fi

- Rovaniemi Caravankeskus Reatalo (016) 315 440 www.reatalo.net
- Salo Auto Simelius Oy (02) 733 1550 www.auto-simelius.fi
- Seinäjoki J. Rinta-Jouppi Oy 020 7881 200 www.rintajouppi.fi
- Tampere Caravan Erälaukko Oy 020 755 9960 www.eralaukko.fi
- Turku Turun Länsi-Vankkurit Oy (02) 274 9880 www.lansivankkurit.com
- Vantaa J. Rinta-Jouppi Oy (09) 2525 7500 www.rintajouppi.fi

www.adria.fi

Tervetuloa tutustumaan uutuksiimme myös viikonloppunäyttelyssämme 21.-23.9.

- Adria-vaunujen jälleenmyyjät
- Jalasjärvi Jalasjärven Kalustetalo (06) 456 0669
 - Lahti J. Rinta-Jouppi Oy (03) 876 0800 www.rintajouppi.fi
 - Lappeenranta J.Rinta-Jouppi Oy 020 788 1340 www.rintajouppi.fi
 - Oulu/Kempele JP-Caravan (010) 387 5000 www.jp-caravan.fi

- Salo Auto Simelius Oy (02) 733 1550 www.auto-simelius.fi
- Tampere Caravan Erälaukko Oy 020 755 9960 www.eralaukko.fi
- Turku Turun Länsi-Vankkurit Oy (02) 274 9880 www.lansivankkurit.com
- Vantaa J. Rinta-Jouppi Oy (09) 2525 7500 www.rintajouppi.fi

www.adria.fi

* hintoihin lisätään paikkakunta-kohtaiset toimituskulut

* hintoihin lisätään paikkakunta-kohtaiset toimituskulut

Kitkarengas on kohtuullinen jarrutettaessa, mutta sivuttaisia voimia talvikäyttöön suunniteltu rengas kestää huonosti.

Renkaissa ei kannata säästää – mutta renkailla voi säästää

Neljä mustaa kämmentä

Auton hallittavuus on täysin neljän kämmenenkokoisen kuminpalan varassa, mutta harva autoilija mieltää renkaat turvavarusteiksi. Keliin sopivat, hyväkuntoiset ja oikein paineistetut renkaat lisäävät turvallisuutta ja vähentävät polttoainekulutusta.

Teksti ja kuvat
PEKKA VIRTANEN

Renkaiden laatu ja kunto vaikuttavat merkittävästi ajoturvallisuuteen. Tuore ruotsalais-testi osoitti, että halvoilla, kuluneilla kesärenkailla varustettu auto lähti vesiliirtoon lähes 20 km/h alhaisemmassa nopeudessa kuin auto, jossa oli uudet ja laadukkaat, pohjoisen vaihteleviin oloihin kehitetyt kesärenkaat.

Ruotsalainen autoilijoiden järjestö MHF testasi kahden rengastyypin ajo-ominaisuuksia testiradalla, jossa oli kuusi

millimetriä vettä.

Kuluneilla mutta laillisilla budjettikesärenkailla (urasyvyys 3 mm) edennyt auto lähti vesiliirtoon jo nopeudessa 75,3 km/h, kun uusilla Nokian Haka Green -kesärenkailla varustettu auto ajautui vesiliirtoon vasta nopeudessa 91,5 km/h. Myös jarrutusmatkassa oli selkeä ero: halparenkailla jarrutusmatka oli lähtönopeudesta 80 km/h kuusi metriä pidempi kuin hyväkuntoisilla renkailla.

Samanlaisia tuloksia on saavutettu suomalaisten autolehtien rengastesteissä. Onnettomuusriski kasvaa huomattavasti, kun urasyvyys on vain 3–4 millimetriä. Etenkin vesiliirron

riski kasvaa huomattavasti, jos urasyvyys on alle neljä millimetriä.

Renkaat onnettomuiksissa merkittävä taustariski

Samat faktat ovat luettavissa myös kuolemaan johtaneiden liikenneonnettomuuksien tutkimusraporteista.

Liikennevakuutuskeskuksen selvityksen mukaan inhimillinen riskitekijä oli mukana 99–100 prosentissa vuosina 2006–10 tapahtuneista kuolemaan johtaneista liikenneonnettomuuksista. Liikenneympäristöön liittyvä riski vaikutti 64:ssä ja ajoneuvoon liittyvä riski 68 prosentissa tapauksista.

Puolet onnettomuuksista on sellaisia, missä ovat mukana kaikkien kolmen edellä mainitun alueen riskitekijät. Renkaat sinänsä ovat harvemmin onnettomuuden välittömänä syynä, mutta renkailla on merkittävä rooli kuolinonnettomuuksiin vaikuttavana taustariskinä.

– Yli 15 prosenttia riskitekijöistä johtuu jollakin tavalla renkaista. Yllättävän paljon on paineisiin vaikuttavia tekijöitä eli alhaisia tai erilaisia paineita. Myöskään kuluneista renkaista ei ole päästy eroon, harmittelee Liikennevakuutuskeskuksen vahingontorjuntajohtaja **Pekka Sulander**.

Kuluneet ja keliin sopimattomat renkaat

Renkasiin liittyvistä taustariskeistä ovat merkittävimmät kuluneet renkaat (25 %), heikkokuntoiset nastarenkaat (21 %) ja keliin sopimattomat renkaat (21 %). Sekä ominaisuuksiltaan erilaisten renkaiden että liian alhaisten rengaspaineiden osuus on kymmenen prosenttia.

Nimikkeen ”muut renkasiin liittyvät riskitekijät” osuus on yhdeksän prosenttia. Rengaskohtaisesti eroavat paineet ovat taustariskinä kolmessa ja ajoneuvon sopimattomat renkaat yhdessä prosentissa kuolemaan johtaneista liikenneonnettomuuksista.

Onnettomuustutkinnassa ja liikenteen valvonnassa törmätään vieläkin sekä sekarengastukseen että profiililtaan erilaisien renkaiden käyttöön.

– Yhdessä tuoreessa onnettomuudessa taustavaikuttajana oli se, että henkilöautossa oli taka-akselilla pakettiauton renkaat. Raskaampan ajoneuvon suunnitellun renkaan rakenne on erilainen kuin henkilöauton renkaassa. Rengas ei myötää samalla tavalla kuin henkilöautonrenkas, joten myös auton käytös muuttuu, muistuttaa Uudenmaan liikennevahinkojen tutkijalautakunnan poliisijäsen **Harry Rantahakala**.

Kitkarengas on huono kesärenkas

Samantyyppinen kuolononnettomuusesimerkki löytyy ot-

sikon ”kitkarengas ei sovi kesärenkaaksi” alta.

– Uudehko, ajo-ominaisuuksiltaan hyväksi tiedetty automalli ei selvinnyt kuivalla kesäkelillä kaarteesta, vaikka nopeutta oli vain 80–90 km/h. Osasyynä suistumiseen olivat kitkarenkaat, jotka taipuivat alle ja auto alkoi puskea, kertovat onnettomuustutkijat.

Ympärivuotiseen ajoon sallittujen – mutta ei siis soveltuvien – kitkarenkaiden rakenne ja kumiseos eroavat täysin kesärenkaista. Ero näkyi vasta silloin, kun renkaat joutuvat koetukselle esimerkiksi nopean väistöliikkeen seurauksena. Pehmeän renkaan käyttäytyminen voi ääritilanteessa yllättää kuljettajan – mutta ei positiivisesti.

Kitkarenkaat lisäävät asennusaikataulun joustavuutta syksyllä ja keväällä, mutta lämpimillä keleillä kitkarenkaat kulumat nopeasti. Kumiseoksen pehmetessä renkaan ajo-ominaisuudet samoin kuin kuivan ja märän kelin pito-ominaisuudet heikkenevät.

Epätieteellinen rengastesti

Michelinin järjestämässä rata-testissä havainnollistettiin sitä, mikä ero on uusilla kesärenkailla, käytetyillä kesärenkailla (kulutus pintaa alle 1,6 mm ja väärät paineet), kitkarenkailla ja nastattomilla nastarenkailla.

Takapuolituntumalla pujottelu, väistö ja jarrutuskokeet (kuiva ja märkä asvaltti) eivät synnyttäneet suuria tunneväristyksiä. Osaltaan asiaan vaikutti se, että ajokokeet tehtiin turhan vaakaalla autokaluustolla eli Mercedes-Benzin C-sarjalaisilla, ja nopeudet olivat taajamanopeustasoa.

Autoihin asennettujen kiihtyvyyksimittareiden antama data todisti etukäteen tiedetyt faktat oikeiksi.

Miten pysähtyy?

Uusi kesärenkas oli suvereeni jarrutuksessa sekä kuivalla että märällä asvaltilla. Huonoin hidastuvuus saavutettiin entisellä nastarenkaalla, vaikka renkaan verran määrällä alustalla.

Kuluneen kesärenkaan suo-

rituskyvyssä havaittiin suurin ero kuivan ja märän alustan jarrutuksessa. Kuivalla pinnalla hidastuvuus oli lähes uuden kesärenkaan tasoa, mutta märällä pinnalla suorituskyky heikkeni selvästi. Silmämääräisesti voitiin lisäksi havaita, että rengas lähti jo hyvin pienellä vesimäärällä vesiliirtoon ja oli hyvin levoton jarrutuksen aikana.

Kitkarenkaan suoritus suoraan jarrutettaessa oli valli-neissa olosuhteissa (lämpötila n. +10 C) melko hyvä sekä kuivalla että märällä. Hätäväistö-kokeen perusteella voitiin kuitenkin päätellä, että kitkarenkaan suorituskyky loppuu kesäolosuhteissa, kun renkaaseen kohdistuu sivuttaisia voimia. Kitkarenkaan pehmeä kumiseos aiheuttaa huojuvuutta sitä enemmän, mitä lämpimämpi keli on.

Hirvi edessä!

Uusi kesärenkas toimi vakaimmin mutkayhdistelmissä. Renkaan pito oli niin hyvä, että ajonvakautuksen ei tarvinnut puuttua tilanteeseen.

Suurin vaihtelu samassa tilanteessa oli kitkarenkaalla, joten ajonvakautus joutui puuttumaan tilanteeseen voimakkaasti ja auton nopeus putosi selvästi. Kitkarenkailla varustettu auto olisi todennäköisesti pyörähtänyt viimeistään toisessa väistöliikkeessä, ja samansuuntainen huomio tehtiin myös nastattomalla nastarenkaalla.

Epätieteellisen testin yhteenveto oli, että uusi kesärenkas on turvallisimmin valinta kaikissa kesäajotilanteissa. Talvirenkaiden suorituskyky romahtaa ohjaus-tilanteessa. Kulunut, vääräpainainen kesärenkas on vaarallinen määrisä olosuhteissa.

Renkailla iso vaikutus polttoainelaskuun

Hyvin rullaavat renkaat ovat merkittävässä asemassa parantamassa auton energiatehokkuutta, kuluuhan viidennes polttoaineesta renkaiden vierintävastuksen voittamiseen.

Mitä kevyemmin rengas pyörii, sitä vähemmän auto kuluttaa. Omalla kustannuksella autoilevalle ei ole yhdentekevää,

jos rengasvalinnalla voi säästää sadan kilometrin matkalla puoli litraa polttoainetta.

Jonkin verran säästöä syö niin sanottujen ekorenkaiden kovempi hinta. Sekin pitää muistaa, että läheskään kaikki ekorenkaat eivät yllä ”tuhlaajakumien” tasolle varsinkaan märän kelin ominaisuuksissa.

Hillityllä ajotavalla säästää paitsi renkaita myös polttoainetta – jopa enemmän kuin sat-saamalla paremmin vieriviin kumeihin.

Pudottamalla nopeutta kymmenen prosenttia – esimerkiksi nopeudesta 110 km/h nopeuteen 100 km/h – syntyy säästöä 16 %. Jos ajonopeus nostetaan 80:sta 120 tuntikilometriin, kulutus nousee helposti 2–3 l/100 km.

Myös renkaista huolehtiminen on tärkeää ekoluua. Puolen baarin vajaapaineisuus lisää kulutusta 3–6 %, joka vastaa 7 l/100 km kuluttavalla autolla 0,2–0,4 litran lisäkulutusta. Ajamalla hitaammin paineista voidaan nostaa normitason yläpuolelle ja vähentää näin vierintävastusta.

Turvallinen ja edullinen eri paketissa

Yllättävän moni autoilija valitsee renkaat pelkästään hinnan perusteella.

– Hinnan merkitys tärkeimpänä valintakriteerinä korostuu erityisesti kesärenkaissa. Ajattelu, että kesällä pitää mikä vain, on valitettavasti kasvussa, harmittelee Michelinin rengasasi-antuntija **Toni Rämetsä**.

Laaturengaskin on aina kompromissi eri ominaisuuksien suhteen, mutta tärkeät ominaisuudet ovat silti merkittävimmät kohtuullisissa tapainissa. Halpisrenkaan jotkut ominaisuudet – tai lähinnä niiden puute – voivat sen sijaan aiheuttaa vakavia seurauksia.

Hankintahinnassa säästetyt eurot maksetaan varsin usein takaisin kasvaneena kulutuksena ja lyhyempänä käyttöikä-

Vesiliirron riski kasvaa huomattavasti, jos urasyvyys on alle neljä millimetriä.

Energy Saver+ ja Agilis+ Uudet talous-Misukat

Teksti ja kuvat
PEKKA VIRTANEN

Michelinin ekorenaan "kulutus" on laskeutunut 20 vuodessa 0,6 litraa.

Juhlavuoden kunniaksi esiteltty uusi Energy Saver+ säästää vuoden 1992 Energy MXT:hen verrattuna jokaisella satasella 0,6 litraa. Vuonna 2007 esitelttyyn Saver-malliin verrattuna Saver+ on 0,2 litraa taloudellisempi häviämättä muissa tärkeissä ominaisuuksissa.

Taloutta on parannettu uudella, renkaan lämpiämistä vähentävällä kumiseoksella ja vierintävastusta pienentävällä runkorakenteella. Pitoa paran-

taa tiehen koskettavan pinta-alan kasvu, eikä kulutuskestävyys häpeä muiden merkien ekokumeille.

Saver+:n on laskettu säästävän 45 000 km:n matkalla heikotasoiseen renkaaseen verrattuna 200 litraa polttoainetta.

Samaa luokkaa on säästö uudella Agilis+:lla, joka on pakettiautoihin kehitetty ekorengas. Ensimmäinen tämän kokoluokan täyssilikarengas on paitsi taloudellinen myös kulutusta kestävä, turvallinen ja rakenteeltaan vahva.

Matkailuautoihin sopivan Agilis+:n ominaisuudet ovat sellaiset, ettei niitä ole Michelinin mukaan aiemmin pakattu samaan rengaspakettiin. •

Michelin vertasi uuden Energy Saver+:n kilometritulosta ja kulutusta neljään kilpailijaan 30 000 km:n mittaisessa testissä. Voittajan nimi on helppo arvata.

Agilis+ on rullaava rengas matkailuautoihin.

Energy Saver+:n kokoskaala on 14–16 tuumaa.

Matkailuautojen jättiläisiä Moskovassa

KUVAT YRJÖ PELTONEN

Moskovan Caravanex-messuilla oli touko-kuussa nähtävillä suuria ja mahtavia matkailuautoja. Neliveto ja korkea maavara vievät uuskaravaanaria huonollakin tiellä, jopa tiettömällä taipaleella. Messuilla oli toki jonkin verran myös pienempää kalustoa ja tarvikkeita minivaunua ja telttasanaa myöten.

Keskiluokan tulotaso ei vielä riittäne tavallisenkaan matkailuajoneuvon ostoon. Liekö tämän takia näyttille oli tuotu enimmäkseen noin puolen miljoonan euron hintaisia asuttavia maastokuorma-autoja, ehkäpä ökyrikaiden heräteostojen varalle.

Nelipäiväisessä näyttelyssä kävi lähes 3 000 katsojaa. Yli puolen hehtaarin alueella oli kaikkiaan 56 näytteilleasettajaa 34 osastolla. Runsaan konferenssiohjelman monet tilaisuudet eivät saaneet yhtään osanottajaa. Suomen karavaanareista ja leirintäalueista kertova esitelmä keräsi lähes 30 kuulijaa. Yleisöä kiinnosti leirintäalueiden ja kaluston vuokraamisen lisäksi myös halvan vaunun tai auton ostaminen Suomesta.

Yleisvaikutelmaksi tämänvuotisilta Moskovan messuilla jäi, että harrastus Venäjällä etsii kahden karavaanarijärjestön saattelemana kehityspolkujaan kunnan teille ja leirintäalueille. Pinta-alaltaan maailman suurimmassa ja luonnonvaroiltaan rikkaimmassa maassa löytynee paljon mielenkiintoista nähtävää ulkomaalaisillekin. Jo rajalta alkava byrokratia, teiden kunto ja palvelujen puute siirtänevät monen innokkaan matkaa valoisampaan tulevaisuuteen.

Caravanex järjestetään neljännen kerran Moskovassa touko-kuussa 2013.

Yrjö Peltonen

Maastokelpoiset jättiläiset voivat mennä yksikseen erämäiden rauhaan "meluisien leirintäalueiden kolhoosiasumista muistuttavista slummeista", ajatteli joku ääneen messuilla neuvostoaijoja muistellen.

22. - 23.9.2012 ESITTELYSSÄ 2013 AUTO- JA VAUNUMALLISTO
SEKÄ KOEAJETTAVISSA NELIVETO SUBARUT

20-vuotta
KOUVOLAN
VAUNU

ISABELLA VILLA

Joustava ratkaisu
ympäri vuotiseen käyttöön
NYT MEILLÄ ESITTELYSSÄ!

menossa mukana: LAKKONEN SUBARU

WWW.KOUVOLANVAUNU.COM
MYynti - HUOLTO - TARVIKKEET - VARAOSAT
05-3119077 - VERSTASKATU 3

Best-Caravan laajensi Espooseen ja Turkuun

Hyvinkäällä vuonna 2003 aloittanut Best-Caravan on laajentanut toimintaansa Espooseen ja Turkuun. Best-Caravan on ostanut Espoossa toimivan Tähti Caravanin. Liikkeen toiminta Espoossa jatkuu nyt osana Best-Caravanin organisaatiota, mutta Espoon entinen henkilökunta jatkaa. Best-Caravanin toimitusjohtaja **Lasse Sorvari** kertoo, että mahdollisesti Espooseen palkataan lisää henkilökuntaa varaosa- ja tarvikkepuolelle sekä mahdollisesti myyntiin.

Turun seudulle tytäryritys

Best-Caravan Oy on perustanut tytäryrityksen Turun kupeeseen Lietoon (Vakiotie 4). Yhtiön toimitusjohtajaksi nimettiin **Leo Lindwall** ja hallituksen puheenjohtajaksi Best-Caravan Oy:n toimitusjohtaja **Lasse Sorvari**. Hallituksessa ovat edellis-

ten lisäksi **Rauno Jerkku** ja **Sakari Mantila**. Rauno Jerkku ja Leo Lindwall ovat tytäryrityksessä myös omistajina. Turun liikkeen miehistöön kuuluvat lisäksi **Tapio Roininen** ja **Joni Jalonen** (huolto) sekä **Miio Jalonen** (tarvikkeet ja varaosat).

Best-Caravan Oy on yhdeksän toimintavuotensa aikana kasvanut Suomen toiseksi suurimmaksi yksittäiseksi matkailuautojen ja vaunujen myyntipaikaksi Suomessa. Uudet yritysjärjestelyt vahvistavat Best-Caravanin markkinaosuutta entisestään. Yritys on koko historian yhtä tilikautta lukuun ottamatta elänyt kasvussa ja tuloksen taso on ollut toimialan paras. Liikevaihto oli 2012 tilikaudella noin 13,2 miljoonaa euroa ja nettotulos 805 000 euroa. •

Best-Caravanilla matkaparkki Hyvinkäällä

Best-Caravanilla on tarjota Hyvinkään toimipisteessään täysin varusteltu ja ilmainen matkaparkki. Kulkijoille on tarjolla sähköä, ja on myös mahdollisuus täyttää vesisäiliö ja tyhjentää kemssa, eikä näistäkään palveluista tarvitse maksaa. Siisti kemma-tyhjennyspaikka sijaitsee huoltorakennuksen yhteydessä, ovi on avoinna läpi vuorokauden.

– Alunperin rakensimme tämän lähinnä pitkälti tulevia asiakkaitamme ajatellen. Voi olla yötä, ja pääsee aamulla heti huoltoon. Mutta ei haittaa, jos joku tulee yöpymään ja samalla pääsee tutustumaan pihalla olevaan suureen matkailuajoneuvovalikoimaamme, selvittää yrityksen toimitusjohtaja **Lasse Sorvari**. •

Best-Caravanin ilmaisessa matkaparkissa Hyvinkäällä on tarjolla sähköä ja siisti kemsa-tyhjennyspaikka.

> Asiantuntijat vastaavat

Vesijärjestelmän tyhjentäminen

■ Mikä on paras tapa tyhjentää matkailuajoneuvon vesijärjestelmä? Jos ei käytä matkailuajoneuvon vesijärjestelmää, voiko siitä huolimatta käyttää kemssaa? **Vinkkejä?**

Ajoneuvon huoltokirjassa on yleensä tyhjennysohjeet ja selvitys tyhjennysahojen paikoista.

Avaa kaikki tyhjennysahat, vesisäiliön pohjatulppa, kaikki vesihanat ja jätä ne auki, jotta vesijärjestelmä saa korvausilmaa. Ilman sitä järjestelmä ei tyhjene. Pumpkaa vesipumppu tyhjäksi. Lisäksi tarkista, etteivät tyhjennysletkut ole tukossa ja että vesi todella lähtee valumaan – etenkin talvella edellisen tyhjennyksen jäljiltä on saattanut vesitippa jäätyä tyhjennysletkun suulle. Myös suihkuletku pitää

valuttaa tyhjäksi. Samoin on syytä huuhdella wc:n huuhtelumekanismi vielä painevesipumpun sulkeamisen jälkeen. Pienikin vesitippa vesihanassa saattaa aiheuttaa jäätyessään hanan vaurioitumisen, samoin käy helposti myös vesipumppulle. Kumiveneen tai ilmapatjan täyttöpumppu on oiva väline puhalttaa vesihanat tyhjäksi, jos omat keuhkot eivät siihen riitä.

Jäätymisvauriothan tapahtuvat useimmiten syksyn ensimmäisten pakkasten aikana, jotka yllättävät aina, joten jo syyskuun aikana on syytä tyhjentää vesijärjestelmät. Ja sen jälkeen joka käytön jälkeen vähintään vappuun saakka.

Kemssaa voi käyttää, vaikka vesijärjestelmä ei ole käytössä, kun pitää huuhtelua varten wc:ssä sitä varten sopivan suihkepallon tai vesikannun, jolla voi hoitaa wc-pytyn huuhtelun.

Paavo Rousku

Painoventtiilipullo ja adapteri

■ Matkailuautossani on painoventtiili. Voinko käyttää autossani muualla Euroopassa myytäviä painoventtiilipulloja ilman adapteria?

Suomessa käytettävä 30 mbarin pääliiventtiili sopii ainakin Espanjassa käytössä oleviin pääliiventtiilipulloihin.

Aina on tarkistettava huolellisesti venttiilin kunnollinen kiinnittyminen ja tiiviys. Jos

autossa on letkurikkoventtiili, voidaan se liittää ns. jumboadapterilla espanjalaiseen pääliiventtiilipulloon. Sen käyttöä ajon aikana ei kuitenkaan suositella, koska siinä syntyvä melko pitkä vipuvarsi saattaa rasittaa adapteria, aiheuttaen murtumisvaaran.

Paavo Rousku

Tällä palstalla SF-Caravan ry:n leirintä- ja turvatoimikunnan asiantuntijat vastaavat lukijojitamme askarruttaviin kysymyksiin. Kysymykset voi lähettää sähköpostilla osoitteeseen pekka.heinonen@caravan-lehti.fi. •

Paavo Rousku
matkailuajoneuvoalan tekniikan asiantuntija

Täyttä palvelua ISOSSA Caravankaupassa Kempeleessä!

M.A.T. 2011
JP-Caravan Oy on valittu vuoden 2011 matkailuajoneuvo-kauppiiaaksi.

SUURI VIIKONLOPPU-NÄYTTELY
21-23.9.2012!
Esillä myös **ADRIAN** ja **KABEN** uutuudet!

TERVETULO A KAUEMPAKIN!

AUTO- JA VAUNUMYYNTI PALVELEE:
Ark. 9-17
La 10-14

TUTUSTU NETISSÄ
www.jpccaravan.fi

Zatelliitintie 12, 90440 Kempele, (Oulun eteläpuolella).
Myynti Jouni Lepistö p. 050 3030 819, Jyrki Arbelius p. 050 3030 828,
Jorma Laukkanen p. 0400 686 640.
Tarvikkeet, varaosat ja huolto Jere Laukkanen p. 050 3030 807,
Pekka Hemmälä p. 0500 389 898

VOHEK
VIRTAA VEHKEILLE

Suomalaiset pistorasiajakokaapit lähimmältä sähköurakoitsijalta.

VOHEK
info@vohek.fi
www.vohek.fi

Rekisteröinnit (tammi–heinäkuu 2012)

MATKAILUAUTOT		2012	2011	MATKAILUVAUNUT		2012	2011		
1.	Adria	Slovenia	196	204	1.	Hobby	Saksa	308	320
2.	Dethleffs	Saksa	116	116	2.	Kabe	Ruotsi	120	139
3.	Bürstner	Saksa	99	133	3.	Solifer	Ruotsi	66	94
4.	Carado	Saksa	85	58	4.	Dethleffs	Saksa	64	82
5.	Hymer	Saksa	83	89	5.	Poksi	Puola	48	35
6.	Pössl	Saksa	22	23	6.	Adria	Slovenia	33	46
7.	Carthago	Saksa	19	23	7.	Cabby	Ruotsi	31	46
8.	Rapido	Ranska	16	11	8.	Fendt	Saksa	11	25
9.	Hobby	Saksa	16	43	9.	LMC	Saksa	8	3
10.	Sunlight	Saksa	15	24	10.	Bürstner	Saksa	7	4
11.	Kabe	Ruotsi	12	11	11.	Weinsberg	Saksa	5	0
12.	Rimor	Italia	12	19	12.	Carado	Saksa	3	1
13.	CI	Italia	8	7	13.	Knaus	Saksa	3	6
14.	Sun Living	Slovenia	8	7	14.	Polar	Ruotsi	1	12
15.	Weinsberg	Saksa	5	0	15.	Hymer	Saksa	0	4
16.	Elnagh	Italia	4	25	16.	T.E.C.	Saksa	0	1
17.	Giottiline	Italia	4	4					
18.	Casa	Suomi	3	6					
19.	Knaus	Saksa	3	5					
20.	LMC	Saksa	3	18					
	Muut		270	245		Muut		7	2
	Yht.		999	1071		Yht.		715	820

Vaunukauppa piristyi heinäkuussa

Matkailuvaunukauppa kasvoi heinäkuussa 27 % verrattuna viime vuoden heinäkuuhun. Sen sijaan matkailuautojen rekisteröinnit olivat heinäkuussa alemmalla tasolla verrattuna vuoteen 2011. Heinäkuu on kokonaisuudessaan ollut alalla vilkas, sillä kauppa on pystynyt purkamaan viime viikkoina käytettyjen autojen ja vaunujen varastojaan.

Heinäkuussa rekisteröitiin yhteensä 131 matkailuvaunua, kun viime vuonna rekisteröitiin heinäkuussa 103 vaunua. Heinäkuun kasvu oli 27 %.

Heinäkuussa rekisteröitiin varsinaisia matkailuautoja 129 kappaletta ja vastaavasti

viime vuonna 151 kappaletta. Kun lukuun lisätään matkailuautoiksi rekisteröidyt pakettiautot, niin rekisteröintien kokonaismäärä oli heinäkuussa 153 kappaletta.

Varsinaisen matkailuautokaupan markkinat ovat olleet koko vuoden 2012 noin 15 prosenttia alemmalla tasolla kuin 2011. Matkailuautoja on kuitenkin myyty vuonna 2012 jonkin verran enemmän kuin mitä rekisteröintitilastot esittävät. Syynä tähän on se, että vuoden 2011 lopulla rekisteröitiin myös varastoissa olleita sellaisia matkailuautoja, joissa oli Euro IV:n moottori, Matkailuajoneuvotuojat ry:n toiminnanjohtaja **Erkki Hannula** kertoo. •

Kotimaan lehdistä

Kaivoimme esille Kestotestin loppuarvostelut 15 viime vuoden ajalta. Niitä löytyi peräti 79 kappaletta. Keräsimme näiden autojen testikulutukset yhteen ja vertasimme niitä ilmoitettuihin EU-kulutuskemiin. Trendi on selvä. Mitä uudempi auto, sitä isompi ero testissä mitatun ja virallisen kulutuksen välillä.

Lauri Larmela, Tuulilasi 8/12

Olisiko vihdoinkin aika harkita tiettyjen, tunnetusti onnettomuuksia vähentävien varusteiden vapautusta autoverosta. Nykyisen läpikäyvän autoverotuksen aikana asia pitäisi olla helppo toteuttaa. Verotulot pitää tietysti turvata, mutta autoista ja liikenteestä kerättävät verot menevät yhteiseen kassaan, josta maksetaan myös sairaanhoidon kulut.

Velimatti Honkanen, Tekniikan Maailma 14/12

Mikäli liikkuvan poliisin tehtäviä siirrettäisiin paikallispoliisille, seurauksena olisi mitä ilmeisimmin liikennevalvonnan väheneminen. Paikallispoliisin tehtävissä muut henkeen ja omaisuuteen liittyvät hälytystehtävät ajaisivat liikennevalvonnan edelle ja veisivät siltä aikaa. Seurauksena olisi kiinnijäämisriskin aleneminen ja sen myötä rikkomusten lisääntyminen.

Pasi Nieminen, Moottori 6/12

Saksan lehdistä seulottua

TRUMA on tuonut markkinoille kaasupullojen täyttöasteen selvittämiseksi laitteen nimeltä LevelCheck, joka tarvitsee vain painaa kaasupullon pintaa vasten. Jos pullossa on mittauskohdan korkeudella nestekaasua, laitteeseen syttyy vihreä valo, jos taas ei, kerrotaan tämä punaisen valon avulla. LevelCheckiin on myös integroitu taskulamppu. Kätevyydellä on valitettavasti hintansa, Suomessa 102 euroa.

MORELO palkittiin Bayerischer Grönderpreis -palkinnolla. 350 yritystä kailta aloilta haki tätä Start Up -yrityksille tarkoitettua palkintoa, joka on korkein mahdollinen yrittäjille ja vastaperustetuille yrityksille jaettava kunnianosoitus Baijerissa.

MORELO on kehittänyt irrotettavan ohjauspyörän Iveco Dailyn vuodesta 1996 alkaen rakennettuihin malleihin, joissa ei ole kuljettajan airbagia. Ratti on samankokoinen kuin Dailyn alkuperäinen, mutta siinä on lukitsin, joka mahdollis-

taa ohjauspyörän irrottamisen, joka puolestaan helpottaa huomattavasti kuljettajan istuimen kääntämistä matkustamon suuntaan.

SVEITSILÄINEN Joker AG tarjoaa kuluttajille puhdistusmassaa, jolla on helppo päästä käsiksi muuten vaikeasti puhdistettaviin paikkoihin, kuten esimerkiksi tuulettimen ritilöihin. Massa painetaan puhdistettavaa pintaa vasten ja irrotaan, jolloin pöly ja lika jäävät massaan kiinni. Lisätietoa osoitteesta www.cyberclean.net.

KNAUS-TABBERT-RYHMÄ kiri jälleen hienosti päättyneen tilikauden aikana. Kappalemääräisesti myynti nousi lähes 20 prosentilla 12 800 matkailuvaunuun ja -autoon, ja liikevaihto kasvoi 32 prosentilla 238,6 miljoonaan euroon. Tästä jäi myös voittoa, joka on tarkoitus uudelleen investoida.

WESTFALIA tekee taas Volkswagenista matkailuauton. Näin pakettiautokoristen

Esko ja Rainer Möller

matkailuautojen alkuaikojen unelmapari palaa jälleen yhteen. Westfalia Joker VW Transporter T2/T3:n korissa oli aikanaan Euroopan myydyin matkailuauto, vaikka sitä täällä Suomessa ei sellaiseksi saanutkaan rekisteröityä. Uusi T5:n koriin rakennettava Westfalia kantaa myös perinteistä Joker-nimeä (Club Joker).

TÄMÄN VUODEN ensimmäisen puoliskon aikana Saksassa rekisteröitiin 12,7 prosenttia enemmän matkailuautoja kuin vastaavana ajanjaksona vuonna 2011. Jos vertaillaan otetaan kuluneet 12 kuukautta, on myynti noussut jopa 16 prosentilla. Muissa Euroopan maissa näkymät eivät ole niin ruusuiset, ainoastaan Itävallassa ja Norjassa myyntitulvat eivät laskeneet.

Jyvä-Caravan Kabe-jälleenmyyjäksi

Jyvä-Caravan Oy on aloittanut Kabe-matkailuajoneuvojen valtuutettuna jälleenmyyjänä ja huoltoliikkeenä. Yritys on vuonna 1975 perustettu perheyhtiö ja työllistää vakituisesti tällä hetkellä 19 työntekijää, joista yli puolet jälkimarkkinoinnin tehtävissä. Huollossa voidaan tehdä sekä matkailuajoneuvojen asuintilaan

kuuluvat huollot ja korjaukset kuten myös autojen alustaan ja moottoreihin tehtävät huollot. Yrityksellä on myös vuokraostointia.

Yritys sijaitsee Jyväskylässä yli 3 000 neliön toimitiloissa. •

Bürstner-agentti Suomessa vaihtuu

Euroopan suurimman matkailuautomerkin Bürstnerin Suomen country manageriksi on 24.8. nimetty **Esa Lehto**. Lehdolla on alalta vankka kokemus, hän on toiminut sekä tekniikan että markkinoinnin tehtävissä. Viime vuodet hän on toiminut eri tehtävissä Solifer-tuotteiden parissa, viimeksi

kaksi vuotta Solifer Oy:n myyntijohtajana. Esa Lehto on alan järjestön, Matkailuajoneuvotuojat ry:n (MAT) puheenjohtaja.

Bürstnerin aikaisempi Suomen yhteysmies **Keijo Pajari** jää eläkkeelle toimittuaan alalla 24 vuotta. •

SoliferPolar alkaa tuoda T.E.C.-matkailuvaunuja

SoliferPolar AB, joka nykyään valmistaa Solifer ja Polar matkailuvaunuja ja autoja sekä Polar Campereitä, tulee aloittamaan tämän syksyn aikana T.E.C matkailuvaunujen maahantuonnin Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. Mallisto tulee koostumaan kolmesta eri mallisarjasta, joissa on erikoisia ja erilaisia pohjakeille toimittuaan alalla 24 vuotta. •

Travel Active, tämä sarja tulee tarjoamaan vähän isompia vaunuja, sekä suurin ja parhaiten varusteltu Travel King.

T.E.C matkailuvaunujen valmistus on aloitettu jo 55 vuotta sitten Sassenbergissä Saksassa. Näitä vaunuja tullaan myymään valittujen SoliferPolar jälleenmyyntiliikkeiden kautta Ruotsissa, Norjassa ja Suomessa. •

Jos muuiden laatu ei riitä

Teollisuuskylänraitti 20, 94450 Keminmaa Puh. 0400 652 604

Cm-Autocaravan

lorajarv@nettilinja.fi www.cmautocaravan.com

www.bestcaravan.fi

”Laajentuneiden myymälätilojen ansiosta voimme esitellä sisätiloissa uusimmat, isotkin varusteet”

myymälävastaava
Risto Herranen

**Karavaanarin
Onnistunut matka**

**hovihankkija
alkaa Best-Caravanilta**

”Ajoneuvon valinta on kuin kengän sovittaminen. Sen vaan tietää, kun sopiva löytyy.”

asiantuntijamyyjä
Kalervo Mantila

Monimerkkihuolto
palvelee

Nyt myös Espoossa!

...ja kohta myös Turussa

**Kanta-asiakkaana
saat erikoisetuja**

Ostessasi meiltä uuden tai käytetyn ajoneuvon, nimitämme sinut kanta-asiakkaaksi. CaravanMarketissa on aina erikoistarjouksia juuri sinulle. Uutuudet esitellämme ensimmäisenä sinulle. Huollossa saat erityiskohtelua. Pesukatumme avautuu asiakaskortilla juuri silloin kuin haluat. Tässä muutamia lisäyksiä hankkia matkailuvaunu tai -auto meiltä. Kehitämme kanta-asiakaskorttia edelleen, joten kannattaa tulla mukaan!

Concorde **Hobby**

KABE **ADRIA**

Dethleffs **RAPIDO**

Hyvinkää | Espoo | Turku

Suomen laajin valikoima vaihdokkeja ja tietenkin uusien autojen ja vaunujen parhaat merkit. Tutustu nettisivulla koko valikoimaan www.bestcaravan.fi. CaravanMarketissa Hyvinkäällä on paljon lisävarusteita karavaanailuun: välttämättömiä, tarpeellisia ja vähän turhuuttakin. Tervetuloa!

BestCaravan
...antaa unelmillesi pyörät

Hyvinkää: Avainkierto 11, myynti 010 832 4500, CaravanMarket 010 832 4555, ma-pe 9-17, la 10-14

Espoo: Kartanonherrantie 1, (09) 854 1055, ma-pe 9-18 la 10-14

Palvelun palaset kohdallaan: Parhaat merkit | Vaihdokit | Rahoitus | Huolto | Varaosat | CaravanMarket

Maalaus matkailuauton sivupeilissä on Matti ja Aino Saariahon muisto Marokosta. Pariskunta matkaillee ahkerasti autollaan sekä kotimaassa että ulkomailla.

Mitä tahansa voi sattua

Ikääntyessä kannattaa hidastaa tahtia tien päällä ja pohtia entistä enemmän turvallisuutta, kertovat hiljattain eläkkeelle siirtyneet Matti ja Aino Saariaho.

Teksti ja kuva
LAURA KOTILA

Matti Saariaho avaa kahdeksanmetrisen matkailuautonsa oven ja esittelee auton tekniikkaa ja tilaratkaisuja. Pienet yksityiskohdat hämmästyttävät aurinkopaneelista lähtien. Jos jokin tekninen ratkaisu on ollut mahdollista

toteuttaa itse, on se Matin käsialaa.

Teknisellä näppäryydellä pärjää pitkälle tien päällä, ja Matti tarjoaa auttavien kätensä tarvittaessa myös muille. Avuliasuus kuuluu karavaanareiden henkeen.

– Autolla kun liikkuu, on hyvä olla teknistä tietämystä.

Sama pätee ensiaputaitoihin. Ahkerina autoilijoina karavaanareille sattuu ja tapahtuu tien päällä enemmän kuin

muulle väestölle.

Pitkän työuransa Matti päätti Rautaruukin terästehtaalla, jossa työntekijöiden ensiaputaidot pidettiin ajan tasalla. Matti uskoo, että hän selviäisi pahimmistakin onnettomuuksista auttajan roolissa.

– Uskon, että pystyn toimimaan tilanteessa kuin tilanteessa. En mene lukkoon.

– Matti on luonteeltaan selvinen, joka auttaa aina kun vain voi. Hän myös ajattelee asiat aina turvallisuuden kannalta, kiittelee vaimo Aino Saariaho miestänsä.

Vähemmän kilometrejä

Matti ja Aino ovat hiljattain siirtyneet eläkkeelle, mikä tarkoittaa ennen kaikkea lisäkilo-

metrejä tien päällä. Vapaa-aika kuluu pitkälti auton ratissa ja karavaanareiden tapahtumissa.

– Välillä tuntuu, että olisipa työpaikka, johon voisi mennä välillä levähtämään, naurahtaa Matti.

Vaikka eläkkeelle siirtymisen on tuonut enemmän vapautta, on ikääntyminen tuonut myös omat riskinsä, jotka pariskunta pyrkii ottamaan huomioon. Esimerkiksi kilometrejä ei ajeta samalla tahdilla kuin ennen.

– Pimeällä ajoa kannattaa ikääntymisen myötä välttää ja ajomatkat ottaa kohtuudella. 350–400 kilometriä päivässä on meille aika maksimi. On tärkeää myös pitää riittävästi

taukoja. Väsyneenä ei tietenkään kannata ajaa, se on osa liikenneturvallisuutta, Matti painottaa.

Ikääntymisen riskit on hyvä tunnistaa pienissäkin asioissa. Iän myötä maltti on valttia lomareissuilla etenkin aurin-gossa.

– Lämmönsietokyky on iän myötä huonontunut. Ennen pystyin olemaan 7 tuntia aurin-gossa, mutta en enää, huomioi Aino. Vesipullo matkaa aina pariskunnan mukana pyörälenkeillä ja muissa harastuksissa helteisinä kesäpäivinä.

Tarkkana ulkomaanmatkoilla

Matkailuvaunu oli pariskunnan ensimmäinen yhteinen hankinta 70-luvun lopulla, jonka jälkeen perhe on liikunnut joka vuosi tien päällä sekä kotimaassa että ulkomailla. Reissuihin varaudutaan jo vankalla rutiinilla, mutta paljon matkustaneina Saariahot tietävät, että yllätyksiä voi aina tapahtua.

– Reissussa voi sattua mitä tahansa. Tähän mennessä kohtalo on kohdellut meitä silkkihansikkain, eikä mitään vakavaa ole tapahtunut, Matti sanoo.

Kaikkeen ei voi aina varautua, etenkin ulkomaan matkoilla, ja jotkin asiat Saariahot ovat oppineet kantapään kautta. Tuoreessa muistissa on viime talvena Marokossa sattunut sairastapaus: raju vatsatauti

vei Matin voimat täysin, ja tauti saatiin kuriin vain lääkärin määräämällä lääkityksellä.

– Pysyin tuskin pystyssä ja verenpaine laski hyvin alhaiseksi. Olisi pitänyt mennä heti lääkäriin. Tästä lähtien osaan hakea apua varhaisemmassa vaiheessa.

Matti muistuttaa, kuinka tärkeää etenkin ulkomailla on kyetä selvittää auttajille, mikä lääkitys on käytössä ja mitä sairauksia taustalla on. Sairauskertomus kannattaa olla valmiiksi tulostettuna englanniksi.

– Ja paikalliset hätänumerot tulee aina tarkistaa etukäteen, kun matkustaa EU:n ulkopuolella, lisää Aino. Euroopan unionin alueella toimii kaikkialla 112-hätänumero.

Iloa ja terveyttä liikunnasta

Hyvän peruskunnan ylläpitäminen on yksi tärkeimmistä tavoista ehkäistä ikääntyvien tapaturmia. Saariahoille on tärkeää, että jokaiselle reissulle pakataan mukaan polkupyörät, kävelysauvat, uintivälineet ja rullaluistimet.

Aino puhuu ennen kaikkea pyöräilyn puolesta. Pyöräily sopii reissaajille, jotka haluavat pitää kuntoa yllä ja nähdä monipuolisesti ympäröiviä maisemia.

– Ilman pyöriä emme lähde minnekään. •

Näin teet hätäilmoituksen

- Hätäilmoitus tehdään yleiseen hätänumeroon 112, ja se tehdään heti, kun loukkaantuneen tai sairastuneen todetaan tarvitsevan ammattiapua.
- Soita hätäpuhelu itse, jos voit.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Kerro tarkka osoite ja kunta.
- Vastaa kysymyksiin.
- Toimi annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Lopeta puhelu vasta saatua luvan.
- Yleispuhelimesta voi soittaa hätänumeroon ilmaiseksi. Matkapuhelimesta soittaessasi et tarvitse suuntanumeroa. 112-numeroon voi soittaa maksutta kaikissa EU-maissa.

Onnettomuusriski kasvaa iän karttuessa

Suomen Punaisen Ristin terveyden ja hyvinvointiyksikön päällikkö **Henna Korte** kehottaa ikääntyviä ihmisiä kuuntelemaan omaa kehoaan. Peruskunnan heikkeneminen ja perussairauksien lisääntyminen ovat selkeitä ikääntymisen merkkejä, jotka on tärkeä huomioida matkustaessa.

Iän karttuessa sydän- ja verisuonisairaudet sekä tuki- ja liikuntaelinten sairaudet lisääntyvät. Myös fyysinen kunto ja kestävyys heikkenevät, jolloin reaktionopeus esimerkiksi liikenteessä hidastuu.

– Yllättäviin tilanteisiin ei voi reagoida yhtä nopeasti kuin nuorempana ja näin onnettomuusriski kasvaa. On myös tärkeää pitää ajaessa riittävästi taukoja ja muistaa jaloitella pysähdyksiä aikana, Korte ohjeistaa.

Usein liikenneonnettomuus johtuu ajon aikana sattuvasta sairaskohtauksesta, jota ei pysty ennakoimaan.

– Lääkärin arvio ajokyvystä tulee aina huomioida, painottaa Korte.

Läheiset tärkeässä roolissa

Sairaskohtausten varalta ystävät ja läheiset ovat myös tärkeässä roolissa. Korte alleviivaa, kuinka ennako-oireiden oikea tulkitseminen voi ehkäistä sairaskohtauksia.

– Varhaisoireiden tunnistaminen ensiavussa on äärimmäisen tärkeää. Jos tietää, että kaverilla on ollut rintakipu ja näkee, että hän on väsynyt, on hyvä kehottaa häntä lepäämään.

Sairaskohtauksen sattuessa puolestaan nopea avun hälyttäminen ja hätäensiaputaitojen hallitseminen voi pelastaa ihmisen hengen.

Lääkkeitä mukaan reilusti

Yllättäviin tilanteisiin kannattaa varautua, ja Kortteen mukaan matkalle tulee varata ainakin viikon verran enemmän lääkkeitä mitä on suunniteltu matkan kesto.

– Kannattaa varautua siihen, ettei matkasuunnitelma pidäkään. Voi olla, että esimerkiksi matkailuauto hajoaa, eikä lääkkeitä ole saatavilla.

Sekä kotimaan- että ulkomaanmatkoilla on hyvä pitää mukanaan lääkekorttia ja reseptejä, sillä myös kotimassa voi joutua toisen kunnan terveyspalvelujen piiriin, eikä tarvittavia potilastietoja välttämättä löydy.

– Hoito vieraalla paikkakunnalla onnistuu paremmin, kun lääkäri tietää, mitä lääkkeitä potilaalle on määrätty.

Paras tapa ehkäistä sairauksia ja tapaturmia on ennen kaikkea omasta peruskunnosta huolehtiminen.

– Myös reissun päällä kannattaa syödä terveellisesti sekä liikkua ja nukkua riittävästi, Korte lisää.

Laura Kotila

Piristystä syksyyn Vie lapsi metsään

Retki syksyiseen metsään on jännittävä seikkailu perheen pienimmille. Seikkailun makuun pääsee mainiosti esimerkiksi tekemällä reissun Seitsemisen tai Helvetinjärven kansallispuistoihin. Karavaanari ehtii viikonlopun aikana käydä vaikka molemmissa, niin lähemmäs toisiaan ne ovat. Päiväretkellä lasten kanssa ehtii aarniometsään, pitkospuille ja tietenkin nuotiolle eväitä syömään. Yöpymispaikoissakin on valinnanvaraa.

Teksti ja kuvat
PAULA SALMI

Olimme Helvetinjärven kansallispuistossa syysloma-aikaan loka-kuussa. Monet, myös lapsiperheet, olivat huomanneet syksyn olevan oivallista aikaa patikoimiseen. Olimme jättäneet matkailuauton Kankimäen parkkipaikalle ja patikoineet muutaman kilometrin ensin Helvetinkolulle ja jatkaneet tulistelupaikalle Iso Ruokjärvelle.

Tulistelupaikalle vastakkaisesta suunnasta tullut seitsenhenkinen retkikunta valmisteli lähtöä kohti Helvetinkolua. Omatoiminen poika starttasi

ensimmäisenä ja alakouluikäiset tytöt kirsasivat pitkospuita perään.

– Odottakaa siellä portaiden yläpäässä, äiti huikkasi samalla, kun auttoi toista äitiä asetelemaan vauvaa rinkaankin ja selkään. Toisessa käsipuolella kieppui vielä muutaman vuoden ikäinen vaeltaja.

Pidimme makkarataukoa iltapäivän auringon alkaessa jo laskea, mutta vähitellen oli aika palata takaisin.

Saimme kahden äidin vetämän retkikunnan kiinni ja ihailimme sen reipasta etene mistä liukkaalla, kivikkoisella ja paikoin märällä polulla. Käsipuolella kulkeva tyttökin näytti jaksavan hyvin. Huolestuimme kuitenkin, kun kuolimme, että retkueen oli tarkoitus

palata Helvetinkolulta takaisin samalle tulistelupaikalle ja sieltä vielä pari kilometriä autolle. Entä jos lapset väsyvät ja tulee pimeää?

Varovaiseen utelumme selviytymisestä ja avun tarpeesta äidit vastasivat iloisesti, että ei mitään hätää, onhan heillä taskulamput mukana! Ja reppuun oli pakattu riittävästi mehua ja herkkukeksejä, joiden houkutusvoimalla edettäisiin etappi kerrallaan.

Olimme kunnioituksesta myykinä.

Kankimäeltä helppo reitti

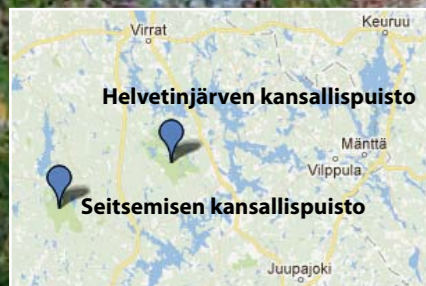
Helvetinjärven kansallispuistossa ei ole omaa luontokeskusta, mutta jos käy lähellä sijaitsevassa Seitsemisen luontokeskuksessa, niin sieltä

saa neuvoja ja karttoja myös Helvetinjärven puistoretelle. Palveluvarustus on muutenkin vähäisempi kuin Seitsemisessä, mutta kuten huomasimme, kyllä Helvetinjärvelläkin lasten kanssa hyvin selviää. Varsinkin Helvetinkolulle on Kankimäeltä tasainen ja leveä polku.

Kankimäen parkkipaikka on hyvä lähtöpaikka, koska karavaanarit voivat siellä myös yöpyä. Kioskista saa kesäaikana syötävää ja juotavaa ja myös jätskit, jos paluumatkan jaksamiseen pitää luvata houkuttimia. Kankimäen kioskissa on myös rinkkoja vuokrattavana.

Helvetinkolussa riittää ihmeteltävää ja kallionkolot sekä sadat portaat houkuttelevat lapsia kiipeämään. Pienimpiä lapsia on syytä pitää korkealla jyrkänteen päällä tiukasti kädestä ja isompiakin syytä varoitella, etteivät putoa rotkoon.

Jos sää on lämmin, lapsille mukava paikka edempänä on myös Haukanhiedalla, jossa on hiekkapohjainen uimaranta keittokatoksen vieressä. Mutta sinne patikoimiseen on varattava koko päivä, jos ei aja puistoon toiselta suunnalta. Haukanhiedan vieressä on

Helvetinjärven kansallispuiston suosituimpaan kohteeseen Helvetinkolun johtaa Kankimäen parkkipaikalta tasainen ja leveä polku, jota lasten on helppo kulkea.

Seitsemisen Multiharjun polun varrella on paljon kelojuuria, jotka lapsen mielessä muuttuvat helposti kummallisiksi otuksiksi.

Kansallispuistoissa voi nähdä paljon sellaista, mitä kotimetsästä ei löydy, esimerkiksi kuusen oksalta roikkuvaa naavaa.

Soliseviin puroihin voi heitellä kaarnoja ja tikkuja laivoiksi.

Seitsemisen kansallispuisto

- www.luontoon.fi/seitseminen
- Ikaalisten ja Ylöjärven rajalla. Opasteet Kuru-Parkano-tieltä ja Ikaalisten suunnalta Luhalahdesta Sisätön kautta.
- Pinta-ala 45,5 m²
- 60 km viitoitettuja reittejä
- Yöpymispaikkoja (ei palveluita) karavaanareille Koveron ja Saari-Soljasen parkkipaikoilla
- Aarniometsää, harjuja, kangasmetsää, korpintokkelmia, rämeitä, ja avoimia nevoja.
- Koveron perinnetila
- Useita tulentekopaikkoja ja vessoja
- Hyvin merkittyine reitteineen oiva kohde päiväretkeilyyn ja muutaman päivän vaelluksiin.
- Maisemassa vaihtelevat suo- ja metsäalueet sekä harjut. Puiston eliölajistossa tavataan monia kolopesijöitä, muun muassa pohjantikka. Myös karhu ja susi saattavat vieraila kansallispuistossa. Suojelun tavoitteena on säilyttää erityinen pienipiirteinen metsä- ja suokokonaisuus.

Erityisesti lapsille Seitsemisessä

- Multiharjun aarniometsä
- Koveron perinnetila
- Saari-Soljasen suoluontopolku
- Luontokeskuksen pihapiirin luontopolku
- Opastusta lapsille (tilattava etukäteen)
- Lapsirinkka vuokrattavissa

Seitsemisen Koveron tilan viehättävässä pihapiirissä voi temmeltää, jos rakennukset syksyllä on jo suljettu.

Iso Ruokejärvellä on mainio tulistelupaikka, jossa otetaan esille eväät ja paistetaan makkarat.

parkkipaikka matkailuajoneuvoille ja päiväretkiä voi tehdä sieltä käsin. Parkkipaikalla on myös karavaanareilla mahdollisuus yöpyä.

Seitseminen parempi lapsille

Seitsemisen luontokeskuksen hoitaja **Hannamaria Potila** kehottaa ottamaan lapset mukaan päiväretkille, jotta he totuisivat jo pieninä metsään ja luontoon.

Hän kertoo, että Seitsemisen on monella tapaa hyvä puisto lasten totuttamiseen luontoon. Varsinkin Multiharjun helppokulkuista aarniometsäpolkua ja Koveron perinnetilalla käyntiä voi suositella lapsiperheille.

– Koveron kauniilla paikalla sijaitseva perinnetila on lapsille kuin varamummola, jossa pääsee taputtelemaan kotieläimiä ja näkemään miten entisaikaan elettiin. Koveron kruununmetsätorpan kesäemäntä

kertoo miten työt 30-luvun maatilalla tehtiin. Tila on kesällä 2012 asutettuna 23. syyskuuta saakka. Koveron vieressä olevalla parkkipaikalla voivat myös matkailuautolla tai -vaunulla liikkuvat yöpyä.

Multiharjun aarniometsä puolestaan on sata vuotta sitten suojeltua kirveen koskemattomaa aluetta, jossa vanhimmat männyt ovat yli 400-vuotiaita. Multiharjulla kaatuneet puut, kelot ja kannot saavat mielikuvituksen liikkeelle ja tuovat mieleen jännittävän satumetsän örkkineen ja otuksineen. Lapsille siis riittää ihmeteltävää.

Soljasissa on lapsille ja myös liikuntaesteisille sopiva luontokohde, suoluontopolku ja aivan pienimmille on luontopolku luontokeskuksen pihassa.

– Alle kouluikäisille lapsille järjestämme myös opastuksia ja ryhmäesityksiä luontokeskuksessa, mutta ne pitää vara-

ta etukäteen, Hannamaria Potila kertoo.

Luontokeskuksesta liikkeelle

Seitsemisen luontokeskus on hyvä paikka lähteä liikkeelle. Sieltä voi hankkia myös kansallispuistoihin kartat, joista löytyvät kaikki tarpeelliset tiedot karavaanareille sopivista parkkipaikoista, tulentekopaikoista, vessoista, poluista ja teistä. Luontokeskuksesta saa myös vuokrata retkivarusteita, muun muassa lastenkantorinkan. Keskukseen kahvilassa voi myös ruokailla ja hankkia evästä matkalle.

Luontokeskuksen pihapiiristä lähtevä Runokangas-reitti houkuttelee isompia lapsia lukemaan kivitauleihin kirjoitetut runot. Kirjoittajat ovat monelle tuntemattomia, mutta runot liittyvät aiheeltaan aina tavalla tai toisella kyseiseen paikkaan metsässä. •

Helvetinjärven kansallispuisto

- www.luontoon.fi/helvetinjärvi
- Ruovedellä, opasteet Kuru-Virrat-tieltä ja Ruovesi-Virrat-tieltä
- Pinta-ala 49,5 km²
- 40 km viitoitettuja polkuja
- Yöpymispaikat karavaanareille Kankimäen ja Haukanhiedan parkkipaikoilla
- Kansallispuistoa halkovat rotkolaaksot. Niistä komein on puiston pohjoisosassa, jossa kapeat jyrkkärantaiset Iso Helvetinjärvi, Pitkä Helvetinjärvi, Luomajärvi ja Kovero muodostavat yli 10 km pitkän järviyön. Tunnetuin ja suosituin kohde on Helvetinkolon rotko.
- Erityisesti lapsille Helvetinjärvellä
- Paljon pitkospuita ja portaita mm. Kankimäen-Haukanhiedan reitillä
- Jylhä Helvetinkolu, rotkoja, solisevat purot
- Voi nähdä kolopesijöitä; liito-oravan, tiaisia ja pohjantikan
- Haukanhiedan uimaranta

Vas. Helvetinkolon näköalapaikalta on mahtava maisema rotkojärvelle ja nuotiopaikalle alas rantaan johtavat pitkät portaat.

Sopivia yöpymispaikkoja Seitsemisen ja Helvetinjärven lähistöllä

Haapasaaren Lomakylä on lapsiperheille mielenkiintoinen yöpymispaikka, koska siellä on paljon eläimiä. Aitauksissa määkivät lampaat, joita lapset voivat käydä ruokkimassa. Aasit mölisevät ja ponit hirttelevät haassa. Saarella on myös alpakoita, jotka ainakin hiljaisena aikana tepastelivat vapaana ja tulivat uteliaina haistelemaan autoamme. Kanat ja kukotkin käyivät kutsuessaan vapaasti ympäri aluetta. Lapsille on iso leikkialue liukumakineen keskeisellä paikalla vaunupaikkojen vieressä. Eri-ikäisiä peli- ja harrastuspaikkoja on useita.

Saarella on vaunupaikkojen lisäksi eri tasoisia ja -kokoisia mökkejä. Vastaanoton kahvilassa on myynnissä elintarvikkeita, kalastus- ja retkeilytarvikkeita. Sieltä voi myös vuokrata

polkupyöriä veneitä, kanootteja ja retkeilyvarusteita.

Haapasaaren Lomakylään on helppo löytää. Se on Ruoveden keskustan alapuolella omalla saarella, jonne tie kulkee kanasta pitkin.

Haapasaaren lomakylä,
Ruovesi: www.haapasaari.fi

Muita yöpymispaikkoja

- SFC Vankkurimännikkö, Virrat, www.vankkurimannikko.fi
- Lamarin leirintäalue, Virrat, www.virtainmatkailu.fi
- Finnhostel Haapamäki, pihaleirintä, Virrat, www.matkailutilahaapamaki.com

Syksyllä Haapasaarissa voi olla reilusti tilaa.

Haapasaaren Lomakylässä lapset viihtyvät - on kanoja, kukkoja, poneja, aaseja, alpakoita...

> Me reissaajat

Uudet karavaanarit mielissään:

"Alku on yllättänyt iloisesti"

KUVAT: SEPPO MIKKONEN

Karavaanariharrastus on iloinen asia. Näin voi hyvällä syyllä sanoa, kun on tavannut viikon vanhat karavaanarit Heidi ja Vesa Räsäsen. Turkulaispari kokeili heinäkuun alussa uutta harrastustaan ensimmäisen kerran omalla vaunullaan. Vuoden 2002 mallia oleva Knaus Azur Royal 650 oli vetäistä ensimmäiselle reissulle Turusta Haukiputaalle Rantasarkaan.

Varsinkin perheen rouva iloitsee uudesta harrastuksesta.

– Tämä alku on yllättänyt iloisesti. Meidät on otettu ystävällisesti vastaan täällä leirintäalueella. Ihanan avuliaita ihmisiä! Alueen isännät ja toiset karavaanarit ovat auttaneet ja neuvoneet meitä pikku pulmissa. Tässä on tuntenut itsensä etuoikeutetuksi, niin runsain mitoin vanhemmat karavaanarit ovat meille apuaan tarjonneet. Varsinkin Rantasaran toimiston Terttu on ollut suureksi avuksi meille. Hän on esitellyt meille alueen toiminnot, rakennukset, koneet ja laitteet. Hänestä tuli aivan luottohenkilö vierailumme ajaksi ja häntä pitää ihan erikseen kiittää saamastamme avusta, Heidi Räsänen hersyttelee.

Räsäset ilahtuivat myös SF-Caravan ry:n nopeasta palautteesta liittoutumisen jälkeä.

– Saimme liitosta postia sopivasti ennen matkan alkua. Paketissa tuli jäsennumero ja liiton julkaisu- ja matkalukemisiksi. Caravan-lehteä on ollut hauska tutkia matkan aikana ja lehdestä sekä Leirintäoppaasta saamme vinkkejä tuleville reissuille, Heidi kertoo.

Ilmastointi tarpeen

Vesa Räsänen sanoo, että vaunuelämä on tullut hieman kosketusta jo aikaisemmin vuokravaunujen kautta.

– Parina kesänä meillä sellainen oli, mutta niiden taso ei ollut mitenkään kehuttava. Todettiin, että ne ovat kaiken lisäksi auttamattoman pieniä meidän seurueellem-

Lemmikit seuraavat usein mukana, kun Räsäsen perhe lähtee lomalle.

me. Mukana matkustaa puolen tusinaa erikokoista koiraa ja tänä kesänä vielä yksi "esiteini", joten tilaa tarvitaan.

Räsästen tyttäret valitsivat vaunumallin, jossa on lastenhuone. Perhetytöt haluavat vanhempien mukaan vielä pitkään kulkea mukana vanhempiensa reissuilla.

– Yksi vaatimus vaunua hankittaessa oli ilmastointi. Se on tällä reissulla todettu tarpeelliseksi. Sängyt ovat hyvät ja tytölle on oma huone, jossa hän näyttää viihtyvän. Istumia joudumme suojaamaan irtopeitteillä koirien karvoiksi.

Kausipaikalle ja kulkemaan

Räsäset kertovat valmistautuneensa "henkisesti" vaunun hankintaan puolen vuoden ajan. Innostus syytti talvella, kun tiedossa oli viikon mittainen koiraharrastukseen liittyvä tapahtuma Haukiputaalla.

Jatkokäyttöä vaunu saa kesämökkinä leirintäalueen kausipaikalla Turun lähistöllä. Sen lisäksi perheellä on tarkoitus kiertellä turisteina eri paikoissa ja katsella nähtävyyksiä. Harrastustoiminnan ohella vaunulle löytyy käyttöä myös yrittäjäperheen työelämässä.

Heidi Räsänen ihastui leirintämatkailuun perheen ensimmäisellä vaunuretkellä.

– Vielä heinäkuussa käyn Kuopiossa eräessä hyvinvointitapahtumassa esittelemässä ja kauppaamassa tuotteitani. Kiva naisporukka majoittuu kanssani vaunuun, Heidi Räsänen suunnittelee.

– Olen nyt liiton jäsenenä niin hurahtanut karavaanariuteen, et-

tä oli ihan pakko ostaa täältä Rantasarasta Caravan-hattu ja tyttölle merkkejä.

Räsäsen perheestä totisesti tuli laakista karavaanariharrastuksen lyömä.

Seppo Mikkonen

Palvelemme MA-PE klo 9-17,
LA 10-15 tai
sopimuksen mukaan.
La 15.9. olemme Lahden messuilla, liike suljettu.

Jyväscaravan Oy
www.jyvascaravan.fi

Jyväscaravan Oy
www.jyvascaravan.fi
Sorastajantie 6, 40320 Jyväskylä
Myynti: 0400 407 066 • Varaosat: 0400 407 035
Huolto: 0400 407 055 • Vuokraus: 0400 620 445

bürstner carthago Casa Car Dethleffs globecar Hobby KABE POKSI SOLIFER Sunlight

Meiltä myös
uudistunut
KABE

ja Fiat-alustahuollot!

SYYSNÄYTTELY!

Pe 21.9. klo 9-18 • La 22.9. klo 10-16 • Su 23.9. klo 12-15

Lähes 150 ajoneuvoa!
2013 uutuuksia!
Esittelyajoneuvoja!
Tarviketarjouksia ym!

Tervetuloa!

Tunturin juurelle vie karavaanarien tie...

SyöteCaravan tunnetaan nyt nimellä SyöteResort Caravan -tuttu palvelu uudella ilmeellä!

Talvikausipaikat varataan nyt!

Leirydy talvikaudeksi Suomen eteläisimmän tunturin, Iso-Syötteen laskettelurinteiden juurelle ja parhaiden hiihtolatujujen viereen. Jo syksyllä voit nauttia alueen ulkoilureiteistä sekä upeasta luonnosta marja- ja sienimetsineen. Tule ja viihdy perheystävällisellä alueella, **SyöteResort** palveluineen tekee lomasta onnistuneen. **Paikkoja myös viikonloppukävijöille!**

RUSKATREFFIT CARAVANISSA 21.-23.9.2012 VARAATHAN PAIKKASI!

Syötteellä tapahtuu. Tule juoksemaan Syöte-kymppi, nauti luppovesi palaa -tapahtuman upeasta ilotulituksesta. Caravanissa la 22.9. Ruskamarkkinat: mukana asuntovaunujen ja -autojen esittelijöitä, moottorikelkka- ja mönkijävuokausia sekä useita muita kauppiaita. Treffiohjelmaa Pärjänkievarissa pe ja la. Ole mukana!

Kun olet lomalla!

SYÖTE RESORT CARAVAN

Varaukset ja tiedustelut
0400 499 215

SyöteResort Caravan
Pärjänjoentie 626
93280 Syöte

Kausipaikka Tarjous 775€ kun teet varauksen ennen 15.10.2012!		CARAVAN 2012-2013	
TALVIKAUSIPAikka 15.10.2012-14.4.2013 sis. yhden henk. koht. kausikortin	800€	+sähkö 25 snt/kWh tai 220€/kk	
1 kk	219€	+sähkö 25 snt/kWh	
1 vko	129€	+sähkö 25 snt/kWh	
1 vrk	29€	sis. sähkö	
1 vrk Caravan-kortilla	26€	sis. sähkö	
KESÄKAUSIPAikka 15.4.2013-30.9.2013 sis. yhden henk. koht. kausikortin	400€	+sähkö 25 snt/kWh	
1 kk	200€	+sähkö 25 snt/kWh	
1 vko	119€	+sähkö 25 snt/kWh	
1 vrk	29€	sis. sähkö	
1 vrk Caravan-kortilla	26€	sis. sähkö	

Tiedustelut ja varaukset:
p. 010 423 1250 • info@riihivuori.fi
Toimisto auki arkisin klo 9-15
www.riihivuori.fi
Riihivuorentie 313, 40950 Muurame

Untundet!
+60 paikkainen kota
+Uudet mäsämaterassit
+Uusi sukivuokraamo

Palvelut:
60 paikkaa, sähkölämmät, saunat, suihkut, wc:t, keittiö, oleskelutilat. Kahvila-ravintola Riihikolossa A-oikeudet, langaton laajakaista ja ruokalista hampurilaisista à la carte -annoksiin.

KAUSIPAikka
Heinäsaaresta 450 €
+ sähkö 0,30 €/kWh 1.9.2012 - 31.5.2013

Paikkoja on myös lyhyempään oleskeluun (ennakkovaraus)

Heinola Camping Heinäsaari
p. 020 719 9775, heinasaari@suomicamping.fi
www.suomicamping.fi/heinasaari

Ylläksen Ykkös Caravan

SF-Caravan suosittelee

Äkäslompolossa

Ylläksen upeissa maisemissa

Vielä löytyy muutamia kausipaikkoja!

98 vaunupaikkaa sähköllä, 2 saunaa, WC:t, suihkut, kemssan tyhjennys, keittiötila, pyykinpesu- ja kuivaushuone sekä suksienvoiteluhuone.

Tilat siistit ja toimivat!
Käytössäne myös lounas- ja kahvilapalvelut.

WLAN-VERKKO KÄYTÖSSÄ

Tervetuloa!

Puh. (016) 569 400 ja 040 513 8400
www.yllaksenykkoscaravan.fi

SAPPEE

VOODEN KOTIMAAN 2012 MATKAILU-YRITYS

Tuo vaunusi Sappeelle!

Talven 2012-2013 kausipaikat nyt myynnissä!

910 €

Sisältää 1 henkilökohtaisen kausikortin sekä 100 euron varausmaksun.

810 €

Ilman henkilökohtaista kausikorttia. Sisältää 100 euron varausmaksun.

Sähkö kulutuksen mukaan 0,26 € / kWh 2000 kWh asti, jonka jälkeen 0,24 € / kWh. Varausmaksu 100 € maksettava 14 vrk:n kuluessa varauksen tekemisestä, muutoin varaus raukeaa. Talvikausipaikka käytössä 10.9.2012-1.5.2013.

Varaukset ja tiedustelut Sappeen Myyntipalvelusta
puh. 0207 559970 tai sappee@sappee.fi

TAPAHTUMAKESKUS HUIPPU

Esiintyjäkalenteri

La	27.10.	Apulanta
La	3.11.	Don Johson Big Band
La	17.11.	Popeda
Pe	23.11.	Pikkujoulut: Super Group Eleven, Stand upia
La	24.11.	Pikkujoulut: Super Group Eleven, Stand upia
La	1.12.	Poets of the Fall
La	8.12.	Jesse Kaikuranta

A-oikeudet • kahvia ruokaa • virvokkeita

Sappeen Matkailukeskus
Sappeenvuorentie 200
36450 Pälkäne
www.sappee.fi

MAARIANRINTEET

TERVETULOAA LASKETTELEMAAN UUSITUILLE MAARIANRINTEILLE

Kahdeksan (8) rinnettä, joista viisi (5) valaistu
Kaksi (2) ankkurihissää, siirtosompahissi - Uusittu parkki
Oma hissi ja rinne lapsille sekä aloittelijoille
Pisin rinne 1050m, suurin korkeusero 140m
Huoltorakennus/sosiaalitalat remontoitu kesällä 2011

Kausipaikka Syksy 2012 - kevät 2013 150eur
Tasokasta majoitusta erikokoisissa mökeissä!
Tutustu lisää www.maarianrinteet.fi

!! TERVETULOAA !!

puh. 017 672 666 - 73670 Luikonlahti (Kaavin kunta)
Joensuu 60km, Kuopio 90km, Outokumpu 20km

13 RINNETTÄ 5 HISSIÄ

MONIPUOLISET PALVELUT, UUTUUTENA KUNTOSALI

TERVETULOAA HÄKÄN KAUSIPAIKALLE!

Ennakkohinta alkaen 590€+sähkö.

Sisältää vaunupaikan, huoltorakennuksen käytön ja saunan joka päivä!

HÄKÄ RINTEET

0400 740 123
www.hakarinteet.fi Paras paikka perheelle!

Paljakka Puhkaasti Parasta

TALVIKAUSIPAikat 13.9. - 15.

TAKA-ALUE alk. (sfc-hinta)	335 €	PAIKKA ETUALUEELTA + KAKSI KAUSIKORTTIA RINTEESEEN alk.	
ETUALUE alk. (sfc-hinta)	590 €		
YLÄKYLÄ alk. (sfc-hinta)	425 €		
VÄLIKYLÄ alk. (sfc-hinta)	500 €		

750 €

Lisätiedot www.paljakka.fi/fi/majoitus/karavan-kausipaikat
Varaukset ja tiedustelut info@paljakka.fi tai puh. (08) 755 120

HOX! Ruskakarkelotreffit 21. - 23.9.

Mukavaa ohjelmaa koko viikonlopun. Treffipaikka **tutustumisalue** 28 €/viikonloppo. Lisätiedot www.paljakka.fi/fi/majoitus/karavaanarialue

TALVIKAUDEN 2012-2013 MYYNTI ON ALKANUT!

Varaa oma paikkasi ja nauti liikunnallisesta talvesta!

VUORI CARAVAN

Hyvät yhteydet joka paikkaan

Ellivuori Ski Centerin hissille on matkaa vain reilu sata metriä. Aluetta kiertää valaistu kuntosrata, joka palvelee talvella hiihtäjiä. Patikointimahdollisuudet ovat talvella hyvät ja esimerkiksi laavuja on kävelymatkan päässä. Vesistöä voi hyödyntää kalastamiseen ja jäällä liikkumiseen. Moottorikelkkareitistö takaa helpon siirtymisen paikasta toiseen. Lähiseudulta löydät kaikki tarvitsemasi palvelut.

Tervetuloa viettämään aktiivinen talvi Vuoreen

KAUSIPAIKKA SISÄLTÄÄ:

Saunat, suihkut ja uimisen Hotelli Ellivuoreessa

Huoltorakennuksen palvelut: vesipiste, kemsantyhjennys, vessat, suihkut, kahvila

Grillikota vapaassa käytössä

Sähköpistokkeet kaikille leiriytyjille

TALVIKAUDEN HINTA 600 € + SÄHKÖNMITTAUS (0,27 €/kWh)

Talvikausi alkaa 24.9.2012 ja päättyy 4.5.2013.

YHTEYDENOTOT JA KAUSIMYYNTI

Marko Mikkola
+358 (0)40 534 9139
myynti@vuoricaravan.fi

Pidätämme oikeuden muutoksiin.

Tutustu monipuoliseen palvelutarjontaan verkkosivuiltamme. Tutustu sivuihin www.vuoricaravan.fi

Rastila Camping Helsinki palvelee vuoden jokaisena päivänä

Tarjoamme viihtyisät majoituspuutteet, idyllisen kartanomiljöön kokous- tai virkistyspäivän viettoon sekä mukavat tilausaunat ympärivuotisella uintimahdollisuudella.

Talvisin on mahdollisuus pitempiaikaiseen majoitukseen sekä asuntovaunujen talvisäilytykseen.

Rastilan 4-tähden leirintäalue sijaitsee metromatkan päässä Helsingin keskustasta.

Tervetuloa!

Rastila Camping Helsinki
Karavaaninkatu 4
00980 Helsinki
p. + 358 9 310 78517
rastilacamping@hel.fi
www.rastilacamping.fi

N60°12'24" E25°7'16"

RASTILA Camping
★★★★
Helsinki

CAMPING
messilä

VIELÄ MUUTAMIA KAUSIPAIKKOJA VAPAANA TALVEKSI! SOITA HETI

0400 498 361 / Päivi
www.campingmessila.fi

Uudistunut Emolahti Pyhäjärven 4-tien varrella

Emolahti Camping
Pyhäjärvi

- Ympärivuotista majoitusta saunamökeissä, motellihuoneissa ja caravan-paikoilla
- 8-10 hengen iso saunamökki alkaen 160 €/vrk
- Motellihuone alkaen 75 €/vrk • Caravan talvipaikat

Pellikantie 430 86800 Pyhäsaari 08 -783 443
www.emolahti.fi

Talvikausipaikat Lahdessa

Mukkulan Leirintäalue

vuokraa talvikaudeksi 1.09.2012 - 31.5.2013 asunto- tai matkailuvaunupaikan hintaan 600 € / kausi sis. alv 9 %.

Paikkoja on rajoitettu määrä!
Paikkavaraukset ja lisätietoja:
Mukkula Camping & Cottage
puh. 03 753 5380
info@mukulacamping.fi

SALLAINEN

Kausipaikka 450,-
Kausikortti hissiin Itä-Lapin ennakkohintaan

sallatunturincaravan@salla.fi
www.sallaiset.fi
040-8320932

Tervetuloa Kattivanakkurilin Luontoa, rauhaa ja harrastuskalaa Vuokatin sydämessä

> Kolumni

Menetinkö mitalin?

PIRJO RÄTTYÄ

Kun näitä rivejä naputtelen, Lontoon olympialaiset ovat vielä meneillään. En siis tiedä tarkkaan suomalaisten menestystä. Menestymättömyydestä kuitenkin on jo aavistusta isompi tunto, sellainen, ettei kansalaiskumppaneillemme kovin monta mitalia tullut jakoon. Emme tohdi siitä kovin suurta melua kehittää, ovathan ne, jotka tiedon lähteistä ammentavat, meille sormi pystyssä opettaneet suomalaisia olevan niin vähän, ettei kilpailun kovetessa voida paljon mitään odottaa. Isot rohmuavat, ja pienille putoaa murusia. Otetaan nyt esimerkiksi tuo Kiina, jossa on niin paljon väkeä, että maan nimen lausuminen painokkaasti auttaa pärjäämään vähän kaikenlaisessa keskustelussa urheiluaiheisten ohella.

■ Väestötieteellisen esitelmän voi tehokkaasti lyhentää esimerkiksi ottamalla hajamielisen ilmeen ja ryhtymällä ääneen muistelemaan esimerkiksi Jamaikan saarivaltion asukaslukua. Eikös siellä ole väkeä suunnilleen puolet siitä, mitä Suomessa? Ovat varmaan huonooppista joukkoa tuossa karibialaisessa saarivaltiossa, kun eivät tunneta olympiamenestyksen rautaisia lakeja. Niinpä keltaisia urheiluasuja näkyikin sopimattoman paljon olympiastadionin finaaleissa, joissa siirtymistä paikasta toiseen mahdollisimman lyhyessä ajassa kutsutaan menestykseksi. Erityisen taitava huomion kiinnittäjä on se pitkä korsto, jonka olohuonesohvin väki televisioidensa ääressä hyvin tuntee. Hän kuluttaa kaikkein vähiten aikaa niissä tehtävissä, joita tekemään hän kisoihin on tullut. Tästä seuraa, että hänelle tulee enemmän aikaa puuhata kuvaruudussa kaikenlaista muuta, esimerkiksi ilmajousiammuntaa. Tämä hilpeä herra Bolt myös juttelee mukavia juttuja, joiden päällimmäisenä piirteenä ei ole vaatimattomuus. Ei ole syytä ollakaan. Ilmeistä on, ettei

Vaikka Suomessa on hyviä kansallisia tasolla menestyviä urheilijoita, olympiatasoon on silti vielä matkaa. Kuvassa Janakalan Janan Anni Taponen, Kalevan kisojen naisten keihään viides vuonna 2012.

hänelle ole kukaan kertonut, ettei pienten kansojen poikien ja tyttöjen pitäisi olla niin paljon esillä eikä varsinkaan juosta niin lujaa.

■ Jos sitten sattuu, että joku suomalainenkin on olympialaisissa palkinnoille päässyt, kerrotaan uutisissa, että kyseisen palkinnon, erityisesti kultamitalin on kyseinen urheilija tuonut Suomelle. Usein sanotaan peräti niin, että kultamitalin on saanut Suomi, muiden muassa siis minä – olenhan suomalainen. Kyllä kannatti sohvalta istua ja jääkaapilla käydä. Kultaa tuli. Milloinkahan panevat paketin tulemaan?

■ Entäpä sitten, jos kultaa ei tulekaan? Ovatko asialle pannut urheilijat laiminlyöneet tehtäviään? Olenko minä menettänyt jotakin minulle kuuluvaa? Olenko menettänyt mitalin? Mitä tämän menetyksen korvaamiseksi tehdään?

■ Huippu-urheilun seuraaminen ja sen suosio on yhä ainakin osit-

tain sitä, että maata – tässä tapauksessa Suomea – edustava urheilija edustaa kansakunnan ja kansalaisten ominaisuuksia ihmisinä, fyysisiä ja henkisiä. Kun mitaleja ei tulekaan, mieleen hiipii pelko meidän, siis myös minun, laadun heikkenemisestä.

■ Onhan se tietysti mukavaa, kun suomalainen menestyy olympialaisissa. Terveellistä olisi kuitenkin pitää jokin tolkkua siinä, miten suuria otsikoita mistäkin tehdään. Eivät meilläkään normaalit ihmi-

set kauhun ja epätoivon tuntein päivystä vaikkapa sitä, ylittääkö sinivalkopurjeinen paatti maalin sekuntia aikaisemmin vai myöhemmin.

■ Sekään ei olisi mukavaa, että jollakin eurooppalaisella kämpärillä kiirisi varoitus suomalaisen mökkiauton saapuessa: "Varokaa suomalaisia; ne heittävät terävää seivästä hirvittävän pitkälle! Keihäskansaa!"

Pertti Paasio

Kolumnistimme **Pertti Paasio** lienee kaikille karavaanareille tuttu. Entinen ministeri ja europarlamentaarikko sekä Vuoden 1996 karavaanari Pertti Paasio on harrastanut jo pitkään matkailuvaunuilua ja -autoilua ja puhunut harrastuksen puolesta monissa yhteyksissä.

Venäjältä Haminaan

Teksti ja kuvat
RISTO AHLBERG

Hamina Camping Pitkäthiekat-leirintäalue on muutama vuosi sitten siirtynyt venäläisten omistukseen. Tunnelma vastaanoton terassilla on välitön; kyläläiset, kausipaikkalaiset, turistit ja venäläiset ovat sopeutuneet hyvin yhteen.

– Kausipaikkalaisia on paljon, mutta muutaman tänne voi vielä sijoittaa, **Markku Forsström** kertoo. Forsström on siirretty Hamina Campingia hoitamaan Saaramaa Campingilta. Molemmat leirintäalueet ovat venäläisomistuksessa.

Forsström on asunut Pietarissa vuosikausia ja nyt venäjän kielestä on apua täällä Suomen puolella. Kausipaikkalaiset ovat paljolti Helsingin seudulta, Lahdesta, Kotkasta... **Kanervan Petri** on Kärkölästä.

– Käyn kesäisin kotona vain pyykit pesemässä, muuten olen täällä. Se on tämä ilmapiiri ja ihmiset täällä Haminassa, yritää Kanerva selittää, kunnes Vaasasta tullut **Timo Taskinen** yhtyy kehumiseen:

– Isä oli täältä kotoisin ja se vaan on pakko tulla joka kesä. En tiedä, varmaan tämä ilmapiiri, hiekkarannat ja vedet, tiivistää Timo.

Kumpikin myöntää, että ihmiset täällä seudulla ovat niin helppoja lähestyä, ja se tekee ilmapiiristä vapaan ja rennon.

Ravintolaa vielä odotetaan

Hamina Campingin uusilla omistajilla on suunnitelmat rakentaa alueelle todella hyvä ravintola, jollainen Haminasta puuttuu, ja useita todella hyväntaolaisia mökkejä, Haminasta kun hyväntaolaisia majoitustiloja ei löydy.

Mutta suunnitelmiin tuli stoppi ja vain yhden ihmisen valituksen ansiosta, kertovat campingin ihmiset. Terassilla kerrotaan, että suunnitelmat ovat jäässä. Uudet omistajat ehtivät purkaa vanhan ränsistymässä olevan ravintolan ja

Rakennuslupia odotellessa Hamina Campingilla ollaan vielä terassilla ja teltassa. Viihtyisyyttä se ei ole haitannut.

nyt porukka istuu vastaanotto-kioskin terassilla ja sen viereen pystytetyssä teltassa. Tunnelma on kuitenkin korkealla.

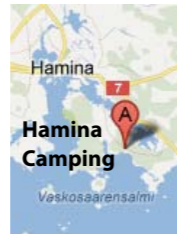
Vieraita vielä kauempaa

Yhtäkkiä portilla oli kazakstanilainen matkailuvaunu. **Juri Fedorov** ja hänen vaimonsa **Jekaterina** katsovat passeistaan, miten heidän nimensä kirjoitetaan meidän aakkosilla. He ovat ajaneet Kazakstanista kolme tuhatta kilometriä.

– Tiet olivat huonoja alkumatkasta, Uralilla oli tietöitä ja kahdentuhannen kilometrin päässä Moskovassa oli ensimmäinen leirintäalue, kertoo Juri Fedorov.

Pariskunta on tullut häämatkalle Suomeen ja aikoo kiertää Turun ja Helsingin kautta takaisin Hamina Campingille ja viettää täällä aikaa pitempään.

Uteliaat suomalaiskaravaanarit saivat selville, että kazakstanilaiset olivat käyneet ostamassa matkailuvaunun Saksasta ja kotona he säilyttivät sitä nelikerroksisen talon pihalla. Suomalaiset mielsivät tämän niin, että vaunua säilytetään kerrostalon pihalla ja ihmetystä herätti, miten se pysyy siellä ehjänä. Mieliukuva muuttui, kun rouva Fedorov otti kotinsa kuvat taskusta ja näytti kuvia nelikerroksisesta omakotitalosta, jollaista ei kyllä Suomesta ihan heti löydy: uima-altaita sisällä ja ulkona, suihkulähteitä, pylviäitua pu-

Oik. Tuomas (4 v.) ja Joonas (2,5 v.) Honkamolle Hamina Campingista on tullut vakipaikka.

Jekaterina ja Juri Fedorov ajoivat Kazakstanista Suomeen häämatkalle.

roja, torneja... Kyllähän tuollaisen palatsin pihalla on varmaan vartijatkin, joten matkailuvaununkin on varmasti turvassa.

Kiinnostus karavaanitouhuun kasvussa

Markku Forsström on sitä mieltä, että venäläisten kiinnostus karavaanitouhuihin on jo alkanut.

– Kaikki venäläisille tarjotut matkailuvaunut menevät kuin kuumille kiville. Venäläisillä on kova halu ostaa vaunu ja jättää se rajan tälle puolelle. Pietarista ehtii perjantaina, tosin myöhään, omaan vaunuun viikonloppua viettämään. Matkan saa maksettua Haminan Lidlistä ostetuilla ruokatarvoilla, joita voi vaikka tilauksesta viedä naapureille, Forsström tietää.

Forsström jatkaa, että Venä-

jällä ruokatarvan puhtauteen ja aitouteen ei vielä kukaan voi luottaa. Ei ole sattumaa, että yhä useampi Suomessa vierailleva pietarilainen ajaakin pakettiautolla.

Hamina Campingin venäläisomistajat odottavat yhä, että pääsisivät rakentamaan. Ehkä seuraavalla käynnillä campingilla on uusi uhkea vastaanottorakennus ja ravintola. Paikka ainakin on ainutlaatuisen kaunis ja se tarjoaa unohtumattomat näköalat ja upeat hiekkarannat. Jos hankkii viisumin, voi jättää vaunun Hamina Campingille ja ajaa vierailulle rajan taa Venäjälle.

Hamina Camping Pitkäthiekat, Vilniementie 375, Vilniemi, avoinna 1.5.–30.9. puh. 05-345 9183. •

LÖYDÄ LAATU

Korkealuokkaisin laatu ulottuu Fendt-merkissä kaikkialle. Kiinnostavimmillaan sen löytää kauttaaltaan uudistuneesta 2013-mallistosta: Täysin uudesta Opal-mallisarjasta, useista uusista pohjaratkaisuista ja upeasti päivitetystä designista.

LAATU LÖYTTY YKSITYISKOHDISTA
Fendt-sisustuksessa käytetään mm. tarkoin valikoitua suomalaista puumateriaalia.

TUTUSTU EUROOPAN TOISEKSI MYYDYIMPÄÄN, PALKITTUUN MALLISTOON
Varaa aika henkilökohtaiseen Fendt Caravan-esittelyyn:
www.fendt-caravan.fi

VIKONVAIHDENÄYTTELY MEILLÄ KAIKILLA 22.-23.9!

Hobby Seinäjoelta! Vaunukauppaa jo 2. polvessa. Nyt on varasto, hinnat ja palvelu kohdallaan!

Uudet Hobbyt:
650 Wfu Prestige -11, UL Premium -12, 490 Sff Excellent -12, 540 KMFe DeLuxe -12, 560 UL Excellent -12, 560 CFe Premium -13, 560 UL Premium -13, 400 SFe De Luxe -13, 495 UFe Excellent -13, 560 KMFe De Luxe -13, 610 UL Premium -13, 650 KFu Prestige -13, 720 UKFe Prestige -13
Solifer: Artic 560 NS
Auto: Fiat Hobby 650 ESC Limited Edition, uusi

Takuuvaihdokit:
Adria Classica 613 UT -06
Adria Classica 613 PK -05 sis.alv.
Solifer Goldie 580 -95
Solifer 61021 -89
Knaus 395 TK -06
LMC Siesta 370 T -87
Burstner City 590 TN -89 teli
Dethleffs 765 DB Vip -10
Hobby 370 Classic -89
Hobby 495 T Prestige -85

Botnia Caravan Oy

Rengastie 6, Seinäjoki, puh. 050 4311 100

www.botniacaravan.fi

* teltat * ilmastoinnit * huollot * ym.

Hobby SOLIFER

Vaunuilun erikoisliike jo 28v. kokemuksella!

Hobby Laaja tarvike- ja varaosavaliokoima! **SOLIFER**

Uusia vaunuja varastossa:
Hobby 560 UL Excellent -13
Solifer Artic 520 TBR -12
Hobby 780 WLU Prestige -11
Hobby 560 UL Premium -13
Hobby 560 WLU Prestige -12
Hobby 495 UL Premium -12
Uusia vaunuja tulossa mm.
Solifer Finlandia 560 MH -13
Solifer Artic 560 TBR -13
Hobby 650 UKFe Premium -13
Hobby 560 UL Excellent -13
Hobby 560 CFe Excellent -13
Hobby 495 UL De Luxe -13
Vaihtovaunuja mm:
Hobby 720 UML Prestige -11/ rek.-10
Dethleffs Camper 560 SK -06
LMC 500 MDK -05
Hobby 400 SF -00
Solifer Nordica 550 LT -96

Murrontie 11, Forssa, puh. (03) 4356 330
www.forssanvankkuri.fi

Tervetuloa 40-vuotiaaseen firmaan, josta 27v luotettavaa vaunukauppaa!

Cabby 700 FM -08
Cabby 570 F3 -06
Cabby 55 F3 -05
Cabby 52 F3 -05
Cabby 51 F3 -05
Cabby 51 F3 -04
Cabby 52 F3 -04
Cabby 67 M -04
Cabby 52 F3 -03
Cabby 56 F2A -02
Cabby 52 F3 -00
Cabby 51 F3 -99
Cabby 550 L -96
Cabby 550 F -95 ja -93
Hobby 540 UFe Exc. -10
Hobby 560 KMFe Easy -09
Hobby 500 KMFe DI -09
Hobby 560 kmfe DI -04
Hobby 561 TK -91
Dethleffs 500 Sk -05
Dethleffs 450 Db -05
HomeCar 49 Kmf -07
Kabe Brilljant -03
Kabe 540 Gld -89
Poksi 126 NTL -11
Solifer 550 i -89
Solifer 500 L -88
Adria Adora -04
Adria Class. 560 UL -04
Matkaaja Pallas 5700 -89
Lmc 545 -88
Autot:
LMC 566 Liberty -89 aj. 234 tkm
Dethleffs 5890 Esprit 2,8 Tdi -02 aj. 93 tkm
Vene:
Flipper 700 -89, Volvo Penta, hyttilämm., traileri, ym.

Hobby CABBY FORSI
NÄRPIÖN AUTOTARVIKE OY
Algotsvägen 1, Närpiö, puh. (06) 220 0600 www.nbt.fi

Hobby OSTA NYT! Hobby

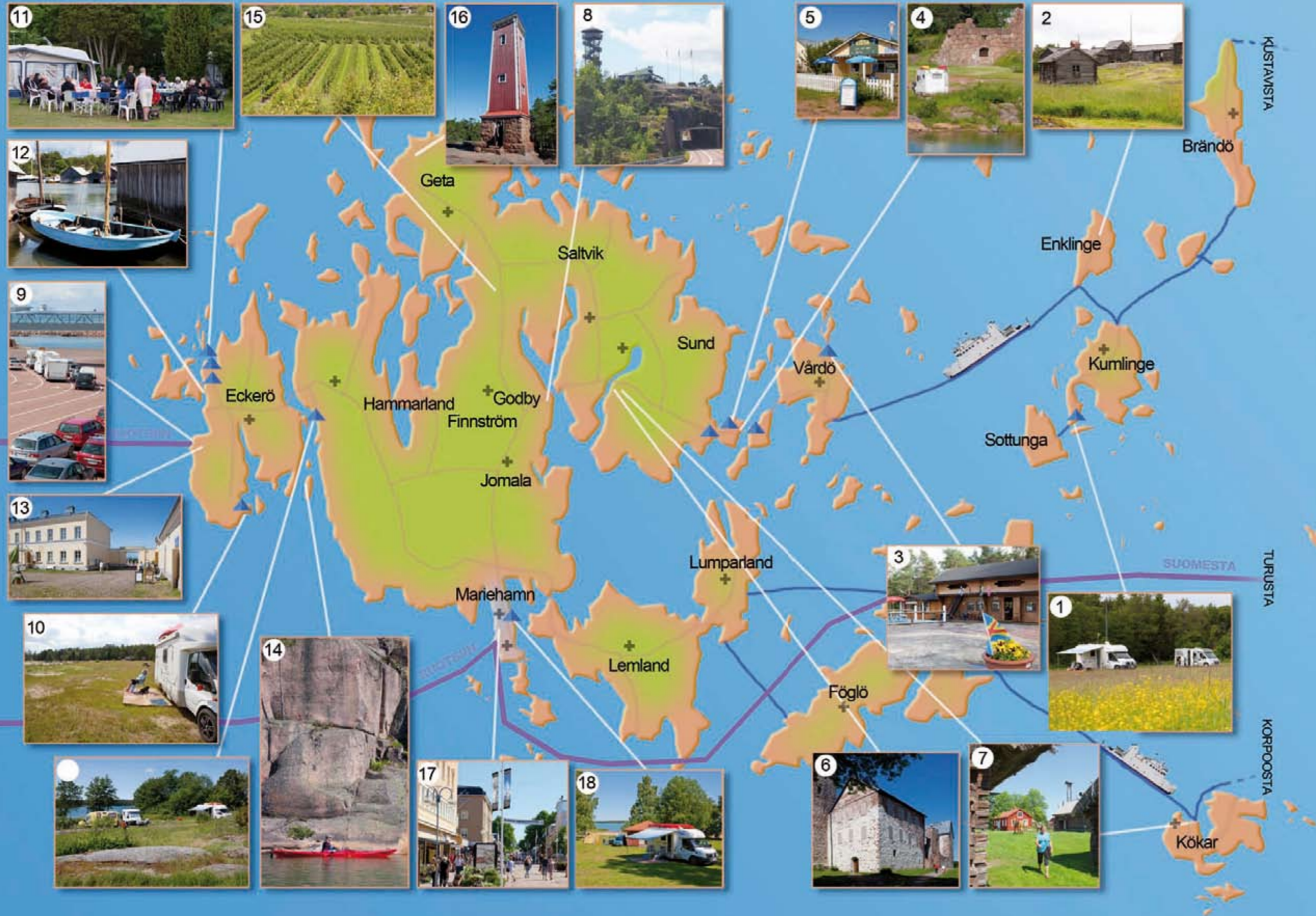
Hobby-kaupan satoa Ulvilasta!

Uudet Hobbyt:
560 UL Prestige -13
560 CFe Excellent -13
400 SF DL -13
640 FMU Nordic -12
560 UL Excellent -12
560 CFe Excellent -12
495 UL Deluxe -12
720 KFU Nordic -11
490 SFF Excellent -11
410 SFe Excellent -11
Huollotut takuuvaihdokit:
Hobby 440 SFR Excellent -10
Hobby 560 UFe Prestige -09
Hobby 540 UL Deluxe -07
Hobby 500 KMFe DeLuxe -05
Hobby560 KMFe DeLuxe -04
Hobby 540 UL Prestige -04
LMC 510 erill.petit -00
Hobby 510 Classic -89
Hobby 495 DeLuxe -88
Fiat LMC 2,8l alkovi -01
Fiat Viva 2,5l 6:lle -97

Telttoja, markkiseja: Isabella, Svenska Tält, DVT, Omnistor. Alan tarvikkeet ja varaosat TALVIPEITTEET, ym.

VAUNUMYYNTI JAAKOB
Valtatie 2, Shelliin risteys, Ulvila, puh. (02) 5383 477, 050 5167 057
www.vaunumyyntijaakob.fi Yhteistyössä: Botnia Caravan Seinäjoki

Melkein ulkomailla – Ahvenanmaa

Ahvenanmaa on aina ollut suomalaisten suosima matkakohde. Kaunis ja karu saaristoluonto, lämmin ja usein vähäsateinen merellinen ilmasto sekä hyvät kalavedet houkuttelevat. Meri lämmittää Ahvenanmaalla pitkälle syksyyn, ja saariston ruska on komea. Kesäturistien kaikottua on hiljaista, mutta leirintäalueiden sulkeuduttua sopivan leiripaikan löytääkseen on improvisoitava.

Teksti ja kuvat
ANTTI HENTTONEN

Ahvenanmaalla olen minäkin käynyt lukuisia kertoja vuosien kuluessa. Takavuosina Ahvenanmaalla koki olevansa ulkomailla, kun piti pärjätä toisella kotimaisella kielellä. Tai sillä kolmannella eli elekielellä. Nykyisin tilanne on muuttunut, kun monet nuoremmat matkailuyrittäjät ovat opiskelleet mantereen puolella ja suomen kieltäkin taidetaan melko laajasti.

Tällä kertaa lähestymme pääsaarta pohjoista reittiä Kustavista. Saaristolautta vie meidät aamuvarhaisella Vuosnaisista Brändön pohjoiskärkeen. Alkukesästä lautoille ei ole tungosta. Lähellä Brändön lauttasatamaa on Brändö Stugby, jossa on kahvila ja ravintola. Paikka on keskittynyt mökkien vuokraamiseen, mutta sieltä löytyy myös pieni leirintäalue. Vaatimattomassa leirissä on hyvä yöpyä, jos on menossa aikaisella aamulautalla Kustavin suuntaan.

Eckerön Käringsundissa on säilyneenä kymmeniä kalastajien aittoja ja venevajoja. Kalastus- ja metsästysmuseo on rakennettu samaan henkeen.

Kumlinge

Ajelemme hissukseen punaista asfalttietä saaren eteläkärkeen. Saaren 640 tiekilometristä 500 ovat punaisia, johtuen päällysteessä käytetystä kivilaadusta. Brändön eteläpäästä jatkamme seuraavalla lautalla parin saaren kautta etelään Kumlingen saarelle. Kylän keskustassa poikkeamme kyläkauppaan. Olemme matkassa viikkoa ennen juhannusta, mutta täältä löytyy jo uusia perunoita. Ja mukaan lähtee tietysti tummaa saaristolaisleipää.

Kumlingessa yöpymällä saamme ilmaisen lauttamatkan saarelta eteenpäin. Majoitumme saaren eteläpäähen Ledholmiin (kartan kuva 1). Leirintäalueella on uudet omistajat ja monenlaista uutta on tehty ja lisää on rakenteilla. Keittiö- ja suihkutilat on uusittu. Illalla emäntä käy lämmittämässä meille tuliterän saunan. Viivymme täällä kaksi yötä ja teemme seuraavana päivänä pitkän melontaretken upeaan saaristoon.

Värdö

Lautta eteenpäin kohti länttä lähtee iltapäivällä, ja ennen sitä ehdimme poikkeamaan Kumlingen 1300-luvulla rakennetussa kirkossa ja Sjölundin pienessä sympaattisessa pihamuseossa.

Käymme myös Enklingen saarella, jonne ajaa lossi noin puolen tunnin välein. Enklingessä on hieno Hermasin ulkomuseo 1500-luvulta (kuva 2). Kaikki rakennukset ovat alkuperäisiä ja alkuperäisillä paikoillaan, kuten ne jäivät talon viimeisen asukkaan lähtiessä 1973. Näyttää melkein siltä kuin paikassa asuttaisiin. Väki on vain lähtenyt käymään jossain asioilla.

Saaristolautta ajaa meidät ilansuussa Kumlingesta Vårdöhön, joka on pääsaaren länsipuolella. Saaren pohjoispäästä pääsee pengertietä ja lautalla Simskälän saareen, jossa on Myrskyluodon Maijan kirjoittajan, **Anni Blomqvistin** kotitalomuseo.

Vårdön pohjoispäässä on viihtyisä Sandösundin leirintäalue (kuva 3). Alueella on metsäistä nurmikenttää, hiekkarantaa ja komeita melontamaisemia. Rannassa on vuokrasauna sekä lautalle rakennettu sauna.

Saarella on kaunis museotila ja koulumuseo, jossa yksi luokan puupulpetteineen ja opettajan asunto.

Bomarsund

Saariryhmästä siirrytään vaijerilossilla Prästön saarelle, jossa on pieni leirintäalue.

Sillan ylitettyämme tulemme

yhdeksi saaren kuuluisimmista nähtävyyksistä: Bomarsundin linnoitukselle, joka rakennettiin 1800-luvun puolessa välissä (kuva 4). Linna raunioitui, kun engelsmannit seilasivat kolmella sadalla laivalla Oolanin sotaan. Pikkuteiden päästä löytyy kukkuloilta lisää raunioita. Torneista oli tarkoitus hallita tykeillä ympäröiviä salmia. Toisin kävi.

Linnan raunioiden takaa löytyvät Puttes Camping (kuva 5) ja hyväntasoinen ravintola.

Kastelholma ja Jan Karlsgården

Vielä vanhempi linna, keskiaikainen Kastelholma, löytyy ajamalla kymmenkunta kilometriä sisämaahan (kuva 6). Ruotsin vallan aikainen linna hylättiin 1600-luvulla, mutta on nyt suurimmaksi osaksi entisöity. Yhteen saliin on rakennettu vanhaa mukaillen koristemaalattua puupaneloinnit olkieristyksillä. Linnat eivät siis olleet kolkkoja kiviluolia, vaikka sellaisen mielikuvan useimmista Suomen linnoista saa. Komennus linnaan Suomen puolelle oli kuitenkin useimmiten jonkinlainen rangaistus.

Linnan vieressä on hyvin laaja ja monipuolinen ulkomuseo, Jan Karlsgården (kuva 7). Se on ryhmä maatilan rakennuksia,

tuulimyllyjä, aittoja, sepänpajoja, eläinsuojia ja venevajoja. Samalla alueella on myös vanhikilamuseo ja postitienäyttely sekä turisti-info.

Salmen ylityksen jälkeen tie sukeltaa kallion sisään, mutta kallion päälle on kivuttava. Uffe on rakentanut vuorelle näköalakahvion (kuva 8). Kahvilan yhteydessä on uusi yli 30 metriä korkea näkötorni, Höga C, josta avautuvat upeat näkymät yli saaren ja salmien.

Eckerö

Kohti saaren keskustaa ajettaessa asutus lisääntyy ja oikeita tavaratalojakin löytyy jo. Etelässä olisi Maarianhamina, mutta jatkamme tässä vaiheessa läntisimmälle saarelle Eckeröhön. Täällä on jo selvästi enemmän matkailijoita. Ruotsalaisia karavaanareita on seudulla runsaasti kausipaikoillakin.

Eckerö Linjen ajaa halvalla Ruotsin ja Eckerön väliä: Matkailuauto tai vaunuyhdistelmä 38 euroa, henkilöt 11 e/hlö (kuva 9).

Degersand

Eckerössä suuntaamme ensin eteläkärkeen. Degersandin leirintäalueella pääsemme majoittumaan aivan hiekkarannan viereen (kuva 10). Aamu-uinnille on matkaa 15 metriä. Rannas-

1300-luvun lopulla rakennettu Kastelholman linna oli viljavarastona ennen entisöintiä.

Bomarsundin linnoitus on Ahvenanmaan tunnetuimpia matkakohteita. Puttes Camping on heti päälinoituksen takana.

Uffe på Berget oli laajentanut edelliseltä käyntikerralta yli 30 metriä ylöspäin. Tornista on komeat näkymät. Ei korkeanpaikan kammoisille!

Degersandin leirintäalueella Eckerön eteläkärjessä pääsee leiriymään aivan merenrantaan, hienolle hiekkarannalle.

sa on vilukissoille tilausauna. Degersandissa on myös hyvä ravintola ja kokoustilat.

Seuraava päivä kuluu aurinkoa ottaen ja meren huuhtomilla rantakallioilla retkeillen. Vesille ei pääse kovan aallokon vuoksi. Meri on täällä väkevä. Aallot ottavat etelärannoille vauhtia aina Puolasta asti.

Käringsundby

Eckerön länsirannalla ovat ehkä Ahvenanmaan suosituimmat alueet. Leirintäalueitakin on Käringsundissa kolme kappaletta (kuva 11). Täällä on myös suuri hotelli ja paljon vuokramökkejä. Pirstaleinen saaristo tarjoaa suojaisia vesiä kalastamiseen, veneilyyn ja melontaan. Käringsundin suojaisessa lahdelmassa on idyllisiä säiden harmaannuttamia kalastajien ranta-aittoja (kuva 12). Aittojen välissä meren päälle kurottua Jannes Bodégan terassi.

Lahden pohjukassa on Ahvenanmaan metsästys- ja kalastusmuseo, joka esittelee menneen Ahvenanmaan tärkeimpiä elinkeinoja. Uusi museorakennus on kuin rypäs harmaita ranta-aittoja. Rakennus on palkittu hienosti suunnitelluista kattorakenteistaan.

Museon vieressä on Viltsafarin portti. Täältä lähtee kierrokselle maasturin vetämä "juna", jonka kyydistä pääsee ihailemaan monenlaisia riistaeläimiä strutsista saksanhirviin.

Käringsundin leirintäalue on melko täynnä juhannusaattona, mutta mahdumme vielä ruotsalaisten sekaan. Kuinka ollakaan naapuriin osuu suomalaisperhe naapurikunnastamme kymmenen kilometrin päästä. Koko aamupäivän alueen kausipaikkalaiset ovat rakentaneet perinteistä juhannussalkoa ja kaikki kokoontuvat iltapäivällä salkoa pystyttämään. Lapset tanssivat haitarilla säestetyin laulun tahdissa salon ympärillä kukkaseppeleet päässä. Illaksi olemme varanneet saunavuoron. Käringsundissa olisi hyvä matala hiekkapohjainen uimaranta. Sauna vain ei ole rannassa.

Eckerön kylällä käymme katsastamassa postimuseon, joka sijaitsee vanhassa postitalossa

Etelärannikolla aallot ottavat vauhtia Puolasta asti. Vesillä liikkuen pääsee ihailemaan mahtavia vedenhiomia kalliojyrkänteitä.

(kuva 13). Näyttely kertoo ajasta, jolloin posti Ruotsista Suomeen kuljetettiin avoveneillä soutaen tai purjein. Rakennuksessa on myös kahvila ja taidenäyttelyitä.

Hammarland

Paluumatkalla kohti Maarianhaminaa poikkeamme palokuntamuseossa ja Sälksen venäläisillä tykkipattereilla. Tämä rannikkopatteri sijaitsi korkealla mäellä, josta oli näkymät joka suuntaan merelle. Nyt paikalla on näkötorni.

Yövymme taas rannikolla, Katnäsän leirintäalueella. Täällä on osa paikoista avoimella nurmikentällä uimarannan vieressä, osa suojaisissa sopukoissa metsän kätköissä.

Katnäsistä suuntaamme melontamatkalle kohti avomerta. Saarissa on mahtavia pystysuoria kalliojyrkänteitä, joita etelätuulten nostattamat aallot ovat muovanneet vuosituhsien aikana (kuva 14).

Geta

Seuraavana päivänä suuntaamme vielä aivan pohjoiseen. Saaren sisäosat ovat paljolti viljeltyjä. Lämpimissä kallioiden ympäröimissä laaksoissa on laajoja omenatarhoja (kuva 15). Myös perunaviljelystä tarvitaan.

Sandösund Campingissa voi sauna vesillä. Ranta on matala ja hiekkapohjainen.

Ovathan Ahvenanmaalla perunalastu- ja ranskanperunat tehtaat. Matkalla poikkeamme mm. Finnströmin ja Getan kirkkoissa.

Getaberget on ensimmäisiä luotoja, jonne tuli pysyvää asutusta luotojen paljastuttua merestä maankohoamisen myötä. Nyt Getavuoren huipulla on näkötorni, hotelli ja kahvilaravintola (kuva 16).

Matkalla etelään Maarianhaminaan poikkeamme vielä Stalshagenin pienpanimossa.

Reitille osuu myös mielenkiintoinen Ulfsbyn karjatila Jomalan kirkon läheisyydessä. Täällä kasvatetaan pitkäkarsaista ylämaan karjaa ja lampaita. Ulfsbyn Kellarikrouvis ja Stensalenissa tarjoillaan muhkeita pihvejä, mutta vain ennakkovarauksella.

Matkan päätteeksi jäämme

vielä pariksi päiväksi Maarianhaminaan (kuva 17). Asetumme tietysti kaupungin ainoalle, mutta sitäkin laadukkaammalle leirintäalueelle Gröna Ud-denille (kuva 18). Matkailuajoneuvot majoittuvat mukavasti nurmikolle, metsän ja maaston mukaan. Alueella on modernit huoltotilat, hyvä hiekkaranta ja tilausaunat. Keskustaan pääsee mukavasti jalkaisin tai polkupyörällä rantapuiston kävelyteitä, kaupungin uimarannan ja lintupuiston kautta.

Jos aikaa olisi ollut muutama päivä enemmän, olisimme palanneet eteläistä reittiä Kökarin kautta Korppooseen. Kökarissa on mukava leirintäalue, jossa yöpymällä saa loppumatkan ilmaiseksi. Me päätämme reissun tällä kertaa laivamatkaan Turkuun. •

Merellinen Maarianhamina

Teksti ja kuvat

ANTTI HENTTONEN

Ahvenanmaan itsehallinnollisen maakunnan hallintokeskus ja ainoa kaupunki on Maarianhamina. Kaupungin väkiluku on reilut 11 000. Kesällä kaupunki herää eloon, kun matkailijat saapuvat kaupunkiin autoilla, veneillä, laivoilla ja lentäen. Keskusta on tiiviinä niemellä, jonka molemmin puolin ovat suojaiset satama-alueet.

Suurin osa tavarataloista, myymälöistä ja ravintoloista on sijoittunut kävelykadulle ja sen sivukaduille. Nähtävyyksiä riittää melko lyhyiden matkojen päässä. Kaupungilla voi liikkua polkupyörällä tai vaikkapa "kaupunkijunalla".

Ålands Museum

Kävelykadun eteläpäässä sijaitsee Ahvenanmaan museo. Sen perusnäyttely esittelee merestä nousseen maakunnan historiaa. Esillä on myös kenties maailman kalleinta kuohujuomaa. Sukeltajat löysivät yli 200 vuotta vanhaa juomakelpoista samppanjaa 168 pulloa vuonna 2010. Yhden pullon hinnaksi on arvioitu 50 000 euroa.

Saman rakennuksen Ahvenanmaan Taidemuseon perusnäyttelyssä on maakunnan omaa taidetta 1800-luvulta nykypäivään. Vaihtuvissa näyttelyissä on myös modernia tuotantoa.

Pommern, Merenkulku-museo ja paljon muuta

Ahvenanmaan historiaan ja nykypäiväänkin liittyy hyvin kiinteästi merenkulku. Kaupungin nähtävyyksistä kuuluisin ja näkyvin on museolaiva Pommern. Tämä on ainoa alkuperäisessä asussaan oleva nelimastoparkki maailmassa. Alukseen ruumaan on rakennettu laaja näyttely aluksen esineistöstä ja historiasta.

Viereinen merenkulku-museo esittelee laajemmin merenkul-

Kävelykadulla on eniten myymälöitä, ravintoloita ja ihmisiä.

kua. Ahvenanmaan purjehtiva rahtilaivasto oli joskus maailman suurin! Museon kaksivuotinen remontti valmistui keväällä 2012.

Rannassa voi pistäytyä virkistytymässä pursiseuran Lars Sonckin suunnittelemalla paviljongilla.

Matkustajasataman vieressä on eläkeläisyhdistyksen rakentama kymmenien neliömetrien kokoinen pienoismalli Maarianhaminasta 1920-luvulla.

Itäsataman puolella on toinen merellinen kohde: Merikortteli. Siellä voi tutustua veneenveistoon raudantaontoineen ja muine merenkulkuun liittyvine käsityötaitoineen. Alueen rantamakasiineissa on myös ravintola ja myymälä.

Merikorttelin vieressä on kylpylä, jossa on seikkailuaitaita, vesiliukumäkiä, kuntouintiallas ja ulkona uimaranta. Heinäkuussa alueella järjestetään viikinkimarkkinat.

Komeat näkymät yli koko kaupungin kauas merelle tarjoaa vesitornin näköalatasanne. Torni löytyy kaupungin luoteispuolelta.

Eniten ostospaikkoja ja ravintoloita on ryhmittyneenä Torg-

Pommernin vieressä on pursiseuran kansallisromanttinen paviljonki.

gatanin kävelykadulle sivukatuineen ja viereiselle Strandgatanille. Sitkoff Galleriassa on paljon pikkuputiikkeja ja ravintoloita. Tori on kävelykadun eteläpäässä. •

Merikorttelissa on museoita, ravintoloita ja toimivia veneveistämöitä.

Ahvenanmaan vanhat kirkot

Kirkkobongareille Ahvenanmaalla on paljon nähtävää. Saarilla on kaikkiaan 16 kirkkoa, joista vanhimmat ovat peräisin 1100-luvulta.

Kirkot ovat tärkeä osa maakunnan keskiaikaista kulttuuria ja historiaa. Vajaan kahden vuosisadan aikana Ahvenanmaalla rakennettiin peräti 12 kirkkoa 1200-luvun puolivälistä alkaen. Kirkot eivät noudata mitään annettua mallia. Kyläläiset rakensivat kirkkonsa mielellään erilaisiksi kuin naapuripiirijän kirkko oli.

Ahvenanmaalaiset kirkot sijaitsevat luonnonkauniilla paikoilla. Maankohoamisen myötä maisema on kuitenkin muuttunut huomattavasti. Alunperin lähes kaikki kirkot on rakennettu purjehduskelpoisen vesireitin varrelle.

Antti Henttonen

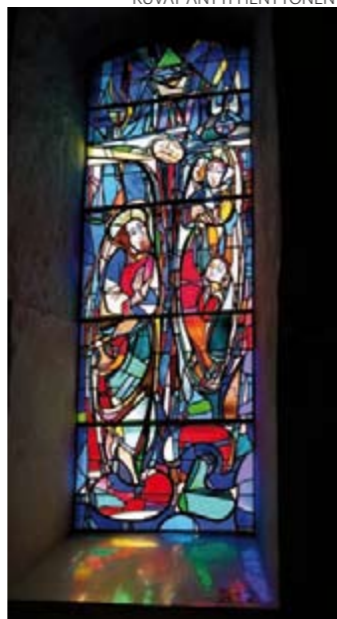

Kumlingen harmaakivikirkko on rakennettu 1400-luvulla.

Vas. Finströmin kirkko 1000–1100-luvulta on Ahvenanmaan suurimpia. Keskiaikaiset puuveistokset ovat maassamme ainutlaatuisia.

KUVAT ANTTI HENTTONEN

Jomalan kirkon kaunis lasimaalaus.

Saaristolautoilla saarelta saarelle

Ahvenanmaalle pääsee mukavasti ja kohtuuhinnalla Ålands Trafikenin saaristolautoilla. Matkan voi varata etukäteen vain välisaarille. Pääsaarille varauksen voi tehdä vain, jos yöpyy saarilla. Tällöin loppumatka on ilmainen. Varauksia ei siis oteta suoraan päätesatamasta toiseen, koska reitit on tarkoitettu ensisijaisesti saarilla asuville. Yhdelle vuorolle otetaan vain kolme matkailuajoneuvovarausta. Muut pääsevät mukaan tilan salliessa.

Pohjoinen linja Kustavin Osnäsistä Brändöhön ja Kumlingen: Henkilöauto 16 euroa, matkailuauto tai vaunu 79 e, vaunu ja vetoauto 95 e.

Eteläinen linja Korppoon Galtbystä Kökariin: Henkilöauto 27 euroa, matkailuauto tai vaunu 132 e, vaunu ja vetoauto 158 e.

Ahvenanmaa on myös suosittu pyöräilysaari. Kesäsesonkina veloitetaan polkupyörästä 5 euron kuljetusmaksu.

Isoilla laivoilla Maarianhaminaan Ahvenanmaalle pääsee risteilylaivoilla sekä Turusta että Helsingistä. Hintoihin on poimittu matkustajien kansipaikkojen hinnat sekä matkailuautojen ja yhdistelmien hintoja kesikesän lomakaudelta, jolloin hinnat ovat korkeimmillaan. Henkilöhinnat ovat kansipaikkahintoja, jotka voivat vaihdella päivä- ja yövuoroilla. Turun päivävuoroilla hytti ei ole välttämätön, mutta Helsingistä hytti voi olla tarpeen. Laiva lähtee illalla ja on perillä aamuyöstä.

Molemmat laivayhtiöt perivät ajoneuvon kuljetuksesta aina maksun perille Tukholmaan, vaikka jäisitkin Ahvenanmaalle.

Hintoihin voi tulla muutoksia. Laivayhtiöillä voi olla myös tarjouksia, mutta harvemmin kesikesällä.

Antti Henttonen

Silja Line

Helsinki–Maarianhamina:

- Aikuinen 30–40 e, lapsi 14–20 e.
- Matkailuajoneuvo max 12 m, korkeus alle 2,4 m 200 e, korkeus yli 2,4m 250 e.
- Hytti kahdelle alkaen 62/hlö arkisin, 84/hlö vkl (sis. henkilömaksut)

Turku–Maarianhamina:

- Aikuinen 9–17 e, lapsi 4–8 e.
- Matkailuajoneuvo max 12 m, korkeus alle 2,4 m 200 e, korkeus yli 2,4m 250 e.

Viking Line

Helsinki–Maarianhamina

- Aikuinen 45 e.
- Matkailuajoneuvo max 7 m, korkeus alle 2,4 m 74 e, korkeus yli 2,4m 158 e.
- Matkailuajoneuvo max 12 m, korkeus alle 2,4 m 158 e, korkeus yli 2,4m 315 e.
- Hytti kahdelle alkaen 47/hlö viikolla + lisäksi henkilömaksut.

Turku–Maarianhamina

- Aikuinen 16–26 e.
- Matkailuajoneuvo max 7 m, korkeus alle 2,4 m 74 e, korkeus yli 2,4m 158 e.
- Matkailuajoneuvo max 12 m, korkeus alle 2,4 m 158 e, korkeus yli 2,4m 315 e.

Tärkeitä nettiosoitteita:

- www.alandstrafiken.ax
- www.tallinksilja.com
- www.vikingline.fi
- www.eckeröline.fi (Eckeröstä Ruotsiin)

EUROOPAN PARHAAT LEIRINTÄALUEET!

15€ Vuorokausi
Yksikköhinta kahdelta

Yli **600**
leirintäaluetta
29 Euroopan maassa

TILAA 2013 OPAS!
688 sivua ja yli 1300 kuvaa avuksi lomasi suunnitteluun

SILVER CARD
Joustavin tapa yöpyä edullisesti

www.karavaanarit.fi

(03) 615 311

campingcheque.com

Laika
Kreos 3000
Kreos 4000

Aivan uusi idea!

MAX CARAVAN
Nuolitiä 2 - VANTAA
Tel. 020 741 7550 - Fax (09) 290 60885
myynti@maxcaravan.fi

max CARAVAN
Aurinkoista matkaa.

Uusissa puoli-integroituissa mallisarjoissa Kreos 3000 ja Kreos 4000 LAIKA on kehittänyt aivan uuden konseptin: Puoli-integroidut autot kaikilla integroitujen autojen eduilla. Astu eleganttiin VIP-salonkiin, joka on hienosti integroitu ohjaamoon! Nauti kätevästä tilaihmeestä, alaslaskettavasta vuoteesta, joka katoaa täydellisesti kattoon - „Laika Magic“. Suuri salonki tarjoaa seitsemän mukavaa istuinpaikkaa ja sulautuu hienosti ohjaamoon - kiitos uusien design-detaljien! Tekninen kaksoispohja, johon kaikki johdotukset on asennettu, tarjoaa lattialämmityksen edut. Se ja monet muut yksityiskohdat on suunniteltu myös kylmiin olosuhteisiin. Koe uudet Kreos 3000 ja 4000 - Laikan puoli-integroidut! Koe Laika! Aitoo italialaista tyyliä! Tule ja tapaa meidät Lahden Caravan-näyttelyssä 14.-16.9.!

AITOO ITALIALAISTA LUOKKAA

www.laika.it

+ Oikea taso
+ Parempi mukavuus
+ Parempi vakaus
= AL-KO Level Controller

ALC - AL-KO Level Controller

ALC on taka-akselille tarkoitettu tasoa säätävä iskunvaimennin, joka pitää auton perän vakiokorkeudella. ALC kompensoi myös mahdollisia kuormauseroja oikealla ja vasemmalla puolella. ALC:ssä on ilmatyyny, joka kantaa noin 20% jousikuormituksesta ja parantaa ajomukavuutta.

ALC on saatavana tehdaslisävarusteena myös kaksiakselisiin matkailuautoihin joissa AL-KO alusta.

Haluatko lisätietoja AL-KO ALC:stä, AL-KO alustoista ja tarvikkeista

Lähetä sähköpostiviestin osoitteeseen kysely@al-ko.se tai soita 09- 32 12 160.
Enemmän tuotetietoja myös: www.suomi.al-ko.se

QUALITY FOR LIFE

Tässä ovat nousun merkit!

Asiakkaiden kiinnostus ja tilastot osoittavat jälleen, että saksalainen laatu käy kaupaksi.

Hymer, kun parasta haluat

Laatu tuo menestystä ja menestyvällä yrityksellä on kasvot. Ervin Hymer on aina rakentanut sitä mitä vaativat asiakkaat ovat halunneet. Älykkäällä konseptilla on syntynyt alan johtava yritys, jonka laatu on käsite.

HYMER

Hobby muotoilu- ja markkinajohtaja

Vetovoimainen mallisto hivelee silmää ja herättää huomiota. Asiakkaat haluavat modernia muotoilua ja viihtyisää mukavuutta. Sitä pystyy tarjoamaan eniten Hobby.

**HOBBY
PREMIUM**

Carado

Carado kiihdyttää kärkeen

Menestystekijöinä markkinoiden paras hinta/laatusuhde, hyvät pohjaratkaisut käsittävä mallisto ja tyylikäs ulkomuoto. Carado on mainio osoitus siitä, että saksalainen huippulaatu on edullista.

LMC saksalaisen laadun tyyliniekka

Laaja mallisto tyylikkäitä autoja ja vaunuja. Vahvana uutuutena Alde-varusteinen ja hyvin lämpöeristetty talvivaunuohjelma.

LMC

Pössl sporttinen mukavuuspaketti

Mukautuva modernisti pariskunnille tai perheille. Aitiopaikan näkymät ja hotellitason mukavuus. Huippukäytettävyyttä ja ketterää liikuteltavuutta löytöretkeilijöille ja maailmanmatkaajille.

PÖSSL

Reilusti enemmän

Meiltä ratkaisut kaikkiin tarpeisiinne. Myymme, ostanne ja vaihdamme. **Jättivalikoimissamme yli 350 autoa ja vaunua.** Kannattaa tulla kauempaakin tutustumaan markkinoiden suurimpaan tarjontaan.

LMC | **Hobby** | **HYMER** | **PÖSSL** | **carado** | **FENDT** | **CASA CAR**

Rinta-Joupin Autoliike Oy

• Turku Piiskakuja 10, p. 020 777 2430 • Pori Hyväntuulentie 2, Olli-Pekka Männistö 044 599 4284, Jorma Fräntilä 050 365 8000 • Tervajoki Olkitie 7, Hannu Ranta 050 352 7238, Mikael Hellbom 044 599 4127 • Kempele (Oulu) Kuokkamaantie 155, Joni Parkkinen 044 714 2976, Heikki Parkkinen 0500 386 630, Mikko Haapsaari 040 674 3929, Marika Raappana 0504114379 • Jyväskylä Merasin 2, Juha Kalavainen 050 5772418, Matti Hytönen 050 9178750 • Mikkeli Ketunniementie 10, Heikki Laine 0500-555658 • Rauma Nortamonkatu 17, Kai Jännti puh. 044 7541165

TEEMME KAUPPAA
ma-pe 9-18, la 10-15

Yli 2000 vaihtoautoa osoitteessa

www.rinta-jouppi.com

ja kaikista onnistuu kauppa
lähimmässä toimipisteessämme.

Puhelun hinta 0207-alkuiseen numeroon lankapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 7 snt/min (alv 23%), matkapuhelimesta 8,28 snt/puhelu + 17 snt/min (alv 23%)

Ravintola Lokin matkaparkki Kävelyllä Vesijärven rannalla

Teksti ja kuvat
RISTO AHLBERG

Ei ihme, että Ravintola Lokin matkaparkki Lahden keskustan tuntumassa, järven rannalla tulee vuosi vuodelta suosittumaksi; vieressä olevan hyvän ravintolan ja järvimaiseman lisäksi muutaman sadan metrin säteellä on iltaikävelyllä paljon nähtävää ja koettavaa.

Kesäilmaisina Lahden sataman ravintolat ja kahvilat ovat hyvin kansainvälisiä paikkoja. Kahvia, jäätelöä ja laivoja. Matkaparkista matkustajasatamaan, lahtelaisten olohuoneeseen, on vain muutama sata metriä.

Lähellä ovat myös arboretum ja Lanun veistospuisto. Pikku-Vesijärven rannasta, Kariniemen mäkeen nousevasta puistosta löytyy **Olavi Lanun** betonista valettuja jättimäisiä veistoksia, joissa jokaisessa on ihminen pääosassa. Veistokset sulautuvat hyvin lehvästöihin, jotka nekin ovat äärimmäisen rikkaita. Arboretumin puulajipolulta voi bongata ainakin 41 eri puulajia, aina douglaskuusesta harmaapihtaan, palsamipoppelia unohtamatta.

Alhaalla satamassa Sibelius-talon edessä on pieni, mutta sitäkin kiinnostavampi Pro Puu -näyttely ja myymälätila. Entiseen Tikkulan tulitikkutehtaaseen on tehty galleria / muun-

tuva näyttelytila, jossa on esillä monipuolisia puuhun liittyviä kuukausittain vaihtuvia näyttelyitä. Myymälän hyllyille on koottu valikoituja laadukkaita suomalaisen puuutuotilun tuotteita.

Jatkoa puurakentamisen kulttuurille

Yksi Suomen suurimmista puurakennuksista, Sibelius-talo, seisoo Vesijärven rannalla jylhänä kuin Finlandia-hymni ja sen taakse, osittain veden päälle, on rakennettu Pianopaviljonki, joka jatkaa samaa puurakentamisen kulttuuria. Paviljongin terassi on mukava iltaurinkopaikka laivojen ja tiirojen katseluun.

Matkaparkin vierailijoiden joukosta löytyi pietarilainen **Olga Vronskaya**, joka oli tullut poikansa kanssa, pyörät matkailuauton takatelineessä, nauttimaan matkaparkin ja Lahden antimista. Olga kiitteli Suomen teitä. Matkailuautolla ei kuulemma Venäjän puolella ilokseen aja, mutta kun pääsee rajalle, ajamisesta tulee nautintoa. Muutenkin Suomessa voi Olgaan mukaan luottaa esimerkiksi siihen, että jos ostaa vaikka ruokaa, se myös on sitä mitä sanotaan.

– Tämä on yksi meidän suosikkipaikoistamme. Kaikki on lähellä. Voimme käydä kaupungilla kävellen, syödä Lokin seisovassa noutopöydässä. Siel-

Matkaparkin vieressä, Pikku-Vesijärven rannassa, solisee vesi päivittäin kahteen otteeseen kesäaikana. Talven vesinäytökset ovat värillisiä.

Oik. Matkustajasatamassa, aivan matkaparkin naapurissa, on kesäilmaisina hieno kansainvälinen tunnelma.

tä löytyy pojallekin aina jotain. Satama ja sen mainiot kahvilat ovat lähellä ja iltaisin vain istumme tässä iltauringossa ja katsellemme laivoja.

Lokin matkaparkin tämä vuosi on ollut ennätyksellinen, ja 500 vierailijan raja näyttää rikkoutuvan; eli kävijöiden määrä

on kaksinkertaistunut. Yöpymismaksu on 5 euroa (suihku 2 e) maksetaan Lokki-ravintolaan ja sieltä saa avaimen suihku/WC-tiloihin, joissa on myös vaatehuoltotilat. Matkaparkissa saa pisimmillään olla 48 tuntia. Avoimna klo 22 saakka, tammi-

Lähellä Lokkia

Kaikki tämä muutaman sadan metrin säteellä matkaparkista:

- Sibelius-talon vierailijoiden määrä ylitti 2 miljoonaa kävijää, talossa opastettuja vierailuja.
- Pro Puu edistää kotimaisen puun käyttöä rakentamisessa, sisustamisessa ja laadukkaissa puusepän tuotteissa.
- Lanun taidepuistossa on puupölyn lisäksi 12 jättimäistä betoniveitosta.
- Pikku-Vesijärvellä on kesäkuun alusta marraskuun loppuun näytävä vesiurkunäytös päivittäin klo 13 ja klo 18. Lokakuusta marraskuulle näytökset ovat värillisiä ja tapahtuvat klo 19.00. Vesiurkunäytöksen kesto on 15 min. Lahti energian luomassa näytöksessä on 250 lampua ja 10 km sähköjohtoa.
- Caravan-messujen päänäyttämö, Messukeskus, urheilukeskus, maauimala ja uimahalli myös kävelymatkan päässä.

tulee myöhemmin, voi maksun maksaa aamulla Lokki-ravintolaan. Ravintola Lokki, Teivaan satama, Jalkarantantie 19, 15900 Lahti, puh. 03-781 0220. •

Lepaan Pikkuakka Vanhan ajan tunnelmaa

RISTO AHLBERG

Ei väliä, jos tulee Lepaan Pikkuakan kyläkauppaan hevosella tai matkailuautolla, aina vastaanotto on lämmin. Muutenkin tässä kyläkaupassa on vanhan ajan tunnelmaa: pieni kahvisoppi, missä kylän miehet parantavat maailmaa ja naisetkin ehtivät askareiltaan pysähtyä. Pikkuakan kyläkaupassa aika pysähtyy. Lisäksi takapihalla on laavu ja sähköpikat karavaanareille.

Jos kesälomamatkalta jäi joku tärkeä esine kotiin, se ja paljon muuta kyllä löytyy Pikkuakasta. Lisäksi siellä on aina tuoretta pullaa ja sämpylöitä eväiksi tai paikan päällä syötäväksi.

Kyläkauppa voi olla hieman hämmäntävä kokemus kaupunkilaisille markettiasiaakkailla. Kauppias **Erja Vehkamäki** kertoo, että nuoremmat kysyvät, miten täällä käyttäytyään. Vanhemmat taas ryhtyvät muistelemaan, ja vanha seinässä oleva kahvimylly auttaa siinä. Vehkamäki nauraa uudeksi keksinnölle: "hidaskassa" on kyläkaupassa keksitty jo aikoja sitten.

Pikkuakan kyläkauppa on ollut yhtäjaksoisesti, joulun pyhät mukaan lukien, auki yli 5 000 päivää.

– Kerran olin sairaana yhden tunnin ja otin tänne tuuraajan. Muuten olen täällä aina vähintään kahdeksaan asti illalla, vakuuttaa Vehkamäki.

Lepaan Pikkuakka Hattulassa tarjoaa kyläkaupan palveluiden lisäksi myös matkaparkin. Matkaparkkilaisiä varten on myös laavu kaupan takapihalla.

Asiakasta ei jätetä

Vuosien varrella kyläkauppa on saanut vakiasiakkaita, joilta tulee nimipäiväkortteja, ja sellaisia tuttavuuksia on ympäri Suomea, jotka piipahtavat lähistölle ajellessaan.

Kyläkaupan yhteydessä toimii postitoimisto ja Pikkusaket-kampaamo on auki tiistaisin.

Pikkuakan kaupassa saattaa mennä pari tuntia, mutta kannattaa ehdottomasti käydä tien toisella puolella, sata vuotta vanhalla Lepaan puutarhaopistolla. Se on iltakävelyille aivan ihastuttava paikka. Isoa tuulimyllyä ympäröivässä puistossa on kauniita vanhoja rakennuksia. Hattulan Vanajaveden laakso on tervetullut keidas pitkään ajaneelle karavaanarille.

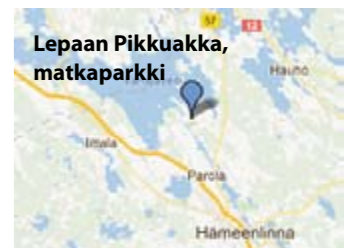
Lepaan tien varresta löytyy myös viini- ja puutarhamyymä-

lä, myös keramiikkapaja toimii samassa pihapiirissä.

Ihan kaupan pihassa ei itseään kunnioittava karavaanari heville pitkiä aikoja yövy, mutta Pikkuakan kyläkauppa on erilainen. Jos siellä laavun vieressä haluaa viettää kesänsä, on se mahdollista. Kausipaikan hinta on 300 euroa.

Kyläkaupassa voi esim. vaihtaa kaasupullon täydeksi, pestä tarvittaessa ajoneuvon, ja naapurista löytyy ratsastus- ja golfpeluumahdollisuus.

Risto Ahlberg

Enjoy the good times
caradofeeling

HUIPPUSUOSITUT Carado Uutuudet esillä Lahden Caravan-messuilla 14.-16.9.2012

Caradon uudet 2013-mallit sisältävät kaiken mitä tarvitset. Mukavuutta ja korkeaa laatua edulliseen hintaan. Made in Germany.

Jälleenmyyjät: Cartrade - Nokia, Caravan Larvanto - Kuopio, OK Caravan - Pietarsaari, Lomapalvelu - Myllylampi, Caravankeskus Reatalo - Rovaniemi, Rinta-Joupin Autoliike: Kempele, Pori, Tervajoki, Turku. Tehtaan agentti: Matti Patronen, hymerfinland@kotiposti.net

www.carado.de

NIESMANN BISCHOFF

Saksalainen talviasuttava turvallinen edelläkävijä

Arto - Flair

Esillä Lahden Messuilla!
(B14b)

GaravanLarvanto
mobile holidays in finland

Puh. (017) 5800 645 - Kartanonkatu 9, 70700 Kuopio - www.caravanlarvanto.fi

Halutuin

HOBBY-MATKAILUAUTOT SIIRTYVÄT HALUTUIMMALLE PREMIUM-TASOLLE

Ainutlaatuisen innovatiivinen Hobby Premium -ajatustusmaailma laajentuu myös matkailuautoihin. Kaunis ja toimiva design yhdistyy saumattomasti moderniin varusteluun ja laadukkaaseen viimeistelyyn. Lattialämmityksellä, Aldella tai Trumalla, alaslaskettavalla ylävuoteella tai ilman. Valinta on sinun. Aina halutuimpaan hintaan.

- PREMIUM VAN alk. 49 900€
- PREMIUM DRIVE alk. 55 800€
- SIESTA alk. 49 400€

Suosituin

SUOMEN SUOSITUIN MATKAILUVAUNUMALLISTO KEHITTYY EDELLEEN

Euroopanlaajuinen menestysmallisto Hobby Premium lisää eleganttia etumatkaansa. Vaunuissa on uutta valoisuutta ja pohjaratkaisuista löytyy nyt myös lapsiperheiden arvostamia kerrossängyllisiä vaihtoehtoja. Koko Hobby-vaunumallisto päivittyi entistäkin tyylikkäämmillä sisustusmateriaaleilla. Suosituimpaan hintaan.

- DE LUXE alk. 16 300€
- EXCELLENT alk. 19 400€
- PRESTIGE alk. 20 200€
- LANDHAUS alk. 30 900€
- PREMIUM alk. 22 400€

Vaiklan Lomakeskus eli Vaikla Forell aloitti toimintansa lohilammikoista.

Uusi caravan-alue, Vaikla Lomakeskus sijaitsee Viron koillisalueella, Itä-Virumaalla, noin 200 kilometriä Tallinnasta kaakkoon. Paikan löytää helposti. Suurin osa matkaa tehdään pääteillä ja perille on hyvät opasteet.

Itä-Virun uusin caravan-alue

Teksti ja kuvat
ANTTI HENTTONEN

Kymmenisen vuotta sitten **Aleksander Dubrov** rakensi Vaiklan kylään maidensa läpi kulkevan pikkujoen varteen lohialtaan. Siitä paikalle nimi Vaikla Forell.

Vaikla Forellissa saa onkia, tai talvella pilkkiä kalansa itse, mutta talon väki käsittelee ja savustaa kalan. Valmiin suitsukan voi ottaa mukaansa, syödä leirissä tai nauttia viereisessä ravintolassa, keittiön valmistamien lisukkeiden kera. Ravintolassa on tilaa 80 hengelle.

Myöhemmin Vaikla Forell laajensi toimintaansa hevo-

siin. Nyt on tien toisella puolella suuri talli, joka on uudistettu parin vuoden aikana. Talliin mahtuu 80 hevosta ja siellä on hoidossa useita suomalaistenkin omistamia hevosia. Ulkona on lukuisia aitauksia ja mm. kenttä esteratsastukseen. Kesällä 2012 tallin viereen valmistui suuri maneesi, ratsastushalli, joka on käytössä ympäri vuoden. Tallin yhteydessä on majoitustilat, 10 kahden hengen huonetta, tilava keittiö ja olohuone. Lisäksi on suihkutilat ja sauna. Tilaa vuokrataan kokonaisuutena ratsastusleiriläisille tai yksittäisiä huoneita tallipaikan vuokranneille.

Uutta Vaiklan Lomakeskuksessa tulee olemaan seikkailupuisto, jonne rakennetaan mm.

kiipeilypaikkoja, seikkailurataa joen yli ja majoja puuhun. Alueella on aloitettu jo metsän ja maaston raivaustyöt, kertoo **Ylle Rahu**.

Uudet paikat vaunuille

Karavaanareille ja retkeilijöille on puronvarrella nurmikkoalue, jossa on hiekkapohjaisia taskuja. Sähköpaikoja on 24. Alueella käy kesän aikana matkailijoita ympäri Eurooppaa: telttailijoita, pyöräretkeilijöitä ja matkailuautoja. Vaunuja näkee hyvin vähän. Leiriytyjille on peseytymistilat ja suihkut. Nurmikentällä on kaksi grillipaikkaa ja useita katoksia ruokailuun. Hieman kauempana on lampi, jonka rannalla on tilaustauna. Saunassa on Viron

yleisen käytännön mukaan kiukaan luokku viereisen huoneen puolella. Puita ja roskia ei tuoda saunaan, eikä tuli löylyhuoneesta happea.

Saunarakennuksessa on myös tilava keittiö ja yläkerrassa makuutilat siskonpeti-periaatteella noin kymmenelle.

Karavaanimatkailu on Virossa vielä melko uutta ja harvinaista Suomeen verrattuna. Niinpä kehittämisen varaa vielä on. Keittiö- ja tiskaustilat sekä kemssan tyhjennys puuttuvat yleensä leirintäalueilta, niin myös Vaiklasta. Vaikla on kuitenkin hyvinhoidettu paikka – Peipsijärven rantojen parasta laatua. Alueet ja tilat ovat uusia ja siistejä. Leiriä ympäröi hehtaareittain kauniisti kum-

Läheisellä Peipsijärvellä on pituutta 152 kilometriä. Rannoista suuri osa on hienoa hiekkaa.

Plussat

- Hyvinhoidettu
- Rauhallinen paikka
- Taatusti tuoretta kalaa
- Hyvä sauna

Miinukset

- Ei keitto- ja tiskaustilaa
- Ei kemssantyhjennyspaikkaa
- Vessat kaukana
- Ei vesivessoja

Alla: Vaiklan Lomakeskuksessa käy pyöräretkeilijöitä, telttailijoita ja karavaanareita Suomesta ja Euroopasta, kertoo Ylle Rahu.

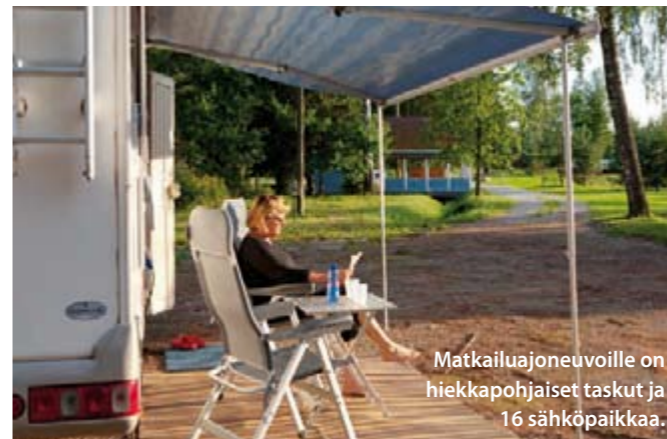
Lisätietoja: www.vaikla.ee

Lomakeskuksen maasto on hyvin hoidettua nurmea. Tilaustauna on pienen uimalammen rannalla.

Huoltokatoksessa on suihkut ja pesutilat. Pesualltisiin tulee vain kylmä vesi.

Matkailuajoneuvoille on hiekkapohjaiset taskut ja 16 sähköpaikkaa.

Sunlight

Käytännöllinen ja tilava

Sunlight-mallistosta löydät toivomasi edullisen, mutta samalla riittävän varustellun liikkuvan lomakodin. Pakkaa mukaan vain henkilökohtaiset tavarasi ja lähde liikkeelle – helposti ja kodikkaasti.

- T64- ja T67-nostovuodemalleissa 5. matkustajapaikka
- Uusi, alle 6 m pitkä T59 saatavana myös nostovuoteella
- Alkiovimallit 6 matkustajalle

Sunlight – saksalaista laatua reiluun hintaan!
Caravan-messuilla 14.-16.9., Lahti Hallissa

Lisätietoja kauppiailtamme ja www.sunlight-ajoneuvot.fi

Espoo: Best-Caravan, 09 854 1055 **Helsinki/Vantaa:** Helsinki Caravan, 09 276 6560
Hämeenlinna/Turenki: Miseva, 050 338 6353 **Jyväskylä:** Jyvä-Caravan, 0400 214 400
Kajaani: Kemppaisen Auto, 08 614 0464 **Keminmaa:** Aula-Caravan, 0207 769 707
Kokkola: Caravanlandia, 010 666 4222 **Kouvola:** Kouvolan Vaunu, 05 311 9077 **Kuopio:** H.S. Pitkänen, 017 262 7400 **Lappeenranta:** City-Caravan, 010 281 22 50 **Oulu/Kempele:** JP-Caravan, 010 387 5000
Rovaniemi: Aula-Caravan, 0207 769 700 **Tampere:** Caravan Erälaukko, 0207 559 960 **Turku:** Turun Caravanpiste, 02 438 4455, Best-Caravan, 0400 150 583 **Ylivieska:** Viitamaa Caravan, 08 423 327

Costa del Azaharin helmi **Valencia**

*Oletko menossa Espanjaan, Marokkoon
tai Portugaliin talvehtimaan?
Tai etsikö kevääksi tai syksyksi
uutta matkustuskohdetta?*

Jugendtyylinen rautatieaseman julkisivukin on koristeltu keraamisilla laatoilla.

Dos Aguas -palatsin ja keramiikkamuseon julkisivu on koristeltu alabasterihahmoilla. Yllä vas. Keramiikkamuseossa on 3 000 esinettä. Tässä vesisäiliö 1730-luvulta.

Vas. Katedraalin loistoa.

Eri kielillä toivotetaan hyvää matkaa. Tässä espanjaksi.

Teksti ja kuvat

ESKO ANTIKAINEN

Etsiessämme uutta kohdetta kahdeksan viikon kevätmatkallemme päätimme lähteä tutkimaan Espanjan kaakkoisrannikkoa, erikoisesti Costa del Azaharin ja Costa Blancan alueita. Olimme varanneet matkaan kahdeksan ja puoli viikkoa.

Ensin Finnlinesin laivalla Travemündeen, sitten Pohjois-Ranskaan. Koska olimme ajatelleet ajaa Andorran kautta Espanjaan, valitsimme reitin Orleans–Vierzon–Limoges–Toulouse. Olemme Ranskassa käyttäneet ihan periaatteesta vain ”punaisia” teitä (valtateitä), sillä moottoritienmaksut ovat matkailuautoille todella korkeita, punaisia teitä käyttäen nä-

kee enemmän ja matka niilläkin sujuu ihan mukavasti.

Tuolla reitillä on osuus Vierzon–Brive-la-Gaillarde maksuton, joten käytimme sitä osalla ajoamme Ranskan lävitse. Toinen reitti Etelä-Ranskassa, joka on ilmainen, on Clermont-Ferrand–Beziers. Sitä olemme käyttäneet usein, onhan sillä reitillä lisäksi tuo mahtava Millaun silta. Nämä molemmat moottoritiet ovat aika uusia, ne vievät kauniiden maisemien lävitse, ja niillä on vähän liikennettä. Suosittelemme!

Andorrassa olimme käyneet edellisen kerran 1960-luvulla. Tämä visiitti yli lumisten Pyreneitten, sateessa ja kylmässä, sekä Andorran muuttuminen puhtaaksi, lähes verovapaiden luksustavaroiden ostopaikkaksi, rapisti aikaisemmat mielikuvamme täysin. Siirryimme nopeasti lämpimämpään Pohjois-Espanjan vuoristoon, missä seikkailimme pienillä teillä

muutamia päiviä.

Matkamme käänköpiste Costa Blancalla oli Elche, lähellä Alicantea, ja reitillämme oli paljon kauniita rantakaupunkeja ja hyviä leirintäalueita. Huippukohteeksemme muodostui Valencia, ja hankkimamme Baedekerin matkaopas ”Costa Blanca” auttoi meitä valitsemaan oikeat kohteet ja antoi tarvittavaa taustatietoa.

Valencia

Valencia oli roomalainen kolonia 200-luvulla eaa. Sitten se joutui länsigooteille v. 413 ja maureille v. 714. El Cidin johdolla kristityt valloittavat kaupungin v. 1094. Vuonna 1102 maurit uudelleen valloittavat sen, kunnes kuningas Jaime I lopullisesti valloitti kaupungin takaisin v. 1238.

Valencia on Espanjan kolmanneksi suurin kaupunki, asukkaita on 815 000. Vanhan sanonnan mukaan se on ”maan

päälle pudonnut kappale tai-vasta”. Ilmasto on epätavallisen leuto ja kuiva, ympärillä on hedelmällinen Huerta de Valencia -viljelyalue. Siellä kasvatetaan kaikkia mahdollisia hedelmiä ja vihanneksia. Kaupunki on täynnä monien kirkkojen keramiikkatiilillä (azulejo) koristeltuja kupoleita, monia historiallisia nähtävyyksiä ja museoita, joiden kaikkien edes luetteleminen ei ole mahdollista tämän lyhyen kertomuksen puitteissa.

Valencialla on vahvat perinteet lasinpuhalluksessa, keramiikan valmistamisessa sekä hopeateollisuudessa. Kaupungin rakennuksista suuri osa on Espanjan jugendtyyliin rakennettuja, tästä käytetään nimeä ”modernismo”.

Käyntikohteemme

Tässä muutamia tärkeimmistä turistiksi kiinnostavista kohteista lyhyesti kerrottuna, ja ohessa

Rautatieaseman odotussali on tyhjennetty, ja siitä on tullut yksi Valencian merkittävimmistä taidekohteista. Seiniä koristavat azulejo-työt.

Myös kauppahallin julkisivu on koristeltu azulejo-keramiikalla.

olevat kuvat antavat käsityksen Valencian kauneudesta ja kiinnostavuudesta. Tärkeimmät nähtävyydet ovat Vanhassakaupungissa. Sen halkaisija on 1,5 km, ja sitä ympäröivät vilkkaasti liikennöidyt kadut. Parhaiten näihin keskikaupungin nähtävyyksiin tutustuu jalan. Muutamat nähtävyydet löytyvät osoitteesta www.valencia-cityguide.com/tourist-attractions.

Kun leirintäalueelta on tultu bussilla keskusta, törmätään ensimmäisenä Estacion del Norteen (pohjoinen rautatieasema). Se on vuosina 1909–17 rakennettu jugendtyylinen rakennus, jota sen aulassa koristavat upeat azulejo-työt. Seinillä on keramiikasta tehtyjä tauluja eri kielillä, ja niillä toivotetaan hyvää matkaa. Kaunein rautatieasema, mitä olemme koskaan nähneet!

Aseman vieressä on Plaza de Toros, härkätaistelureena, yksi Espanjan suurimmista. Sinne

sopii 17 000 katsojaa. Tärkeimmät härkätaistelut ovat Fallasin aikana maaliskuussa sekä kesäkuussa.

Vähän matkaa asemalta kohti keskustan ydintä on turistineuvonta. Sieltä saa kartan ja tiedot nähtävyyksistä, jos ei ole ennen hankkinut kirjallisuutta. Turistineuvonta on aukion Plaza del Ayuntamiento reunalla, ja aukiolla on valtavat kukkamarkkinat.

Seuraavana reitillä on Mercado Central, kauppahalli. Siellä on 306 myyntipistettä. Superiisti, josta saa kaikkea syötävää sekä kukkia. Tämä vuonna 1928 rakennettu halli on koristeltu azulejo-töillä. Suuri lasikupoli valaisee sisätilat, ja ihmetellen kulkee turisti käytäviä pitkin. Kannoimme paljon herkuja bussiin ja leirintäalueelle.

Kauppahallia vastapäätä on La Lonja de Seda, silkkipörssi. Se on UNESCO:n maailman-

perintökohde. Tämä vuonna 1482–1533 tehty myöhäisgoottilaisen tyylin rakennus koostuu neljästä osasta, ja sitä pidetään yhtenä parhaista eikirkollisista goottilaiseen tyylin rakennuksista Euroopassa. ”Sopimussali” on sisältä 17 m korkeiden kierteisten pilarien kannattama, ja sen viereisessä salissa kokoontuivat aikanaan kauppa-oikeus ja kauppakamari.

Kauppahallilta pari korttelia itään on yksi must-paikoista, Museo Nacional de Cerámica, keraamisen taiteen museo. Se on sijoitettu rakennukseen, jonka nimi on Palacio del Marqués Dos Aguas. Tämä ylellinen palatsi rakennettiin 1400-luvulla ja uusittiin 1700-luvulla. Esineistö on suurelta osalta Dos Aguas -kreivisuvulta. Toisessa kerroksessa voi ihastella palatsin loistoa monissa saleissa ja huoneissa, ja kolmannessa kerroksessa on yli 3 000 keramiik-

Saisiko olla vaikka hieman mustekalaa?

Hyvää päivää, turisti. Minä tässä vain katselen sopivaa ostajaa.

Ilmakuivatut kinkut ovat Espanjan herkkua. Kypsyttämisaika parhailla 2–3 vuotta.

Koululaisia kaupungintalon aukiolla.

katyötä.

Useimpien espanjalaisten kaupunkien tärkein nähtävyys on katedraali. Valenciassa sen täydellinen nimi espanjaksi on *Iglesia Catedral-Basílica Metropolitana de la Asunción de Nuestra Señora de Valencia*, mutta vastaava valencialainen nimi jääköön kirjoittamatta! Katedraalin merkittävin nähtävyys on Santo Cáliz, pyhä malja. Sitä pidetään sinä maljana, josta tarjottiin viini viimeisellä ehtoollisella ja johon myös Jeesuksen veri Golgatalla kerättiin. Malja tuotiin Roomaan, josta se monien vaiheiden jälkeen kulkeutui kristittyjen vainojen aikana pois ja lopulta Valencian katedraaliin.

Loppuhuipennus, toisenlainen Valencia

Tähänkö Valencian nähtävyydet lopuivat? Eivät suinkaan! Mutta nämä olivat ehkä tärkeimmät, joihin tutustumisen vie ainakin kaksi päivää. Kun kävelee pitkin Valencian katuja ilman kiirettä, istahtaa välillä oluelle, syö muutamia tapas-herkkuja, ja kävellessään ihailee mahtavien ja koristeel-

listen rakennusten loistoa, voi vain todeta, että tällaista ei ole nähnyt aikaisemmin. Varmasti on nähnyt erilaista, mutta niin erilainen on tämäkin!

Tuon Vanhankaupungin nähtävyyksien vastapainona on Valenciassa sitten jotain aivan modernia. Se vie ainakin kolmannen päivän. Se on Ciudad de las Artes y de las Ciencias, Taiteiden ja Tieteiden Kaupunki. Jos olit yöstä leirintäalueella, näit sen jo bussin ikkunasta matkallasi keskustaan. Se on vuonna 1998 avattu kokonaisuus, johon kuuluu noin 20 käyntikohdetta ja puolenkymmentä ravintolaa. Varoitus heti alkuun: tarvitset tähän kohteen tutustuaaksesi koko päivän ja sen aikana vielä lounaan! Tullessasi bussilla leirintäalueelta jäät vain pois pääsisäänkäynnin kohdalla.

Yksi oheinen kuva näyttää vain osan siitä, mitä tähän ”kaupunkiin” kuuluu. Alue on kooltaan 350 000 m², ja se on Espanjassa ainutlaatuinen futuristinen kompleks. Siellä on Taiteiden Palatsi, Prinssi Felipen Tieteiden Museo, Euroopan suurin Aquarium ja Aistien

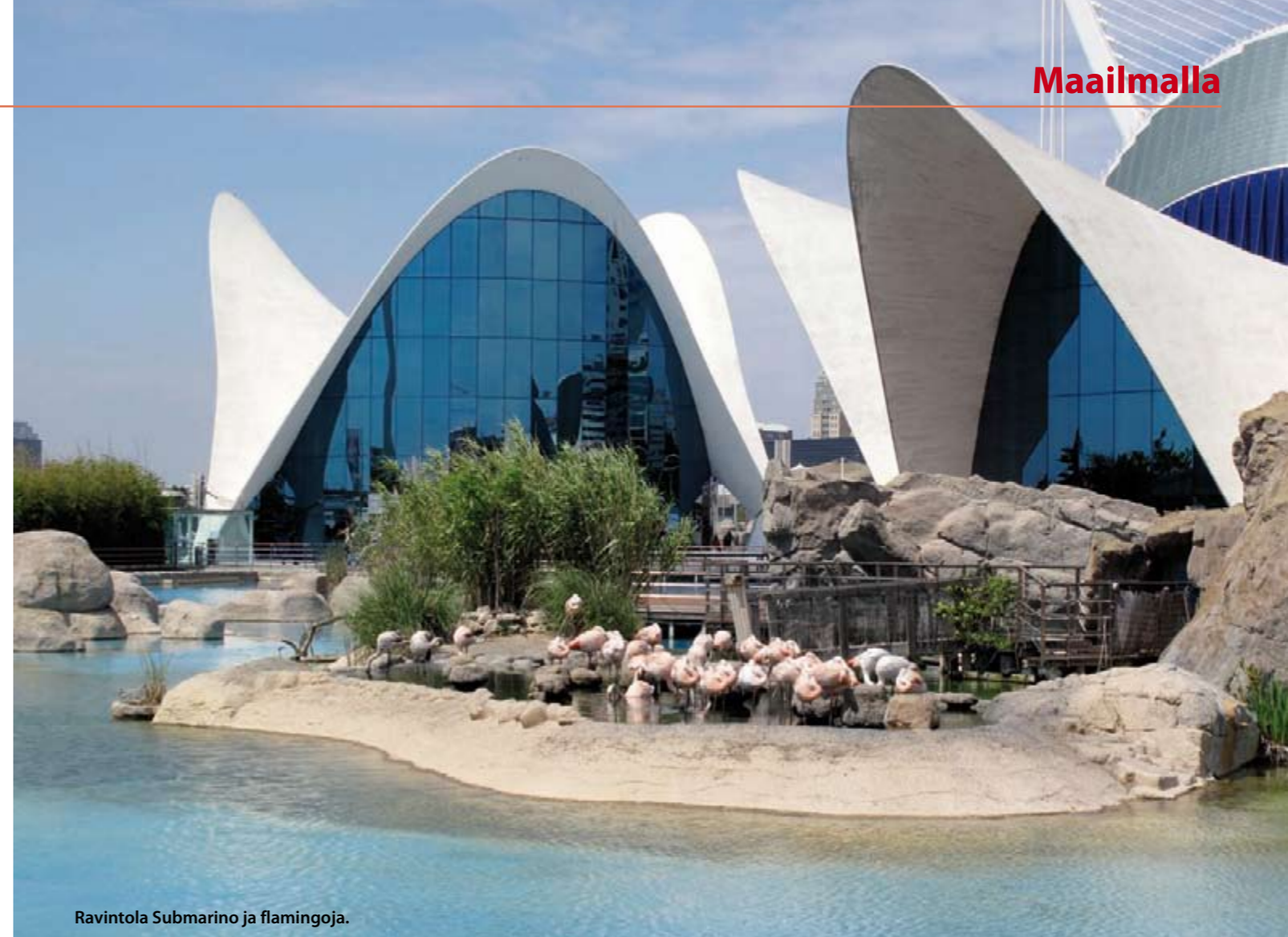
Maailma. Akvaariossa kuljet lasikäytävässä haiden, rauskujen ja barracudien alapuolella. Delfinaariossa on upea delfiiniesitys. Etelänapa-hallissa voit katsella pingviinejä. Siellä on ”Tiedon Silmä”, silmän pupillin muotoinen rakennus, jonka sisällä selvitetään planeettojen ja taivaankappaleiden yhteydet. Siellä on myös IMAX-teatteri, jonka valkokangas on 900 m², ja jossa esitetään 3D-elokuvia ja avaruuden yhteyksiä poikkeuksellisella tavalla. Ja paljon muuta.

Tähän alueeseen rajoittuu sen pohjoispuolella Palau de les Arts Reina Sofia, Valencian oopperatalo. Se on arkkitehti Santiago Calatravan luomus, saman, joka suunnitteli myös Taiteiden ja Tieteiden Kaupungin. Tämä huikea oopperatalo muistuttaa Sydneyn oopperataloa kaarevine muotoineen ja tarjoaa taidenautinnon 1700:lle katsojalle. Tähän voit parhaiten tutustua osoitteessa http://en.wikipedia.org/wiki/Palau_de_les_Arts_Reina_Sofia.

Hyvää ja antoisaa matkaa Valenciaan! •

Käytännön tietoja Valenciasta

- Lähin leirintäalue: Camping Coll Vert, <http://www.collvertcamping.com/en/index.html>. GPS: 39°23'49", 0°19'15".
- Bussi lähtee leirintäalueen edestä, ACSI-alue.
- Hyvä matkustusaika: huhtikuu–15.6., syyskuu–lokakuu.
- Valencian käyntiin tarvittava aika: minimi 3 kokonaista päivää.
- Tekstissä mainituista espanjalaisista nimistä on hyötyä, jos haluat Googlesta lisätietoa. Voit katsella lisää valokuvia Valenciasta, kun kirjoitat Googleen: valencia photos.

Ravintola Submarino ja flamingoja.

Euroopan suurin akvaario, voit kulkea lasitunnelissa haiden ja rauskujen alapuolella.

Vas. Yksi alueen ravintoloista (lasikupu), sen takana konferenssikeskus.

Valencia on ollut merkittävä silkki kaupunki. Tässä nykypäivän valintamahdollisuuksia.

Paella on osa Valencian historiaa. Välineitä isommankin annoksen tekemiselle!

Kylään kotiin Kaunasissa

Via Länsiranta oli poikki, pysyvästi, ainakin toistaiseksi. Via Länsiranta oli reitti Baltiassa, suomalaisille etelää kohti kurottaville leirintämatkailijoille oikein sopiva. Se oli perustettu vuonna 2005 ja haudattu jossain vuosien 2010 ja 2012 välillä. Lyhyt oli tämän via Baltican vaihtoehdon elämä, harmillisen lyhyt. Laivayhteys Saarenmaan ja Latvian välillä oli loppunut. Ei seilannut enää laiva Montun ja Ventspilsin välillä. Samalla katkesi via Länsiranta Hiidenmaalta ja Saarenmaalta suoraan etelään Latvian länsirannikolle, josta pääsi kätevästi Liettuan rannoille Palangaan ja Klaipedaan ja edelleen vaikka lossilla Smiltyneen ja sieltä Kuurinkynkälle. Viron suurilta saarilta oli nyt palattava takaisin mantereelle ja koukattava sieltä Riikaa kohti ja sen ohitusteitä kierrellen edelleen sinne, minne mieli Baltiassa oli. Nyt oli mieli takaisin meren rannalle, Palangaan, Karkleen, Klaipedaan ja päätteeksi

sinne Kuurinkynkälle, jonne olen uhanut eläkepäivieni aluksi asettua sitten joskus. Kiertämistä tuli ja se tuntui ensin tappiolta, kunnes mieli asettui ja muisti, että kiertämatkalla tässä ollaan.

Via Baltica ei ole poikki ja toimii tarkoituksessaan tehokkaasti. Merenrantoja nuollessaan via Balticalta löytää jopa leirintäalueita, sisämaan osuuksilla se on ollut vaikeampaa. Leirintämatkailu sen tekee, että omia kaupunkejaan arvioi paljon sen mukaan, millainen on niiden leirintäalueiden tilanne. Kotipitäjänsäni Teuvalla oli joskus leirintäalue uimahallin pihanurmikolla. Yritys oli hyvä, mutta ehkä mahdollon. Teuva on hyvä paikka, ilman leirintäaluetakin. Ensimmäisessä kotikaupungissani Jyväskylässä oli luonnonkaunis Tuomiojärven leirintäalue. Sitten se noin vain lakkautettiin ja uusi perustettiin tyhjistä hiihtorinteiden alle. Minä muutin kaupungista pois. Uudessa kotikaupungissani

Rovaniemellä leirintäalue on kaupungin paraatipaikalla Kemijoen rannalla ydinkeskustaa vastapäätä. Puheita leirintäalueen siirtämisestä muualle on viritelty vuosia, saman ajan minulla on ollut henkinen matkalaukku valmiina. Via Baltican varrella olevasta liettualaisesta Kaunasin kaupungista on työni kautta tullut kuin kotikaupunki, vaikka sen leirintäaluetilanne ei ole ollut hääppöinen. Joitakin vuosia sitten kaupungista löytyi Camping Gile, joka tosiasiasa oli lentokentälle vievän moottoritien varressa oleva baari. Sen pihanurmikolla oli suuri tammi ja sen alla Kaunasin Camping. Vuosi sitten ystäväni Kaunasista näyttivät paikkaa kaupungin länsipuolella ja sanoivat, että tuohon tulee uusi leirintäalue, se taitaa olla jo avattu.

Ohjastin Äffäriä Kaunasiin Klaipedan suunnasta ja koukkasin moottoritietä pikkuteille parikymmentä kilometriä ennen kaupunkia. Sieltä pääsi Nemunasjoen vartta kul-

kevalle tielle, jota kautta Kaunasin uuden leirintäalueen kohtaan piti päätyä. Raudondvaris oli siinä misä pitikin, samoin se korjattu silta, kaupunkialueen alku, vettä oikealla ja viimein iso risteys, joka on samalla ramppi via Balticalle. Siinä uuden leirintäalueen piti olla. Leirintäalueen kylttejä ei näkynyt, teitä, kais-toja ja autoja sitäkin enemmän. Ajoin lähikaupan pihaan ja hälytin paikalle viereisellä kukkulalla asuvan ystäväni, joka oli ilmoittautunut vapaaehtoiseksi viemään Äffäriin tarvittaessa perille asti. Siinä risteyksessä leirintäalue oli, kyltti odotti portin koristeena. Selvisi, että leirintäaluetta ei ollut avattu vuosi sitten, vaan tänä kesänä, kolmen viikkoa sitten. Tuntui kumman hienolta asettua tuliterälle leirintäalueelle. Kaunas tuntui vielä pari piirua enemmän omalta kaupungilta.

Vinkkasin ystävällisesti leirintäalueen pitäjälle, että kannattaisi laittaa tien varteen leirintäaluekyl-

tit. Löytäisi ilman navigaattoria kulkevatkin helpommin perille. Auttavaisia ystäviäkin kun ei ole joka paikassa. Nuori mies kertoi, että via Baltican varrelle kyltit oli kyllä laitettu, mutta ne oli jo varastettu. Minä mietin, että nykykään on aika ryhtyä navigaattorielämään. Kyltit ja kartat, kaikki tällainen konkreettinen, on käymässä, ei vain vanhanaikaiseksi, vaan myös epävarmaksi. No, johtopäätös jäi vielä avoimeksi, koska Kaunasin uuden leirintäalueen perusteella ei ehkä pidä tehdä yleisiä päätelmiä. Oli kiinnostava ajatella, millainen mielikuva tämän leirintäalueen rakentamista oli ohjannut, kun malleja ei ympäristössä liiemmästi ole eikä suunnitelmilla ehkä myöskään omakohtaista kokemusta. Ehkä mielikuvissa on ollut enemmän hotelli kuin leirintäalue niin kuin sen itse ymmärrän. Miehillä oli yksi vessa, joka oli suuri ja erittäin siisti, kuin hyvässä hotellihuoneessa. Samoin oli suihkun laita. Kemssan tyhjennyspaikkaa ei ollut, ei myöskään kaivoa likavesille. Keittiössä oli uutuutuaan kiiltävä astianpesukone, mutta ei tiskiallasta eikä vesihanaa. Pihamaalalla oli pieni vesisuihku juomista varten; periaatteeltaan samanlainen kuin kotikansakou-

lussa jokunen vuosikymmen sitten. Silti olin ylpeä, että viimein Kaunasissa on leirintäalue ja vielä näin hyvällä paikalla. Via Baltica vieressä, Lampedis-tekojärvi kaupungin parhaine uimaran-toineen viidenkymmenen metrin päässä, useita ruokakauppoja satojen metrien säteellä sekä hyvässä kasvussa olevia vaahteroita antamaan varjoa, joka kovassa kuumuudessa oli kaikkein arvokkain asia, jos Rosolta kysytään. Mikäli haluaa ajaa nopeasti

Baltian halki etelään, Tallinnasta Kaunasin leirintäalueelle on sopiva matka.

Kaunasin leirintäalueella keksin uuden tavan leirintämatkaila. Oli niin kuuma, että Roson kanssa oli mahdollonta liikkua päiväsaikaan lähimetsää edemmäs. Kutsuin kaunasilaisia ystäviä Kaunasissa omaan Kaunas-kotiini. Se tuntui hauskalta idealta. Näinkin voi leirintämatkalla tehdä! Kutsuuni vastattiin, että oho, totta kai tulemme. Se oli kuin mitä tahansa kyläilyä, vaikka isäntä oli vieraalla maalla ja vieraat omallaan. Leirintäalue ja Äffäri siellä käänisivät vain asetelman toiseksi. Kun yksi lapsi tarvitsi vessaa, kysyi äiti, että missähän vessa on ja minä näytin. Toinen lapsi pelkäsi ensin Rosoa, kunnes leikkivät kuin ystävykset. Kun vieraat toivat tullessaan vesimelonin, tarjosin samaa itse ostamaani. Keitin kahvit aikuisille ja lapsille maitoa, paikallisia pullia kaikille. Vaahteroiden alla oli kaikin puolin rentoa ja mukavaa. Yhtenä aamuna leirintäalueelle opastanut ystävä toi huoltoasemalta ostamansa kahvin ja lämpimän piiraan. Se oli kaunis ele, illan pimennyttyä oli minun vuoroni tarjota. Yhden ystäväni perhe oli kesänvietossa pohjoisessa, lähellä Latvian rajaa. Sinne ajettiin kolmen Kaunas-päivän jälkeen peräperää. Perillä salaatinvihreässä hirsirunkoisessa talossa odotti äidin tekemä liettualainen perinneruoka, ikkunan takana kulki via Baltica. Ei enää niin harmittanut, että via Länsiranta oli poikki.

Caravan-lehden kolumnisti Juha Perttula, havainnoi ja analysoi kirjoituksissaan erilaisia karavaanimatkailuun liittyviä ilmiöitä. Juha Perttula toimii psykologian professorina Lapin yliopistossa. Häneltä on ilmestynyt kirja "Helminauha – kertomuksia leirintämatkailusta ja vähän myös ihmisenä elämisestä". Toinen kirja "Soputeltasta Caravancenteriin" on koottu kolumneista Caravan-lehdessä 10 vuoden ajalta. Kirjoja voi tilata osoitteesta julkaisu@ulapland.fi. juha.perttula@ulapland.fi

CI-Elliot 85, erillisvuoteet/talli
Alk. 53.600,- + tk **Uutuus!**

Elliot 55P

Ostamme käytettyjä autoja/vaunuja. Tarjoa!

TEC MOBILVETTA www.arcticmc.fi

Arctic MotorCaravan Oy
9-17 (10-14) Kauppakeskus, Käpyläntie 6, Keminaa, (016) 280 220, 0400 588 136, jukka.lahti@arcticmc.fi

PR CARAVAN Hobby KABE ADRIA Alde ROLLER TEAM PRIMA

MEILTÄ SAAT KAIKENMERKIKSIIN MATKAILUAJONEUVOIHIN

- huollot
- kolarikorjaukset
- kosteusmittaukset
- kosteusvauriokorjaukset
- tarvikkeet
- varaosat

PR Caravan Oy:
• TUKES:n hyväksymä nestekaasu-, sähköasennus- ja sammutinhuoltoilike
• Yhteistyössä kaikkien vakuutusyhtiöiden kanssa vuodesta 1979
• LMC-varaosat tehdastoimituksena

Aikyläntie 36, 04330 Lahela
email: huolto@prcaravan.fi
huolto: 0400 454 009
fax: 09 273 1363
www.prcaravan.fi

Repesikö ressu, vai veikö tuuli koko katoksen?
GT-KATOKSET
Säädettävä GT-katos suojaa autosi ja muut laitteesi sateilta ja saasteilta!

UUTTA:

- Pystytolpissa vakiona kiinnityspaikat seinärimoitukselle
- Ristikoissa valmiit pidikkeet kattoparteille 40 cm välein
- Tukevat viistotuet kulmissa

GT-katos matkailuautoille ja veneille:
- Paino n. 400 kg. Ei vaadi normaalisti maa-ankkurointia
- siisti ja huomaamaton
- rakenne 50-70 mm sinkittyä teräspalkkia
- ei tarvitse perustuksia eikä rakennuslupia (kuntakohtainen käytäntö)
- pystytys pelkällä kiintoavaimella muutamassa tunnissa
- kuljetus onnistuu normaaliilla peräkärillä
- muunneltavissa eri kokoon tarpeen muuttuessa
- kätevä myydä eteenpäin oman käyttötarpeen jälkeen
- valmistus Tampereella!

3.0 x 3.0 x 7.5 m VAKIOKATOS CARAVANMESSUJEN TARJOUSHINTAAN 1 790,- (ovh 1 880,-) voimassa 21.09.2012 asti

gtv@gtv.fi
www.gtv.fi

sis. täydelliset sinkityt rautarakenteet, mutterit ja pultit lisäksi tarvitaan puuosat (ruoteet) ja katemateriaali oman valinnan mukaan

Tilauspuhelin: 0400 736 061 tai 0500 736 061

Pitkän päivän maassa

Korpikoski, Tornionjokilaakso klo 1.54.

Maailman suurin ihme on valo. Sitä suurempi voisi olla vain rakkaus, mutta sekin on valon eräs ilmentymä.

■ Teksti **KAARINA SILMUNEN**, kuvat **KAARINA JA HANNU SILMUNEN**

Lomaolo ei tullut käskien, kaksikaan tuntia loman alkamisen jälkeen. Mutta jo neljän tunnin päästä, Virroilla Lakarin leirintäalueen rantasaunan pehmeissä löylyissä, viileän virkistävässä järvisedessä ja kuikan huutoa saunan portailla kuunnellessa

se saapui. Työstä, siitä johtuvasta remontista ja sen yllätyksellisyydestä johtuen ylikierroksilla liian pitkään käynyt keho alkaa rentoutua, ja stressin tuntee suorastaan sulavan pois. Seuraavana päivänä auringon paahtaessa unettavasti Torisevan rotkojärvien Lotta-kahvilan

pihamaata ajatus kiireestä kumastuttaa, ja työ on vain kaukainen muisto.

Korpikoski, Tornionjokilaakso klo 01.54

Tornionjoen Korpikosken riehakkaat aallot heittäytyvät editsemme juhannusyön pu-

nertavassa valossa ja jatkavat matkaansa alas kohti Kattilakoskea, jonka suvannossa ja sen rannalle rakennetussa pikkuruudessa savuisenlempessä saunassa olimme vain hetki sitten saaneet kokea juhannusyön ihmeen: ajaessamme päätieltä pusikkoon löysimme pienen rauhallisen leirintäalueen, ja saunan, jonka: "Viimeinen vuoro juuri loppui, pannaanpa pari puuta ja pääsette kohta löylyihin". Juhannusaattona!

Yötön yö kutsui kuitenkin

kulkijaa, ja napapiirin kukkimppujen jälkeen maltoimme pysähtyä vasta tänne, missä auringon kehä ei katoa metsän taa. Sateenkaaren alla, parkkipaikan laidalla nukahdamme onnellisina mummonmuusit mahassa, sillä parempaakaan juhlaruokaa ei huoltoaseman kauppa juhlapyhien aikatauluja tuntemattomille tarjonnut.

Saana, Kilpisjärvi klo 04.17

Kilpisjärven yö on hauraan herkkä. Koivuissa on pienet

lehdet, peilitynyn järven tuolla puolen Ruotsin lumihuiput, Paras ja Pältsa puhtaanvalkoisine rinteineen häikäisevät viistossa valossa. Saanan laella hiljaisuus, avaruus ja jylhyys on niin suurta, että voi kuvitella kiipeilevänsä Himalajalla ilman vuoristotaudin oireita.

Olemme puolitoista vuorokautta myöhässä Saanan juhannushiihdoista, puoli vuorokautta juhannuspäivän pistesuunnistuksesta, mutta huipulle juoksun nopeuskisat ovat meitä

varten; tulemme maaliin kolme tuntia ennen kuin muut edes ennättävät pinkaista matkaan! Nopeudesta ei kai kuitenkaan kannattaisi puhua mitään, sillä nautimme tunturirekkestämme ainakin kuusi tuntia, mistä toipilaat nivelsiteeni jaksavatkin minua tulevina päivinä muistuttaa. Mutta miksi ihmeessä automme vieressä puuhataan kovaäänisesti saappaanheittoa ennen Saanalla juoksua, eikö leirintäalueella pitäisi kunnioittaa yörauhaa, pohdin unen ja

valveen rajamailla, yhdentoista aikaan aamupäivällä, ja tiedän ettei herätyskello soi ennen neljää, ennätämme sitten hyvissä ajojin aamupalalle Haltin Majan mainioon päivällispöytään.

Tennevika, Troms Fylke klo 00.45

Meri! Suolainen raikas ihana Jäämeri, lähes vuoden eron jälkeen, voi miten olenkaan sinua kaivannut! Vaikka Sisä-Suomessa ja Perämeren rannikolla ja Lapissa oli kuinka hienoa,

Saana, Kilpisjärvi klo 4.17.

Tennevika, Troms Fylke klo 00.45.

Nykväg, Langöya, Vesterålen klo 00.06.

Nyksund, Langöya, Vesterålen klo 23.25.

Nyksund, Langöya, Vesterålen klo 21.40.

Bön ja Sortlandin teiden risteys, Langöya, Vesterålen klo 01.03.

niin tätä hetkeä olen silti kaivannut. Tätä erityistä vapauden tunnetta, jonka voin kokea ainoastaan näillä pohjoisen villoilla rannoilla. Täällä mikään ei kiristä, kukaan ei rajoita ja elämä on yksinkertaisen selkeää, juuri tässä ja nyt. Ei siis puhuttakaan hyvistä aikeista korjata vinksahtanut vuorokausirytmäni, nukkua-han voi joskus muulloin ja eritoten jossain muualla.

Nykvåg, Langöya, Vesterålen klo 00.06

Meillä oli vain jokin hämähäkki kuvitelma siitä, miten koiraa saattaisi muuttaa elämäämme, mutta sitä, miten se muuttaa matkustamistamme, en olisi ikinä mitenkään voinut aavistaa. Tätä valtavaa rikkautta ja suurenmoista, hypähtelevää riemua on vaikea kätkeä, joten meistä varmaan loistaa pitkälle pennustaan hämillisen ja ylpeän omistajan ilme, myös keskellä maailman laidalla. Minun koirani (no, meidän koiramme) kulkee uteliaasti merta haistellen, istuu liikuttavan kiltisti paikoilleen lampaita ihmettelemään, jahtaa somasti kärpäsiä, hyppää ketterästi ojan yli

työntääkseen äkkiä kuononsa myyrän koloon. Se havaitsee käsittämättömällä vainulla joka ikisen sopulinraadon ja kaapaisee ne salamana suuhunsa, aavistaen, ettei se vastaa meidän toiveitamme. Se ihmettelee sammakkoa, arkailee hiukan hevosia ja kuvittelee voivansa leikkiä lokkien, viklojen ja meriharakoiden kanssa. Ja minä saan (no joo joo, siis me saamme) taluttaa sitä pitkässä hihnassa läpi epätodellisen valoisan yön, halki nukkuvan kylän, pitkin rannatonta merta tunturien sylissä enkä tiedä mitään ihmeellisempää.

Bön ja Sortlandin teiden risteys, Langöya, Vesterålen klo 01.03

Miten suurten vastakohtaisuuksien maa tämä onkaan. Yön pehmeä valo taikoo koko tienoon lempeän leppoisaksi maailmaksi, missä ei tiedetä mitään keskipäivän kovasta, kirkaasta ja aivoja aktivoivasta valosta, mikä välkehtii miljoonina säkeninä tummanpuhvasta tai puhki palaneesta meren pinnasta, kuivattaa kapakalan, kasvattaa hillat ja herättää

aamuisin lapset.

Yö vain on, eikä vaadi keneltäkään mitään. Se sallii joutilaisuuden ja saattelee meidät aina päivän päätteeksi uuteen kohteeseen, heräämään seuraavassa osoitteessa. Tänä yönä etupenkillä istuu nuoriso, ja meidän ”oikeiden aikuisten” on opeteltava takapenkki joutilaisuuteen.

Nyksund, Langöya, Vesterålen klo 23.25

Kymmenisen lämpöastetta ulkomeren rannalla ja kakunsiivut ravintolan terassilla iltakymmeneltä on mielenkiintoinen yhdistelmä, mitä emme ole koskaan ennen kokeneet. Hampaat vain hiukan kalisten nautimme herkkumme ja pohdimme, taas kerran, minkälaista täällä on vilkkaina aikoina ja ilman tieyhteyttä ollut. Olemme nähneet tämän aikoinaan seudun toiseksi suurimman kalastajaylän ensimmäisen kerran sen totaalisen autiovaiheen loppuvuosina, 1980-luvun puolivälissä. Silloin kylästä kiinnostuivat muutamat saksalaiset opiskelijat, mutta mahtaville kaksikerroksisille laitureille rakennetut talot olivat murheellisesti romahtamispisteessä, ja kylään johtavan aallonmurtajan tyveen oli rakennettu valtaisa kollaasi merestä löytyneistä jalkineista. Nyt Nyksund on herännyt uuteen kukoistukseensa, ja lomalaisten lisäksi sitä asuttaa muutama ympärivuotinenkin asukas. Kylässä ja sitä ympäröivissä kukkuloissa on niin vahvaa vetoa, että tuijottelemme erään talon myytävänä-kylttiä sillä silmällä, ja mietimme, että minkälaiskohan...

Nordmela, Andöya, Vesterålen klo 00.05

Olen karannut yksin yöhön, polkupyörällä, ja jättänyt perheen Nordmelan hiekkarannalla, kylätalon pihaan autolle ilta-puheisiin. Kunpa heillä kestäisi mahdollisimman kauan saada minut kiinni, sillä tämä osittain tunturien juurilta soinen, osittain niittyjen, lampaiden ja kukkaketojen peittämä pitkulainen saari on minun henkilökohtainen helmeni tämän suurenmoisen paratiisin keskellä.

Tämä helmi syöttää rannoillaan kulkijoille pitkän päivän makeaksi kypsentämää hillaa, ja kuljettaa näkösilmiä valaita, kotkia, kettuja ja järkälemäisiä hirviä. Se sanoo määmäämää monella suulla ja antaa auringon paistaa selän takaa niin kirkaana keskellä, että varjoihinsa meinaa kompastua.

Kun he lopulta tulevat rinnalleni, hätistän heidät hymyillen tieheni. Tiedän, että pelkäämään tämän puolitoistatuntisen takia tänne on kannattanut kotoa ajaa.

Späkenes, Lyngenvuonon itäreuna, Troms Fylke klo 02.00

On aika hullunkurista, että ajat autoa iltayhdeltätoista ja häikäistyt auringosta. Että ajat autoa keskellä ja joudut vettä aurinkolipat alas, jotta kirkkaalta auringonpaisteelta näkisit eteesi. Ja että puoli kahdelta joudut kohottautumaan ylireippaaseen pystyasentoon kuskien penkissä, jotta aurinkolippa antaisi edes välttävän suojan auringonpaisteelta!

Vähemmän hullunkurista on tajuta, että on yrittänyt (taas) huiputtaa itseään norjalaisissa kilometreissä, ja kuvitellut matkan etenevän todellisuutta vauhdikkaammin. Ja että on tullut ahnehtineeksi vähän liikaa, tai ehkä paljonkin; koko pohjoinen Norja lännestä itään, ääri-laidalta ääri-laidalla. Vain jotta tytöt näkisivät kaiken. Tai jotta itse saisi kerrankin kaiken.

On kuitenkin aika hullunkurista kirmailla niittyviljojen ja lumihuippuisten vuorten keskellä, väistää sorteineita polkuja, keittää nuudeleita, paistaa lettuja ja yrittää olla sokaistumatta auringosta kello kaksi yöllä.

Guorrojohka, Kvalsund, Finnmark klo 03.10

On minun vuoroni ajaa, joten olisi myös minun oikeuteni lyödä jarrut pohjaan, jos vain olisi paikka, mihin uskaltais in pysähtyä. Kun levennyksen lopulta löytyy, en hahmota ajamani matkan pituutta enkä enää näe sitä huisaa riippusiltaa, mikä yllättäen sai minussa aikaan halun kulkea päin pelkojani ja

Nordmela, Andöya, Vesterålen klo 00.05.

Späkenes, Lyngenvuonon itäreuna, Troms Fylke klo 02.00.

Guorrojohka, Kvalsund, Finnmark klo 03.10.

olla rohkea. Hetken emmittäni herätän kuitenkin uinuvan perheen ja ilmoitan ylimääräisestä ohjelmanumerosta; jos ei joen ylitystä, niin edes sen läheltä ihastelua.

Punertavien kallioiden, keltaisina hohtavien kulleroitten ja kimaltavan veden yhdistelmä palauttaa mieliin tämän öisen ajomatkan alkulähteen. Hjemmeluftissa Altan kaupungin länsipuolella, Alta-museon yhteydessä sijaitsevat laajat kalliopiiroskentät, jotka ovat myös Unescon kulttuuriperintölistalla. Kolmen kilometrin polulla kolmeen korkeuteen kolmen eri aikakauden aikana satoja ja taas satoja shamaanien hakkaamia kuva-aiheita ihmetellessään mykistyy väistämättä. 6 000–2 000 vuoden takaisista piirroksista, tuoreimmat aina lähimmäs kulloistakin rantaviivaa, voi todeta, ettei ihmisen hahmottaminen noiden vuosituhansien aikana juurikaan ole muuttunut, erot aikakausien vä-

lillä ovat minun silmiini hyvin vähäisiä, vaikka toki ihmiset, eläimet ja hirvenpäin koristellut laivat hiukan ovat muotoaan muuttaneet. Syvimmälle sieluuni porautui parintuhannen vuoden takainen haarakäyntiä sujutteleva hiihtäjä, jolle melkein tunsin olevani sukua.

Lassajohka (tie 98), Lebesby, Finnmark klo 22.45

Sade, sumu ja sauna kuuluvat erottamattomasti yhteen, ja olemme nyt vahvasti siinä uskossa, että vartin matkan päässä meitä odottaa Ifjordin leirintäalueella lämmin sauna virvoittavan puron rannalla. Iso osa uskostamme onkin tarpeeksi vahva, ja ainoa, lähes mitätön horjahdus syntyy siitä, että sauna on kylmä ja syliimme lykätyssä puulaatikossa on erillinen hintalappu. Nauramme nälkäisinä erehdystämme ja toteamme uuden aikataulun palvelevan meitä entistä paremmin.

Puolilta öin mehevistä löy-

lyistä nauttien on vaikea tajuata elävänsä samaa päivää, mikä ikään kuin alkoi viiden aikaan aamulla peilityn Porsangerin vuonon rannalla, kuumassa kirkkaan kalpeassa aamuvalossa valaita ihailen, ja jatkui unien jälkeen Trollholmsundin jännittävien kalkkikivimuodostelmien kautta tänne Ifjordiin!

Slettnes, Gamvik, Finnmark klo 1.35

Mahtava tuuli riepottelee meitä, ja sade on lyönyt lysyyn kaiken päällemme käärityn goretexin. Jopa koira näyttää uitetulta, kun etsimme luolaa ja vanhojen asutusten pohjia Slettnesin kulttuuripolulta puoli kahden aikaan yöllä. Minä ja Hannu nautimme, mutta oudosti vaikuttaa siltä, että lapsemme ikään kuin eivät osaisi arvostaa tapaa, jolla tänä yönä heille näytämme maailman ihmeitä. Lupaamme hyvitykseksi paistaa litran lettutaikinan autolla ja korkata uuden purkin Noran kotitekoista

metsämansikkahilloa.

Vaikka olemmekin maailman pohjoisimman mantereella sijaitsevan majakan mailla, seudulla, missä ei virallisten määritelmien mukaan ole koskaan edes kesä, ja seuraavana vastaan tulevat enää Pohjoisnapa ja Huippuvuoret, on meillä matkamme seurallisina päivinä, sillä saamme sattumalta sovittua tänne treffit piikkiöläisten Kanervavuorten kanssa. Kun ystävien kanssa vietettyyn päivään kuuluvat opastettu majakkavierailu, soppa- ja vohvelikestit sekä puolentoista tusinan hylkeen myrskyaalloissa leikkimisen lähitarakkailua hiekkarannalta käsin, ei osaa kuin ihmetellä elämän anteliaisuutta.

Jäämeren sauna, Pykeija, Finnmark

Halusimmepa tai emme olemme tulleet elämässämme käännekohtaan lähtiessämme jatkaamaan matkaa kotia kohti Jäämeren saunan lempeästä huo-

masta. Aiomme valita tietoisesti rikollisuuden synkän uran, ja pakenemme sitä oikopäätä Kii-lopään savusaunan pimeyteen. Arvaatko jo syyn, jos kerrom, että osasyylisiä ovat Vadsön lampaat? Juuri niin, olimme lomalla ilman aikatauluja, ja kuljimme läpi suurempien asutusten kellonaikana, jolloin eläinlääkärit olivat jo sulkeneet ovensa, eikä ainoa oljenkortemme Vadsö toiminutkaan, sillä eläinlääkäri oli sen päivän lammastiloilla, kaukana meistä ja koirastamme. Oli ehdittävä kotiin määräpäivänä, emmekä löytäneet muita ratkaisuja kuin antaa ekinokkilaäke koiralle itse, kaikkien taiteen sääntöjen mukaisesti, kätkeä koira pöydän alle ja toivoa parasta. Pahus, se oli kaamean jännittävää.

Loppusanat

Kaikki kellonajat ovat autenttisia kuvienottoaikoja, paikallista aikaa. Pykeijaa ei kannata arastella, se ei tee kaikista rikollisia. Se on päinvastoin tarjonnut työtä ja hyvää elämää sinne Suomen nälkää ja köyhyyttä 1800-luvulla pakoon muuttaneille, joiden jälkeläisiä valtaosa pykeijalaisista on, niin myös Jäämeren saunan Elsa. Ja viimein, voimme katsoa saaneemme armahduksen rikoksestamme, sillä juuri tulleen tiedon mukaan Evira ei enää heinäkuun lopun jälkeen vaadi Norjasta tulevilta koirilta ekinokkilaäkitystä. Meilläkin siis lääke annettiin oikein, puuttumaan jäi vain lääkärin passiin antama leima toimenpiteestä. •

Matkailuautojen huoltopaikka (vessan ja vesien tyhjennys) leirintäalueiden ulkopuolella:

- **Sortland Esso**, mantereelta tultaessa ennen siltaa
- **Myre Esso**, kylän keskellä
- **Svoelvär**, matkaparkki keskustassa
- **Talvik huoltoasema**, kylän länsilaidalla
- **Skaidi huoltoasema**, E6-tien risteyksessä
- **Mehamn**, 888-tietä etelästä tultaessa juuri ennen keskustaa vasemmalla, Holmeveienillä punainen mökki

Näitä kaikkia voi käyttää vuorokauden ympäri, osassa pieni maksu. Kaikista saa myös juomavettä. •

Slettnes, Gamvik, Finnmark klo 15.24.

Slettnes, Gamvik, Finnmark klo 17.46.

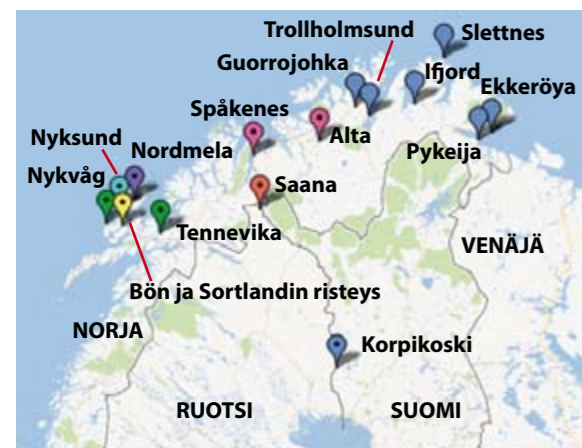
Slettnes, Gamvik, Finnmark klo 01.35.

Alta/Hjemmeluft/Finmark klo 21.34

Lassajohka (tie 98), Lebesby, Finnmark klo 22.45.

Trollholmsund/Porsangerinvuonon länsiranta/Finmark klo 19.36

Jäämeren sauna, Pykeija, Finnmark klo 23.39.

Mahtava Neva, vastarannalla talvipalatsi.

Baltic Parking sijaitsee Suomenlahden etelärannalla. Sinne pääsee ajelemaan mukavasti uutta patotietä pitkin.

Pietarin kehätie on nyt kokonaan valmis. Läntinen osa vie yli Suomenlahden Kronstadtin laivastotukikohdan kautta.

Vas. ja alla: Baltic Parkingissa matkailuajoneuvoille tarkoitetut sähköpaikat sijaitsevat nurmikon reunassa. Takana olevassa kongressirakennuksessa on suihkut. Kemssantyhjennyspaikka vesipisteineen on rakennettu nurmikolle.

Venäjän jättikaupungit eivät jätä kylmäksi

Venäjä herättää monenlaisia reaktioita, eikä tästä naapurissa sijaitsevasta jättimaasta löydy yhtä totuutta. Mutta Pietari ja Moskova ovat runsaudensarvia, joissa nähtävää riittää joka makuun. Ja molemmista kaupungeista löytyvät nykyään hyvät leiripaikat. Siispä päätämme lähteä katsomaan, miten matkailuautoilija maassa pärjää.

Teksti ja kuvat
PEKKA HEINONEN

Jännittää, koska olemme menossa Venäjälle nyt ensimmäistä kertaa omalla autolla. Vaalimaata lähestyessä huomio kiinnittyy pitkiin rekkajonoihin tien reunassa. Onneksi tavallisen auto-

turistin ei rekkajonosta tarvitse välittää, joten ohi vain.

Rajalle tullessa Suomen puolella edetään selkeästi liikennevalojen avulla. Venäjän tullissa tunnelma muuttuu. Väki rynnistää autoista määrätietoisesti eri luukuille. Näkee, että rutinoitujen rajanylittäjät tietävät heti, miten on paras menetellä, jotta muodollisuuk-

sista selviää joutuisasti. Meitä ensi kertaa auton kanssa saapuvia neuvotaan auliisi: ensin tuohon luukulle passien kanssa, sitten tuolle luukulle autopapereiden kanssa.

Auton paperit ja maahan-tulolomake on syytä täyttää huolellisesti. Meiltä joku tieto puuttui, mutta yllättäen tullivirkailija heltyi itse täyttämään

puuttuvat kohdat – spasiba bolshoi!

Tie rajalta kohti Viipuria on osin sileää uutta asfalttia, mutta paikoitellen vanhaa ja kuoppaista. Tietöitä tehdään, ja asfalttityöt pysäyttävät aika ajoin liikenteen pitkiksikin toveiksi. Jonossa seisossamme saamme ensikosketuksen venäläiseen liikennekäyttä-

tymiseen. Härskimmät autoilijat ohittavat jonot kaahaamalla penkan puolelta ja tunkevat sitten maasturinsa jonon alkupäähän. Tämä tietysti pidentää meidän korrektisti jonottavien odotusaikaa. Alkaa sapettaa.

Venäjällä tiestö on tunnetusti huonossa kunnossa. Mutta presidentti **Vladimir Putin** on luvannut, että maan tiemäärärahat tullaan kymmenkertaisamaan. Hyvä!

Pietaria lähestyttäessä saamme näyttöä siitä, minkälaiseksi tiestö voisi Venäjällä runsaiden tiemäärärahojen avulla muuttua. Pietaria kiertävä monikaistainen kehätie on nyt valmis, ja suuntaamme sen läntiselle osalle. Uusi moottoritie vie meren yli Kronstadtin saaren kautta Suomenlahden etelärannalle. Tie on upea ja hyväpintainen. On heinäkuinen lauantai-iltapäivä, liikennettä on, mutta ei jonoiksi asti. Tien reunamille on rakennettu pysäköintipaikkoja, ja paikalliset näkyvät pysähtyneen merimaisemia ihaillemaan. Moni kalastaa.

Onneksi olemme ostaneet heti rajan jälkeen huoltoasemalta hyvä tiekartan Pietarin alueesta (Leningrad oblast). Paksuun karttakirjaan on piirretty selkeästi kehätien monimutkaiset risteysruusut ajo-ohjeineen. Kartta on venäjäksi, mutta onneksi vaimoni on aikanaan koulussa lukenut venäjää.

Uusi matkaparkki Pietarissa

Kohteenamme Pietarissa on Konstantinin palatsin länsipuolella sijaitseva uusi matkaparkki nimeltä Baltic Parking. Paikalle löytää suhteellisen helposti kartan avulla. Navigaattorikin varmasti opastasi perille, jos siinä kartat ovat ajan tasalla – meillä ei ollut, ei tuntenut patotietä. Matkaparkki sijaitsee kohdassa jossa Strelka-joki laskee mereen. Maamerkinä on matkaparkin viereinen komea kongressikeskus, joka muodoltaan muistuttaa suuria matkustaja-aluksia. Strelka-joen toisella puolella on vierasvenesatama.

Mistään varsinaisesta leirintäalueesta ei ole kysymys, vaikka nurmikolla näkyy puolalaisperhe teltaan majoittuneen. Muita yöpyjiä ei näy.

Alueelle ajetaan vartiokopin kautta, ja puomi nousee, kun auton ja henkilöiden tiedot on kirjattu muistiin. On kaunis kesäilta, ja rannalla näkyy paljon kävelijöitä, pyöräilijöitä ja rullaluistelijoita. Mutta alueella on kameravalvonta ja useita vartioita, joten paikka on turvallinen. Suihkut ja wc-tilat löytyvät kongressirakennuksen aulasta ja ne ovat luksusluokkaa. Talon ovet aukeavat aamuseitsemältä ja ne suljetaan illalla yhdeltätoista, joten aivan yösydännä eivät wc- ja suihkutilat ole käytössä. Wlan toimii hyvin kongressirakennuksessa.

Oikeaoppinen kemssantyhjennyspaikka löytyy nurmikolta. Kongressikeskuksessa on ravintola, mutta siellä tuntuu kesällä olevan usein yksityistilaisuuksia. Alle kymmenen minuutin kävelymatkan päässä päätien varrella on edullinen ja hyvä saslik-grilli.

Baltic Parking sijaitsee aika kaukana Pietarin keskustasta, mutta julkinen liikenne toimii. Päätieltä pääsee bussilla lähimmälle metroasemalle. Pietarissa on erinomaisesti toimiva metro, jonka monet asemat ovat nähtävyyksiä upeine kristallikruunuineen. Bussimatka metrolle kestää parikymmentä minuuttia, mutta matkan varrella aukeaa mielenkiintoisia näkymiä Pietarin uusiin lähiöihin.

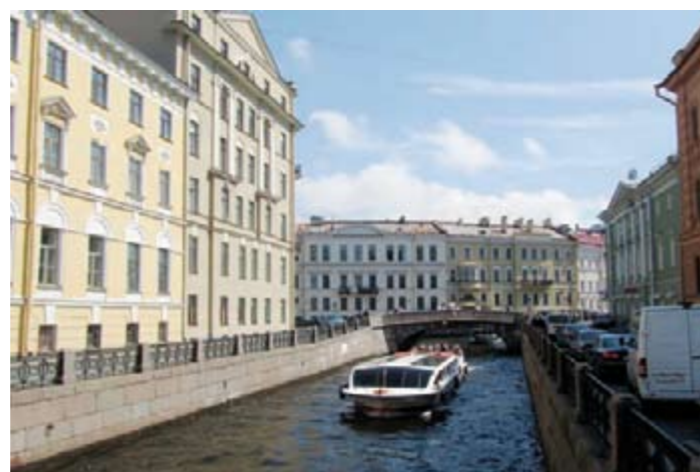
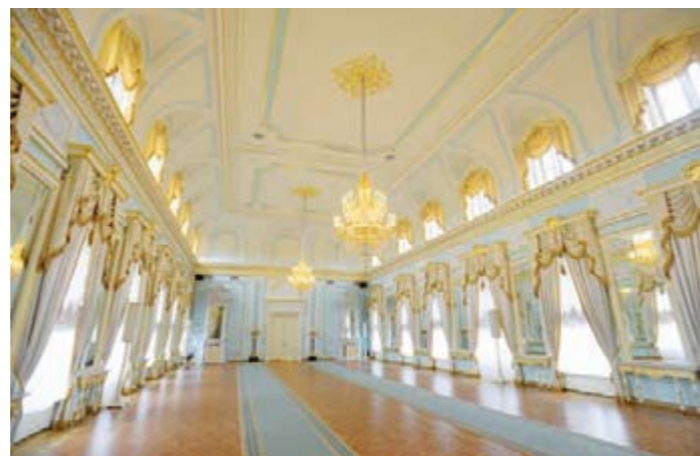
Palatseja naapurissa

Baltic Parkingin vieressä sijaitseva Konstantinin palatsi on vierailun arvoinen nähtävyys. Palatsialue on ympäröity korkealla takorauta-aidalla. Sisään pääsee tiukan turvatarkastuksen ja metallipaljustimen läpi. Matkaparkista katsoen sisäänkäynti on palatsialueen toisella reunalla eli itäpuolella.

Muutaman kilometrin päästä Konstantinin matkaparkista länteen löytyy toinen upea palatsi, Pietarhovi. Tälläkin alu-

Yllä ja alla: Baltic Parkingin viereisen Konstantinin palatsin entisöinti valmistui vuonna 2003. Palatsin terassilta aukeaa upea näkymä puiston yli Suomenlahdelle. Palatsissa on kaikkiaan noin 50 huonetta. Palatsin kahdessa kerroksessa ovat museotilat, joiden esineistö kertoo Venäjän suuruudesta ja tsaarinajasta.

Suon päälle rakennetussa Pietarissa on paljon kanavia. Vesibussiristeily onkin kesällä oiva tapa tutustua kaupunkiin.

eella on upeasti restauroituja rakennuksia ja näyttävä puutarha. Pietarhovista pääsee vesibussilla Pietarin keskustaan, aivan Talvipalatsin liepeille.

Kolmas kohde Konstantinin matkaparkin lähellä on Puskinno, jossa on Katariina Suuren palatsi ja Aleksanterin palatsi vehreine puutarhoineen.

Lähiseudulla on myös pe-

rinnekylä Shuvalovka, jossa myös on camping-alue. Tällä alueella järjestettiin kesäkuussa kansainvälinen Valkeat yöt -tapahtuma, johon osallistui toista sataa suomalaista karavaanaria. Tapahtumasta lisää tämän lehden sivulla 170.

Pietari on erityisesti kesällä vallan upea kaupunki, on vettä ja vehreitä puistoja. Keskustan

Pietarin Vaskiratsastaja, Pietari Suuren ratsastajapatsas, on venäläisille tärkeä muistomerkki. Uskomusten mukaan se suojelee kaupunkia niin kauan kuin se on pystyssä. Tämän vuoksi sitä ei siirretty suojaan edes silloin, kun Leningradia sodan aikana piirrettiin.

Eremitaasi eli Talvipalatsi kätkee sisäänsä maailman suurimman taidegallerian.

vanhat arvotat alkavat olla restauroitu hienoon kuntoon. Mukavimmin kesäkuumalla tutustuu kaupunkiin, kun lähtee jokiristeilylle. Reittivaihtoehtoja on monia.

Kätevimmin kaupungissa liikkuu metrolla. Systeemi on edullinen ja selkeä. Kasalta ostetaan metallisia metropoletteja tarvittava määrä,

ja pudotetaan aina yksi poletti metron sisäänkäyntiin.

Rekkojen välissä Moskovaan

Pietarin nähtävyyksiä ja kulttuuriaarteita usean päivän kierreltyämme suuntaamme kohti Moskovaa. Ajomatkaa on kartan mukaan vähän yli 800 kilometriä.

Pietari

Pietari on vajaan viiden miljoonan asukkaan suurkaupunki. Pietari perustettiin vuonna 1703. Se on Venäjän toiseksi suurin ja Euroopan neljänneksi suurin kaupunki ja tärkein Venäjän Itämeren satamakaupunki. Kaupunki sijaitsee Suomenlahden pohjukassa Neva-joen suistossa. Lukuisten kanavien ansiosta Pietaria on usein kutsuttu Pohjolan Venetsiaksi.

Kaupungin koko historiallinen keskusta on UNESCO:n maailmanperintökohteiden luettelossa.

Moderneja rakennuksia saakin keskusta-alueella melkein pä etsimällä etsiä. Kaupunkiin rakennetaan toki kovaa vauhtia, mutta lasisia pilvenpiirtäjiä Pietarin keskustassa ei ole.

Pietariin vetävät matkailijoita sen monet arkkitehtuuriset

nähtävyydet ja sadat museot, joihin kuuluu mm. yksi maailman merkittävimmistä taidemuseoista, Eremitaasi.

Kaupungin pääkatu, Nevski prospekt, on neljä kilometriä pitkä ja alkaa Amiraliteetilta, Eremitaasin aukion läheltä jatkuen aina Alexander Nevskin luostarille. Nevski prospektin varrelta löytyy kauppakeskuksia, luksusputiikkeja, ravintoloita, kahviloita, teattereita.

Baltic Parking, Strelna, Portovaya st. 25, Pietari, GPS N 59°51'35.36", E 30°02'43.95", www.konstantinpalace.ru.

Matkaparkki Pietarin keskustassa (hotellin vartioitu sisäpiha, käytössä suihkut ja wc): Hotel Elizar, Oborony Prospect 89 A, www.elizar-hotel.ru •

Tätä ei Neuvostoliiton aikoina olisi nähty: energiajuoma Red Bullin vauhdikas markkinointitempaus Punaisella torilla. Taustalla näkyy vuonna 1893 valmistunut tavaratalo GUM, joka oli valmistuessaan Euroopan suurin. Nykyään tavaratalossa myydään kalliita ja ylellisiä merkkivaatteita.

Suomen tyhjiällä teillä tuollainen ajomatka on aika vaikeaa, mutta Venäjä on toista maata. Miljoonakaupunkien väliä jyrää katkeamaton rekaliikenne, joka koettelee tien kuntoa. Paikoitellen tie on nelikaistaista moottoritietä, paikoitellen se kapenee kaksikaistaiseksi. Ohittamaan pääsee ohituskaistoilla. On kuoppia, liikenteen pysäyttäviä tietöitä ja Moskovan liepeillä hitaasti matelevia jonoja.

Tien varren maisemissa ei juuri ole kehumista, muutamat jokimaisemat tuovat hieman vaihtelua. Tie puskee suoraan tasangolla metsien ja pusikoiden läpi. Ihmetystä herättävät valtavat jättiputkiniityt, niiden leviämistä ei täällä enää pystytä pysäyttämään. Kylissä pitää osata hiljentää ajoissa, poliisi valvoo liikennettä. Joissain pikkukylissä vanhat hirsitalot ovat vajonneet surullisen näköisesti syvälle maahan. Satelliittiantennit paljastavat, että monissa talovanhuksissa vielä asutaan. Marjoja ja sienä kaupitellaan tien laidassa.

Tien varrella on runsaasti huoltoasemia ja muita tauko- paikkoja. Näkyy myös cam-

ping-merkkejä, mutta ne tarkoittavat vartioituja rekka- paikkoja, joissa kyllä matkailu- autoilijakin voi yöpyä. Paljon on matkamuistokojuja, jotka ovat tuotevalikoimaltaan lähes identtisiä. Isoista pehmoleuis- ta selvästi suosituin näkyy ole- van valtava jänis.

Taivalta taitamme Pietarin ja Moskovan välillä kellon ympäri. Moskovaa lähestyessämme matka pysähtyy jonoihin tuon tuostakin. Kun saavumme iltyhdeksältä Moskovaan, ruuhkat ovat vielä melkoisia. Kurvaamme isoon markettiin ruokaostoksia tekemään, jotta pahin ruuhka ehtisi hiljentyä.

Leirielämää keskellä Moskovaa

Mutta eihän se Moskovan liikenne näytä yhtään hiljenevän, vaikka kello on jo kymmenen. Sinne sekaan vain. Laitamme navigaattorimme osoitteeksi Sokolnikin matkaparkin, ja laite on ymmärtävinään osoitteen. Navigaattorimme ajattaa meitä kymmeniä kilometrejä ulointa kehätietä kaupungin toiselle laidalle ja sanoo: "olette perillä". Ei oltu. Karttamme avulla saamme lopulta selvitettyä si-

jaintimme ja Sokolnikin matkaparkki löytyy. Opetus: hanki navigaattoriisi uudet kartat. Tosin nekään eivät kuulemma Moskovassa aina kunnolla toimi, joten paras luottaa perinteisiin paperikarttoihin.

Sokolnikin puistoalueen sisään pääsee ajamaan vain yhtä tietä pitkin. Vartija avaa puomin, kun on ottanut auton rekisterinumeron ylös. On heinäkuun alku, mutta Sokolnikin matkaparkissa näkyy olevan vain yksi ranskalainen Land Roverin alustalle rakennettu matkailuauto. Myöhemmin selviää, että kuusikymppinen ranskalaispariskunta on suunnattamassa Mongoliaan asti.

Sokolnikin messukeskuksen kupeessa oleva matkaparkki osoittautuu mainioksi tukikohdaksi. Moskovassa ilma on helteinen, mutta lehtevien puiden varjossa autossa ei öisin ole liian kuuma. Sokolnikista on helppo lähteä kaupungille, metropysäkillä kävelee kymmenessä minuutissa.

Sokolnikin puisto on moskovalaisperheiden suosimaa ulkoilualuetta. On paljon erilaisia ravintoloita, ja jokunen huvipuistovempain. Rullalu-

timia ja polkupyöriä vuokrataan, niillä on mukava kiittää alueen autottomia asfaltiteitä. Myös lenkkeilijöitä puistossa näkyy runsaasti.

Sokolnikin matkaparkki ei ole mitenkään aidattu saareke, vaan se on osa puistoa. Vaikka respa on pari päivää suljettuna (respan tyttö sairastui), ja olemme usean päivän ajan alueen ainoat yöpyjät, olo ei tunnu mitenkään turvattomalta. Paikalla käy usein vartioijota, ja messuhallin kupeessa on valvontakameroita. Kaupunkiin lähtiessämme jätämme grillin ja campinkalusteet ulos ja pyyhkeet narulle. Mitään ei viikon aikana viedä.

Päivät kuluvat Moskovan nähtävyyksiä katsellessa, illalla leiriin palatessamme vietämme autolla perinteistä leirintäelämää, grillaamme ja istuskelemme ulkona syömässä nauttien Moskovan lämpimästä kesäillasta. Olemme Venäjällä vielä varsin tuntemattoman caravan-harrastuksen mannekiineja: ihmiset katselevat kauempaa uteliaana, jokunen rohkeampi tulee paikalle vaihtamaan muutaman sanan.

Viimeiseksi Moskovan illak-

Sokolnikin matkaparkki Moskovassa sijaitsee lehtevässä puistossa. Metroasemalle on vain kymmenen minuutin kävelymatka.

Uimaankin Moskovassa pääsee. Tässä yksi vaihtoehto, Tshaikan maauimala. Uimalan vieressä on mukava puiden varjostama terassiravintola.

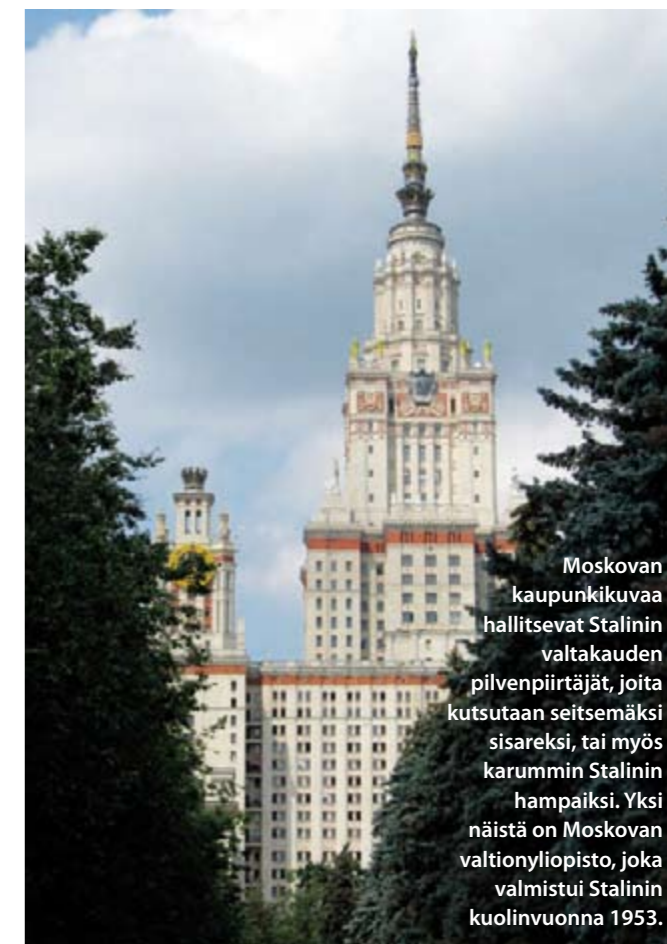
Oik. Moskovan ydinkeskustan kortteleiden kätöksässä on vehreitä keitaita. Tässä Patriarkan lampi Tverskayan kaupunginosassa.

VDNH:n metroaseman liepeillä kohoaa näyttävä avaruusrakettimuistomerkki. Vieressä on mielenkiintoinen kosmonauttimuseo.

Kesähelteellä jokiristeily on mukava tapa tutustua Moskovaan.

Moskovan kaupunkikuvaa hallitsevat Stalinin valtakauden pilvenpiirtäjät, joita kutsutaan seitsemäksi sisareksi, tai myös karummin Stalinin hampaaksi. Yksi näistä on Moskovan valtionyliopisto, joka valmistui Stalinin kuolinvuonna 1953.

si olemme onnistuneet hankkimaan liput maailmankuuluun Bolshoi-balettiin. Teatterin kassalla myytiin eioota, mutta Bolshoin edessä kadulla päivystävältä jobbarilta saimme liput, ihan kohtuulliseen hintaan.

Ilta on melkoinen kokemus, vaikka ei baletista paljoa perustaisikaan. On mahtavuutta, sähköä ja pukuloistoa.

Tulee aika jättää hyvästi Moskovalle. Moskovan ruuhkat välttääksemme lähemme liikkeelle jo aamulla puoli neljä, heti kun päivä on valjennut. Hiljaisen Moskovan läpi ajamme yhdessä hujauksessa, nyt on lysti ajaa, kun ole ruuhkia. Ajo maittaa niin, että ohitamme Pietarin kehätien kautta, ja olemme jo iltakuudelta Suomessa. Kurvaamme heti rajan jälkeen mainiolle Vaalimaan campingille ja siellä pääsem-

Ilta Bolshoi-teatterissa on ikimuistoinen kokemus.

me suomalaisen saunaan, sulattelemaan kokemuksia. •

Nuoret taiteilijat työnsä ääressä historiallisessa Gitai Gorodin kaupunginosassa, joka on Moskovan vanhinta osaa.

Uusi Moskova tavoittelee taivaita. Valmistuessaan taustalla näkyvä 332-metrinen Mercury City Tower tulee olemaan Euroopan korkein rakennus. Pilvenpiirtäjien alla on uusi metroasema, ja siellä noin 200 kauppaa käsittävä liikekeskus. Maan alle on vielä rakenteilla paikoitustilat 20 000 autolle.

Moskova

Moskova on todellinen suurkaupunki. Sen virallinen asukasmäärä on 11,5 miljoonaa, mutta arviot todellisesta asukasluvusta liikkuvat 13 ja 17 miljoonan välillä, kun mukaan lasketaan Moskovassa ilman lupaa asuvat. Moskovan katukuvan etninen kirjo on paljon moninaiempi kuin Pietarissa.

Moskovasta muodostui 1400-luvulla tsaarin Venäjän pääkaupunki, mutta 1700-luvulla pääkaupunki siirrettiin keisari Pietari Suuren perustamaan Pietariin. Tsaarinvallan kaatumisen jälkeen maaliskuussa 1918 Lenin ja hallitus siirtyivät Moskovaan, josta tuli taas pääkaupunki.

Moskova sijaitsee Venäjän tasangolla Moskvajoen varrella. Paria poikkeusta lukuun ottamatta Moskovan kaupungin rajan muodostaa vuonna 1962 valmistunut 109 kilometriä pitkä kehätie. Sen sisään jäävästä noin tuhannesta neliökilometristä kolmannes on puistoa ja vihervaluetta.

Moskovassa vallitsee mannerilmasto: talvet ovat kylmiä ja kesät lämpimiä.

Moskovan Kremlissä sijaitsevat Venäjän hallintorakennukset. Kremlin läheisyydessä Moskovan historiallisessa keskustassa sijaitsee kuuluisa Punainen tori, jolla on myös Leninin mausoleumi sekä Pyhän Vasilin katedraali. Kremlä vastapäätä torin toisella laidalla sijaitsee tavaratalo GUM. Moskovan nähtävyyksiin kuuluu myös maailmankuulu Tretjakovin taidegalleria. Maailmankuulu on myös hiljattain täydellisesti remontoitu Bolshoi-teatteri.

Moskovassa on hyvä kävellä ydinkeskustassa, kuten Kremlissä, Arbatilla, Tveskajalla ja Punaisen torin liepeillä, etenkin Kitai Gorod -kaupunginosassa. Etäisyydet keskustassakin ovat kuitenkin pitkiä, ja näin ei kannata epäröidä hypätä metroon, joka ydinkeskustankin alueella on kätevä liikkumismuoto.

Sokolniki Exhibition and Convention Centre, 7/1 5-iy Luchevoy prosek, Moscow 107014, www.sokolniki.com. •

ILMOITUS • ILMOITUS • ILMOITUS

OTA EUROOPAN KIEHTOVIN KOHDE HALTUUN ASUNTOAUTOLLA

Viro tarjoaa yhden ainutlaatuisimmista karavaanarialueista koko Euroopassa. Naapurimaan kauniit rannat, kansallispuistojen rauhallinen vehreys, sekä kulttuurikeskusten ja leirintäalueiden läheisyys tekevät matkailusta Virossa ikimuistoinen kokemus. Välimatkat nähtävyyksiltä toisille ovat pieniä ja koettavaa löytyy jokaiseen makuun. Matkustaminen on helppoa ja vaivatonta, koska Tallinnan ulkopuolella ruuhkia on vähän.

Kesäaikaan Viron luonto hehkuu kauneimmillaan. Matkan taittaminen on mahdollista myös yöllä kun kesäinen luonnonvalo valaisee rauhallisia teitä, auringon hohtaessa kaukana horisontissa.

Matkailuautolla Viron luontokohteisiin tutustuminen käy helposti. Viron rannikolla on yli 1500 saarta, joista monet ovat asumattomia. Useat saarista ovat silti lyhyen lauttamatkan päässä ja niihin pääsee vaivatonta myös matkailuautolla. Etenkin myyttinen Saarenmaa on idyllinen kohde karavaanareille. Viron suurimman saaren ylpeys on harvinaisen hyvin säilynyt Kuresaaren kaupungin keskiaikainen linna. Maan toiseksi suuri saari Hiidenmaa on tunnettu majakoistaan, Ristimäestä ja paikallisesta huumorintajusta. Matkailuauton voi suunnata myös Etelä-Viron kumpuileville maastoille tai Pohjois-Viron rannikon kuvankauniille kalkkikivitorjille.

Virossa on 18 virallista leirintäaluetta matkailuautoille. Kaikissa niissä on lomalla viihtymisen kannalta tarvittavat palvelut. Leirintäalueet on luokiteltu viiden tähden tähtijärjestelmällä. Yhden tähden kohteista löytyvät peruspalvelut, kuten wc, suihku, ruuanlaittomahdollisuudet ja aluevalvonta. Viiden tähden leirin-

täalueet tarjoavat monipuolisia palveluita lastenhoidosta ravintoloihin. Leirintäalueista monet ovat aivan luonnonsuojelun alueiden ja kaupunkien tuntumassa. Telttailualueita Virossa on kaiken kaikkiaan 300.

Ennen matkaa kannattaa vierailta Visitestonia.com -sivustolla. Palvelusta löytyy kätevä karttasovellus, jonka avulla voi suunnitella matkaansa etukäteen. Sivustolta löytyy muun muassa 44 valmista reittiehdotusta eri teemoilla. Lisäksi verkkopalvelu tarjoaa mahdollisuuden suunnitella oma reitti mieltymysten ja majoitustarpeiden mukaan.

Viro on ystävällinen ja turvallinen maa niin omatoimimatkailijoille, perheille, kuin isommillekin ryhmille. Virolaisten vieraanvaraisuus ja ystävällisyys tekee vaikutuksen. Paikalliset iloitsevat saadessaan esitellä kulttuuriaan ja auttaa matkailijoita.

Asuntoautoilu on yksi parhaista tavoista tutustua Viron rikkaaseen kulttuuriin ja kukoistavaan ympäristöön. Suunnittele aikataulu ja reitti kuten haluat, nauti Virossa omaan tahtiin. Koettavaa ja nähtävää riittää!

visitestonia.com

Viron matkailun edistämiskeskus / Enterprise Estonia artikkelin julkaisemista tukee European Regional Development Fund.

Viro
Avaa aistit yllätyksille.

Apple iPhone 4 Vielä ennen vitosta

Nokian Symbian-älypuhelimet saatettiin kokea kimuranteiksi ja Nokiat Windowsilla ovat taipuvaisia liikaan tyrkyttämiseen. Android on kallellaan tekniikan harrastajiin. Entä Applen puhelimen iOS, millaiseksi vaihtoehdoksi siitä on.

Teksti ja kuvat
JUKKA SUNDHOLM

Phone on ollut siitä harvinaisen, että se saa kehuja sekä peruskäyttäjiltä, erityisesti naisilta, että hardcore-teknofriikeiltä. Käyttöjärjestelmä iOS on kolmosversion jälkeen vakiinnuttanut paikkansa Suomessakin. Nykyään iPhone on suosittu ja myyntilistojen kesto-suosikki.

Laaja ohjelmien tarjonta

iOS toimii alustana mobiiliohjelmien kokoelmalle, jossa on yli 250 000 ohjelmaa eri kategorioissa. Tämä johtuu siitä, että Apple on tarjonnut ulko-
puolisille kehittäjille suuren

joukon työkaluja, ja useat heistä ovat fanipohjalta luoneet ohjelmia ja pelejä. Ohjelmat löytyvät App Storesta. Rekisteröityminen vaatii kuitenkin niin paljon tietojen luovuttamista, että Caravanin kertakokeilussa App Storen käyttö jätettiin väliin.

Syksyllä saapuu iOS 6 -päivitys, joka liittyy iPhone 5:n saapumiseen. Ennakkotiedoissa iPhone 5 julkistetaan yhdysvaltalaiselle lehdistölle 5.10. Yksi iOS 6:n suurista muutoksista on Kartat-ohjelma. Uudistetussa sovelluksessa käytetään Applen karttaosaamista, jota se on hankkinut yritysostoilla.

Kartta

Suurin uudistus liittyy kolmiulotteisiin karttatoimintoihin.

Apple iPhone nelonen (n. 500 euroa) odottaa syksyistä kuoriutumista seuraavaksi versioksi.

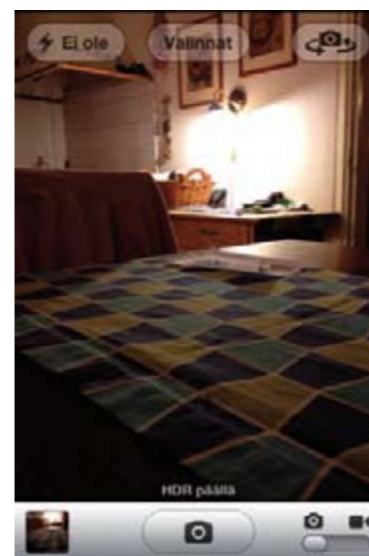
Esimerkiksi metropolien kohteita voi tarkastella 3d-näkymässä. Suomalaisien kaupunkien 3d-malleja ei vielä ole tarjolla.

Apple on tuomassa navigoinnin Kartat-sovellukseensa. "Löydät perille käyttäen käännös käännökseltä eteneviä puhuttuja reittihojeita ja reaaliaikaisia liikennetietoja. Kun lähestyt käännöstä, Kartat puhuu

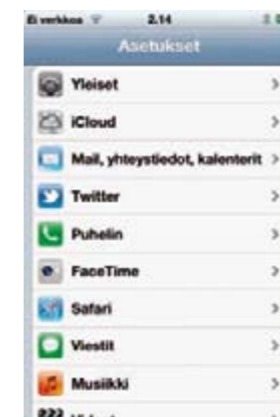
ohjeet ääneen, joten voit pitää katseen tiessä." Navigoinnin toimivuuden taso Suomessa on toistaiseksi arvoitus.

Kuvat

iPhoneen äärimmäisen laadukas kamera tekee jälkeä, jota kelpaa muille esitellä. Tähän tarjoaa uusia apujaan Jaetut kuvavirrat -toiminto, jossa voi jakaa vain

iPhoneessa on äärimmäisen laadukas kamera.

iOS toimii alustana mobiiliohjelmien kokoelmalle, jossa on yli 250 000 ohjelmaa eri kategorioissa.

valitut kuvat ainoastaan valittujen henkilöiden kanssa. "Valitse kuvat Kuvat-ohjelmasta, napauta Jaa ja valitse kenen kanssa haluat jakaa kuvat. Kaverit, jotka käyttävät iCloud-tallennuspalvelua, saavat kuvat suoraan Kuvat-ohjelmaan tai iPhotoon. Jos henkilöt, joille jaat kuvia, eivät käytä Apple-laitetta, he voivat katsella

kuviasi selaimella", kertoo Applen tiedote. Ihmiset voivat tykätä kuvista ja kommentoida niitä. Kuvia voi jakaa mielin määrin, ja Jaetut kuvavirrat ei kuluta iCloudin tallennustilaa. Jakaminen tapahtuu wlan- ja mobiiliverkkojen kautta. •

Samsung Galaxy SIII Aika hyvä puhelimeksi

Teksti ja kuvat
JUKKA SUNDHOLM

Samsung julkisti touko-kuussa kolmannen version Galaxy S -sarjaansa. 4,8 tuuman näytön laite on varustettu niin kutsutulla neliytimisellä järjestelmäpiirillä, mikä tarkoittaa, että toimintatotehoa riittää.

Galaxy S III on Samsungin ensimmäinen älypuhelin, jossa tämä ominaisuus on. Uutuussuorittimen vahvuus ilmenee entistä monipuolisempina moniajo-ominaisuuksina. Useita tehoa vaativia ohjelmia

voi olla käynnissä ja käytettävissä yhtä aikaa. Puhelimen mukana, esiasennettuna tulee riittävä valikoima tarpeellisimpia. Yksi puutekin tosin on: Office-paketti. Paikkaa voi yrittää esimerkiksi hakemalla Android Marketista puhelimeen Kingsoft Officen.

Samsung on pakannut Android 4-käyttöjärjestelmän puhelimeen tukun uusia ominaisuuksia. Mukana on muun muassa ääntunnistuksella käynnistyyvä kameran ja tekstiviestien lähettäminen puhekomenoilla. Wi-Fi direct -toiminnolla voi jakaa esimerkiksi musiikkitiedoston nopeasti kahden laitteen välillä.

"Ässäkolmonen" on täynnä pieniä innovaatioita.

Smart Stay pitää näytön päällä, kun se tunnistaa etukamerassa käyttäjän kasvot. Pop-up videota voi katsella ja siirrellä missä vain näytöllä samalla, kun tekee puhelimella jotain muita askareita. Direct Call puolestaan soittaa

tekstariohjelman sisällä kontaktille, kun puhelimen nostaa korvalle. Kamera käynnistyy paris-
sa hetkessä ja sarjakuvauksenopeus on 3,3 kuvaa/s. Kasvontunnistus löytyy suoraan valokuvagalleriasta eli otetun kuvan voi heti lä-

hettää tunnistetuille kontakteille. Samsung Galaxy S III -älypuhelin siis kuuntelee ja "ymmärtää" käyttäjänsä.

Myös laitteen kameran suorituskykyä on parannettu. Kamera käynnistyy viiveettä kuvauksvalmiuteen, ja kuvia voi räpsäi nopeasti ilman suljinviivettä. Videokuvatessa on mahdollista samanaikaisesti ottaa yksittäiskuvia. Lisäksi puhelin voidaan asettaa värisemään vastaamattomista puheluista ja viesteistä sillä hetkellä, kun puhelin otetaan toimetomasta tilasta käteen. Galaxy S III tukee myös NFC-tekniikkaa, joten sitä voidaan käyttää tulevaisuudessa digitaalisenä lompakkona.

Samsungissa on ohut, sulavalinjainen muotoilu ja se istuu kohtuullisen mukavasti

kätehen. Toisin on esimerkiksi rintataskun laita, luistava pinta ja pitkulaisuus tekevät puhelimesta lipevän ja putoamisalttiin.

Muistitilaa on vähintään 16 Gt. Enemmänkin on saatavissa rinnakkaismalleissa. Tilan loppuessa ei kuitenkaan tarvitse laitetta uusia, sillä S III:ssa on paikka ulkoiselle MicroSD-muistikortille. Esiasennettuna on lisäksi pilvipalvelu, jossa voi säilyttää suuriakin tiedostoja, kuten hd-videota. Videot, kuvat ja musiikin voi streamata älypuhelimesta suoraan television ruudulle.

Samsungin laite tulee 2100 mAh -tehoakulla varustettuna. Huippuluokan akkua tarvitaan, jos mielihäikäyttää puhelimen kaikkia toimintoja. •

Plussat ja miinukset

Perheellinen duunari listasi pyynnöstä Caravanille iPhoneen hyvistä ja pahoista. Painotyöntekijä **Mikko Vihervaara** on käyttänyt iPhonea aina ja alusta saakka.

Parhaimmat puolet:

- Selkeys eli hommat toimivat ilman ylimääräistä asetusten säätöä kuin ajatus. Tosin jotkut pitävät rajoitteena, ettei voi säätää. Muutaman kerran olen niin kutsutusti vapauttanut eli jailbreikkannut luurin, mutta todennut, että säädettävyydestä on enemmän haittaa kuin hyötyä
- Ohjelmistotarjonta. Lähes mihin tahansa mitä teetkin on olemassa sovellus.
- Yhteensopivuus. Saumaton käyttö muiden Apple-laitteiden kanssa.

Huonoa:

- Lapset oppivat liian helposti käyttämään, joten luuri on helposti täynnä pelejä. Ostaminen tapahtuu liian helposti, jos esimerkiksi luottokortti on jäänyt aktiiviseksi.
- Akun kesto. Ominaisuudet syövät virtaa.
- Käyttäjän sitominen Appleen. Kerran ostetut ohjelmat siirtyvät laitteesta ja päivityksestä toiseen. Parin vuoden jälkeen ei enää kannata irtautua. •

Nettiin puhelimen yhteydellä

Kätevä killer-sovellus Nokian puhelimiin on jäänyt vähälle huomiolle. JoikuSpot-sovellus. Joiku tekee puhelimesta langattoman lähiverkon tukiaseman. Eli kun puhelimeen on asennettu ilmainen JoikuSpot, sen käyttö näkyy tietokoneelle langattomana verkkona. Tietokoneen wlan-antenni huomaa puhelimen wlan-yhteytenä ja osaa muodostaa sillä nettiyhteyden. Erillisiä nettitikkuja ei tarvita, pelkkä wlan-yhteys puhelimeen riittää ja näin oma yhteys kulkee aina mukana mökillä, lentokentällä, junassa tai hotellissa. Ominaisuus on erityisen kätevä matkailijalle, joka monesti joutuu tuskailemaan julkisten tai hotellien wlan-verkkojen hitauden kanssa.

Caravanin pikatestissä JoikuSpot toimi hyvin. Joiku.comista haetaan ja asennetaan ilmaisversio Nokia S60-puhelimeen (mallega kymmenittäin), käynnistetään ohjelma läppärin läheisyydessä ja valitaan "yhdistä", kun puhelimen Joiku näkyy verkkona tietokoneen muiden verkkojen joukossa. Tällöin tietokone käyttää muunnettuna puhelimen 3G-datasiiroa, mikä tulee ottaa huomioon. Rajattomassa datasiirtopaketissa asialla ei ole merkitystä.

JoikuSpot tekee 3G-puhelimesta reitittimen, jonka avulla tietokone yhdistyy langattomasti nettiin. Erityisesti matkakäyttöön kaupitellaan myös erillisiä reititinlaitteita. Tällainen on täysin tarpeeton, kun käytössä on S60-käyttöjärjestelmän nokialainen ja tietokone wlan-tuella. /JS

Tekniset tiedot:

- 4,8 tuuman HD Super AMOLED -näyttö
- Exynos 4 Quad -neliydinsuoritin
- Android 4.0 -käyttöjärjestelmä
- Kahdeksan megapikselin kamera ja 1,9 megapikselin etukamera
- Muistitila 16 Gt
- Galaxy S III:n suositushinta on 600 euroa.

Plussaa:

- Paikka muistikortille
- Hyvä akku
- Näyttö

Miinusta:

- Muovinen takakansi
- Office-paketti puuttuu
- Hintaa

Käsikirja kaikkeen matkailuun

Karttakeskus oy:n uutuuskartaston matkailukohteet voi ladata navigaattoriin.

Teksti ja kuvat
JUKKA SUNDHOLM

Karttakeskuksen matkailukartaston sivuilla esitellään monipuolisen valikoima matkailukohteita eri puolilta Suomea – kaikkiaan yli 2 200 kohdetta. Joukossa on sekä tuttuja matkailun vetonauloja että uusia ja yllättäviä poikkeamispaikkoja. Kohteista vastaavat toimittajat **Pirjo Räsänen** ja **Heli Saari** kertovat esipuheessa, että ”ostospaikoista pyrimme nostamaan esille kohteita kauppakeskusten ja keskustojen ulkopuolelta. /.../ Luonto- ja kulttuurikohteissa noudatimme samaa periaatetta. Mukaan on valittu sekä uusia ja suurelle yleisölle tuntemattomia kohteita että maakunnallisesti ja kunnallisesti tunnettuja kohteita ja maamerkkejä”. Paikkansa kirjassa ovat ansainneet esimerkiksi maaseudun tilamyymälät ja käsityöläisten liikkeet. Näiden lisäksi mukana ovat myös merkittävimmät ostoskeskittymät. Kustakin maakunnasta on lisäksi tarjolla reittiehdotus sen kohteisiin tutustumiseksi. Kokonaisu-

den täydentävät tie- ja seutukartat kartat.

Tämä matkailukartasto poikkeaa aiemmin julkaistuista matkakooppaista siinä, että kartastossa esitellävät matkailukohteet voi ladata autonavigaattoriin tai puhelimeen. Tiedot voi tallentaa Nokia Ovi Maps -karttapalvelulla varustettuun matkapuhelimeen sekä Garminin, Magellanin, Navmanin sekä TomTom-laitteisiin. Latauspaketti sisältää kaikki kartaston luonto-, kulttuuri- ja ostoskohteet. Asennuksen jälkeen matkailukohteet näkyvät autonavigaattorissa erillisinä kohteina kuljettavan reitin varrella. Kohteisiin voi laskea reitityksen tai laitteen voi asettaa hälyttämään matkailukohteiden läheisyydessä. Samat kohteet ovat näkyvissä myös laitteen POI-valikoissa.

Kysymyksiä herättää puhelimissa rajausta vain Nokian. Muut puhelinmerkit ovat hyödyttömiä suhteessa kirjan bonukseen. Entä miten pitää suhtautua ilmoitukseen ”Nokia Maps -ohjelmiston toiminta saattaa hidastua, mikäli useita satoja paikkoja tallennetaan maamerkkeihin yhdellä kertaa”. Kohteita kartassa on 2 200

Kartastossa esitellävät matkailukohteet voi ladata autonavigaattoriin tai puhelimeen.

kpl. Samoin ihmetystä herättää kontrolloimaton optio ”täältä sivulta pääset lataamaan autonavigaattoriin Karttakeskuksen Matkailukartaston kohteet sijaintineen”. Sivun karttakauppa.fi/matkailukartasto käyttämiseen vaaditaan kirjassa julkaistua käyttäjätunnus ja salasana, jotka tätä kirjoitettaessa jo todennäköisesti ovat lipsuneet julkiseksi katsottavissa esimerkiksi kirjakaupassa. Tämä on omiaan rapauttamaan paperisen kirjan tarpeellisuutta.

Löydä ja mene

Parasta opaskirjassa on lopulta se, että joku on tehnyt etsi-

mistyön lukijan puolesta. Tälle jää vain vapaus löytää ja nauttia löytämisestä. Näin tälläkin kertaa. Esimerkiksi tuttuun pitämäni Kanta-Häme sisälsi monia oivallisia uskohteita, eikä kirjan reittiehdotukseen (245 km) hullummalta tuntunut. Matkailukohteet esitellään seutukunnittain, ja ne on jaettu luonto-, kulttuuri- ja ostoskohteisiin. Mukaan on valittu sekä uusia, suurelle yleisölle tuntemattomia paikkoja että valtakunnallisesti tunnettuja nähtävyyksiä ja maamerkkejä.

Kohteet esitellään lyhyellä kuvailevalla tekstillä, jonka lopussa on yhteystiedot, sijaintikunta ja katuosoite. Kirjan kohteet on numeroitu ja ne on kirjassa merkitty oppaan karttasivuille samoilla numeroilla. Katava paikannimi- ja kohdehakemisto löytyy kirjan lopusta.

Parhaiten Matkailukartasto sopii yleisteoksena kotikäyttöön, suunnitteluun tai fiilistelyyn, sekä kokonsa puolesta auton ovitaskuun. Ajotilanteessa opas tarjoaa tärkeimmät suositelusanat, kun navigaattori piippittää. Kohde lähellä. Mennäänkö? Mitä kirja sanoo?

Karttakeskuksen matkailukartasto, toim. Pirjo Räsänen ja Heli Saari, ISBN 978-952-266-029-9. Suositushinta 34,90 e, nidottu, 288 sivua, koko 18 x 24,5 cm.

Googlen Kartat-ohjelmaan navigointi

Viimein saapui Android-laitteiden Google-navigointi Suomeenkin. Karttaohjelma Google Maps on Android-käyttöjärjestelmän luureissa aina ollut, mutta opastavaa navigointia ei. Ei, vaikka se on jo vuodesta 2009 alkaen ollut saatavissa Ruotsissa ja Tanskassa. Moni ajatteli, että Googlen navigointi olisi tullut saataville silloin, kun Nokia vapautti omansa maksuttomaksi, puhelinten myyntiä edistämään. Odottaa

kuitenkin saatiin elokuuhun 2012.

Navigoinnin käyttöönottoaminen ei vaadi mitään erityisiä toimia. Riittää, kun käynnistää Maps-ohjelman puhelimen tai tab-laitteen valikosta. Caravan-lehti pikakokeili navigointia HTC-puhelimella, ilman datasiirtoyhteyttä, pelkän gps:n kanssa. Tämä oli turhaa, sillä onnistuakseen navigointi vaatii datasiirtoyhteyden matkaviestinverkkoon. Tällainen useimmiten on älypuhelimessa käytössä. Se on kuitenkin aina ostettu ominaisuus.

Parhaiten Googlen Kartat-navigointi toimii puhelimesta silloin, kun laite on vähintään

3G-yhteydessä ja HTC:n tapauksessa yhdistettynä sen Locations-palveluun. Gps:n pitää tietenkin olla käyttöön aktivoitu. Navigointi alkoi naisäänien opastamana sekä näyttöön tulevina ajo-ohjeina. Ainakin startissaan Kartat toimi mukisemat- ta. Rajoitteita, mutkia ja puutteita saattaa ilmeisesti hyvinkin tuoda tullessaan, kun käyttö- tunteja karttuu. Caravan palaa asiaan seuraavassa numerossa. Sitä ennen vinkiksi Navfree, toinen ilmaisnavigointi Androidiin. /JS

Grilli lämmittää myös etutelttaa

Salkkumallisissa Dometic-grilleissa on kaasupoltin grillikotelon yläosassa ja grilliritilä sen alapuolella. Alimmaisena on alumiininen kaukalo, jonne rasvat tippuvat. Grillaaminen on käyntöä, kun rasvat ja mausteliemet eivät tipu kuuman kaasupoltin tai hiilien päälle kuten grilleissa yleensä. Myös grilliritilä on helppo pitää puhtaana, kun rasvat eivät pala siihen kiinni.

Uusimmassa Dometic Consul-mallissa yhdistyvät tehokas grilli ja säteilylämmitin. Kaasupolttimeksi on keraaminen taso, jonka lämmityspinta on laajempi ja lämpö tasaisempi kuin perinteisessä putkimallisessa polttimessa.

Grillatessa poltin on ylhäällä vaakasuorassa. Grillaustehoa säädellään siirtelemällä grilliritilää ja tippakaukaloa korkeus-

suunnassa. Näin grilli sopii myös ruokien lämpimänä pitämiseen. Perinteisessä mallissa on polttimon päällä koosta riippuen kaksi tai kolme keittopintaa. Consul-mallissa ei keittotasoa ole.

Lämmitinasennossa poltin käännetään kyljelleen. Lämmitystehoa on 4 800 wattia kaasunkulutuksen ollessa 350 g tunnissa.

Helppo kuljettaa laukussa

Grilli ei tarvitse erillistä kuljetuslaukkua. Grillin pohja ja takaseinä itsessään toimivat kuljetussalkkuna ja kaikki osat mahtuvat salkun sisälle, kaasupulloa ja -letkua lukuun ottamatta. Koottuna grillin koko on 62 x 12,8 x 28,8 senttiä (leveys x korkeus x syvyys). Painoa paketilla on 10 kiloa.

Grillissä on vakiovarustee-

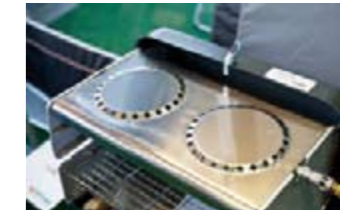

Vas. Dometic Consul-mallin keraaminen kaasupoltin toimii kyljelleen käännettynä tehokkaana etuteltan lämmittimenä.

Alla: Dometic Classic mallissa on koosta riippuen kaksi tai kolme keittotasoa.)

na neljä säädettävää tukijalkaa, grillivarras kahdella lihapidikkeellä, ritiläpannu irtokahvalla ja tippa-astia alumiinista. Grillausritilän koko on 54,4 x 23,8 senttiä.

Lisävarusteina mm. suoja-huppu, sivupöydät, grillauskori ja paristoilla tai verkkovirralla toimiva moottori grillivartaan pyörittäykseen. Grillin ohjeinta on: Dometic

Consul 239 euroa, Dometic Cramer Classic 1 167 euroa. Grillejä myydään caravan-tarvikeliikkeissä. •

LAADUKAS, KETTERÄ JA MONIKÄYTTÖINEN MATKAKUMPPANI.

TERVETULOA OSASTOLLE!
CARAVAN 2012, LAHTI
Lahti Halli

UUTUUS - Globescout Sportive –
Urheilullisessa retkeilyautossa yhdistyvät ison henkilöauton edut ja matkailuauton mukavuudet. Globecar mukautuu joustavasti arjen ja vapaa-ajan eri käyttötarkoituksiin.

Hae oma esitteesi Globecaria maahantuovalta Dethleffs-kauppiaalta tai tilaa osoitteesta info@dethleffs.fi

KlapiTuli on grillinuotio

Heurex KlapiTuli on 100-prosenttinen kotimainen uutuus. Ruostumattomasta kromiteräksestä valmistetussa reiällisessä pöntössä poltetaan puuta pystyasennossa. Materiaali ja muoto ovat sellaisia, että tulisi ei vääntyile lämmitessään. Korkeutta on 50 senttiä. Puut palavat pystyissä turvallisesti ja lämmittävät mukavasti ympärillä istujia päästä varpaisiin, koska lämpösäteily ulottuu maahan asti.

Lisävarusteena KlapiTuleen on saatavana loimuteline, jonka toimii myös tarjoilualustana. Loimulautoja mahtuu ympärille kuusi kappaletta. Tulisijaan on saatavana myös makkarakansi, patakinnas sekä lämpöalusta, joka toimii myös sellaisenaan tuikkualustana.

Tällainen tulisija ei ole avotuli ja rinnastetaan laissa grilliin.

KlapiTulussa puut hehkuvat pystyasennossa. Reunalle saa yhdes- tä kuuteen loimutelinettä.

Sitä saa periaatteessa käyttää leirintäalueilla. Varmista kuitenkin asia aina paikan päällä ja ota naapurit huomioon. Joillain leirintäalueilla on hiiligrillitkin kielletty käryjen takia.

KlapiTuli 69 e, loimuteline 52 e, makkarakansi 49 e, lisätietoja: www.heurex.fi.

Kokoon taittuva hiiligrilli

Jos autossa on tila tiukalla tai tarvitaan kaasugrillin lisäksi toista pienempää retkigrilliä, on oiva vaihtoehto kokoon taittuva hiiligrilli. Hiiligrilliä voi käyttää siellä, minne avotulta ei voi tehdä tai minne kaasugrilliä on hankala kuljettaa.

Outwell Casal -grilli on mustaksi polttomaalattua terästä ja ritilät kromattua teräslankaa. Pohjalla on pienempi ritilä, jonka alla ovat ilmareiät ja päällä taitettava grillausritilä. Alemman ritilän alle saa sytykkeeksi paperia, jos ei pidä sytytysnesteen hajusta. Grilli taittuu litteäksi pake- tiksi ja painaa kolme kiloa.

Grillin koko salkuksi taitet- tuna on n. 45 x 45 senttimetriä. Paksuutta on vain reilut kaksi senttiä. Avattuna kokoa on 45 x 35 x 30 cm (leveys x korkeus x syvyys) ja grillaus- ritilä on 43 x 29 senttiä.

Testattu grilli hankittiin ABC-aseman Trekki-retkeily-

Grillissä on kunnollisen kokoinen ritilä. Kokoon taitettuna pakettilla on paksuutta vain hiukan yli 2 senttiä.

tarvikemyymälästä. Ohjehinta oli 54,90 euroa ja tarjous lop- pukesällä 29,90 euroa. Vastaa- vanlaista alumiinista myy Va- paa-ajan Tarviketalo 39,99 e sekä REIMO-tarvikeliikkeet n. 34,99 euroa.

Lisätietoja: www.trekki.fi, www.vapaa-aika.com, www.reimo.com.

Katos matkailuajoneuville

GT-katos on suunnitel- tu autojen, vaunujen ja veneiden siistiksi ja kestäväksi sääsuojuksi eten- kin taajama-alueille korvaa- maan erilaiset pressuvirityk- set. Katos on avonainen jolloin se ei tarvitse maakiiloja, kos- ka jo pelkästään tukeva runko painaa 350 kg ja siihen katto- rakenteet päälle.

Katoksen sivuissa on rei- tetyt latat, joihin voi kiinnit- tää seinämiä, mutta silloin on syytä myös kiinnittää katos alaruoteistaan maahan tai ajaa auto/vaunu lankun päälle, joka painaa katoksen maahan.

Katos muodostuu 250 cm pit- kistä moduuleista, joiden vakio- leveys on sisämitaltaan 300 cm. Erikoistilauksesta valmistetaan myös muita leveyksiä kerran vuodessa. Katosten vakiokor- keus on sivulappeelta 300 cm ja harjalta 345 cm, ja valmist- ajan mukaan yleismalli on yli- voimaisesti menevin. Kattoma- teriaaliksi voi valita pellin tai

muovin. Vakiomallin (GT3x7,5) hinta on 1 880 euroa (sis. alv). Hintaan sisältyvät kaikki sinki- tyt teräsrakenteet, pultit, mutte- rit ja asennusohjeet.

GT-katos on helppo kasata ja purkaa. Työhön tarvitaan vain kaksi 17 mm lenkkiavainta. Ka- ton asentamiseen tarvitaan hyvä tikkait ja akkuporakone. Katok- sen kokoaminen sujuu kahdelta muutamassa tunnissa, joten pai- kan vaihtaminenkin on helppoa. Katosta voidaan suositella myös suojuksi kausipaikalle, jos alu- eella sellainen sallitaan.

Katosta voi kuljettaa purettu- na tavallisella peräkärryllä, kos- ka pisin on vain kolme metriä.

Tuote on kotimainen keksin- tö vuodelta 2002, jonka jälkeen katosta on kehitelty lähinnä asentamisen nopeuttamiseksi ja rakenteita tukevoitettu enti- sestään. Katoksia valmistetaan Lempäälässä.

Lisätietoja: [Gee-Tee-Vee Oy / Antero Miikkulainen puh. 0400 736 061](http://Gee-Tee-Vee Oy).

Katoksen valmistus alkoi ensin omasta tarpeesta ja nyt katosta on valmistettu jo 10 vuotta.

Alla ja oik. Syksyllä herätään yleensä kuukautta liian myöhään miettimään, kuinka kalustonsa suojaisi. Katoksen pystyttää helpommin kesällä kuin ensilumen aikaan. GT-katoksen pystyttäminen on kuitenkin helppoa ja vie kahdelta vain muutaman tunnin.

Tarvikkeet syysmatkailuun...

LED-POLTTIMO
6 x LED-polttimo G4-kannalla sivulle tai taakse. 1,3 W. 8-30 V. 3200 K.
38-7279/80 | 6,90 / KPL

MATKAILUAJONEUVON LIITÄNTÄJOHTO
Pituus 25 m. Johto 3 x 2,5mm². IP44. CEE-pistokkeilla
38-4054 | 64,90

AutoGlym Caravan Cleaner
Monikäyttöinen pesuliuos. Poistaa tehokkaasti mutta hellävaraisesti mustat raidat kyljistä. 1 l.
60-2725 | 13,50

Ylläpitolaturi CTEK MXS 5.0 POLAR
Uutuusmalli, maksimilatausvirta 5A. Lataa kaikki 12V liiyyakkuutyypit 1,2 - 160Ah, myös AGM ja GEL. Soveltuu myös pitkäaikaiseen ylläpitolataukseen sekä sulfatoituneen akun herätykseen. Kahdeksanvaiheinen täysin automaattinen latausjärjestelmä. IP65. Pakkaskesto -30 °C. Johto kumikaapelia.
45-5547 | 89,90

OHJAAMON KANGASMATTO
Mallikohtainen kangasmatto pakettiauton tai matkailuauton ohjaamoon. Eri malleja, sopivuudet mm.Ducato, Sprinter ja Transit.
40-0072-80 | 32,90 / KPL

Tuotteita rajoitetusti. Tarjoukset voimassa lokakuun loppuun.

LAATUVARAOSAT AUTOOSI

Karavaanarin **motonet**
Autoilevan ihmisen tavaratalo.

AUTO | MOOTTORIPYÖRÄ | KOTI | VENE | KALASTUS | VAPAA-AIKA | TYÖKALUT

Espoo • Helsinki • Hyvinkää • Hämeenlinna • Joensuu • Jyväskylä • Kotka • Kouvola • Kuopio • Lahti
Lappeenranta • Lohja • Oulu • Pori • Rovaniemi • Salo • Seinäjoki • Tampere • Turku • Vaasa • Vantaa

Tilustavaratalo netissä: www.motonet.fi • Avoimena 24/7

Ohjeita kirjoittajille

Tälle palstalle tarkoitettujen kirjoitusten lähetetään osoitteella: Caravan-lehti, Postilaatikko, Viipurintie 58, 13210 Hämeenlinna tai toimittajien sähköpostiosoitteella (sivulla 5). Kirjoitusten tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä ja mieluiten sähköisessä muodossa. Erityisistä syistä tai sopimalla asiasta toimituksen kanssa voidaan pitempiäkin kirjoituksia julkaista. Kaikissa kirjoituksissa tulee olla kirjoittajan nimi, osoite ja puhelinnumero tai SF-Caravan ry:n jäsennumero mukana. Kirjoitukset julkaisemme haluttaessa nimimerkillä tai SFC-numerolla. Silloin kirjoittajan henkilö- ja osoitetiedot jäävät vain toimituksen tietoon. Huom! Kiitokset ovat jäsenten pikkuihmöitöksiä eikä niitä julkaista Postilaatikko-palstalla. Kiitöksiin sovelletaan jäsenten ilmoitusten sääntöjä.

Vinkki lapinmatkajille

Kaikille niille karavaanareille, jotka eivät kaipaa parkettia ja kaakeleita, suosittelomme Matkatupa Campingia Luusuan kylässä Kemijärvellä.

Sosiaalilitat olivat siistit ja isäntäväki todella ystävällistä. Myös alueen kissa otti matkajat hyvin vastaan. Matkatupa Camping on mukavassa paikassa veden äärellä luonnonrauhassa. Isäntäväki piti alueen matkajista hyvää huolta ja sai meidän olomme tuntumaan viihtyisältä

ja tervetulleelta.

Iso kiitos!

Nurmiset ja Turuset

Finnlinesin hinnat

On uskomatonta, että informaation kulta-aikana Caravan-lehdessä 4/12 ollut hyvä artikkeli aikatauluineen/hintoineen sekä kaiken kattavine vaihtoehtoineen ei kuitenkaan lehden ilmestyttyä Finnlinesin osalta

pitänyt paikkaansa. Matkan hinta oli noussut n. 700 eurosta yli 900 euroon.

Nordic Ferry Centerin kommentti oli sangen vaisu: "Juu, niin nostivat hintoja lehden mennessä painoon". Todellakin reipasta puuhaa!

Sangen tökerö tempu laivaputiikilta. Monet matkajat ovat lehden saatuaan tehneet päätöksiä lukemansa perusteella.

Minä suosittelen Finnlinesin boikotointia... Mutta taas toisaalta vanhaan kiinalaiseen sanontaan viitaten totean vain, että "jokainen tekee mitä osaa".

No, eri reittejähän löytyy, kunhan vaan viitsii körötellä. Ja sitä paitsi ei se lohifilee koristetilleineen niin erikoista ollut. Ja niitähän saa tuoreempina vaikkapa matkan varrella olevista Ikeoista...

Tapani Manner

Merkkikieli

Olenko ainoa, jota vastaan ajellee karavaanareita tv-antenni ylhäällä, kattoluukku auki tai tukijalka tulta iskien? Jos en ole, olisiko mahdollista sopia joistakin yhteisistä merkeistä, joilla viestittävä vastaan tulijalle asiasta?

Kallu

Koskenselän leirintäalue

Koskenselän leirintäalue oli kolmesta tähdestään huolimatta suuri pettymys. Odotimme Puumalasta löytyvän jotain kaunista ja viihtyisää. Wc- ja pesutilat olivat uskomattoman sotkuisia, wc-paperit loppu, roskikset täynnä, lattia kuraisia jälkiä ja roskia täynnä.

Pistokepaikkoja oli liian vähän. Pyysimme jatkojohtomahdollisuutta parilta jo leiriytyneeltä, vastaus oli ynseä ja yli-mielinen ei käy.

Kunnon autopaikkoja ei ol-

lut, vaan maasto oli kaltevaa ja kuperaa. Mielestäni pelkästään juottolan järjestäminen ei saisi taata kolmea tähteä.

Oli todella suuri pettymys. Laiturikin olivat portaattomia ja surkeassa kunnossa.

Kun vertaan tätä paikkaa Kesälahden Mäntyrantaan, jolla ei ole yhtään tähteä, on ero kaikilta osiltaan kuin yö ja päivä.

Mäntyranta on rauhallinen, viihtyisä, siisti. Toivottavasti se pysyykin sellaisena, koska se on todellinen helmi Suomen leirintäalueiden keskuudessa.

Pirjo Lehti

Karavaanarit-ohjelmasta

Taas se sama Martikaisen perhe pissaamassa ja pussaamassa. Messilä esillä edelleen; ei huvita katsoa Päiviä ja Tahvoa enää.

Kuviteltiin, että tulisi vähän erilaista, eri campingeilta, että osattaisiin suunnistaa eri pai-

koille.

Eikö autoissa tarvita enää turvavöitä? Huutoa ja riitelyä... Kyllästyttää.

Näyttäkää itse leirintäaluetta, varusteluita yms. paikkoja. Suuret olivat odotukset, uutta ei jaksa enää katsoa. Tyhmyys tiivistyy... Ja pussailu voisi loppua! Halaaminenkin voisi loppua tässä ohjelmassa, osataan jo se.

SFC 10994

Minne SFC-alueet ovat menossa?

Caravan-lehden 4/12 pääkirjoituksessa Juha Hämäläinen, SF-Caravan ry:n puheenjohtaja: "Yhteiskunta on muuttunut rajusti viimeisten vuosikymmenten aikana. Me emme aina pysy mukana ja pahoinvointi kasvaa. Kesä on jälleen tullut ja se on tunnetusti parasta parisuhteen hoivaamisaikaa. Karavaanarit olkaamme esimerkillisiä ja pitä-

käämme parisuhteitamme maailman parhaalla tasolla."

Oikein kauniisti ja syvällisesti kirjoitettu. Olemme liikkuneet kesäisin Suomessa ja ulkomailla jo 24 vuotta vaunulla. Sinä aikana on tietysti nähty ja siedetty kaikenlaista, ikinä ei ole riidelly kenenkään kanssa. Jos on ollut yömeteliä eikä ole noudatettu järjestyssääntöjä, olemme hiljaisuudessa vaihtaneet aluetta.

Monet karavaanarit ja erityisesti "ei-karavaanarit" ovat sanoneet, että karavaanarit ovat numeroituja juoppoja! Tähän asti olemme kummastelleet sitä, että onpa yleistettyä, kun emme itse juo ja kuntoilemme, eläen muutenkin terveellisesti. Nyt on nähty juopottelua niin suuressa määrin, että toivottavasti se otetaan esille lehdessäkin ja laaditaan alueille tarkemmat säännöt.

Pienten lasten vanhemmat juopottelevat päivästä toiseen ja erityisesti yöstä toiseen. Lapset ajelevat ympäriinsä polku-

pyörillään käyden katsomassa juoppovaunulla (n. 20 henkeä), tulisivatko vanhemmat vihdoin kello 01 kotiin, ja lapset ovat huolestuneen näköisiä. Jotkut lapsiperheet ovat kertoneet lapsiensä ahdistelusta. Poliisit käyvät peräkkäisinä päivinä. Näin oli Maisansalossa taaemmalla alakentällä, jossa kausipaikkalaisia. Onko tämä parisuhteen hoitamista ja perhekeskeistä tervettä elämää? Ei todellakaan. Minkälaisen mallin lapset saavat tällaisesta vaunuelämästä.

Pubissa on liian väljät anniskeluoikeudet ja jo kello 15 iltapäivällä ovat monet naisetkin talutuskunnossa sanoen: "Mitä järkeä ostaa vaunu, jos ei pysty ryyppäämään 24 tuntia vuorokaudessa?"

On ihmetelty myös sanontaa, että 50-65-vuotiaat ovat "kos-tea sukupolvi". Ei tarvitse enää ihmetellä. Näitä kävijöitä, joilla on vodkapullot pöydällä eikä muiden nukkumisrauhasta välitetä vähääkään, on nähty vii-

Uuden sukupolven DETHLEFFS-vaunut

Huippulaadukkaat Carthago-matkailuautot nyt myös KOKKOLASTA

Höyläämönkatu 1, Kokkola
myynti@caravanlandia.fi, www.caravanlandia.fi

Antti 010 666 4222
Janne 010 666 4224

Huolto
010 666 4226

Truma Aventa Kattoilmastointeja on monia. Mutta vain yksi jäähdyttää kaikkein nopeimmin.

Tutustu Truma Aventa kattoilmastointilaitteisiin, joita voit käyttää pienen virrankulutuksen ansiosta myös keski- ja eteläeurooppalaisilla leirintäalueilla.

- korkea jäähdytysteho pienellä virrankulutuksella
- sleep-toiminto hiljaista jäähdytystä varten
- tehokas ilman jakautuminen

Kysy mahtavista Truma messutarjouspaketeista kauppialtasi

reddot design award
winner 2012

ATS Tuonti
01720 Vantaa
www.atstuonti.fi

Enemmän mukavuutta matkalla

me ja tänä kesänä. Seuraavana aamuna nämä 3-4 vaunun seurueet vertailevat alkometreillä, kuinka paljon näyttää ja "nollassa" lähtevät ajamaan. Yhdistelmä tai matkailuauto liikenteessä on raskas ja vaarallinen yhdistelmä humalaiselle tai krapulaväsyneelle. Jatkossa kannattaa soittaa poliisit näiden "alkovaanareitten" perään. Koskee myös alueiden isäntiä, jotka vain "taivastelevat" tilannetta jälkikäteen eivätkä ryhdy toimenpiteisiin.

Onko tullut vaiheeseen, jossa juopot saavat terrorisoida alueita? Toinen alue oli Majamäki, monta yötä metelöivät vierailijat, eikä heidän yölliseen meteliin mitenkään puututtu.

Monet lapsiperheet sanoivat, etteivät näille alueille tule enää. Samoin normaalit, vanhemmat ihmiset (Alkoholin runsas käyttö ei ole normaalia!). Monessa paikassa on tanssia ja niistä etukäteen ilmoitettuna annetaan ymmärtää, että sinä yönä

on meteliä ja itsekin nautitaan tanssimisesta liikuntana. Nämä muut yöt on saatava järjestyseen. Ei tarvitse ihmetellä, kun eivät "vaununuristit" tuo enää rahaa, sillä kävijöiden maksuilla vaunupaikat pidetään pystyssä eikä pienillä vuosi- tai kausimaksuilla.

Toivomme yhdessä muiden karavaanarien kanssa, että lehtenne julkaisee tiedot alueista, joissa noudatetaan yörauhaa ja Suomen lainmukaisia järjestyssääntöjä. Sellaisille alueille on jatkossa varmasti tulossa kävijöitä. Tietysti aina voi soittaa poliisille. Vaunu-alueet ovat julkisia alueita ja ryypiskely avoimesti sellaisilla alueilla on kielletty.

On otettava huomioon vaununaapurien yörauha eikä päiväläkään saa pitää suurta meteliä kiroillen, se ei ole kenellekään kunniaksi! Ottakaa huomioon, että toiset vaununaapurit oikeasti haluavat levätä työstään ja viettää aikaa lastensa kanssa.

Samoin vanhemmilla ihmisillä voi olla surua esim. läheisten sairauksien ym. takia, ja kun he lähtevät lomalle virkistymään, he joutuvatkin kuuntelemaan ryypiskelijöitä yökaudet. Suomen lakia rikotaan jatkuvasti. Onneksi on vielä SFC-alueita, joista ryypiskelijät, kausipaikalaisetkin, poistetaan heti ensimmäisestä metelöinnistä eikä takaisin oteta.

Mihin SFC-alueet ovat menossa? Parannusta toivoen!
Karavaanarin rouva, lehtori + ekonomi

Tämä on vakava aihe, jota tulemmme käsittelemään lehtemme seuraavassa numerossa 6/2012. Jos sinulla on kerrottavaa aiheeseen liittyen, ota yhteyttä Pirjo Rättyään, puh. (03) 615 3144, pirjo.rattya@caravan-lehti.fi. Voimme tarvittaessa julkaista tarinat nimettöminä.

Ihana Papinniemi

Me vietimme juhannusta Uukuniemen Papinniemessä. Paikka on alueena mahtava, leiripaikat kahden veden välisellä kannaksella pitkän hiekkarannan äärellä Pyhäjärven rannassa. Sosiaali- ja leiritilat uudet ja siistit. On ravinto- ja juomapuoltakin tarjolla. Saunaakin voi vuokrata.

Nuoret yrittäjät erittäin ystävällisiä ja palvelevia. Niukkalan kylällä Papinniemeen mennessä hyvä Sale, josta voi täydentää varastoja.

Opasteet ja tarkemmat tiedot löytyvät leirintäoppaastamme. Suosittelen lämpimästi!
Jukka Heikkinen

Eesti Karavanin sekavat asiat

Ihmettelimme vaimoni kanssa Caravan-lehden 4/2012 postilaatikossa olevaa **Kari Rainetsalon** kirjoitusta Eesti Karavanin

sekavista asioista, jotka hänen mielestään johtavat syytetyhtäälle. Kari Rainetsalo on Eesti Karavanin jäsen 236, minä itse jäsen 419. SFC-numeroni on 56295. Hänen mainitsemaansa "Ajankohtaista asiaa" -kirjetänne en kyllä ole saanut (toim. huom. SF-Caravanin sähköisen uutiskirjeen voi tilata: www.karavaanarit.fi).

Kirjoituksessa vihjaillaan syksyisiin ikäviin asioihin ja sopimuspaperin katoamiseen. Itse kävimme Vösussa viime kesänä ja kaikki näytti olevan kaikin puolin kunnossa. Tapasimme siellä mm. Eesti Karavan Klubin entisen puheenjohtajan **Ants Allikman**. Jäsenmaksumekin on maksettu vuoden 2011 loppuun saakka.

Alkuviikosta tänne Pärnun Kooseen saapui kaksi liittomme jäsentä Pietarin ja Vösun kautta. Toinen heistä kertoi, että alueella olisi tapahtunut omistajanvaihdos, mutta kaikki oli alueella toiminut kuitenkin

mallikkaasti.

Asia on puhututtanut jäseniä siksi paljon, että SF-Caravanin vastine samassa lehdessä olisi ollut tarpeen.

Esko Keskinen

Eesti Karavanissa tapahtuneet henkilömuutokset ja sopimusasiat ovat yhdistyksen omia päätöksiä, joihin SF-Caravan ei ota kantaa. Kirjoittajan viittamalla Vösun alueella on tapahtunut omistajanvaihdos. Nykyisin Lepispean nimellä tunnettu alue tarjoaa SF-Caravanin jäsenille 10 % jäsenalennuksen matkailuajoneuvoaikasta Tästä edusta kerroimmekin Caravan-lehdessä 4/2012 sivulla 183. SF-Caravanilla on hyvät yhteistyösuhteet sekä Eesti Karavaniin että Virossa toimiviin leirintäyrittäjiin.

Timo Piilonen, toiminnanjohtaja, SF-Caravan ry

Irralliset koirat leirintäalueilla

Irrallaan juoksevat koirat ärsyttävät. Leirintäalueiden sisääntulossa näkee useimmiten kyltin, jossa kielletään koirien irtiolto. Valitettavasti kaikki eivät osaa lukea, tai sitten ajatellaan, että tämä ei koske meidän Mustia. Leirintäalueen isännän tulisi valvoa, että tätä sääntöä noudatetaan.

Moni koiran omistaja sanoo, myös narussa olevasta koirastaan, että se haluaa vaan tutustua ja haistella. Eikö minulla ole mitään sanomista siihen? Jos en halua koiran tulevan haistelemaan, on koiran omistajan tehtävä pitää koiransa riittävän lyhyessä narussa, tai kysyttävä ensin, voiko tämä meidän hauva tehdä tuttavuutta. Tämän kesän reissulla olimme Jyrkkäkosken leirintäalueen portilla, ja kävelimme alueelle katsomaan, josko alue olisi ollut sopiva paikka yöpymiseen. Erästä vaunusta

ryntäsi koira meitä kohti. Naishenkilö huuteli koiran perään, mutta koira viis veisasi omistajastaan. Vaimoni, joka on joutunut lapsena koiran hyökkäyksen kohteeksi (hänelle jäi siitä koirapelko) juoksi autoon ja me poistuimme paikalta. Joku alueen työntekijöistä oli lähistöllä, mutta ei reagoinut tapahtumaan millään lailla. Sitten lähdimme Taivalkoskelle, Kylmäluomalalle, sielläkin oli koiria, mutta ne olivat narussa eikä niistä ollut harmia.

Pentti Nieminen

Tallinn City Camping

Olimme juhannusviikolla yllämainitulla leirintäalueella muutamana yönä. Paikka on Piritalle mennessä urheiluhallin vieressä. Muuten kaikki alueella ok, paitsi vartiointi. Respan tytöt istui päivät sisällä katsellen tv:tä tai seurustellen kavereiden

Kaikki tuotteet valmistetaan tehtaassamme Ruotsissa

STAND BY MADE IN SWEDEN

svenska tält

ainoa läheinen vaihtoehto

ja tarvikkeet

Svenska Tält i Dorotea AB • Box 18 • Timmervägen 5 • 917 21 Dorotea
Puh: +46 942 513 14 • Fax: +46 942 109 53 • Sähköposti: info@svenskatalt.se • Internet: www.svenskatalt.se

www.vapaa-aika.com

15.9. avoinna 9 - 16 **MAKSIVASTO INTERNETISSÄ** 15.9. avoinna 9 - 16

valtava valikoima tuotteita leirintään, vapaa-aikaan, veneiden ja ajoneuvojen rakentamiseen

Universaalitelat alk. 388,-	Kattoluukut alk. 44,-	Markiisit alk. 258,-	RAKENNA, TAI KORJAA
Lämpömatot ja Lämpöpuhaltimet alk. 32,40	Telttaputket alk. 16,95	Ikkunapeitteet alk. 58,95	Kaluste- ja seinälevyt. Kulma- ja reuna-listoilla helppo asennus. Lukot, saranat, laatikostotarvikkeet, kaikki meiltä!
Keulapeitteet alk. 66,95	Ohjaamomatot alk. 25,90	Katonsuojat alk. 290,-	WC-laitteet ja aineet
	Varmista telttasi vesipussien, sekä lumikuormien varalta	Asuntoautoihin ja Asuntovaunuihin	Vesisäiliöt, -pumput, -hanat

Vapaa-ajan tarviketalo PALVELEMME PUHELIMITSE ma-pe 9-17, 03-7580 538
AK&Co.Ky. Kankaantie 24. Villähde 03-7580538
Myymälä avoinna Pe ja Ma 9 - 18

kanssa tai surffailli netissä. Securitaksen vartijoilla on toimitila urheiluhallin varastossa, mutta he eivät liikkuneet alueella.

Meille kävi 20.6. keskelä päivää niin, että autoomme murtauduttiin ja kaikki elektroniikka varastettiin, sillä välin kun olimme kaupungilla muutamman tunnin. Autoa ei rikottu muuten kuin etuoven pikkulasi rikottiin. Ja sitä kautta saivat oven avattua.

Polisi kävi paikalla, ja suoritti tutkinnan ja kuulustelut asiallisesti ja toimitti meille raportin tapahtuneesta vakuutusyhtiötä varten nopeasti. Tämä etsivä kertoi olevansa neljättä kertaa tekemässä tutkintaa City Campingilla.

Jos tälle alueelle majoittuu, niin kannattaa jättää auto/vaunu lähelle respaa ja kaikki elektroniikka piiloon, vaikka ei se meilläkään näkyvillä ollut.

Pari vuotta sitten kun olimme viimeksi tällä alueella, silloin oli vartija ympäri vuorokauden alu-

eella näkösilällä. Sivulliset voivat tulla alueelle vapaasti, koska urheiluhalli on avoinna.

Murron jälkeen vartijat ajoivat autolla illalla alueella, mutta eivät ennen murtoa. Pärnun Konsessa oli kameravalvonta ja vartija ajoi pois alueella liikkuvat sivulliset. Riga City Campingilla vartija on paikalla ympäri vuorokauden ja alue on suljettu.

Tämä kaikki vain varoituksen sanana. Emme aio lopettaa Viron matkailua tämän murron vuoksi, olemme liikkuneet siellä aiemmin ilman ongelmia.

Rauno Makkonen

Vetoapua Maisansalossa

Olimme torstaina ennen juhannusta matkalla Maisansaloon. Vaihteet hukkuiivat autosta 10 km ennen, mutta kitkutettiin yhdellä vaihteella perille. Sieltä hinuri haki auton.

Siinä se juhannus sitten me-

ni. Ihmeteltiin millä täältä pois pääsee. No, sunnuntaina tuli vaunumme viereen mies mopolla. Sanoi, että voisi hinata vaunumme ja meidät kotiin. Etä tällaisiakin ihmisiä on vielä olemassa. Tämä ystävällinen ja avulias mies oli **Kauko Juvonen**. Haluamme vielä kiittää häntä tästä tosi hyvästä avusta. Vielä me tulimme Maisansaloon.

Seppo Vainikainen, SFC 73565

Tapahtui juhannuksena

Lähdimme kotoa hyvillä mielin viettämään juhannusta kaarinalaisten ystäviemme kanssa Sauvon Sarapistoon. Ystävät olivat varanneet meille paikan, jonka isäntä oli jo aikaisemmin näyttänyt heille.

Tullessamme paikalle isäntä näytti paikan, johon ajoimme matkailuautomme. Laittaessamme autoa paikalleen isän-

tä oli kanssamme. Kun isäntä lähti pois, huomasimme, että automme oli tosi vinossa, joten ystäväme otti lapion ja kaivoi takapyörän edestä vähän maata pois pyörän mitan verran, jotta automme olisi "kolahtanut" paikalleen. Laittaessamme autoa paikalleen tuli siihen mustapukuinen rouva (isännän vaimo) huutamaan tosi törkeästi, kiroten monta kertaa, että siihen paikkaan ei sitä autoa jätetä. Hänellä ei ollut yllään mitään isännän liiviä/tunnusta. Huuto oli todella järkyttävää. Otimme automme ja vaimoni itkiessä lähdimme alueelta pois. Tämä oli ensimmäinen ja varmasti myös viimeinen vierailumme Sarapistossa.

Olimme etelässä vieraalla alueella, joten emme tienneet, minne olisimme voineet mennä. Päivä oli jo pitkällä, vähän nälkäkin ja edelleen paha mieli. Saimme ystävillemme vinkin, minne voisimme ajaa. He neuvoivat Halikon Salakallion

SFC-alueen.

Kun tulimme Salakallioon kysyimme arasti, otetaanko meidät alueella vastaan. Isäntäpari "**Tokke**" ja **Aune** ottivat meidät iloisina vastaan ja saimme todella hyvän luksuspai-kan. Kaikista ihmisistä näkyi, että olimme tervetulleita, oli kuin olisimme olleet kotona. Kiitos vielä isäntäparille ja kaikille ihanille karavaanareille Salakallioon.

Kun seuraavan kerran lähdemme Lapista etelään päin, niin tiedämme paikan, minne voi mennä, siellä on hyvä ilma- piiri ja ihmiset.

Mäenpää, Sodankylä SFC 81630

Miksi mennä SFC-alueille?

Kysymyksen voisi laittaa myös muutoon, että miksi yleensäkin mennä millekään leirintäalueelle, mitä sieltä haetaan? Väitän,

että suurin osa meistä suomalaisista ei tunne oloaan mukavaksi leirintäalueella, missä naapurin vaunu/auto on noin neljän metrin etäisyydellä omasta. Sen verran erakoluonteita olemme, että jos saa valita, niin hieman väljemmin sitä leiriytyisi.

Miksi vaunuilijan (autoilijan) sitten pitää poiketa virallisilla leirintä-alueilla aina "määrä- väleinä"? Pakollisina syinä tietysti on auton/vaunun huolto (vedet/jätteet), pyykkien pesu, kunnon suihku & sauna ja tietysti sähkön saanti leiriytyessä. Näinhän ei välttämättä tarvitsisi olla, onhan Suomenmaa täynnä huolto- asemia, joissa ainakin osa näistä palveluista (miksei vaikka kaikki) voitaisiin hoitaa tiettyä korvausta vastaan. Samalla huolto- saisi matkailijalle mahdollisesti kaupaksi myös muut palvelut (ravintola, kauppa, polttoaine).

Itse ainakin arvostan aikaa sen verran, että samalla kun huoltaisin auton, niin huoltaisin myös matkalaiset eväineen

yms. tarpeineen.

En tietenkään tarkoita, että viettäisin lomani jossain ABC- aseman parkkipaikalla (vaikka saisin edellä mainitut palvelut ilmaiseksi), vaan lähinnä nämä olisivat yhden yön pysähdyksiä matkalla kohti "lopullista" päämäärää. En näe mitään järkeä siinä, että menemme leirintä-alueelle vain nukkumaan ja maksamme siitä noin 40-50 euroa (viisihenkinen perhe) lähtöksemme taas aamulla liikkeelle. Jos taas on tarkoitus viettää aikaa muutama yö/päivä, niin sitten tilanne on hieman toinen, tosin ainakin Suomessa paikkoja piisaa kyllä muuallakin kuin leirintäalueilla.

Miksi ylipäättään sitten pitää puuttua siihen, missä kukin yönsä/lomansa viettää? Tulee hieman sellainen olo, että joukossamme on ns. uusavuttomia karavaanareita, jotka ovat saaneet "saunan lauteilla kuningasidean" että ostetaan vaunu/auto, vaikka ei olisi hajuakaan tä-

män harrastuksen alkuperäisestä ideasta (vapaus aikatauluista ja paikasta). Nyt sitten kalustoa säilytetään jossain kausipaikalla tai sitten se lojuu kotipihalla käyttämättä ja sitten ollaan "ka-teellisia", kun jotkut meistä uskalta- vat olla yötä muualla kuin virallisilla leirintäalueilla. Turvallisuu- den suhteenkin taitaa olla niin, että itse liikenteessä oleminen on paljon vaarallisempaa kuin olla "puskaparkissa".

Autoilijan ja vaunuilijan kaluston käyttötavat poikkeavat toisistaan jonkin verran (autoilija on ehkä hieman liikkuvampi), mutta olisiko kuitenkin niin, että antaa kunkin taaplat tyylil- lään eikä puututa siihen, jos toiminta tapahtuu lain ja hyvien tapojen puitteissa.

Rauno Ruostela

Tilaukset:
puh. 0400 237 326 tai
www.monitampere.fi

TAKUU
10
VUOTTA

- Paksuus 0,3 mm
- Tunteeton vaurioille
- Sopii kaikkiin asunto-vaunuihin ja -autoihin
- Helppo asentaa

MONITAMPERE OY

Lehmustanhua 5, 33480 Ylöjärvi • www.monitampere.fi
puh. 0400 237 326 fax (03) 3486 500

Myös iltaisin ja viikonloppuisin • Toimitusaika 2-7 pv • Palautusaika 8 pv • Toimitus postiennakolla • Hintoihin lisätään postikulut.

Ecoflex®

Mittatilauslämpömatto autoon ja vaunuun.

ECOFLEX-LATTIALÄMPÖ MITOITUKSESI MUKAAN.

Ecoflex on uuden sukupolven lämpömatto asuntovaunuihin ja -autoihin. Maton leveydet ovat 43, 53 ja 69 cm. Pituudet voi mitata sentin tarkkuudella.

TUNTEETON VAURIOILLE. Lämmönhukkaa ei huomaa vaikka matolle tapahtuisi vahinko, esim. mattoon tulisi reikä.

HELPPO ASENTAA. Ecoflex asennetaan suoraan lattialle ja kiinnitetään teipillä joka reunasta. Päälle voidaan laittaa käytävämatto tai vastaava. Lopuksi lämpömatosta lähtevä johto kytketään muuntajaan, joka käyttää verkkovirtaa (230 V). Voit liittää yhteen muuntajaan monta lämpömattoa.

Voit käydä tutustumassa tuotteisiimme myös nettisivuillamme www.monitampere.fi

Olemme mukana Lahden Caravan-messuilla, os. B1c.

Truma Mover® Siirtojärjestelmiä on monia. Mutta vain yksi alkuperäinen.

Tutustu nyt ainutlaatuisen mukaviin Truma Movereihin® kaikenkokoisia asuntovaunuja varten caravan jälleenmyyjäsi luona kautta maan.

- varma siirto joka maastossa
- millintarkka pysäköinti
- voimaa: jopa 3 tonnin vetovoima

Kysy mahtavista Truma messutarjouspaketeista kauppialtasi

ATS Tuonti
01720 Vantaa
www.atstuonti.fi

truma
Enemmän mukavuutta matkalla

Liikkuvan Poliisin liikenneturvallisuuustyö uhattuna

Meillä on ollut vuosikymmeniä erinomainen, erikoiskoulu-tettu ja varsin kokenut Liikkuva Poliisi, jonka tärkein tehtävä on ollut liikenneturvallisuu-työ. Sen tehoon ovat poliitikot puuttuneet viime vuosina vähentämällä poliisin määrärahoja ja panemalla tämän takia poliiseja työttömiksi. Nyt, toisaalta, ylin poliisijohto haluaa uudistaa hallintorakenteensa. Siitä vaan, sanoo suomalainen tiellä kulkija, mutta jarruttaa säikähtäen kuultuaan, että tämä tarkoittaa myös Liikkuvan Poliisin, LP:n liikenneturvallisuu-työn lopettamista. Poliisijohdon

hengenvaarallisten tilanteiden lisääntymistä maanteillämme viime vuosina jatkuvasti kauhistelevana en voi millään ymmärtää poliisijohdon tavoitteita. Vielä vähemmän, kun uskon, että liikenteen kasvuun nähden selvästi pienennetyn LP:n työn tulokset ovat johdon tiedossa. Poliisiasiat kuuluvat sisäministeri Päivi Räsäselle. On täysin käsittämätöntä, että hän sanoo julkisuudessa (HS 14.8.2012), että lopettamalla Liikkuva Poliisi ”Tarkoituksena on pelastaa liikennevalvonta eikä ajaa sitä alas”.

Kammottaa ajatuskin, että esimerkiksi jatkossa kun maantieltä pyydetään poliisia väkittävästi puuttumaan henkiä uhkaavaan vaaraan, niin poliisi lupaa lähettää paikalle partion, kunhan se saapuu takaisin poliisilaitokselle runsaan 100 kilometrin päästä sovittelemasta perheriitaa. Partion, joka ei ole

koskaan saanut esimerkiksi erityiskoulutusta kuoleman torjuntaan yli kahdensadan ympäriin-ssä ajolevan rattijuopon pysäyttämisessä. Poliitikot käsittelevät asiaa syksyn 2012 aikana. Olisi todella merkittävää, jos myös kaikki matkailuajoneuvoja käyttävät kansalaiset kääntyisivät nyt oman kansanedustajansa puoleen ja pyytäisivät perustelusti heitä huolehtimaan eduskunnassa siitä, että esitys LP:n lopettamisesta ei saa tulla voimaan. Oman tieturvallisuuten-
sa takia!

Ainoa mahdollisuutemme liikenneturvattomuuden vähentämiseksi on, että erityiskoulu-tetu, ja ammattitaitoinen, valta-vaan kokemuksen omaava LP saa jatkaa tehtävässään nimen-omaan ajotapavalvonnassa ja liikennerikollisten saattamisessa vastuuseen teoistaan. Ja tekee tämän näkyvästi ja koko maassa

lisäksi Vantaan ja Espoon. Luonto, puutarhat ja puistot -luvusa, on osa Siirtolapuutarhat, josta löytyy muutama mielenkiintoinen kohde: Helsingin yhdeksän siirtolapuutarha-alueita ovat yleisiä puistoja, joissa saattaa olla mielenkiintoista nähtävää. Kumpulan alueen mökit on rakennettu Amerikas-ta tuotujen autojen kuljetuslaatoista ja Marjaniemen siirtolapuutarhassa voi hyvinkin bongata presidentti Tarja Halosen mökkinsä rappusilla.

Museotkaan eivät läheskään aina ole tylsiä edes lapsille. Esimerkiksi Päivälehd-
den museossa on Aku Ankka -näyttely. Sinne pääsee metrolla suoraan Rastilas-ta. Suomen vanhin automuseo löytyy Es-poosta ja siellä on mm. viidenkymmenen mopon kokoelma.

Leikkipuistot ovatkin sitä lasten omin-ta maailmaa, jossa aikuiset vuorostaan saattavat tuntea itsensä pitkästyneeksi. Eläintarhan skeittipuiston, Leikkipuisto Lastenlehdon ja Meripuiston jälkeen voi mennä Sinirikon leikkipuistoon, josta löytyy piknik-pöytiä.

Anssi Siukosaari, SFC 79

Lasten kanssa Helsingissä

Lasten kanssa Helsingissä -opaskirja tuo vaihtelua ja uusia mielenkiintoisia kohteita niin matkailijoille kuin helsinkiläisillekin. Opas sisältää Helsingin

lisäksi Vantaan ja Espoon. Luonto, puutarhat ja puistot -luvusa, on osa Siirtolapuutarhat, josta löytyy muutama mielenkiintoinen kohde: Helsingin yhdeksän siirtolapuutarha-alueita ovat yleisiä puistoja, joissa saattaa olla mielenkiintoista nähtävää. Kumpulan alueen mökit on rakennettu Amerikas-ta tuotujen autojen kuljetuslaatoista ja Marjaniemen siirtolapuutarhassa voi hyvinkin bongata presidentti Tarja Halosen mökkinsä rappusilla.

Museotkaan eivät läheskään aina ole tylsiä edes lapsille. Esimerkiksi Päivälehd-
den museossa on Aku Ankka -näyttely. Sinne pääsee metrolla suoraan Rastilas-ta. Suomen vanhin automuseo löytyy Es-poosta ja siellä on mm. viidenkymmenen mopon kokoelma.

Leikkipuistot ovatkin sitä lasten omin-ta maailmaa, jossa aikuiset vuorostaan saattavat tuntea itsensä pitkästyneeksi. Eläintarhan skeittipuiston, Leikkipuisto Lastenlehdon ja Meripuiston jälkeen voi mennä Sinirikon leikkipuistoon, josta löytyy piknik-pöytiä.

Rastilassa matkailulustuosaan pitävile ja siellä yöpyville saaret ovat lähellä ja jännittävä päiväretkikohde. Moneen niistä mennään lyhyesti lautoilla tai vesibussilla. Kirjassa saarista on oma kattava esittelynsä. Esim. Vuosaaresta pääsee Kaunissaareen vesibussilla. Kirjan mukaan saarella on yksi hoidettu uimaranta ja sieltä voi vuokrata soutuveineitä.

Kirjassa kerrotaan, millä ratikalla pääsee Pohjoismaiden uudenaikaisimpaan trooppiseen eläintaloon.

Sitten ovat vielä ratikka-ajelut, uima-paikat, lelumuseot ja monta sivua herkuttelupaikkoja. Viimeisillä sivuilla retkikohteiden kartat.

Lasten kanssa Helsingissä, Anna Zagaras-Uotinen, Minerva, 171 sivua, 18,90 euroa. •

Fillarioppaat opastavat kiintosiin kohteisiin

Kesällä ilmestyi kaksi uutta fillariopasta, jotka sisältävät testatun ja monipuolisen valikoiman eteläisen Suomen pyöräilyreittejä. Toinen opas keskittyy reitteihin Helsingistä itään ja toinen Helsingistä länteen.

Kummassakin oppaassa on kaksi pääreittiä, joiden lisäksi esitellään erimittaisia paikallisia reittejä ja kierroksia. Itäisen Suomen pääreitit polveilevat Itäisen Kuninkaantien rannikkomaisemien kautta Lappeenrantaan ja Päijät-Hämeen järviceutujen läpi Jyväskylään. Läntisen oppaan pääreitit kulkevat Helsingistä Hämeeseen sekä Läntisen Kuninkaantien rannikkokau-punkeihin.

Molemmissa oppaissa teksti on koottu pieneen kirjaseen. Siitä on hyvä tarkistaa mitä kaikkea mielenkiintoista reitin varrelta löytyy. Sopii siis myös karavaanarille reitin suunnitte-luun. Reitit on rakennettu siten, että niiden lähituntumasta löytyy kiinnos-tavia luonto- ja kulttuurikohteita.

Oppaissa on mukana myös monipuolinen kartta, johon on merkitty pyöräilyyn parhaiten sopivat reitit. Kartat ovat mittakaavassa 1:150 000. Karttoista näkee, mitkä tiet ovat päällystettyjä – ja tämä tietohan on karavaanarinkin kannalta tärkeä.

Molemmat oppaat on pakattu muovitaskuun. Kirjan koko on 12 x 22 cm, ja kummassakin oppaassa on 80 sivua. Kartan koko avatuna on 100 x 80 cm

Fillariopas – reittejä Helsingistä länteen; Fillariopas – reittejä Helsingistä itään; Karttakeskus Oy 2012, ovh. 28,90 euroa •

Rantaraiteilla – Helsingin ja Espoon merelliset pyöräilyreitit

Kirja esittelee 14 pyöräilyyn sopivaa rantareittiä Helsingissä ja kolme Espoon rannoilla. Reittien pituudet vaihtelevat 5–20 kilometriin.

Helsinki voi tuntua sekavalta

ja ruuhkaiselta autoilijalle, mutta pyörän selässä saakin huomata, kuinka rauhallinen ja ennen kaikkea kaunis pääkaupunki-seutumme on. Jopa aivan ydinkeskustassa voi pyöräillä, kunhan tietää reitit.

Karttojen reitteihin on merkitty nähtävyydet, muistomerkit, maisemat ja totta kai kahvilat.

Helsingillä on paljon rantaviivaa sekä Suomenlinnan tapaisia saaria, joilla on vain laivaliikenneyhteys mantereeseen.

Antero Rautio ei sorru kirjassaan pitkiin historian jorinoihin, mutta ajo-ohjeiden lomaan on sälytetty mukavasti muistoja entisistä ajoista. Kesärannan koristeellisella portilla Rautio pysähtyy kertomaan, kuinka pääministerit ovat saaneet asua kauniin huvilaseudun paraatipaikoilla ja ketkä kaikki presidentit ovat asuneet reitin varrella olevassa Tamminiemessä, joka on nyt kunnostettu presidentti Urho Kekkonen museoksi.

Helsingin rannoilla on yllättävän paljon vanhoja huviloita, joihin herraväki muutti kesän ajaksi luonnonhelmaan.

Rastilasta pääsee suoraan Vuosaaren hienolle Aurinkolahtireitille. Herttoniemi–Tammisalo–Vartiokylä–Vuosaari-reit-tikin kulkee Rastilan kautta. Laajasalon reitti on aivan samoilla nurkilla ja tietysti Kulosaari–Korkeasaari reitti kahdeksan kilometrin päässä, muutama metroasema keskustaan päin.

Rantaraiteilla-opaskirjan reieistä voi valita parhaat palat ja yhdistellä toisiin reitteihin. Helsinki on niitä harvoja pääkaupunkia, missä pyörät saa viedä metroon ilmaiseksi.

Rantaraiteilla – Helsingin ja Espoon merelliset pyöräilyreitit, Antero Rautio, Minerva, s. 173, hinta 19,50 euroa. •

HYMER CENTERIN VIIKONLOPPUNÄYTTELY 22.-23.9. 10-15

Tervetuloa tutustumaan uutuusmallistoon!

Esittelyssä mm. nämä huippu-uutuudet:

B Star-Line 680 Mercedes-Benz • 190 hv • Wandler automaatti • Alde-nestekeskuslämmitys • Erillisuoteet • Kaksoispohja • Iso takatalli
Tramp 674 Fiat Ducato • 150 hv • Automaatti • Alde-nestekeskuslämmitys • Nestekiertolattialämmitys

Olemme mukana Lahden Caravan-messuilla 14.-16.9. 50:lle nopeimmalle messuliput. Tule ja nouda omasi!

Juvankartanontie 17, 02920 Espoo, Kehä III Puh. 010 617 8900 Avoinna: Ma-pe: 9-18, la: 10-14

www.hymercenter.fi

Timi Rautatammi maisteli Heimo Karneen tekemiä juustotapakseja. Kyllä maistuivat.

Tee matkaeväät helposti itse

Matkasuunnitelmaan kuuluu jakaa matka etappeihin. Etapin välin pitäisi olla mieluummin ajallinen kuin ajomatkaan perustuva.

Sopiva tauottaminen olisi alle kaksi tuntia. Tällöin kuljettaja pysyy terävänä ja keskittyneenä. Tauoille tarvitaan tietenkin jotain syötävää. Syötävän ei pitäisi kuitenkaan olla kovin raskasta eikä runsasta. Esimerkiksi jokin nektari tai marjasmoothiekin riittää.

Teksti ja kuva

HEIMO KARNE

Juoman voi valmistaa etukäteen jääkaappiin kylmenemään. Herkullisia matkaeväitä voisivat olla myös suomalaiset tapakset. Tapas sopii tässä tilanteessa nimeksi, koska tapas on sormisyötävä ja se syödään kiireettömästi nauttien. Matkalla pi-

tää ajotauon olla kiireetön virkistyshetki. Lisäbonuksena on hyvänmakuinen välipala, joka virkistää. Esimerkkitaipaksena oheisissa kuvissa on salaatinlehteen käärittyä savustettua lohta ja hölskytyskurkkusui-kaleita. Tämä on varmasti elämyksellinen makupala, ja se on helppoa ja siistiä sormin syötävää. Näitä voi tehdä valmiiksi rasiällisen ennen matkaan lähtöä.

Eräs välipalamalli ovat myös kesän tuoreet juurekset tikuiksi leikattuina ja rasvattoman kermaviili-dipin kera. Tähän löytyy kaupoista valmiita mauste-seoksiakin.

Hunajaiset juustopalat ruohosipulin kera

Ainakin ahvenanmaalaiselle Timille maistuivat juustotapakset hyvin. Ne on helppo

valmistaa vuokaleivän malliin. Ota rasiällinen kotijuustoa ja esimerkiksi viipaloitu perunavuokaleipä. Leikkaa juusto keskeltä poikki ja molemmat kappaleet halki; syntyy neljä vuokaleivän kokoista palaa. Voitele leivät ja aseta juusto leivälle. Paloittele neljään osaan. Mausta juuston pinta chilillä ja valuta juoksevaa hunajaa n. 1 tl. Ripottele runsaasti ruohosipulia päälle. Anna vetäytyä jääkaapissa. Nauti ajotauolla ja tarjoa muillekin. Maustamalla eri tavoin saat monen makuisia juustotapakseja.

Vitamiineja varastoon

Näin sadonkorjuu-aikaan on tärkeää muistaa syödä vitamiineja talven varalle. Niitähän me saamme helposti marjoista. Mansikka- ja vadelma-

aika on jo ohi, ja herukoitakin on saatu runsaasti. Lisäksi vitamiinipompeja ovat metsissä kypsyneet mustikat, puolukat ja variksenmarjat ja soilla hilat, lakat ja muuraimet. Hilla on todella monen nimen arvoinen.

Rannikoiden kivikkosilla ja karuilla kalliorannoilla viihtyy myös mustikan kanssa paremmuudesta kilpaileva turbomarja tyrni. Vaikkei tyrniä olisi mahdollista itse poimia, on siitä tullut niin runsas ja satoisa puutarhoissa viihtyvä marja, että siitä saa jokseenkin kaikista kaupoista pakastemarjana ja 100-prosenttisena marjapuristemehuna.

Salaatti toimii aina

Salaatteja on monenlaisia ja matkalle valitsisin salaatin, joka kestää ja säilyy auton tärinässäkin. Oikea valinta tähän olisi pastapohjainen salaatti. Yksinkertaisimmillaan se on marinoitua pastaa. Tri colore

fusilli -kierrepastaa keitetään vähän alle ohjeen ajan ja jäädytetään juoksevassa kylmässä vedessä heti aivan kylmäksi. Valuta huolellisesti lävikössä.

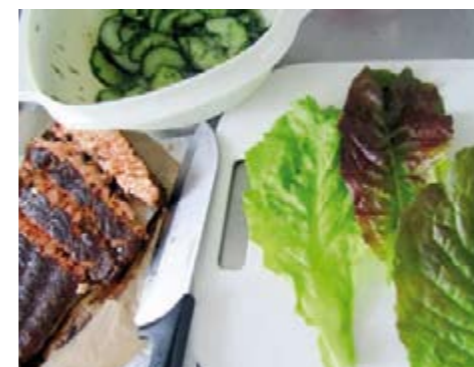
Kaveriksi pastalle tarvitaan väriä, ja sitähän saa pakasteherneistä, maissista ja aurinkokuivatuista tomaattisuikeleista. Sekoita ainekset keskenään ja valmista kastike. Siihen tarvitaan säilykettä nimeltään etikkapikkelsi. Sen ainekset ovat etikkaliemeen säilötyt vihannekset: kukka-kaali, herkkukurkku, vihreä tomaatti, hillospuli, paprika, oliivit ja porkkanat. Ota pikkelsiä hieman sauvasekoittimeen ja aja aivan hienoksi. Sinappitilkalla saa vähän terävyyttä makuun.

Lisää sekaan vähän oliiviöljyä ja ohenna sitruunanmehulla. Aja vielä kastike sopivan sakeaksi ja kaada se salaattiin. Sekoita pasta ja kastike huolellisesti ja siirrä jääkaappiin tekeytymään. Salaatti on

maustunut muutaman tunnin jälkeen, mutta on vielä erinomaista seuraavana päivänkin. Mikään ei estä lisäämästä joukkoon vaikka paahtopaistia tai palvikinkkua, mutta pasta jo sellaisenaan on ruokaisaa matkaevästä.

Jotkut kuskit ovat kovasti makkaran perään ja sallittakoon se heille, mutta ei pelkkää höyrymakkaraa tai nuotiomakkaraa. Vanhoissa jutuissani olen valmistanut muunnosta perunasalaatista ja ohessa vielä yksi resepti lisää. Salaatti on hyvää makkaranruokien kanssa.

Edellisen jutun teema: Karavaanarin lähiruokamatka on hyvä muistaa myös matkaeväitä kootessa. Sloganiksi sopii: Osetetaan sieltä, mistä mauskainta saadaan, ja matkan- teko maistuu. •

Saksalainen perunasalaatti

Raaka-aineet

- 1 kg varhaisperunaa
- 2-3 nippua kevätsipulia tai ohutta purjoo
- 1 prk kaprismarjoja
- 2 kpl omenaa
- 200 g maustekurkua.

Kastikeaineet:

- 2 dl sinappia (miel. osa Dijon-sinappia)
- 50 g hienoa sokeria
- 2 dl rypsiöljyä
- 1/2 dl balsamiinietikkaa
- suolaa ja mustapippuria

Valmista kastike

sekoittamalla öljyä vähin erin sinapin ja sokerin joukkoon voimakkaasti vatkatun ja lopuksi maustamalla se. Maun pitää olla voimakas ja kastikkeen sakea.

Keitä perunat ja jäädytä ne.

Paloittele perunat 1 cm:n kuutioiksi. Hienonna sipulia ja paloittele kaikki ainekset perunoiden joukkoon kulhoon. Kaada kastike salaatin päälle, sekoita hyvin ja anna vetäytyä hetki kylmässä.

Käsittele sipuli oikein.

Kevätsipuli on pehmeää, mutta vanhempi purjo saisi tekeytyä pidempään pehmitäkseen.

Valkeat Yöt Pietarissa

RAIMO MYLLYNIEMI

Leiripaikkana oli Shuvalkovin perinnekylä.

Valkeat Yöt -tapahtuma järjestettiin 10.–13.6. Shuvalkovin perinnekylässä, joka sijaitsee Pietarista n. 20 km patotielle eli länteen päin.

Suomalaisia karavaanareita oli mukana peräti 58 yksikköä. Menomatalla kokoonnuimme Kotkan Santalahteen, missä **Leo Talypin** antoi viimekäden oh-

jeet ja jakoi kaikki mahdolliset paperit, joita rajalla tarvitaan. Ja niitähän oli aika paljon.

Liikkeelle lähdimme sunnuntai-iltana ennen seitsemää aamulla. Haminassa pikkupojat katsoivat letkaa ihmeissään ja morjensivat meille.

Leiripaikka, johon meidät suomalaiset ohjattiin, oli aidattu alue ja alueella oli vartio-

tornikin. Turvavälit eivät ihan toteutuneet, mutta sopu antoi tilaa. Shuvalkovin alueella on vanhoja puisia rakennuksia, joissa on savipaja, käsityöpaja, taontaa ja matkamuiستomymlä. Alueella on myös iso telta, jossa pidetään talviaikanakin monenlaisia tapahtumia. Alueelle tehdään talvella mm. luis-

Tapahtumaan osallistujille oli järjestetty myös bussiretkiä. Pietarhovin retki oli melkein koko päivän retki ja lähellä sijaitsevaan Konstantinin palatsiin retki kesti 2,5 tuntia. Konstantinin palatsissa Putinkin viettää aikaa kesäisin. Meille kyllä kerrottiin, että hän viihtyy paremmin rantaa lähellä olevissa ”mökeissä”, jotka ovat isoja kivitalohuiloita.

Suuressa puistossa oli mukava kävellä ja katsella suihkulähteitä ja kanavia, joita risteili puistossa. Rantaa lähellä oli myös banja eli sauna, suuri vaaleankeltainen rakennus. Konstantinin palatsin rannanpuoleisen sisäänkäynnin lähellä on matkaparkki, Baltic PARK nimeltään. Sosiaalililat ovat viereisessä kongressipalatsissa.

Mukana olleille jäi tapahtumasta positiivinen maku. Tapahtuma saanee jatkoa vuoden 2013 alkukesästä, silloin Suomessa.

Raimo Myllymäki

Avajaisseremonioihin kuului ilmapallon vapauttaminen.

Vas. Ohjelmassa oli vierailu mm. lähistöllä sijaitsevaan Konstantin-palatsiin.

FICC-Rally Kanadassa

HANNA JOKINEN

Sääät olivat äärimmäisen suotuisat, kun yli 1 700 karavaanaria kokoontui pieneen kanadalaiseen Montmagnyn kylään viettämään FICC-Rallya 2012. Osallistujista luonnollisesti suurin osa oli Kanadasta ja Yhdysvalloista, mutta myös useat Euroopan ja Kaukoidän maat olivat edustettuina.

Suomesta FICC-Rallyyn oli saapunut 18 karavaanaria, joista 15 oli SF-Caravan ry:n jäseniä. He olivat saapuneet paikalle matkailuautoilla New Yorkin kautta. Suomalaisen leiri oli sijoitettu aivan tapahtuma-alueen keskisteeseen. Muut suomalaiset olivat valinneet sen sijaan majoittumispaikakseen läheisen hotellin.

Suurimman osallistujamaan palkinnon vei Taiwan, mutta

SF-Caravan ry:n puheenjohtajalla **Juha Hämäläisellä** oli kunnia käydä pokkaamassa pysti oman sarjan voitosta.

Leirillä tärkeintä oli yhdessä-olo ja viihtyminen kansainvälisten ystävien seurassa. Lisäksi Suomen edustajien tärkeänä tehtävänä oli aktiivisesti markkinoida omaa Porin FICC-Rallya 2014.

Perinteinen Suomi-ilta

Perinteinen Suomi-ilta järjestettiin tiistaina ja tilaisuus sai paljon positiivista palautetta. Puheenjohtaja Juha Hämäläinen haastoikin eri maiden edustajia saapumaan sankoin joukoin Poriin. Kiinnostus Porin Rallya kohtaan oli suurta ja moni olisi halunnut jo heti ilmoittautua tapahtumaamme.

Kanadan FICC-Rally oli jär-

jestetty erinomaisen hyvin. Ohjelmaa löytyi niin lapsille kuin aikuisillekin, kuljetukset pelasivat ja tilat olivat siistit. Merkille pantavaa oli varsinkin järjestäjätahon ystävällisyys ja avuliaisuus. Ainoastaan ranskan kieli saattoi aiheuttaa välillä haastetta, mutta se ei ainakaan suomalaisia erityisesti haitannut.

FICC-leirin virallinen leirimaskotti kantoi Suomen lippua.

SF-Caravan ry:n puheenjohtaja Juha Hämäläinen (oik.) pokkaamassa suomalaisten palkintoa.

Alla: Koulubussit toimivat leirillä kuljetusvälineinä.

mineen salin täyteen ilta toisen- ja jälke.

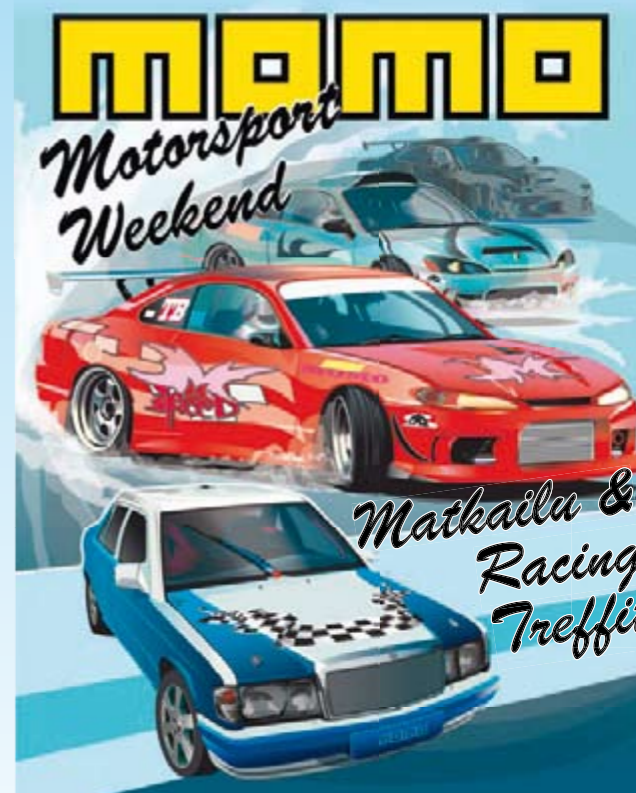
Ensi vuonna FICC-Rally 2013 järjestetään Puolan Slawassa, jonne toivotaan myös mahdollisimman monen suomalaisen karavaanarin ottavan osaa.

Hanna Jokinen

Matkailu & Racing -treffit

Alastaron Moottoriurheilukeskus
21.-23.9.2012

- Autokilpailuja koko viikonloppu
- Ajonäytöksiä, mukana mm. Mikko Hirvonen ja Jari-Matti Latvala
- Mahdollisuus päästä Drifting auton kyytiin
- Tanssia, Disco, Karaoke

Treffimaksu 60 € (sis. 2 aik. ja 2 alle 15 v lasta)

Pohjoismaisilla päivillä Norjassa

Pohjoismaisia päiviä (49.) vietettiin tänä vuonna Norjan Bardussa 15.–21.7. Osallistujia oli yhteensä noin 700 vaunukuntaa, joista noin 130 oli suomalaisia. Määrä oli oikein hyvä, kun huomioi, että Pohjois-Norjaan on jonkun verran matkaa Suomesta. Treffipaikahan sijaitsee Pohjois-Norjassa Tromssan läänissä.

Päivää ennen treffien alkua satoi paikkakunnalla peräti 64 mm, joten arvaatte, että järjestäjillä oli jonkun verran päänsärkyä selvitteessään, ovatko kaikki alueet käyttökunnossa sunnuntaiaamuna. Yksi viime syksynä valmistunut alue oli hyvin epävarma, koska siihen ei ollut vielä ehditty kylvää ruohoa. Mutta sade loppui onneksi ennen sunnuntaiaamua ja suurin osa alueista saatiin käyttökuntoon. Myös kaikki karavaanarit saatiin sijoitettua käyttökelpoisille alueille.

Kortteli-isännät olivat retkellä lauantaina Altevatin padolla, jonka alapuolella sijaitsee Bardun yhdistyksen talvialue. Sieltä lähdettyään he huomasivat, että tulva oli vienyt tien mennessään eikä muita reittejä pois ollut. He jäivät sitten motiin odottamaan apua. Odotta-

essaan he huomasivat, että vene nousee jatkuvasti ja myös tielle. Silloin he alkoivat peruttaa linja-autoilla. Kilometrin päässä he huomasivat, että tienpenkka oli sortunut tien yli. Siinä he sitten saivat sateessa odotella poispääsyä.

Matkalaiset kuljetettiin samana iltana veneillä toiseen rantaan, mistä oli sitten uusi bussikuljetus takaisin treffeille. Isännät toimivat erittäin hienosti koko operaation ajan, vaikka tilanne oli vakava. Kiitos siitä heille.

Sunnuntaina sisäänajot

Sunnuntaina olivat sitten sisäänajot ja maanantaina avajaiset vanhan kaavan mukaan, puheet pidettiin kolmella kielellä, norjaksi, ruotsiksi sekä suomeksi. Ennen avajaisia marssittiin musiikin tahtiin noin kilometrin verran jalkapallokentälle, missä avajaiset pidettiin.

Muina päivinä oli erilaisia retkiä. Iltaisin tanssittiin eri orkesterien tahdissa. Myös arpajaiset järjestettiin. Ja iltaisin myös joka korttelissa kokoonnuttiin pitkän pöydän ääreen.

Joka aamu oli tarjolla sämpylöitä ja sponsoreiden mainoksia sekä edellisten päivien tapahtumista juttuja. Lapsille

Pohjoismaisille päiville osallistui tänä vuonna noin 700 vaunukuntaa.

oli joka päivä järjestetty oma ohjelmaa.

Bardu-hallissa oli iltaisin tanssit ja päivisin siinä oli uimahalli saunoineen ja suihkuineen kaikkien käytössä. Siinä oli myös kahvio, mistä sai ruokaakin.

Päivien säästä voi sen verran sanoa, että välillä satoi enemmän ja välillä vähemmän, mutta oli hetkiä, jolloin ei satanut ollenkaan.

Caramba-kilpailut olivat tervetulleita, ja tällä kertaa suomalaiset eivät voittaneet. Voiton vei Ruotsi ja hyvänä kakkosena oli Norja, Suomelle tuli kolmas sija, hyvä näin tällä kertaa.

Tämä oli ensimmäinen vuosi, jonka minä olen ollut mukana NCR:ssä (Nordiska Caravan Rådet). On ollut erittäin mie-

lenkiintoista, vaikkakin työlästä. Joka päivä on ollut jotain, enemmän käännöshommia, mutta myös kokouksia. Parasta tässä oli, että karavaanarit kävivät kiittämässä.

Sune Andersson kiersi aluetta ristiin rastiin tänäkin vuonna ja kyseli suomalaisten kuumuuksia.

Päivien päättäjäiset pidettiin perjantai-iltana ja tällä kertaa sisällä Bardu-hallissa. Lauanantaina oli sitten vuorossa treffien päättäminen, jonka jälkeen treffiväki lähti joko jatkamaan lomaansa Norjassa auringon toivossa tai suuntasivat kotiin päin.

Ei ole koskaan huonoja säitä, on ainoastaan huonoja vaatteita.

Kenneth ja Vivan Björkskog

Lars Andersson NCR-edustajana viimeistä kertaa

Norjassa pidettyjen Pohjoismaisten Karavaanipäivien (Nordisk Camping Träff) taustaorganisaatio on vuonna 1971 perustettu Nordisk Caravan Rådet eli NCR. NCR:n muodostavat tanskalainen Dansk Caravan Klub, ruotsalainen Caravan Club of Sweden, norjalainen Norsk Caravan Club ja SF-Caravan ry.

NCR pitää tapahtumien yhteydessä virallisia kokouksia, joihin liitot nimeävät edustajansa. SF-Caravan ry:tä on edustanut sekä liiton puheenjohtaja että liittohallituksen nimeämänä henkilönä Lars Andersson. Andersson on ollut mukana NCR:n

edustajana vuodesta 1997 alkaen. Bardun tapahtuma oli Lasselle viimeinen NCR-edustus, sillä jo hyvissä ajoin Lasse ilmoitti vetäytyvänsä tehtävästä ja tarjoavansa hommaa ”nuoremille”.

Lars Anderssonin 15-vuotiseen kauteen NCR:n jäsenenä ovat mahtuneet lukuisat yhteistyökokoukset, jotka ovat käsitelleet mm. järjestöjen yhteisiä asioita liikenneturvallisuusky-

symyksissä, vuosittaisten tapahtumien järjestämisessä ja NCR:n sääntöjen uudistamisessa. Näkemykset eri maiden välillä ovat usein poikenneet toisistaan, ja yhteisiin päätöksiin on dip-

lomatiiaa tarvittu. Sumiaisissa Keski-Suomessa nykyään asuva Andersson on ehtinyt toimia pohjoismaisissa kysymyksissä kolmen liiton puheenjohtajan, Seppo Pietiläisen, Eero Ollilan ja Juha Hämäläisen apuna ja tukena. Uraan sisältyy myös NCR:n varapuheenjohtajana toimiminen.

Räväkänä ideanikkarina tunnetuksi tulleen Lassen työtä jatkaa kokkolalainen Kenneth Björkskog. Toinen liittohallituksen nimeämä edustaja Bardun tapahtumassa oli Sune Andersson, joka toimi Suomi-leirin päällikkönä ja leiriläisten yhteyshenkilönä.

Lars Andersson.

Timo Piilonen

Suomelle joukkuekultaa PM-Carambassa

■ Suomen joukkue Elis Bussman, Janne Kallio ja Eero Mustonen ajoivat Caramban joukkuekilpailun PM-kultaa Norjan Bardussa heinäkuussa. Yksilökilpailussa Bussman sijoittui pronssille, Kallio neljänneksi ja Lepola seitsemänneksi. Pohjoismaista kultaa voitti Ruotsin Håkan Jonsson ja hopealle sijoittui Norjan Trond Jonsbråten. Joukkuekilpailussa Ruotsi sijoittui kakkoseksi ja Norja kolmanneksi.

Elokuussa käytiin Suomen Caramba Cupin kolmas osakilpailu Paraisilla. Osakilpailun voitti Elis Bussman, toiseksi sijoittui Janne Kallio ja kolmanneksi Eero Mustonen. Kilpailuun osallistui yhteensä kymmenen ajotaituria. •

Vaalan Ruununhelmessä järjestetyt Kalottipäivät keräsivät osallistujia yli odotusten. Paikalla oli liki 400 matkailuvaunu- ja autokuntaa.

Suomen Kalottipäivillä runsaasti väkeä

Vaalan Ruununhelmessä viikonloppuna 17.–19.8. järjestetyt Pohjoismaiset Kalottipäivät keräsi osanottajia yli odotusten. Kalottipäivien monipuolisesta ohjelmasta, toistensa seurasta ja mukavasta säästä nauttivat 383 matkailuvaunun/-auton asukkaat. Ulkomaalaiset vierat saapuivat Ruotsista ja Venäjältä.

– Järjestelyt onnistuivat kaikin puolin hyvin. Kalottipäiväläisiä osallistui hyvin sekä Sä-räisniemen kiertoajelulle että Oulujärven Melojien opastuksella tapahtuneeseen melontaan, tansseista puhumatta-kaan, kertoi tapahtuman leiripäällikkö Eino Impola.

SF-Caravan käynnisti seitsemän vuotta tauolla olleen pohjoismaisen tapahtuman nyt uudelleen. Vuorotellen Pohjois-Norjassa, Pohjois-Ruotsissa

Suomen Lars Andersson Kalottipäivien juhlallisuuksissa.

ja Pohjois-Suomessa järjestettäväksi tarkoitettu tapahtuma pidettiin edellisen kerran vuonna 2005 Norjan Altassa. Vuonna 2002 järjestelyvuorossa oli SF-Caravan ja paikkana Levi. •

Karavaanarin Ajotaitokortti -kurssi tekee mestarin

Ajotaitokursilla opit peruuttamaan yhdistelmää.

Koetko matkailuajoneuvolla peruuttamisen haastavaksi? Haluaisitko oppia ja / tai parantaa taskuperuutus-taitoasi matkailuajoneuvoyhdistelmällä? Hallitsetko ajoneuvosi kaikissa keleissä ja liikenneolosuhteissa? Näihin ja muihin ajotaitoon ja ajoneuvon hallintaan liittyviin kysymyksiin sekä haasteisiin saat opastusta kaksiosaisella Karavaanarin Ajotaitokortti -kursilla.

Kurssin hyväksytyksi suorittaneet saavat Karavaanarin Ajotaitokortin. Kurssin opettajat ovat SF-Caravanin ja maan parhaita asiantuntijoita ja ajokouluttajia. Mukana opettamassa on myös Radio SuomiPOPista tuttu radioääni Jiri ”ope” Kattelus.

Kaksiosaisen kurssin hinta on 50 euroa, joka laskutetaan osallistujilta.

Kurssille osallistumisen edellytys on karavaanarin ajotaitomerkki. Tarvittavan merkin voi suorittaa ennen kurssia perjantaina 21.9. Lisätiedot merkkisuorituksesta: ajotaitokouluttaja Lauri Nieminen, lauri.nieminen@karavaanarit.fi tai puh. 0400 821 086.

Syksyn peruskurssi on 22.–23.9. Hartolassa, Gasthaus-Camping Koskenniemen tiloissa. Kurssiin liittyvä ajoharjoittelu järjestetään läheisen koulun pihassa. Talven jatkokurssi pidetään Hämeenlinnassa 2.–3.2.2013.

Lisätiedot kurssista ja alustava kurssiohjelma www.karavaanarit.fi/ajotaitokorttikurssi_2012 Sivujen kautta voi myös ilmoittautua kurssille. Ilmoittaudu mukaan heti! **Ilmoittautumisaikaa 7.9. saakka.**

Lisätietoja ja ilmoittautuminen Anne Nieminen (03) 615 3132 tai sähköpostilla anne.nieminen@karavaanarit.fi. •

MATKAILUAUTOT - VAUNUT - TARVIKKEET - VARUSTELU - PALVELUT

CARAVANKAUPPA-lehti 15. vuosikerta

SYKSY 5/2012
13.9. lehtipisteissä!
TALVI 6/2012
27.12. lehtipisteissä!

SYKSY KAUPAN UUTUDET 2013

n. 1000 matkailuajoneuvoa UUDET JA KÄYTETYT

Suomen johtavat caravan liikkeet palvelevat sinua!

Hae lähimmästä lehtipisteestä!

www.caravankauppa.fi

Pielisen-Karjalan karavaanarit Rekiniemessä jo 30 vuotta

Heinäkuun 21. päivä vietettiin Rekiniemen 30-vuotisjuhlaa aurinkoisena kauniissa säässä. Alue oli täynnä matkailuajoneuvoja ja tunnelma ihan käsin koskeltavan juhlaiva. Isossa ohjelmateltassa juhla sai ansaitsemansa juhlat puitteet.

SF-Caravan Pielisen-Karjala ry:n puheenjohtaja **Aulis Nevalainen** avasi juhlatilaisuuden. Hän kiitteli puheessaan alkuaikojen kovasta työpanoksesta, jota alueen perustamisvaiheessa tarvittiin. Konkari-pariskuntia muistettiin juhlan loppupuolella pienellä muistolahjalla. Historiikkia esiteltiin kolmen miehen voimin kuvin ja sanoin.

Musiikkiesitysten ja virallisen puolen jälkeen siirryttiin onnittelujen vastaanottoon. Onnitteluja tulikin eri muodoissaan leppoisissa merkeissä oikein runsaasti. Juhla-ateria tarjottiin "soppatykistä" maistavaa lihakeittoa, joka nautittiin yhteisessä pitkässä pöydässä. Jälkiruokana tietysti sitten juotiin täytekakkukahvit. Illalla siirryttiin Rekiniemen lähellä sijaitsevalle, upealle Vuonilahden lavalle juhlatanssiaisiin. Alueelta oli lavalle linja-autokuljetus menen tullen.

Sain kunnian olla juhlassa mukana viemässä liiton tervehdystä juhlivalle Rekiniemelle. Hoitelin ohessa myös äänilaittepuolta, sekä laulatin väkeä karaoketuokioissa juhlinnan lomassa. Myöskin illalla Vuonilahden lavalla laulatin ja tanssitiin väkeä karaoken voimalla, yhteistyössä orkesterin kanssa vuorovedoilla.

Viikonloppu meni todella mukavasti mainioiden karavaanariystävien parissa. Voin hyvällä mielin suositella, menkää kaikki käymään Rekiniemessä. Alue on siisti ja kaunis, lisäksi siellä on erinomaisen hyvää meininkiä.

Teksti ja kuvat: Matti Pasanen

Herkkullista lihakeittoa "soppatykistä" juhlaväelle.

Ennätykselliset koiratreffit

Kevään SF-Caravan ry:n koiratreffit ja koirakerhon vuosikokous pidettiin todella hienossa Tilkunpellossa upean sään suosiessa. Paikalle saapui peräti 69 koiraa ja matkailuvaunu- tai autokuntia oli viittisenkymmentä. Paikalla olikin tasan 129 lemmikkien isäntää ja emäntää.

Vuosikokouksessa nuijaa heilutti vanhaan leppoisaan tapaansa **Seppo Ruuska**. Kerhon taloudellinen tila todettiin hyväksi ja toimintaa päätettiin jatkaa entiseen malliin. Niin koirille kuin niiden isännille ja emännillekin oli nytkin järjestetty mukavaa ohjel-

SF-Caravan ry:n koirakerhon vuosikokouksen yhteydessä järjestettiin perinteiset Koiratreffit.

maa, esim. koirien usean lajin "olympialaiset", joissa nähtiin jos jonkinlaisia kilpailusuorituksia. Viimeisenä kohokohtana olivat jälleen runsaat arpajaiset sekä koirakuninkaan ja -kuningattaren arvonta.

Juhani Klockars

Rutusakki on nyt 30-vuotias

Rutusakin "Kopla" vuodelle 2013: vas. Irma ja Ismo Boman, Raimo ja Sarri Taskula, Unho ja Kaija Juvakka, Kari ja Heleena Kauppinen sekä Esa ja Marja-Terttu Markkanen.

Etelän matkajat, joita kutsutaan kotoisemmin Rutusakiksi, vietti 10.-12. elokuuta kesätapaamistaan Hartolan Koskenniemessä. Tapahtuma oli nyt normaalia suurempi lauantaina 11.8. vietetyn 30-vuotisjuhlan vuoksi.

Onnistuneen viikonvaihteen tapahtumaan osallistui yli 700 henkilöä. Vuosikokouksessa Rutusakki teki sääntömuutoksen, joka helpottaa jäseneksi liittymistä merkittäväällä tavalla. Nyt kerhoon voi liittyä myös soittamalla SF-Caravan ry:n toimistoon Hämeenlinnaan. Tämän ohella liittymisen voi suorittaa edelleen myös kevät- ja kesätapaamisissa.

Tällä kertaa kerhon halli-

tuksessa (Koplassa) ei ollut erovuoroisia, eikä näin ollen uusia henkilövalintoja tehty.

Kerhon hallinnassa jatkavat edelleen puheenjohtajaparina **Kaija** ja **Unho Juvakka**, varapuheenjohtajaparina **Helena** ja **Markku Alaviuhkola**, sihteeriparina **Marja-Terttu** ja **Esa Markkanen**, jäsen- ja taloussihteeriparina **Heleena** ja **Kari Kauppinen**, leiri-isäntäpareina **Irma** ja **Ismo Boman** sekä **Sarri** ja **Raimo Taskula**.

Unho Juvakka

Rutusakkiin voi liittyä soittamalla SF-Caravan ry:n toimistoon puh. (03) 615 311 tai nettisivuston www.karavaanarit.fi kautta, kohdasta Kerhojäsenyydet.

Joko sinulla on

karavaanarin oma kortti?

SF-Caravan MasterCard Kortin edut sinulle:

- vuosimaksu 0 €
- tilinhoitopalkkio 4 €/kk vain kun tilillä on laskutettavaa saldoa
- matka-, osto- ja nostoturva -vakuutus
- käy kaikkien pankkien asiakkaille – ei pankin vaihtoa
- käy siellä missä sinäkin käyt
- rahastobonusta kaikista ostoistasi.

- Tutustu lisää ja täytä hakemus osoitteessa www.karavaanarit.fi
- Tervetuloa Lahden Caravan-näyttelyyn 14.-16.9. osastollemme B1a.

SF-Caravan MasterCard Kortti on jatkuva luotto, jossa tilinhoitopalkkio on 4 euroa / kk, luottoraja 500 – 10 000 euroa, korko Handelsbanken Prime365 + 8,5 %-yksikköä (10,021 % (08/2012)). Todellinen vuosikorko 1 500 euron saldolle on 12,39 % (08/2012).

Yhteistyössä SF-Caravan ry ja Handelsbanken Rahoitus Oyj

Bussmanille SM-Caramban voitto

SF-Caravan Helsinki ry:n **Elis Bussman** voitti Lammilla 9.6.2012 järjestetyn SM-Caramban. Toiseksi sijoittui SF-Caravan Kanta-Häme ry:n **Erkki Lepola** ja kolmanneksi SF-Caravan Hyvinkään seutu ry:n **Janne Kallio**.

Tulokset SM-Caramba 9.6.2012, Lammi

1. Elis Bussman, SF-Caravan Helsinki ry; 2. Erkki Lepola, SF-Caravan Kanta-Häme ry; 3. Janne Kallio, SF-Caravan Hyvinkään seutu ry; 4. Ilari Lepola, SF-Caravan Riihimäen seutu ry; 5. Eero Mustonen, SF-Caravan Väst-Nyland rf; 6. Ralf Friberg, SF-Caravan Väst-Nyland rf; 7. Toni Westerlund, SF-Caravan Väst-Nyland rf; 8. Ari Strandman, SF-Caravan Kanta-Häme ry.

Itsenäiset jälleenmyyjät jäivät, Solifer Centerit sulki ovensa

Muistatteko vielä aikoja, kun suomalaiselle vau-nukansalle kerrottiin, et-tä suomalainen sijoitta-jaryhmä oli ostanut Lohja Caravans-yhtiön? Pitkäaikaisimman, merkit-tävimmän ja menestyneimmän suomalaisen Solifer-matkailuvaunuval-mistajan. Yleensä sijoittajat ostavat jonkun yrityksen, panevat sen kuntoon ja myyvät muutaman vuoden sisään edelleen. Vuonna 2004 ei tiedetty, miten Soliferin lopulta käy, mutta oltiin silti iloisia, että omistus jäi Suomeen.

Tieto helpotti vain hetkeksi. Uudet omistajat päättivät nimittäin heti perään, että Soliferin valmistus siirtyy pois Suomesta, yhtiön omistamaan toiseen tehtaaseen, Ruotsin Doroteaan, saman katon alle Polarin kanssa. Tämä tehtiin raaka-aine- ja alihankintojen sekä yhteistuotannon ja logistiikan tukemiseksi ja omassa kiinteistös-sä, ei enää vuokralla Vantaa Koi-vaahaassa. Omistajat vakuuttivat, että Solifer säilyy suomalaisena mm. suunnittelun ja tuotekehityksen osalta.

Valmistuksen siirto vaikutti suoraan Soliferin myyntiin Suomessa. Pitkäaikainen markkinajohto hupe-ni melko pian sijalle 2, myöhemmin sijoille 3-4. Vauunuissa ei sen sijaan näkynyt mitään muutosta, ei toimi-vuuden eikä laadun suhteen. Suunnitteluun, niin tekniikan, ulkonäön kuin sisustuksenkin osalta, osallistui suomalainen asiantuntija, samoin asiakas- ja myyjäpalautteita Suomesta kuunneltiin tarkasti.

Omaa myyntiäkin oli

Oy Lohja Ab:n ostettua vuonna 1975 Solifer matkailuvaunuvalmistuksen Oy Bensow Ab:ltä siitä tuli uusi tuote-ryhmä yhtiöön, Oy Lohja Ab Solifer Caravan. Bensow oli aiemmin myynyt itse vauunujaan pääkaupunki-seudulla, Helsingin Verkkosaaressa. Tätä toimintaa ei uusi omistaja enää halunnut jatkaa, niinpä liiketoimin-ta myytiin siitä jo vastanneelle Teu-

Oli aikoja, kun Solifer teki vauunuja myös varastoon, tässä mallia Solifer 707. Kuva on vuodelta 1972 Helsingin Verkkosaaresta, missä Solifer-tehtaalla oli oma vähittäismyynti vuosina 1969-1976.

vo Muuroselle, joka perusti Helsinki Caravan Oy:n 1976. Näin valmistajan oma myynti päättyi. Myöhemmin (tullessa 2000-luvulle) se osallistui myyntiin ostettuaan osake-enemistön vähittäismyyntistä Tampereella, Järvenpäässä ja Turussa. Strategian tarkoituksena oli vahvistaa myyntitoimintaa näillä paikkakunnilla.

Tässä ei onnistuttu riittävän hyvin ja muutaman vuoden sisään nämä yritykset fuusioitiin emoyhtiöön ja niiden toiminta loppui. Vuonna 2007 palattiin jälleen mukaan omaan myyntitoimintaan.

Yksi SoliferPolar-yhtiön pääomistajista osti alalla jo 1960-luvulta lähtien toimineen turkulaisen Carawall Oy:n. Tiettyjen liiketoimintajärjestelyjen jälkeen tämän yrityksen pohjalta muodostettiin kolmen Solifer Centers -liikkeen ketju, joka myi suoraan SoliferPolarin tuotteita Raisiossa, Tampereella ja Vantaalla. Mutta tämäkään ei auttanut: myynti ei lähtenyt nousuun, ei myöskään liikevaihto. Eivät auttaneet myöskään tietyt henkilöjärjestelyt Suomen toimintojen johdossa. Päinvastoin, avoimesti on arvioitu, että ne kymmenkunta itsenäistä jälleenmyyjää, jotka möivät myös SoliferPolarin tuotteita Suomessa, menettivät mielenkiin-

toaan, kun valmistajaa noin lähellä oleva taho oli mukana myös vähittäiskaupassa.

Sitten kävi niin, kuten viime vuosina jo veikkailtiin, että suomalainen sijoittajaryhmä möi lopulta, seitsemän omistusvuoden jälkeen, koko SoliferPolarAB:n osakekannan kahdelle ruotsalaiselle yrittäjäperheelle, kuten kerroimme numerossamme 1/2012. Toisen perheen isäntä, **Mikael Engström**, oli jo osakkaana ja yhtenä yrityksen ostajista vuonna 2004. Hän oli ollut yrityksen toimitusjohtaja jo vuoden 2009 lopulta ja jatkaa samassa tehtävässä.

Vuosien mittaan Carawall Oy ja siis Solifer Centers siirtyivät vähin erin pääosin emoyhtiö SoliferPolar AB:n tytäryhtiöön, Suomessa toimivan SoliferPolar Oy:n omistukseen. Tilanteen säilyessä edelleen kriittisenä pyrittiin Centers-toiminnoille löytämään uusi omistaja, mutta sitä ei löytynyt. Lopulta Carawall Oy:n annettiin mennä konkurssiin kesäkuussa 2012. Näin katkesi vähäinkin napanuora valmistajan.

Sinällään ikävällä uutisella voi olla myös myönteisiä vaikutuksia myynnin ja markkinaosuusien kannalta. On varsin todennäköis-

tä, että yhteistyö SoliferPolar AB:n ja suomalaisten jälleenmyyjien välillä paranee ja myynti tehostuu. Myös uusia halukkaita myyjiä saattaa ilmoittautua Soliferin ja Polarin edustajiksi. Jälleenmyyjien ja tehtaan välistä yhteistyötä hoitaa **Jarkko Kinnunen**, jo vuodesta 2010 yhtiön jälkimarkkinoinnista Suomessa vastannut asiantuntija. Hän on nyt ainoa suomalaisen tytäryhtiön SoliferPolar Oy:n työntekijä. Suomessa tulee olemaan oma tuoteraati yhtiön tuotteille, jonka viestit tehtaalle Doroteaan vie juuri Jarkko.

Tulisiko valmistajan koskaan edes joltain osin osallistua vähittäismyyntiin, jos sillä on erilliset jälleenmyyjät? Tämä on ollut ikuisuus kysymys erityisesti autoalalla. Kun omaa myyntiä on käynnistetty, on selitetty, että näin saadaan itse paras tuntuma kysyntään ja markkinointiin. Ehkäpä niitä haluttiin markkinatuntuman takia säilyttää juuri kiristyneessä markkinatilanteessa. Näin alan senioritoimittajan näkökulmasta on selvempää, että toiset tekevät ja toiset myyvät!

Caravan

30 vuotta sitten

■ Paljon tiivistettyä tietoa matkailuvaunuista ja ennen muuta liiton toiminnasta tarjottiin jäsenyhdistysten puheenjohtajille järjestetyssä yhteiskoulutustilaisuudessa 16. lokakuuta 1982 Helsingissä. Kaikkiaan 39 jäsenyhdistystä oli lähettänyt mukaan puheenjohtajansa tai jonkun muun johtokunnan jäsenen ja lisäksi 17 yhdistyksestä oli mukana toinenkin edustaja saamassa tietoa asioista, joiden tuntemus auttaa ja helpottaa yhdistysten vetäjien työtä.

Aarre Aunola yhdistysten puheenjohtajien ensimmäisestä yhteiskoulutustilaisuudesta

■ Samalla ehdotettiin vauunujen riisumista siten, että kaikki turha jätettäisiin vauunuista pois (paljolti makuuasiamikä on turhaa ja ylellisyyttä). Tähän vastasi Rosell valmistajien edustajana todeten, että näin tehtäisiin hyvin mielellään, mutta käytäntö on osoittanut, että ns. riisutut mallit pyrkivät jäämään myymättä valmistajan varastoon, joten he näin ollen valmistavat juuri sellaisia vauunuja, joille löytyy ostajia.

Börje Tengström, Matkailuperävaunun tulevaisuus esillä Jönköpingissä

■ Matkailuvaunujen lukumäärän kasvun myötä syntyy matkailuvaunualueita tai ns. matkailuvaunukortteleita. Vauunujen talvisäilytys leirintäalueilla lisääntyy, samoin vauunujen käyttämät leirintäalueilla. Koska matkailuvaunujen vaatimat palvelut ovat osittain erilaisia kuin muun leirinnän, olisi niille tarkoituksenmukaista rakentaa matkailuvaunualueita tai -paikkoja myös hotellien ja motellien yhteyteen, jolloin tämä matkailumuoto voisi käyttää hyväkseen majoitusliikkeiden palveluja.

Matkailun kehittämisohjelma 1982-90

■ Ensimmäiset leirintäalueella toimivat rippikoulut ja konfirmaatiot ovat tapahtuneet Ruotsissa. Tuntuu järkevältä järjestää rippikoulu osittain kesäaikana, jolloin vanhemmat voivat osallistua ulkoilun ohella lapsensa rippikoulun ja konfirmaation seuraamiseen. Mikä seurakunta meillä uskaltaa aloittaa?

Asiaa matkailusta -palstalta

■ Turvavyön käyttö tulisi lailla säätää koskemaan myös henkilöauton takaistuinpaikoilla matkustavia, esittää Liikennevakuutusyhdistys Pohjoismaiden Neuvostolle antamassaan lausunnossa. Suomen osalta käyttöpakko olisi jo mahdollista säätää, koska turvavyö on pakollinen varuste takaistuinpaikoilla uutena myytävissä henkilöautoissa. Ja ennen kaikkea turvavyön tiedetään tehokkaasti suojaavan ihmisiä myös henkilöauton takaistuimilla. Lisäksi kokemukset etuistuimen käyttöpakon vaikutuksista ovat hyviä, toteaa Vakuutusyhtiöiden Liikenneturvallisuustoimikunnan puheenjohtaja **Eino Karppinen**.

MISEVA.FI Luotettavaa autokauppaa vuodesta 1988

Dethleffs Perheesi ystävä

Ystävällinen ja palveleva auto- ja vaunumyynti Hämeenlinnan seudulla.

Otamme vaihdossa myös henkilö- ja pakettiautot!

OSTO-MYYNTI-VAIHTO-RAHOITUS

Dethleffs -mallisto 2013 alk. 49 700 € +tk.

Soita 050 338 6353 /Miko Vatanen
Painotie 2, Turunki
Tutustu autoihin netissä!

KARAVANAARIEN KAVERI

Casa Car

Osaavaa ja luotettavaa matkailuautorakentamista. Edelläkävijä jo vuodesta 1988.

www.casacar.com

AUTO-INSTOT TUOTANTO OY 040 521 43 47
Piispanristintie 2, 20760 Kaarina

Asuntoautoihin astinlaudat 120 €
2kpl 86 cm.

Asuntoautoihin astinlaudat asennettuna 150 €

Meiltä myös lisävalotelineet.

Päivävaloraudat. 660 €.

Custom Truck Oy

Jokivarsitie 246, 66500 Vähäkyrö • Puh. 06 4783 444 • Ark. 7.00-15.30
www.customtruck.fi

Myydään

- www.arcticmc.fi
- www.caktuscaravan.fi
- www.cmautocaravan.com
- www.matkailuautot.com
siellä ne parhaat matkailuautot on

Matkailuautot

Matkailuautot superedullisesti myy
www.retkiauto.fi
Myös vuokraus edullisesti:
Viikko alkaen vain 499 €!!
Kysy lisää 0400 672 900

✓ **Dethleffs Magic Edition BMT -4/12.** Edullisesti, vaihdossa otan matkailuvaunun. Hp. 62 800 e. 050 583 0701 Jyväskylä.

✓ **Dethleffs A 588 G Fiat 2,3 -09.** Monikäyttömalli super-var. Rek. ja vuoteet 6:lle, isoin lämmitin+sähköläm., 130 hv, 100 m/h, B-kortti, ilmast. Siisti, huollettu. Uusi vast. 62 200 e. Hp. 35 999 e. 0400 672 900 Kuopio.

✓ **Eura Mobil S 696 HB MB-316 CDI -06.** Aj. 110 tkm, 100 km/h, talvimalli, trumatic, webasto, ilmast., kats. -12. 2,5 kw invert., per. kam., tv, mikro, mark., pp-teline, vetok., nastat ja kitkat. Vakio nop. sääd. BC-kortti. Hp. 40.000 e. 050 560 2201 Varkaus.

OLE VIISAS - SÄÄSTÄ EUROJA !
Auto tai vaunu edullisesti Saksasta
www.autotuonti.net
Juha Murtonen SFC 91763
050 342 0479

✓ **Flair 7100 Iveco Daily 60 C 15 -03, KOT-1, aj. 170 tkm, huollettu, katsastettu 7/12.** C-kortti, hyvä-kuntoinen, oma massa 4600 kg, kok. massa 6000 kg. Hyvä varustetaso. Iso takatalli, jossa mm. pyöräteline, 2 lastausluukkua. Hp. 58 900 e. 0400 683 495.

✓ **HymerTramp-Classik 574 Fiat 2,3 JTD -06.** Aj. 54 tkm, pit. 6 m, rek. 4:lle, parivuode pit. suun., iso jk., ilmast., vakion. sääd., cd, tv ant., mark., pp-teline, 6 kw lämpö jne. Kats., huoltok., hyväkuntoinen. Hp. 32 000 e/tarj. 0400 231 949 Pälkäne.

✓ **Kabe travel Master 700 GB Fiat Ducato 2,3 Multijet -10.** Aj. 4 tkm, hyvä var., iso takatalli. Hyvä ympärivuotiseen käyttöön. Hp. 65 000 e. 041 466 6018.

✓ **McLouis Lagan Ducato 100 -07.** Aj. 25 tkm. Siisti, tupakoimaton 2 aik. matkakoti. 3 renkaat, kats. 5/12. Hp. 30 000 e. 040 500 8757 Kirkkonummi.

✓ **Sisu, rak asuntoautoksi -98.** Vesik. lämm., webasto + alde, keittiö, l-vesi, kaasuk.+ hella/uuni, wc, suihku. Takana 4 m. auto-talli. Uudet eturenk. ja akut, isot vesitankit. Hp. 20 000 e. 0400 623 994 S-salmi.

✓ **Solifer Action 686 Ford -09.** Aj. 41 tkm, erill. vuoteet, iso takatalli, ilmaläm.+sähkö, m. lämmitin, markiisi, tv, käänt. etup. 100

km/h, kesä- ja talvirenk. Hp. 39 000 e. 0400 742 660 Säkylä.

✓ **Swift Kon-Tiki Fiat 2,5D tb. -91.** Alko. Aj. 218 tkm, rek 4:lle, vuoteet 6:lle, siisti. Truma, liesi, uuni, boileri, jk., vesisäil., wc, suihku, tv-ant., hyvät kesärenk., vältt. talvirenk. 1-om. Hp. 8 000 e. 0400 704 287 Vantaa.

✓ **Tec Freetec 628 Ford 2,4 TDCi 101 kw -07.** Aj. 42 tkm, paripyörälusta, takaveto, takatalli, pp-teline, truma 6 kw, kesä- ja talvirenk. Hp. 26 000 e. 040 564 3408 Merijärvi.

✓ **Tec iTEC 590 Fiat 2,3 -10.** Aj. 35 tkm, rek ja vuot. 4:lle, B-kortti, 100 km/h. Eritt. runsas varust. mm. ohj. ilmast., vakionop. sääd., mark., pp-teline, satel. tv, iso jk. Vaihto mahd. 6 hlö:n vähän käyt. m-autoon tai vaunuun. Hp. 47 000 e. 0440 933 383 Espoo.

WWW.CARAVANAUTO.COM
"älä maksa liikaa, osta suoraan Euroopasta"
uusia ja käytettyjä matkailuautoja ja -vaunuja
puh. +41 79 776 3773
WWW.CARAVANAUTO.COM

Valitse vapaa-aikaasi Liihkuva LomaKoti etkä ole kivijalassa kiinni
CABBY Dethleffs Globecar SOLIFER sunlight
Matkailu- ja retkeilyautot, matkailuvaunut, vaihdokit
Maahantuonti, myynti, huolto, varaosat, tarvikkeet kaikkiin merkkeihin!
HUOLTOKORJAAMO / ammattitaitoinen henkilökunta.

AULA-CARAVAN
ROVANIEMI, Alakorkalontie 12 KEMINMAA, Kisällinkuja 4
Veli-Pekka 0400-792 115, Pasi 0400-792 116, Martti 0400-698 238 Harry 0400-792 112
Caravankeskus aktiivisten ihmisten vapaa-aikaan! **www.aula-caravan.fi**

Oletko myymässä - myymme puolestasi!
Otamme myyntitiliin käytettyjä matkailuautoja ja -vaunuja.

Pulaa hyvistä käytetyistä, etenkin vaunuista!

PEPE UU
Seppolantie 11, Kotka
(05) 260 8200
www.pepeuu.fi

Oletko ostamassa uutta matkailuautoa tai -vaunua?
Pyydä tarjous myös meiltä ja voit säästää tuhansia euroja. Tuontiautot Euroopasta tuhansien autojen kokemuksella.
Autola Group Oy, 040-831 3232 tai info@autola.net

Vaunut

✓ **Adria Altea 462PS -09.** Käytämätön vaunu, säil. talvet sisällä. Etutelta ja kaasupullo mukana. Hp. 12 000 e. 0400 224 696 Nousiainen.

✓ **Cabby 51 F 3 -05.** Siisti, vähän vedetty vaunu ympärivuotiseen käyttöön. Hp. 18 000 e. 0400 980 685 Kuusankoski.

✓ **Fendt Platin 550 -01.** Siisti ja huippukunnossa. Truma kaasuja sähköl., mikro, pp-teline, etukatos, digitvant. jne. Seur. kats. 31.12.13. Hp. 10 700 e. 040 554 1789 Espoo.

✓ **Hobby 455 UF DeLuxe -09.** Kats. 5/12, markiisi, pp-teline, tv-ant. Hp. 14 800 e. 040 531 4690 Kokemäki.

✓ **Hobby 540 WLU Prestige -09.** Etutelta, l-lämm., pp-teline tak., tv-ant., trumatic S3002, liestuul., erill. vuot., suihku, ei eläimiä, ei tup., kitkavetopää. Hp. 17 500 e. 040 354 9263 Kälvä.

✓ **Hobby 560 UKF Prestige -08.** Kerrossänky, parivuode, pääty-pöytäryhmä. Kts. lisää: nettikaravaanari.com/id 1361183. Hp. 15 900 e. 0400 214 010 Pori.

✓ **Kabe Ametist GLE B2 KS -07.** Käyt. ot. 10/07. Vähän käyt., vedetty 17 km, erill. vuot., alde, l-lämm., ei tupak., ei lemmikkejä/lapsia, talvit., mikro, mikro, kWh-mittari, uudet talvirenk. Vaihto myös m-autoon. Hp. 27 500 e. 040 515 8043 Tornio.

✓ **Knaus Eurostar 750 TS -00.** Siisti, trumatic lämm., l-lämm.,

sähkö, kWh-mittari, kaasul., ja grilli, tv ym. Huol. ja kats. 7/11. Lapsiperh. runs. tilaa. Etutelta, vuosip. Mahd. vaihto pieneen vaunuun. Hp. 11 000 e. 040 737 3570 Sastamala.

✓ **LMC Favorit 720 RBK. 1650 kg, 250/905 cm, Alde vesik. lämm., sähköpatr., vesik. lattialäm., l-vesi, Dometic-kattoilmast., iso heki kattoikk., sähkömit., liesit., mattosarja ja hyttysverkko-ovi. Hp. 18 600 e. 040 716 9454 Loppi.**

✓ **Solifer 480 -08.** Käyt. ollut n. 2 kk. Kaikki saatavissa olleet lisälaitteet. Uuden ver., eläkeläisinä emme "oppineet" vaunun käyttöä. Hp. 20 500 e. 040 557 4348 Askola.

✓ **Solifer Artic 550 -04.** Hyväkuntoinen, vähän vedetty, ei tupakoitu, ei eläimiä. Makuutilat 7:lle, parivuode + kiinteä ylävuode. Lapsiperheelle sopiva, 1 omistaja. Hp. 15 000 e. 050 592 6561 Riihimäki.

Vetoautot

✓ **Mercedes Benz Vito 111 cdi -06.** Aj. 95 tkm. Hp. 16 000 e. 040 502 3944 Turku.

Tarvikkeet

✓ **Etutelta Reimo Casa Royal.** Koko l. 320 x s. 230 cm. Käytetty 5 kertaa. Hp. 350 e. 040 541 8024 Imatra.

✓ **Talvitelto Ventura.** Koko 2,2 x 1,8 m. Lisäputket, ollut 2 talvea käytössä. Hp. 370 e. 0400 843 440 Tampere.

✓ **Kitkavetopää Winterhoff 3000 + turvapallo + varkaudenesto.** Hp. 250 e. 040 728 8665 Lempäälä.

✓ **Satelliittiantenni,** mekaaninen. Omnisat-Twister. Voi asentaa m. auton tai vaunun katolle. Kork. 26 cm ylhäällä, paino 10 kg. Asennusalusta 49 x 49 cm. Hp. 450 e. 0400 137 4813. Taivalkoski.

✓ **Talvirenkaat,** 6 kpl, uuden vairoiset. Good Year 195/70R 15 C. Fordin vanteilla, paripyörä. Hp. 820 e. 045 138 4571 Laukaa.

Uutuuksia ja koeajoja.

www.caravan-lehti.fi

Erä markiiseja huippuedullisesti

3,00 m	500 €
3,50 m	550 €
4,00 m	600 €
4,50 m	700 €

Katso matkailuauto- ja vaunuvarastomme osoitteesta **www.caktuscaravan.fi**

Caktus Caravan

09-612 1223, 040-554 4466
Juvankartanonantie 18
02920 Espoo

VARAOSAT

Moniin merkkeihin esim.
- EuraMobil, Chausson
- CI/Roller Team (mm. Granduca, Pegaso, Mizar)
- SEA (mm. Mobilvetta, Miller) - LMC - TEC

Nopeat tehdastoimitukset!

Integroitujen tuulilasit lähes joka merkkiin.

arcticmc.fi

Keminmaa - Ark. 9-17
(016) 280 220
info@arcticmc.fi

AIDOT MASA SUOJAPEITTEET
TALVI JA KESÄ- MALLIT
Fiat - Ford - Mercedes-Benz - Renault - Volkswagen
0400-392 647 **TILAA NETISTÄ!** **www.mhuhtalo.fi**
M.Huhtalo Oy, puh. 016-482 171 matti@mhuhtalo.fi

Jäsenten ilmoitukset

Jäsenten pikkui ilmoituspalsta on tarkoitettu SF-Caravanin jäsenille yksityishenkilöinä. Tekstin ensimmäispiituu on sanavälit ja välimerkit mukaan luettuna 200 merkkiä. Myytävistä tuotteista tulee mainita myös hinta. Lehteen tulevan tekstin lisäksi on mainittava ilmoittajan nimi ja SFC-numero. Ilmoituksen voi maksaa SF-Caravan ry:n tilille (Osuuspankki Hämeenlinna 568000-275764) tai rahan voi lähettää kuussa ilmoituksen mukana. **Ilmoitus maksaa joko kuvan kanssa tai ilman kuvaa 15 euroa.** Kuva voi olla dia, paperi- tai digikuva ja se julkaistaan aina 25 mm:n korkuisena yhdellä palstalla (ei tarvitse pienentää).

Seuraavan lehden ilmoitusten on oltava toimituksessa 15.10.2012 mennessä. Aineistopäivän jälkeen saapuneet ilmoitukset siirtyvät automaattisesti seuraavaan numeroon. Ilmoituksia ei oteta vastaan puhelimitse. Osoitteet löytyvät viereisestä kupongista. Ilmoitusta ei aineistopäivän jälkeen voi perua eikä maksua palauteta. Ilmoituksen päälle voidaan haluttaessa kirjoittaa "MYTY".

Myydään

Matkailuautot
 Matkailuvaunut
 Vetoautot
 Tarvikkeet

Ostetaan

Matkailuautot
 Matkailuvaunut
 Vetoautot
 Tarvikkeet

Kiitokset
 Sekalaista
 Matkaseuraa

Kuva
 Maksu ohessa
 Maksu tilille

• Ilmoitushinta kuvan kanssa tai ilman 15 e

ilmoitukset
pikku
caravan / Pikkui ilmoitukset
sari.reimi@caravan-lehti.fi Viipurintie 58, 13210 Hämeenlinna

Teksti (selvästi tekstaten) _____

Hintapyyntö: _____ Paikkakunta: _____

Puhelin: _____
Ainoastaan toimituksen tietoon.

Nimi _____

Osoite _____

SFC-numero _____

Soita ja tilaa! **POHJALEVYT**
Fiat Ducat -95-12, Ford Transit -00-12, MB -07-12
THERMOPEITOT
Sisä- ja ulkopuoliset thermopeitot kaikkiin matkailu-
autoihin, myös integroituihin. Lämpövälineet, ovien
sisäpeitot ym. As.vaanujen ikkunalliset päätypeitot.
HOVERSPORT FINLAND Olemme messuilla
Lahdessa!
0400-758 500, 0400-685 599 www.hoverfin.com

AAR TUOTTEET Nettisivuillamme uutta tietoa
tuotteistamme.
Olemme Lahden Caravan
Messuilla 14.-16.9.12.
www.asuntoautoraatalit.fi
aar@asuntoautoraatalit.fi
puh. 040 839 1172

**Matot matkailuautoihin sekä -vaunuihin
liikkuvasta verstaastamme!**
• Huopapohjaiset matot, ei naarmuta pintoja,
on hyvä ääni- ja lämmöneristäjä.
• Palvelemme asiakkaitamme asiakkaan luona
tai osoitteessa: Linnatie 1, 04600 Mäntsälä.
Soita ja sovi aika 0400 300 316!
Valmistus: Trocito Oy Finland
www.trocito.fi, trocito@kolumbus.fi

Syysale!
Nyt varas-
tossa olevat
tarvikkeet
huippuedul-
lisesti!
Nyt 149,-
Puh. 040 752 4444
www.caravanpalvelu.com

Turvallista ja luotettavaa
talvisäilytystä
lämpimässä varastossa
Kuortissa, lähellä Heinolaa.
Soita 050 517 4681.

Ostetaan

✓ Putket, Isabella 240-255 Eski-
moteltaan. 040 858 9981.Salo.

Katso mistä karavaanarit keskustelevalat
www.karavaanarit.fi
Etuteltan puheet

Karavaanigolfin mestaruudet ratkottu

Karavaanigolfin Suomen mestaruuksista pelattiin tänä vuonna Kerimäellä. Naisten sarjan mestari on hyvinkääläinen **Hilkka Peltoharju** (193 bruttotyöntiä). Miesten mestari on lappeenrantalainen **Risto Räsänen** (174 brutto). Kilpailun yhteydessä pidettiin myös Golf-kerhon vuosikokous. Kokouksessa valittiin seuraavat henkilöt kerhon johdoryhmään: **Oiva Riihinen** (pj), **Tuusula; Henry Berg**, Kotka; **Juhani Kauppinen**, Raisio; **Seidi**

Lehtokumpu, Lahti; **Jyrki Lotila**, Vantaa; **Risto Nyssönen**, Rantasalmi; **Esko Ontronen**, Lappeenranta ja **Sirkku Viinanen**, Parikkala.
Vuoden karavaanigolffareiksi kokous valitsi **Seidi ja Juhani Lehtokummun** Lahdesta.
Elokuussa tehtiin onnistunut Viron matka, jossa puolitoista viikkoa kierrettiin ympäri Viron usean autokunnan voimin.
Syyskuussa 22.-23. kokoonnutaan Kangasniemelle. Puula-Golfin kentällä pelataan perin-

Sekalaista

✓ **Vuokrataan yksiö Espanjassa** alk. 285 e/kk. Keittonurkkaus, parveke, tv, kassak., kph. Nettiyht., suomitv. Suljetulla pihalla autopaikat, sauna ja grilli, olesk. tilaa. 3 km Torremolinoksesta Malagaan päin. Lähellä bussit, palv., 1 km juna-as., 2 km ranta ja golf. Puh. +34 654 823 997 (puhun suomea). Sp: rentmalaga@gmail.com.
✓ **Vuokrataan talvisäilytystilaa** matkailuvaunuille ja -autoille. Hp. 190 e/talvikausi. 040 848 1850 Isojoki.

**Nyt nousee...
5,5 tonniin saakka!**
Suojaa omaisuutesi.
Teetä ruosteenesto, joka estää myös kosteuden pääsyn rakenteisiin.
finkor
Autokäsittely Jokela
Jokioinen
0400 744 037
www.ruosteenestoliike.fi

Matkaseuraa etsitään

Matkaseuraa etsitään ilmoituksen vastataan kirjeitse. Kirje lähetetään osoitteella: Caravan-lehti Viipurintie 58, 13210 Hämeenlinna. Kuoren vasempaan alanurkkaan kirjoitetaan se nimimerkki, jolle vastaus on tarkoitettu. Lehden toimitus lähettää saapuneet vastauskirjeet avaamattomina nimimerkin antamaan osoitteeseen.

✓ Iloinen ja liikunnallinen 43 v. naiskaravaanari etsii **positiivista, urheilullista, luotettavaa ja savutonta miestä** matkakumppaniksi ja sopivuudella enemmäksikin. "Tositarkoituksella"
✓ Hei sinä mukava tanssitaiteinen **Caravaanarimies. Olit 3.8.2012 Korkeakosken kalastuskievarissa.** Vaalea Caravaanarinainen haluaisi tavata. "tanssitaanko".

- Riipumattomuuden takaava sähköjärjestelmä.
- Asuntoauton sisustan ja ulkoasun perusteellinen muutos.
www.k-karavan.com
komfort@k-karavan.com
Puh. +358 400 710 045

www.caravan-lehti.fi

OMA RANTAPAIKKA
• Jämsä, Pitkälän rannalla. T. 3 050 m², kiinteistö 240 m². Iso sora piha, missä pistokkeet. Mahtava talo ja hiekkaranta. Kerää porukka: 149 000 €. puh. (03) 223 2020, 0400 740 727
KÖYHÄ & POIKA OY LKV Kelloportiankatu 1 TAMPERE

Karavaanigolfin Suomen mestarit **Hilkka Peltoharju** ja **Risto Räsänen**.

Itse tehty matkailuperävaunu toimi hyvin

Matkailuperävaunu omavalmiste – tällainen merkintä tuli rekisteriotteeseen katsastaessani tekemäni asuntovaunun 1968. Olin vastikään mennyt naimisiin ja meillä oli pieni tyttö. Kesäretkillä lomaillessa teltta tuntui vähän hankalalta vuoden ikäisen lapsen kanssa. Joitain matkailuperävaunuja olin nähnyt liikenteessä ja leirintäalueilla. Teki mieli saada samanlainen perheen loma-asunnoksi. Rahaa ei ollut paljon käytössä nuorella parilla. Niinpä itse tekemään. Laadin jonkinmoisen hahmotelman vaunusta mainoskuvien perusteella. Vaunun rungon tein kotelopalkeista hitsaamalla. Akseleiston rakensin Opel Olympian etupyörästä hitsaamalla tukivarret pyörän napoihin. Siitä tuli erillisjousitus, jossa jousituksen oli kumijoustimet niin kuin sen aikaisessa Minissä. Opelien pyöräin jarrurummut olivat tehokkaat, kun rakensin vaunuun nestejarrut. Jarrut toimivat samoin kuin nykyisissä vaunuissa kokoon painuvan aisaputken työntyessä pääsylintää vasten.

Kori oli puukehyksissä vannerin ollessa sisäpinnalla ja

alumiinipellin ulkopuolella. Ikkunat sain tilattua Kotkan Autotuonnin kautta, ilmeisesti ne tulivat asuntovaunutehtaalta, en muista enää tarkemmin. Muoviset kaksikerroksiset ikkunat kiinnitin kumisella kiilalistalla.

Vaunun sisustana oli leveä vuode, pöytä ja kaasuliesi. Kaasupullo oli vetoaisan päällä. Katsastuksen jälkeen verhot ikkunoihin, vuodevaatteet peitiin, tarpeellisia astioita ja vesikanisteri mukaan. Lomamatka voi alkaa. Kesällä 1968 lähdettiin heti pitemmälle matkalle. Oli kuultu Aavasaksalla käyneiden kertomuksia yöttömästä yöstä, sitä piti lähteä katsomaan.

Autokoulunopettajan ja taksi-autoilijana oleminen muuttui kuitenkin niin kiireiseksi, ettei paljon lomaa ehtinyt pitää, joten parin vuoden jälkeen vaunu meni myyntiin ja työasiat täyttivät elämän liiaksikin. Siihen loppui vaunuilu pitkäksi aikaa. Nyt olen kymmenisen vuotta harrastanut karavaanarielämää matkailuauton omistajana.

On kuitenkin mukava muistella retkiä omatekoisella vaunulla. Ehkä siinä oli silloin pa-

Paavo Jalon omavalmiste taksin perässä.

Omavalmiste Aavasaksalla.

rasta sen tekeminen. Sai jotain näkyvää aikaan, jopa erilaista kuin toisilla.

Paavo Jalo, Hamina

Jäsenmaksun saa nyt e-laskuna

Nyt voit tilata jäsenmaksulaskusi ympäristöystävällisesti e-laskuna.

Olet tähän saakka saanut SF-Caravan ry:n jäsenmaksulaskun kotiisi postitse kirjekuoressa tai sähköisenä Netpostiin. Jatkossa voit saada jäsenmaksulaskun e-laskuna suoraan omaan verkkopankkiisi, ja maksat sen vain muutamalla klikkauksella. Voit myös halutessasi automatisoida koko maksun. E-lasku on omaan verkkopankkiisi saapuva sähköinen lasku, joka korvaa paperisen laskun.

Enää ei tarvitse näppäillä laskun tietoja itse, hyväksyt vain laskun painamalla nappia. Maksussa ei tule näppäilyvirheitä eikä laskusi voi kadota postissa. Laskusi arkistoituvat automaattisesti verkkopankkiisi, ei-

kä niistä enää tule ylimääräistä jätepaperia.

E-laskun käyttöönotto

Saat e-laskun helposti käyttöösi oman verkkopankkisi kautta. Kirjautu verkkopankkiisi pankkisi myöntämällä verkkopankkitunnuksilla ja tee e-laskusopimus SF-Caravan ry:n kanssa. Tehdessäsi e-laskusopimusta tulee sinulla aina olla kädessäsi vuonna 2012 lähetetty jäsenmaksu, josta voit poimia asiakasnumerosi oikeassa muodossa.

E-laskun voit valita kätevimmin suoraan laskun maksamisen yhteydessä. Kun olet hyväksynyt syöttämäsi paperilaskun, voit valita jatkossa laskun toimittavaksi e-laskun.

Voit myös etsiä SF-Caravan

ry:n laskuttajalistalta ja tehdä e-laskusopimuksen. Laskuttajan nimi on SF-Caravan ry ja laskutusaihe on Jäsenmaksu. Laskuttajana pyydämme sinulta sopimukseen asiakasnumeron, jonka löydät jäsenmaksulaskustasi. Huomaathan, että asiakasnumero on aina samassa muodossa kuin mitä se on varsinaisessa laskussakin, seitsemän numeroa (0123450). Asiakasnumero on oikeassa muodossaan kaikissa 1.1.2012 alkaen lähetetyissä laskuissa. (Aiempina vuosina asiakasnumero on ollut eri muodossa laskussa.)

E-laskun maksaminen

E-laskusopimuksen tehtyäsi tulevat e-laskut jatkossa suoraan verkkopankkiisi. Tarkistamalla ja vahvistamalla saat maksun

maksettua helposti ja nopeasti. Voit myös liittää e-laskuasi automaattisen maksamisen, jolloin laskun maksu hoituu kuten suoraan laskulla. Automaattisella maksulla pystyt myös määrittämään laskulle tietyn enimmäismäärän, jolla lasku menee maksumuotoon.

E-laskun vastaanotto ja maksaminen on nyt siis mahdollista missä ja milloin tahansa, myös ulkomaanmatkallasi.

Lisätietoa e-laskutuksesta saat omasta pankistasi sekä SF-Caravan ry:n jäsenrekisteristä Päivi Mäkelältä ja Teemu Tuurilta, puh. (03) 615 3133, jäsenrekisteri@karavaanarit.fi.

Päivi Mäkelä

Menot mielessä

14.–16.9.2012 Caravan 2012, Lahden Messukeskus, Lahti
21.–23.9.2012 Operaatio Stella Polaris, Pyhävuori, Kristiinankaupunki, Caravan Radio Amateur Club

22.–23.9.2012 Karavaanarin Ajotaitokortti -peruskurssi, Gasthaus-Camping Koskeniemi, Hartola

22.–23.9.2012 Golf-kerhon Syysopen / Ryder-cup

22.–23.9.12 PuulaGolf, Kangasniemi, SF-Caravan Golf-kerho

29.9.2012 Caramba Cup IV, Loviisa

2.–16.11.2012 Golf-kerhon syysmatka, Tunisia, Sousse, SF-Caravan ry:n Golf-kerho

17.–18.11.2012 Caravan Gaala, Hotelli Tallukka, Vääkylä, Asikkala

2013

11.–13.1.2013 Caravan Show, Turun Messu- ja kongressikeskus, Turku

18.–20.1.2013 Matka/Caravan 2013, Helsinki

28.3.–1.4.2013 63. Youth FICC-Rally, Poznan, Puola

17.–19.5.2013 Rutusakin kevätpaaminen, Gasthaus-Camping Koskeniemi, Hartola

24.–26.5.2013 Liittokokoukset, Matkailukeskus Rauhalahdi, Kuopio

26.5.2013 SF-Caravan ry:n liittokokous, Kuopion musiikkikeskus, Kuopio

14–20.7.2013 Pohjoismaiset Karavaanipäivät, Turun Messu- ja Kongressikeskus, Turku

6.–14.8.2013 79. FICC-Rally, Slawa, Puola

16.–18.8.2013 Rutusakin syystapaaminen, Gasthaus-Camping Koskeniemi, Hartola

13.–15.9.2013 Caravan 2013, Lahden Messukeskus, Lahti

23.–24.11.2013 Caravan Gaala, Kylpylähotelli Rantasipi Aulanko, Hämeenlinna

Treffit

Treffikalentterissa julkaistaan vain järjestämme tapahtumia. Kukin yhdistys ilmoittaa omat tapahtumatietonsa SF-Caravan ry:n internetsivujen tapahtumakalenteriin tai vaihtoehtoisesti lehden toimitukselle sähköpostilla paula.salmi@caravan-lehti.fi aineistopäivään mennessä. Caravan-lehden Kalenterissa julkaistaan tapahtuman päivämäärä, lyhyt nimi, paikka ja järjestävä yhdistys. Tiedot julkaistaan automaattisesti, kunnes tapahtuma on ohi. Kysy lisätietoja tapahtumista järjestävän yhdistyksen toimihenkilöiltä. Tapahtumakalenteri: www.karavaanarit.fi.

7.–9.9.2012 Petanque avoimet sekä yhdistyksen sisäiset, Vantaan talli, Hausjärvi, SF-Caravan Vantaa ry

7.–9.9.2012 Soitujen yö, SF-Caravan Keski-Suomi ry

7.–9.9.2012 Syyskokous, Söxjö, SF-Caravan Pietarsaaren seutu ry

7.–9.9.2012 Rompepäivät, Alatalo, Kuopio, SF-Caravan Kuopion Seutu ry

7.–9.9.2012 Texas hold`em -pelit, Maisansalo, SF-Caravan Pirkanmaa ry

7.–9.9.2012 Pohjoisen Ruskapäivät, Hiilimutka, Vieremä, SF-Caravan Matkailuautoilijat ry

7.–9.9.2012 Sieni- ja puolukkatreffit, Kutturanta, SF-Caravan Keski-Pohjanmaa ry

7.–9.9.2012 Ajotaitotreffit ja rosvopaisti, Kalliojärven Lukkuhaka, Isokyrö, SF-Caravan Pohjanmaa ry

7.–9.9.2012 Hämyjen hyväntekeväisyystreffit, Vuorenmäki, Artjärvi, SF-Caravan Lahden seutu ry

7.–9.9.2012 Pohjojalaaset puolukkatreffit ja yhdistyksen 35-v. juhlat, Kalajärvi, Peräseinäjoki, SF-Caravan Seinäjoen seutu ry

7.–9.9.2012 Valotreffit, Laitakari, Luvia, SF-Caravan Satakunta ry

7.–9.9.2012 80-luvun Caravantreffit, Sappeen Matkailukeskus, Pälkäne, SF-Caravan Espoo ry

7.–9.9.2012 SF-Caravan ry:n koirakerhon syystreffit, Krapuranta, Oripää, SF-Caravan ry:n koirakerho

7.–9.9.2012 Perinteiset synttäritreffit, Vuotinaisten Leirikeskus, Karkkila, SF-Caravan Karkkila ry

7.–9.9.2012 Perinteiset Kalatreffit, Vuohensaari, Salo, SF-Caravan Hankoniemi - Hangöudd ry rf

14.–16.9.2012 Syyskunnostustalkoot, Mellajärvi, Ylitornio, SF-Caravan Länsi-Pohja ry

14.–16.9.2012 Yhdistyksen 25-vuotisjuhlat, Rairanta, SF-Caravan Vakka-Suomi ry

14.–16.9.2012 Silakkamarkkinatreffit, Rauman Poroholma, SF-Caravan Rauman seutu ry

14.–16.9.2012 Kesämatkailukauden päättäjäiset, Multaranta, Raahe, SF-Caravan Raahentienoo ry

15.9.2012 Muikkumarkkinat, Rekiniepi, SF-Caravan Pielisen-Karjala ry

16.9.2012 Syyskokous, Mellajärvi, Ylitornio, SF-Caravan Länsi-Pohja ry

21.–23.9.2012 Puolukkatreffit, Ruununhelmi, Säräisniemi, SF-Caravan Ylä-Savo Ry

21.–23.9.2012 Etelän Syyspäivät, Pitkälampi, Kokemäki, SF-Caravan Matkailuautoilijat ry

21.–23.9.2012 Rosvopaistiviikonloppu, Lohenpyrstö, Raahe, SF-Caravan Lohenpyrstö ry

21.–23.9.2012 Syystalkoot, Kuninkaanlähde, Kankaanpää, SF-Caravan Satakunta ry

28.–30.9.2012 Mikkelinmarkkinatreffit, Pukinsaaren leirintä, Kristiinankaupunki, SF-Caravan Suupohja ry

28.–30.9.2012 Valotreffit, Radansuu, Iitti, SF-Caravan Kaakkois-Häme ry

28.–30.9.2012 Kaamoskarkelot, Majamäki, Tammela, SF-Caravan Forssan seutu ry

28.–30.9.2012 Syysiiouustalkoot, Vankkurimännikkö, SF-Caravan Pirkanmaa ry

28.–30.9.2012 Rantakalatreffit, Hamina Camping, SF-Caravan Kouvola Seutu ry

29.9.2012 Syysiiouustalkoot, Hietasaari, SF-Caravan Keski-Suomi ry

5.–7.10.2012 Syyskokoukset, Hiilimutka, Vieremä, SF-Caravan Ylä-Savo ry

5.–7.10.2012 Syyskokous- ja possutreffit, Salomonkallio, Nakkila, SF-Caravan Rauman seutu ry

5.–7.10.2012 Valojuhlat, Maisansalo, SF-Caravan Pirkanmaa ry

5.–7.10.2012 Syyskokoukset, Kalajärvi, Peräseinäjoki, SF-Caravan Seinäjoen seutu ry

6.–7.10.2012 Syystalkoot, Skeppars, Porvoo, SF-Caravan Itä-Uusimaa ry

12.–14.10.2012 Valojuhlat, Vantaan talli, Hausjärvi, SF-Caravan Vantaa ry

12.–14.10.2012 Siisvoustalkoot, Söxjö, SF-Caravan Pietarsaaren seutu ry

12.–14.10.2012 Kaamosjuhla ja naamiaiset, Vankkurimännikkö, SF-Caravan Pirkanmaa ry

12.–14.10.2012 Syysiiouustalkoot ja valojuhla, Kalajärvi, Peräseinäjoki, SF-Caravan Seinäjoen seutu ry

13.10.2012 Syysiiouustalkoot, Lintulahti, SF-Caravan Keski-Suomi ry

13.–14.10.2012 Viikonloppu Tallinnaan, Hotelli Viru, SF-Caravan Suupohja ry

13.10.2012 Syyskokous, Rairanta, Uusikaupunki, SF-Caravan Vakka-Suomi ry

19.–21.10.2012 Syystalkoot, Vantaan talli, Hausjärvi, SF-Caravan Vantaa ry

19.–21.10.2012 Siivoustreffit ja syyskokous, Kutturanta,

Lestijärvi, SF-Caravan Keski-Pohjanmaa ry

19.–21.10.2012 Kalaviikonloppu, Lohenpyrstö, Raahe, SF-Caravan Lohenpyrstö ry

19.–21.10.2012 Nahkais- ja syyskokoukset, Nakkilan Liikuntakeskus, SF-Caravan Satakunta ry

20.10.2012 Siivoustalkoot, Maisansalo, SF-Caravan Pirkanmaa ry

22.10.2012 Syyskokous, Amisto, Porvoo, SF-Caravan Itä-Uusimaa ry

26.–28.10.2012 Siikatreffit, Söxjö, SF-Caravan Pietarsaaren seutu ry

26.–28.10.2012 Hirvisoppatreffit, Rairanta, Uusikaupunki, SF-Caravan Vakka-Suomi ry

26.–28.10.2012 Sambakarnevaalit, Maisansalo, SF-Caravan Pirkanmaa ry

27.10.2012 Valoteosjuhla, Skeppars, Porvoo, SF-Caravan Itä-Uusimaa ry

27.10.2012 Syyskokous, Krapuranta, Oripää, SF-Caravan Loimaan Seutu ry

2.–4.11.2012 Pikkujouluotreffit, Vapaa-Ajankeskus Parra, Teuva, SF-Caravan Suupohja ry

2.–4.11.2012 Halloween, Multaranta, Raahe, SF-Caravan Raahen tienoo ry

9.–11.11.2012 Isänpäivä ja syyskokoukset (10.11.), Kalliojärven Lukkuhaka, Isokyrö, SF-Caravan

SF-Caravan kouluttaa

SF-Caravan ry järjestää vuosittain kaikille jäsenilleen avoimia kursseja ja koulutustilaisuuksia. Kouluttajina kursseilla ovat SF-Caravanin omat asiantuntijat. Kurssille osallistuminen on jäsenille yleensä maksutonta. Matkat kurssipaikalle, majoituksen ja ruokailut osallistujat maksavat itse. Kurssit järjestetään mikäli osallistujia on vähintään 20. Kurssin suorittaneet saavat osanottotodistuksen. Kurssit ovat tilattavissa myös oman yhdistyksesi tapahtumiin.

Karavaanarin ajotaitokortti -peruskurssi 22.–23.9.2012, Gasthaus Camping Koskeniemi, Hartola.

Karavaanarin ajotaitokortti -jatkokurssi 2.–3.2.2013, Hämeenlinna

Ilmoittautumiset: www.karavaanarit.fi/ajotaitokorttikurssi_2012

Lisätietoja: Anne Nieminen puh. (03) 615 3132, anne.nieminen@karavaanarit.fi

Mikä on Caravan-lehden paras juttu?

Mikä juttu oli paras ja mielenkiintoisin tässä Caravan-lehdessä? Entä mikä oli **turhin** juttu? Onko siinä hyviä ehdotuksia uusiksi juttuaiheiksi? Haluamme tietää mielipiteesi. Vastaa alla olevalla kuponilla ja voit voittaa **Reimon LotusGrillin** (arvo noin 160 euroa).

Palauta kuponki tai sen kopio toimituksemme viimeistään 10.10.2012 mennessä. Lehden osoite on valmiina kuponissa. Voit myös faksata kupongin numeroon (03) 615 3162 tai kertoa mielipiteesi nettisivujemme kautta: www.caravan-lehti.fi.

Viime kerralla onnetar suosi arvonnassa **Esko Jäppistä** Imatralta. Onnittelut voittajalle!

Vastaa ja voita LotusGrill

LotusGrill mahdollistaa vähärasvaisten ja -kaloristen ruokien valmistuksen. Erikoisrakenteen ansiosta ei rasva valu hiilille, ja säädeltävä lämpötila estää ruoan palamisen. Näin ei synny terveydelle vaarallisia aineita kuten tavallisessa hiiligrillissä. Ennen grillaamista ei tarvita erikoistoimenpiteitä, ja ruoanvalmistuksen voi aloittaa jo neljän minuutin esilämmityksen jälkeen. Jos grillauksen aikana pitää tauon, kohoaa lämpötila työtä jatkettaessa nopeasti entiselleen. Tarkkaan harkitun muotoilun johdosta LotusGrill on helppo ottaa esiin. Hiilet voidaan jo kotona laittaa niille tarkoitettuun astiaan. Grillirillä ja sisustan alusta ovat astianpesukoneessa pestäviä.

Lisätietoja: www.reimo.com

PYSÄHTYNEET VANKKURIT

RAUNO ALARIK HOLM, SFC 21054
s. 9.11.1943, k. 11.5.2012
Muistoa kunnioittaen SF-Caravan Turku ry

EERO NILO MATIAS KURTTIO, SFC 74142
s. 14.2.1949, k. 27.6.2012
Muistoa kunnioittaen SF-Caravan Peräpohjola ry

PENTTI KEROKOSKI, SFC 14130
s. 14.5.1935, k. 24.2.2012
Muistoa kunnioittaen SF-Caravan Satakunta ry

LAURI PEHKONEN, SFC 28370
s. 2.1.1936, k. 24.6.2012
Muistoa kunnioittaen SF-Caravan Kanta-Häme ry

LUKIJAPALAUTE

TÄMÄN LEHDEN **PARAS** JUTTU ON SIVULLA _____

JA SEN OTSIKKO ON _____

TÄMÄN LEHDEN **TURHIN** JUTTU ON SIVULLA _____

JA SEN OTSIKKO ON _____

EHDOTUKSIA JUTTUAiheiksi _____

NIMI _____

OSOITE _____

Caravan-lehti
Toimitus
Viipurintie 58
13210 HÄMEENLINNA

Harrastatko uhkapeliä tietämättäsi?

Moni luottaa onneensa, eikä siksi hanki henkivakuutusta. Kuinka sinä pärjäisit, jos joutuisit yksin pitämään huolta perheestäsi? Tee laskelma osoitteessa henkivakuutuskuntoon.fi. Summat voivat yllättää.

Onneksi suuriin riskeihin voi varautua pienin panoksin. SF-Caravan ry:n jäsenenä sinäkin olet oikeutettu Suomen edullisimpaan henkivakuutukseen*. Testaa laskuria, katso hinta ja osta vakuutus verkkokaupasta vaikka heti.

henkivakuutuskuntoon.fi

* Vakuutus- ja rahoitusneuvonta FINEn tekemä hintavertailu 2011

Ole huoletta. Me autamme.

SF-Caravan ry:n liittohallitus, toimikunnat ja kerhot 2012

Liittohallitus

etunimi.sukunimi@karavaanarit.fi

Pj. **Juha Hämäläinen** (50253)
Lappeenranta, puh. 0400 655 842

Vpj. **Heikki J.O. Leinonen** (34085)
Riihimäki, puh. 0400 481 350

Vpj. **Juha Rakkola** (35087) Vantaa,
puh. 040 579 2351

Eino Impola (55906) Raahe,
puh. 040 514 3723

Minna Joensuu (97148) Kuopio
puh. 050 554 2712

Hanna Jokinen (104096) Tampere,
puh. 046 521 4465

Matti Pasanen (71664) Äänekoski,
puh. 040 5090 489

Esa Pussinen (107646) Rovaniemi,
puh. 050 576 2100, 045 322 8570

Seppo Tiilikainen (81442) Siilinjärvi,
puh. 044 371 4426

Leirintä- ja turvatoimikunta

etunimi.sukunimi@karavaanarit.fi

Pj. **Markku Vänskä** (10825)
Hämeenlinna, puh. 0400 122 260
(sähköturvallisuus)

Vpj. **Hannu Kivikoski** (27648) Nurmijärvi,
puh. (09) 8593 193, 050 5201 563 (LVI)

Olof Bussman (19756), Inkoo,
puh. (09) 2211 825, 050 5691 511 (caramba)

Pauli Heino (26123)
Helsinki, puh. 0400 685 909 (katsastus)

Patrick Holmström (94576) Turku,
puh. 040 5157 690 (aluesuunnittelu)

Jiri Kattelus (123456) Hattula,
puh. 040 512 7228, t. (03) 6371 144 (liikenne)

Lauri Nieminen (29877) Turku,
puh. 0400 821 086 (ajotaito)

Tuula Nieminen (5731-1) Hämeenlinna
puh. 050 590 6450 (leirintäpalvelut)

Kyösti Piironen (7994) Järvenpää,
puh. 040 530 9205 (leirintäturvallisuus,
järjestyksenvälvojäkouluttaja)

Paavo Rousku (1785) Vantaa,
puh. 0500 454 009 (matkailuajoneuvojen
kunnossapito ja huolto, nestekaasu)

Matkailuasiamies

Harri Vesanto (5674) Viitasaari,
puh. 050 5618 680,
matkailuasiamies@karavaanarit.fi
(matkailuneuvonta)

GPS-asiamies

Juhani Klockars (90874) Hanko,
puh. 050 595 5741, gps-asiamies@karavaanarit.fi
(Neuvonta GPS- ja navigointilaitteiden tekniikassa)

SF-Caravanin kerhot

Golfkerho

Pj. **Oiva Riihinen** (78708) Tuusula,
puh. 0400 432 111, golf-kerho@karavaanarit.fi

Koirakerho

Pj. **Seppo Ruuska** (64302) Forssa,
puh. 0400 207 992, koirakerho@karavaanarit.fi,
www.koirakaravaani.nettisivu.org

Radio Amateur Club

Pj. **Heikki Tassberg** (46192) Kristiinankaupunki,
puh. 0400 360 570,
radio-amateurs@karavaanarit.fi

Rutusakki (etelän talvehtijat)

Yhteyshenkilöt talvella **Markku ja Helena Alaviuhkola**, markku.alaviuhkola@sulo.fi,
puh. +358 400 108 681, rutusakki@karavaanarit.fi,
www.rutusakki.fi

VOP-kerho (ulkomaanmatkailijat)

Pj. **Leo Talypin** (52243) Vantaa,
puh. 040 833 7724,
vop-kerho@karavaanarit.fi, www.voppari.com

PALVELEMME

Kyllä kiitos, haluan liittyä jäseneksi ja tilaan

- Varsinaisen jäsenen liittymislomakkeen
Jäsenhankkijani jäsennumero on _____
- Rinnakkaisjäsenen liittymislomakkeen

Olen jo SF-Caravan ry:n jäsen ja haluan liittyä

- Golf-kerhoon
 Koirakerhoon
 Radioamateur Clubiin
 Rutusakkiin
 VOP-kerhoon

SF-Caravan ry, Viipurintie 58, 13210 Hämeenlinna
puh. (03) 615 311, faksi (03) 615 3161
jäsenrekisteri@karavaanarit.fi, www.karavaanarit.fi

Täytä nimi- ja osoitetietosi aina käyttäessäsi kuponkia!

NIMI _____

OSOITE _____

PUHELIN _____ JÄSENNUMERO _____

SÄHKÖPOSTI _____

Osoitteen-/nimenmuutos ____ / ____ 20__ alkaen

UUSI OSOITE / NIMI _____

Yhdistys siirto

Siirtoilmoitus tehdään 3 kk ennen jäsenkauden päättymistä!

Jäsenyyteni on voimassa ____ / ____ 20__ asti.

Nykyinen yhdistys _____

Uusi yhdistys _____

Branschens hela balett till påseende i Düsseldorf

■ Världens största utställning inom resefordonsbranschen, Tyska Caravan Salon, presenterade en mäktig uppsättning av olika resefordon för år 2013.

Omfattningen av produkterna var bred. Det fanns luxiösa husbilar av buss storlek och lilliput husvagnar. Och allt mellan dem. Ett mångsidigt urval av tillbehör fanns också till påseende.

På bilsidan fanns det mest halvintegrerade husbilar och små campingbilar. Alkovmodellen ser ut att minska, av någon orsak har man börjat tycka att den modellen är mindre modern.

Av vagnarna urskilde sig jättevagnar tänkta för sesongplatser och behändiga lätt dragbara små vagnar. Både i bilar och vagnar har utrustningsnivån stigit eftersom man även under semestern vill njuta av dagens alla bekvämligheter. Speciellt underhållnings elektronik har hittat sin väg till husbilar och -vagnar. Enligt tidigare gammal tradition hade man byggt bredvid mässcentret ett Caravan Center som erbjöd mässbesökarna en möjlighet att campa.

Utrikes på Åland

■ Åland har alltid varit ett populärt rese-mål bland finländarna. Vacker och karg skärgårdsnatur, varmt havsklimat, ofta med små regnmängder, samt bra fiskevatten lockar. Tjänsterna och sevärdheterna för turisterna är mångsidiga, och inga långa körsträckor betungar.

Vi hittar på Åland bl.a. Bomarsunds fästning, som byggdes

i mitten av 1800 -talet. På slutet av småvägarna finns det mera ruiner på kullarna. Ännu ett äldre slott, det medeltida Kastelholm, hittar man efter tio kilometers körning in mot ön.

På västkusten i Eckerö finns det kanske Ålands mest omtyckta områden.

Det finns tre stycken campingområden i Kärlingsund. Även hotell och hyresstugor finns där. Den söndriga skärgården bjuder på lugna vatten för fiske, båtliv och paddling. I Kärlingsunds skyddade strand vik finns det idylliska fiskarstugor som gränat av väder och vind.

Efter rundturen återvänder vi till Mariehamn. Där finns

det ett, men desto mera kvalificerat campingområde, Gröna Udden. Resefordonen campar trevligt på gräsmattan allt enligt skog och terräng. På området finns det moderna servicebyggnader, bra sandstrand och beställningsbastu. Till centrum kommer man behändigt genom att gå eller cykla längs strandpromenaden, via stadens simstrand och fågelpark. Om vi skulle ha haft några dagar mera tid, skulle vi återvänt längs den sydliga rutten via Kökar till Korpo. På Kökar finns det ett trevligt campingområde, genom att övernatta där får man resten av resan gratis. Vi bestämde oss för att sluta vår resa med en båttur till Åbo. •

Med delbetalning eller banklån?

■ Att få finansiering för anskaffning av resefordon är numera lätt, eftersom det för köparen finns ett stort urval av bra och olika finansieringsalternativ.

Alternativen är inte riktigt bra kända. För resefordons köpare har alla behövliga euron på kontot. Lyckligtvis finns det tillräckligt med finansieringsalternativ. Det mest kända finansieringssättet är bank-

lån med säkerhet och delbetalning via försäljaren. Båda är goda möjligheter. Leasing är mycket sällsynt bland privata personer. Bankerna erbjuder lån för anskaffning av resefordon både med och utan säkerhet. Om du har lediga säkerheter, såsom bostadsaktier eller fastighet och din finansieringsställning i banken är bra, kan du mest sannolikt få förmånligare lån än utan sä-

kerhet.

Delbetalning som man kan få via försäljningsbutiken har under decennier varit ett bra finansieringsalternativ. Konkurrensen sköter om att förutom i bilhandeln även i resefordonshandeln finns konkurrenskraftiga finansieringserbjudanden till buds. Fasta räntan varierar tillfälligt mellan 5-7 %.

Ryska jättstäderna lämnar ingen oberörd

■ Vårt rese-mål för sommaren var St Petersburg och Moskva. Numera finns det bra campingplatser i de här miljonstäderna. Vårt basområde i St Petersburg är den nya reseparken Baltic Parking som ligger på den västra sidan av Konstantin palatset. En trevlig och fungerande plats, fast det inte är frågan om ett egentligt camping område. Konstantin palatset som ligger invid Baltic Parking är en sevärdhet som är värt ett besök. På några kilometers avstånd mot väster från Baltic Paring, finns det ett annat ståtligt palatsområde, Petershov.

Körsträckan från St Petersburg till Moskva är en aning över 800 kilometer. Mellan mil-

jonstäderna väller längstradtrafiken oavbrutet fram, och det sätter väglaget på prov. Några älvlandskap ger omväxling

till de annars enformiga vyerna. Längs vägen finns det många servicestationer och övriga rastplatser. Det finns även campingmärken, men de betyder övervakade längstradtrafiker, där även husbilar kan övernatta.

Vår bas i Moskva, reseparken invid Sokolnik, visade sig vara en ypperlig lägerplats. I Moskva är det värmebölja men i skydd av lövträden är nätterna inte överheta. Vi rundar under da-

garna Moskvas sevärdheter, det finns mycket av dem. Det är enkelt att starta från Sokolnik, till metrostationen går man på tio minuter. Då vi far till stadsrundan lämnar vi grillen och camping möblerna ute och handdukar på snöret. Ingenting försvinner under hela veckan. •

Caravan

Suomen suurin matkailuajoneuvojen ja tarvikkeiden erikoisnäyttely

laajentuneessa
Lahden Messukeskuksessa
14.-16.9.2012

MESSUOPAS

Messut avoinna
perjantaina ja lauantaina klo 10-18, sunnuntaina klo 10-16.

LAHDEN MESSUT
www.lahdenmessut.fi

CARAVAN 2012

Lahden Messukeskus 14. - 16.9.2012

Tervetuloa Suomen laajimpaan CARAVAN-MESSUTAPAHTUMAAN uudistuneeseen Lahden Messukeskukseen!

Matkailuajoneuvotuojat ry (MAT) ja Lahden Messut Oy toivottavat teidät tervetulleeksi Caravan 2012 – erikoismessuille. Caravan esittelee tulevan kauden 2013 uudet mallit sekä caravanmatkailun tarvikkeet, varusteet ja alan palvelut. Tänä vuonna Caravan-messut laajenevat uuteen syksyllä valmistuvaan Vesijärvi

Halliin, joten tilaa on käytössä entistä enemmän. Messukeskus täydentyä myös kaikki hallit yhdistävällä uudella avaralla sisäntuloaulalla.

Caravan-messuviikonloppu on täynnä elämyksiä ja tunnelmaa niin messuilla kuin myös messualueen lähiympäristössä. Tunnelmaa messuhalleihin luo iloinen

fillaripianisti. Perinteinen messutapaaminen, yksi suurimmista yhteistapaamisista maassamme, kokoaa alan harrastajat jälleen sankoin joukoin Lahden seudulle Vesijärven rantamaisemiin.

TERVETULO LAHTEN!

Avoinna

pe – la klo 10 – 18
su klo 10 – 16

Lippujen hinnat

Aikuiset 12 €
Perhelippu (2 aikuista ja alle 15 v. lapset) 24 €
Alle 15-vuotiaat aikuisen seurassa veloituksetta
Opiskelijat, eläkeläiset 8 €
Ryhmälippu (min. 10 hlöä) 8 € / hlö
Sotiemme veteraaneille (tunnuksen omaavat) ilmainen sisäänpääsy

Pysäköinti

Pysäköintilippu maksaa 5 € kassalta ostettuna ja 6 € paikoitusalueelta ulos ajettaessa. Pysäköinnistä saatavilla tuotoilla tuetaan Vesijärvi -säätötoimintaa. Päiväkävijöiden matkailuautojen ja -vaunujen pysäköinti ohjautusti Jäähallin kentällä. Yöpyminen matkailuajoneuvossa/-vaunussa messujen pysäköintialueella on kielletty.

Infopiste

Pääsisäänkäynnin välittömässä läheisyydessä, p. 040 824 1274.

Ravintolat

Kanrestan ravintolat halleissa:
Lounasravintola Cafe Start Salpausselkä Hallin (C-halli) yläkerrassa
Terassiravintola / Pizza-Pub-Cafe Suurhallissa (B-halli)
Kahvio uudessa Vesijärvi Hallissa (D-halli)

Lehdistö

Lehdistötilat sijaitsevat Lahti Hallin (E-halli) alakerrassa.

Viihdekeskus

Viihtymisalue sijaitsee ravintola Lokissa Vesijärven rannalla.
Yhteystiedot:
Ravintola Lokki puh. (03) 781 0220

Lastenhoito

Vauvanhoituhuone Lahti Hallin (E-halli) alakerrassa.

Caravan-messuilla tapahtuu:

● SF-Caravan Matkailuautoilijat ry:n tietoiskuja koti- ja ulkomaan matkailusta, matkailuajoneuvojen ajokorteista sekä painorajoituksista.

Tarkemmat tiedot:
www.lahdenmessut.fi

Karavaanareiden ja alan harrastajien messutapaaminen Lahdessa 14.-16.9.2012

■ Tapaamismaksu 70 €, sis. valosähkön ja messupassin (2 aikuista ja lapset alle 15 v.). Vastaanotossa ainoastaan käteismaksu, ei pankki-/luottokortteja. Tanssit molempina iltoina viihdekeskuksessa Ravintola Lokissa.

Vesiurkuesitys Pikku-Vesijärvellä lauantai-iltana.

Lahden messutapaamiseen on helppo löytää: seuraa Messukeskus-opasteita.

Vastaanotto ja ilmoittautuminen sijaitsevat Kyösti Kallionkadulla. Vastaanotto avautuu 14.9. klo 9.00. HUOM! Ei aluevarausta ennakoon, alueita täytetään saapumistilanteen mukaan. Vahvistukset ennakoon ilmoittautuneille, tapaamismaksunsa suorittaneille postitetaan viikolla 35.

Suuren suosion saavuttanut Satama-alue on tänä vuonna käytössä jo 12.9 alkaen. Lisävuorokaudet 10 €/yö.

Majoitu Karavaanikyliään ja tutustu Caravan 2012 -messuihin.

Vietä viihtyisiä viikonloppu Lahdessa. Vieressä kartta leiriytymisalueista. Tervetuloa!

SF-Caravan Lahden seutu ry

Lisätietoja:
Erkki Helin 0400 351 439
Timo Leppänen 044 270 0072

Caravan 2012 Lahti

Matkailuautojen ja -vaunujen pysäköintialueet:

- ★ Vastaanotto ja ilmoittautuminen
- 1 Linja-autoaseman P-alue ja Kisapuiston pesäpallokenttä
- 2 Pikku-Vesijärven P-alue, Vesiurut
- 3 Teivaan satama, ravintola Lokki
- 4 Teivaanmäki
- 5 Löytynmäki
- ▽ Viihdekeskus

Vesipiste alueella 3 (Teivaan satama)
Tilapäis-WC/kem.wc tyhjennys alueilla 1,2 ja 3

Lahdessa tapahtuu messuviikonloppuna:

● Perinteiset **KALAMARKKINAT** Lahden satamassa perjantaista sunnuntaihin. Markkinoiden yhteydessä Kivialan ja vesiensuojelun asiantuntijaseminaarit Sibeliustalossa.

● **HIHTOMUSEOSSA** talviurheilun huumaa läpi vuoden. Museo sijaitsee Lahden Urheilukeskuksessa Messukeskuksen vieressä hyppyrimäkien juurella. Lisätiedot: www.lahdenmuseot.fi/museot/fi/hihtomuseo

● **SUOMEN MOOTTORI-PYÖRÄMUSEO** tarjoaa paljon nähtävää ja koettavaa, muillekin kuin motoristeille. Museo sijaitsee kävelymatkan päässä Lahden satamasta. Lisätiedot: www.moottoripyoramuseo.fi

● Majoitusta karavaanareille myös **CAMPING MESSILÄSSÄ**, josta kuljetus Caravan-messuille. Lisätiedot: www.campingmessila.fi

Tutustu Lahden seudun koko tapahtumatarjontaan. www.menokatu.fi

Messujen järjestäjä

Messujen järjestäjä:

Lahden Messut Oy
p. (03) 525 820
www.lahdenmessut.fi/caravan2012

Matkailuajoneuvotuojat ry (MAT)

erkki.hannula@matkailuajoneuvotuojat.fi
p. 0500 509 671
www.liikkuvakoti.fi

Matkailuajoneuvotuojat ry (MAT)

Lisätietoja

Lisätietoja:

Markkinointipäällikkö Irina Lehtonen
p. 0400 710 836 irina.lehtonen@lahdenmessut.fi
Tekninen päällikkö Jyri Behm
p. 040 504 2172 jyri.behm@lahdenmessut.fi
Markkinointikoordinaattori Minna Helminen
p. 0400 617 640 minna.helminen@lahdenmessut.fi
Näyttelyassistentti Leena Suvanto
p. 040 654 1283 leena.suvanto@lahdenmessut.fi

Lahden Messut

Näytteilleasettajat

AAR - TUOTTEET B10c

Rautatiekatu 20 B 15
33100 TAMPERE
 puh. 040 839 1172
 www.asuntoautoraatalit.fi
 aar@asuntoautoraatalit.fi
 Suomessa käsityönä laadukkaista materiaaleista valmistetut eristepeitteet, joka säästää energiaa. Helppokäyttöistä tuotetta on nyt saatavana kolmena erilaisena versiona vuodenaikojen mukaan. Erinomaiset tulokset TAMK:in tekemisissä lämpöirtatesteissä.

AMMATTIAUTOT-LEHTI B9b

Takojankatu 11
33540 TAMPERE
 puh. (03) 380 7700
 fax (03) 380 7701
 www.ammattiautot.fi
 info@sl-mediat.fi
 Valtakunnallinen julkaisu kevyiden tavarautojen käyttäjille sekä henkilökuljettamisen ammattilaisille. Lukijoita 77 000 (KMT 2011). Hyödyllistä luettavaa 12 numeroa vuodessa, asiaa myös matkailuajoneuvoista. Poikkea osastollamme!

ATS TUONTI OY B7c

Tiilipojanlenkki 4
01720 VANTAA
 puh. 050 323 8700
 www.atstuonti.fi
 johan.ohman@atstuonti.fi

AUTOCARAVAN FINLAND OY C1a

Emmantie 3
24280 SALO
 puh. 0400 608 619

BEST-CARAVAN OY C3a

Avainkierto 11
05840 HYVINKÄÄ
 puh. 010 832 4500
 fax 010 832 4510
 www.best-caravan.fi
 lasse.sorvari@bestcaravan.fi
 Esittelemme osastollamme uusimman Concorde Liner sekä Charisma mallin, osastollamme myös Credo mallisarjan edustus.

BEST-CARAVAN OY / CARAVANMARKET B6b

Avainkierto 11
05840 HYVINKÄÄ
 puh. 010 832 4500
 www.best-caravan.fi
 Myymälässä esillä yli 300 erilaista Caravan tuotetta ja paljon aivan uusia tuotteita ensiesittelyssä. Esillä laajin koskaan messuilla ollut Caravan Market myymälä. Saat tuotteet mukaan tai toimituksen myöhemmin syksyllä. Voit maksaa tuotteet käteisellä tai maksukorteilla.

BÜRSTNER GmbH D3,D5,D6

Weststrasse 33
D-77694 KEHL DEUTSCHLAND
 puh. +49 7851 / 85-0
 www.buerstner.com
 keijo@pajari.eu
 Euroopan suurin matkailuautojen valmistaja esittelee osastollaan vasta avatussa, uudessa D-hallissa vuoden 2013-uutuudet. Ensiesittelyssä maailmanuutuus, kaupunkikelpoinen Bürstner Brevio, joka on vain 2,1 metriä leveä, mutta silti täysverinen matkailuauto. Sen erikoisuus on suuri takaovi, josta saa näppärän takavuoderatkaisun ansiosta lastattua pitkää ja kattoon asti korkeata tavaraa. Sen lisäksi Bürstnerillä on esillä laaja valikoima puoli-integroituja, integroituja ja alkovi-autoja.
 Valtuutetut Bürstner-maahantuojat:

Caravan Center
 Koskelontie 21
 02920 Espoo
 puh. (09) 8494 8555
 fax (09) 8494 8520

www.caravancenter.fi
 kai.wiik@caravancenter.fi
 Bürstner-matkailuautot ja -vaunut, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

Caravan Erälaukko Oy
 Ahertajankatu 7
 33720 Tampere
 puh. 0207 55 99 60
 www.eralaukko.fi
 yhteydenotot@eralaukko.fi
 Bürstner-matkailuautot, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

Caravanlandia
 Höyläämönkatu 1
 67100 Kokkola
 puh. 010 666 4222
 www.caravanlandia.fi
 myynti@caravanlandia.fi
 Bürstner-matkailuautot, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

JP-Caravan Oy
 Zetelliintie 12
 90440 Kempele
 puh. 010 387 5000
 www.jp-caravan.fi
 jorma.laukkanen@jp-caravan.fi
 Bürstner-matkailuautot, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

Jyvä-Caravan Oy
 Sorastajantie 6
 40320 Jyväskylä
 puh. 0400 214 400
 fax 020 7191 621
 www.jyvascaravan.fi
 juha.kayhko@jyvascaravan.fi
 Bürstner-matkailuautot, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

Turun Caravanpiste
 Tammimäenkatu 8
 20320 Turku (Raisio)
 puh. (02) 438 4455
 fax (02) 438 4625
 www.caravanpiste.com
 caravanpiste@baanapalvelut.net
 Bürstner-matkailuautot, huolto, tarvikkeet ja varaosat.

CABBY CARAVAN-AB C3c,C5
 Box 1022 Bodalsvägen 2
SE-68129 KRISTINEHAMN SWEDEN
 puh. (019) 483 181
 fax (019) 483 180
 www.cabby.fi
 Tervetuloa tutustumaan laadukkaisiin ruotsalaisiin Cabby-matkailuvaunuihin! Cabby tarjoaa todellista loistokkuutta ja laatua matkailuun! Esillä uudet Cabby 2013 mallit.
 Mukana osastolla:

Aula Caravan Oy
 Alakorkalontie 12
 96300 Rovaniemi
 puh. 0207 769 700
 www.aula-caravan.fi

Aula Caravan Oy
 Kisällinkuja 3
 94500 Keminmaa
 puh. 0207 769 707
 www.aula-caravan.fi

Caravan Center
 Koskelontie 21
 02920 Espoo
 puh. (09) 849 4850
 www.caravancenter.fi

Hyvinkää Caravan
 Avainkierto 15
 05840 Hyvinkää
 puh. (019) 483 181
 www.hyvinkaacaravan.net

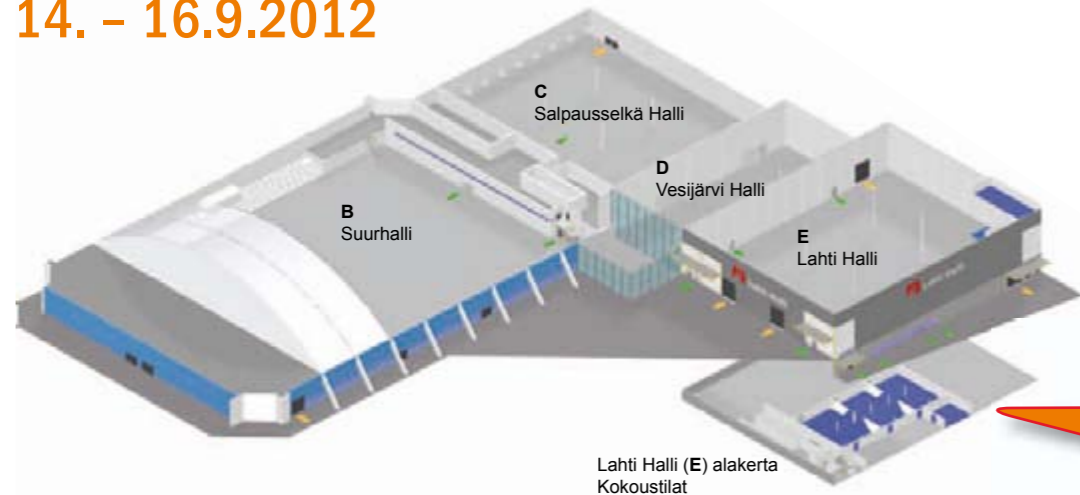
Kokkolan Vaunupalvelu
 Jänismaantie 13
 67800 Kokkola
 puh. 045 139 6101
 www.vaunupalvelu.fi

"Messuilla voi osallistua Vuoden kauppias-äänestykseen. Kaikkien äänestäneiden kesken arvotaan palkintoja. Kerro mielipiteesi ja äänestä!"

CARAVAN 2012

Lahden Messukeskus
 14. - 16.9.2012

E-hallin alakerrassa:

- Kokoustilat
- Press
- Näytteilleasettajaravintola
- Inva WC, WC
- Vauvanhoituhuone

Markkinointi Mika Lehtinen Oy

Liesitie 3
27230 Rauma
puh. 0400 622 632
www.mikalehtinen.net
Närpiön Autotarvike Oy
Algotsvägen 1
64201 Närpiö
puh. (06) 220 0600
www.nbt.fi

CAMPAMERA SWEDEN ABB9e

Katajamäentie 10
20780 KAARINA
puh. 040 556 5518
www.campamera.com
henrik.karlsson@campamera.com
Campamera on markkinoiden toimivin ”etuteltta” ratkaisu asuntovaunuun tai -autoon! Campamera on tarkoitettu ympärivuotiseen käyttöön pidentämään asuntovaunun ja/tai -auton aktiivista käyttöaikaa. Campamera on lähes huoltovapaa.

CAMPER-LEHTI B9d

Asentajankatu 4
33840 TAMPERE
puh. 010 420 4126
www.camper.fi
info@camper.fi
Camper on valtakunnallinen matkailuajoneuvolehti, joka testaa, vertaa ja esittelee matkailuautot, -vaunut ja varusteet. Lehti on suunnattu kuluttajille; kohderyhmänä ovat rekisteröityneet matkailuauton tai -vaunun omistajat. Lehden voi tilata tai ostaa lehtipisteistä kautta maan. Ilmestyy 10 kertaa vuodessa. Poikkea osastollemme!

CARAVAN LARVANTO OY B14b

Kartanonkatu 9
70700 KUOPIO
puh. 0400 671 466, fax (017) 580 0646
www.caravanlarvanto.fi
pertti.larvanto@caravanlarvanto.fi
Suomen ensiesittelyssä Morelo Palace! Lähes 10 metriä pitkä ja 2,5 metriä leveä saksalainen uutuustuote. Moreloon pääset tutustumaan paremmin sopimalla siitä myyjämme kanssa. Osastollamme myös uusimmat Artot Niesmann + Bischoffilta. Tervetuloa!

CARAVAN-LEHTI D2

Viipurintie 58
13210 HÄMEENLINNA
puh. (03) 615 3140, fax (03) 615 3162
www.caravan-lehti.fi
pekka.heinonen@caravan-lehti.fi
Caravan-lehti on valtakunnallinen leirintämatkailun erikoislehti. Valtaosa lukijoista on SF-Caravan ry:n jäseniä, joille lehti tulee jäsenetuna. Lehden voi tilata tai ostaa lehtipisteistä. Viime vuosina lehden levikki on noussut ripeästi ja on nyt 58 063 kpl (LT 25.4.2012). Lukijoita 153 000 (KMT 2011).

Mukana osastolla:

SF-Caravan ry
Viipurintie 58
13210 Hämeenlinna
puh. (03) 615 311
fax (03) 615 3161
www.karavaanarit.fi
sf-caravan@karavaanarit.fi
Jäseneksi liittyminen, jäsenedut, SFC-alueet, leirintä-alueet, matkaparkit.

KulkurinPuoti
www.kulkurinpuoti.fi
Jäsentarrat, merkit, liput.
NCT2013
www.nct2013.fi
Pohjoismainen karavaanaritapahtuma Turussa 14.-20.7.2013.

Camping Cheque, member of the Kawan Group
www.campingchwque.com
campingcheque@karavaanarit.fi
Camping shekki on maksuväline edulliseen ei-seonkiajan leirintämatkailuun 622 alueella eri puolilla Eurooppaa.

CARTHAGO VERTRIEB, SINIVAARA REISEMOBILE GmbH.....E7

Deisenfangstrasse 37-39
D-88212 RAVENSBURG GERMANY
puh. +49 751 791 0310, fax +49 751 791 0320
www.carthago.com
jan.sinivaara@gmail.com
Mukana osastolla:
Caravan Center Wiikinki Oy
Espoo
Caravanlandia Oy
Kokkola
JyväS-Caravan Oy
Jyväskylä

CM-AUTOCARAVAN B3a

Teollisuuskylnärraitti 20
94450 KEMINMAA
Puh. 0400 652 604
www.cmautocaravan.com
lorajarv@nettilinja.fi
La Strada Reisemobile

CWN-DIRECT OY..... C4

asiakaspalvelu@cwn.fi
www.dolphin.fi
Merivirta 9
02320 ESPOO
DOLPHIN PESUVOIMAA VEDESTÄ
Kolmivaiheinen pesumenetelmä mullistaa siivouksen. Uudella kolmivaiheisella pesumenetelmällä peset, huuhtelet ja imuroit samanaikaisesti. Osastolla esillä myös huippu-uutuus Neato robotti-imuri.
Työnäytökset osastolla C4. Tervetuloa!

DETHLEFFS SUOMIE8

Nukkeruusunkuja 3 C 52
00990 HELSINKI
puh. 010 239 6704, fax (09) 586 5053
www.dethleffs.fi
info@dethleffs.fi
* Ensiesittelyssä täysin uusi Dethleffs-vaunumallisto: Tervetuloa tutustumaan perheesi ystävän uuteen Camper-, Nomad- ja Beduin-vaunumallistoon Lahti Hallissa. * Ensiesittelyssä talvimatkaajien unelma - Esprit 2013 -matkailuauto kaksoispohjalla ja täysin uudistunut Globebus. * Ensiesittelyssä suomalaisten suosimat pohjaratkaisut Advantage-matkailuautomallistossa. Osastolla lisäksi suositut Sunlight-matkailuautot ja Globecar-retkeilyautot: www.sunlight-ajoneuvot.fi * Ensiesittelyssä 5. matkustajapaikkaiset nostovuoteella varustetut puoli-integroidut suosikkimallit www.globecar.de * Ensiesittelyssä tyylikäs Globescout Sportive -retkeilyauto.
Mukana osastolla:

Aula-Caravan
Rovaniemi ja Kemnmaa
Best-Caravan
Espoo
Caravan Erälaukko
Tampere
Caravanlandia
Kokkola
City-Caravan
Lappeenranta
Helsinki Caravan
Vantaa
HS Pitkänen
Kuopio
JP-Caravan
Kempele
JyväS-Caravan
Jyväskylä
Kemppaisen Auto
Kajaani
Kouvolan Vaunu Paajanen
Kouvola
Miseva
Turenki
Turun Caravanpiste
Raisio
Viitamaa Caravan
Ylivieska

DNA KAUPPA OY B9a

Osuuskunnankatu 8 as 29
33710 TAMPERE
puh. 044 033 8092
www.dnakauppa.fi

DOMETIC FINLAND OY D1

Mestarintie 4
01730 VANTAA
puh. 020 741 3220
fax (09) 759 3700
www.dometic.fi
info@dometic.fi

DOREMA RECREATIVE B.v B8b

Havenstraat 43
7005 AG, DOETINCHEM, NEDERLANDS
www.dorema.nl
Helsinki Caravan Oy ja Dorema Rekreative B.V ovat tehneet Dorema-merkkisten etutelttojen ja katosten maahan-tuontisopimuksen. Virallinen ensiesittely tapahtuu Lahden Caravan messuilla, jossa esittelemme osan tulevasta 2013 mallistosta.
Mukana osastolla:
Helsinki Caravan Oy
Mestarintie 2
01730 Vantaa
puh. (09) 2766 5624
fax (09) 2766 5656
www.helsinki-caravan.fi
esa.muuronen@helsinki-caravan.fi

EHM CARAVAN B3b

Helsingintie 70
13430 HÄMEENLINNA
puh. 040 545 2774
www.ehmcaravan.fi
reino.kettunen@ehmoy.fi

FENDT..... B2

Katso **Kehätien Motorcaravan**.
Keskieuroopan vaativat vaunuilijat ovat jo pitkään tienneet, että Fendtin laatu on aivan omassa luokassaan. Tervetuloa osastollemme tutustumaan laatujohtajaan!

GITANO SPORT..... U3

Asentajankatu 2
94600 KEMI
puh. 0400 690 656
fax (016) 223 072
www.gitano.fi
gtiano@pt.inet.fi
Edullisesti valmistaja / maahantuojalta Urheilu- ja vapaa-ajan tekstiilit. SF-Caravan tuotteet. Päähineet, käsiineet, kerrastot, aurinkolasit ym...ym... Tule tutustumaan!

H-MEDIAT / CARAVAN UUTISET -LEHTI

.....C1e
Vähäheikkiläntie 56 C 4
20810 TURKU
puh. 044 536 8890
fax 010 296 0111
www.caravankauppa.fi
toimitus@caravankauppa.fi
CARAVAN UUTISET -lehti 2/2012 LAHTI Ajankohtaista tietoa matkailuajoneuvoista ja caravan palveluista. Uutuusien 2013 esittelyjä ym. Lehti on messuilla telinejakelussa. Ilmestynyt vuodesta 2004 lähtien suurimmilla caravan-messuilla. Lue lehti myös Internetissä: www.caravanlehdet.fi
Uudistunut CARAVANKAUPPA -lehti 5/2012 Uutislehden liitteenä. Näe Suomen johtavat caravan myyjäliikkeet esillä lehdessämme. Ilmestyy valtakunnallisesti 6 krt./vuosi. 15.vuosikerta (juhlavuosi). Myynti: R-kioskit, marketit, huoltoasemat ja lehtipisteet kautta maan. Internet: www.caravankauppa.fi. Osastomme löydät messuilla pääsisäänkäynnin läheisyydestä.

HAAKANA KARI TMIB1g

Kaikukatu 2 B 14
45100 KOUVOLA
puh. 040 514 7385
fax (05) 375 2140

HANDELSBANKEN RAHOITUS OYJ B1a

PL 537, Kluuvikatu 6 A
00101 HELSINKI
puh. (09) 133 71
fax (09) 133 7799
www.handelsbanken.fi
SF-Caravan MasterCard

HELENAN KOTILEIPOMO

JÄÄ HYVÄ MAKU KY..... U1,U2
Ilmarisentie 3 A
15200 LAHTI
puh. (03) 733 2841
www.helenankotileipomo.com/
helenankotileipomo@dnainternet.net

HELSINKI CARAVAN OY B8b

Mestarintie 2
01730 VANTAA
puh. (09) 276 6560
fax (09) 878 4356
www.helsinki-caravan.fi

HOBBY..... B4

Katso **Kehätien Motorcaravan**.
Vuosi sitten Hobby mullisti matkailuvaunumarkkinoita uudella häkellyttävän kauniilla ja edistyksellisellä Premium -mallisarjallaan. Siitä on tullut kaupallinen menestystarina, tarina joka saa nyt jatkoa autopuolella: Hobby esittelee uudet Premium Van ja Premium Drive mallisarjansa. Aivan uudenlaisia ratkaisuja ja uniikkia automuotoilua. Tervetuloa osastollemme B4 tutustumaan koko matkailuajoneuvoalan vuoden tärkeimpiin uutuusmalleihin!

HOVERSPORT FINLAND OY B10e

Ketokatu 12
90140 OULU
puh. 0400 685 599
www.hoverfin.com

HYMER-FINLAND.....E3,E6

Onnisjärventie 28
35300 ORIVESI
puh. (03) 334 6408
fax (03) 334 6408
www.hymer.com
hymerfinland@kotiposti.net
Laadukkaat Hymer-matkailuajoneuvot sekä huippusuositut Carado-matkailuautot. 2013-uutuudet nähtävänä osastollamme.

INTERPLUS OY U6

PL 829
20101 TURKU
puh. (02) 258 8608
www.asuntoautovuokraus.fi

K1 KATSASTAJAT OY B1b

puh. 0306 100 100
www.k1katsastajat.fi
K1-Katsastajien osastolta reiluja messutarjouksia ja -arvontaa. Tietoa ja vinkkejä matkailukaluston tekniikasta saa aivan ilmaiseksi. Tervetuloa!

KABE-ADRIA OY C2

Sahaajankatu 24
00880 HELSINKI
puh. 020 741 4484
fax (09) 2795 2031
www.kabe.se, www.adria.nu
bo.karlsson@kabeadria.com
Esittelemme osastollamme Kaben sekä Adrian uutuudet. Tervetuloa tutustumaan!!

KAHA OY AB..... B7d

Ansatie 2
01740 VANTAA
puh. (09) 615 6800
fax (09) 6156 8305
www.kaha.fi

KAMA FRITID OY AB / ISABELLA..... B6a

Aurinkokuja 5
33420 TAMPERE
puh. 045 124 1885
www.kamafritid.fi
Pohjoismaiden johtava asuntovaunujen ja -autojen tarvike- ja varaosatuokku!
Edustamme mm. seuraavia tuotemerkkejä:
Isabella, Ventura, Fiamma, Thule Omnistor, Thetford, Alde, Truma, Dometic, AL-KO, WeCamp, Lafuma, Crespo, Seitz.

KAUPPAHUONE ESKOLA.....C4a

Linjatie 6 A
05620 HYVINKÄÄ
0500-840 835
www.vuokramesta.com
Vuokrasivusto ja verkkokauppa.

KEHÄTIEN MOTORCARAVAN OY B2,B4

Koskelontie 15
02920 ESPOO
puh. (09) 8494 3070
fax (09) 8494 3079
www.hobby-caravan.fi
palaute@motor-caravan.fi
Katso **Hobby** ja **Fendt**

KNAUS TABBERT GmbH B12

Helmut-Knaus-Strasse 1
D-94118 JANDELSBRUNN GERMANY
puh. 0400 470 302
r.strohmaier@knaustabbert.de

KOUVOTEXA1

Kurjenpolventie 5 D
45120 KOUVOLA
puh. 0400 656 294
fax (05) 375 2140
jouko.haakana@pp.inet.fi

KÄSINE TM OY U2b

Puistotie 5
67700 KOKKOLA
puh. 0400 268 555

LMC CARAVAN GmbH Co. KG E5

Nukkeruusunkuja 3 C 52
00990 HELSINKI
puh. 010 239 6700
fax (09) 586 5053
www.lmc-caravan.com

* Uusi Long Life Technologie –korirakenne takaa ainutlaatuisen suojan matkailuautollesi: Kestävä lasikuitukatto, alumiiniset sivuseinät, luja polyuretaanirunko, kosteudenkestävä XPS-foam-eriste, vahva lasikuitupohja. Saksalaisen valmistajan ympärivuotiseen käyttöön soveltuvat laadukkaat Brezzer, Cruiser ja Expolorer –matkailuautot sekä Musica, Maestro ja Scandica –matkailuvaunut. Tervetuloa tutustumaan osastollemme Lahti Hallissa.

Mukana osastolla:

City-Caravan
Lappeenranta
Rinta-Joupin Autoliike
Kempele
Pori
Tervajoki
Turku
Siilin Caravan
Siilinjärvi

LOMAPALVELU B11

Hiidenmäentie 268
03100 NUMMELA
puh. 045 277 3251
www.lomapalvelu.net
Knaus, Weinsberg, Carado

M. HUHTALO OY U3

Laivurinkatu 14
95400 TORNIO
puh. 0400 392 647
www.mhuhtalo.fi

MASTERVOLT FINLAND OY.....B9c

Hahdenniementie 2
21200 RAISIO
puh. 0207 438 900
fax 0207 439 909
www.mastervolt.fi www.powerduo.fi

MAX CARAVAN OY B15

Nuolitie 2
01740 VANTAA
puh. 020 741 7554
www.maxcaravan.com

ML-CARAVAN OY..... B7a

Kauniaistentie 5 B
16300 ORIMATTILA
puh. 0400 369 983
www.mlcaravan.fi
marko.laitinen@mlcaravan.fi
Tarjoamme caravantuotteita edullisin hinnoin.

MONITAMPERE OYB1c

Lehmustanhua 5
33480 YLÖJÄRVI
puh. 0400 237 326
www.monitampere.fi
monitampere@monitampere.fi
Ecoflex -lämpömatot, matkailuajoneuvojen lattialämmitysmatot, myös muille kylmille lattioille, turvallinen ja helppo ratkaisu kaikkien lattioiden lämmitykseen.

NEOREX OY..... B10a

PL 141
15101 LAHTI
puh. 045 110 5255
fax (03) 783 1836
www.neorex.fi

NETCAMPERS METSKO OY B10d

Pitkätanhuankatu 2
13130 HÄMEENLINNA
puh. 0400 483 934
www.netcampers.fi
info@netcampers.fi
NetCAMPERS tuo maahan ja myy tyylikkäitä, edullisia P.L.A. ja Ci matkailuautoja.
Mukana osastolla:

MK Caravan
Högberginhuara 11
04360 TUUSULA
puh. (09) 3158 7381
www.mkcaravan.fi
huolto@mkcaravan.fi
Matkailuajoneuvojen huolto ja korjaus. P.L.A. asuntoautojen myynti.

NOSTALGIAOSASTO / CARAVAN-LEHTI

.....B3c
Minkälaisia olivat matkailuvaunut ja –autot ennen? Mitä niistä kirjoitettiin? Nostalgia-osasto on edellisvuosien tapaan rakennettu yhteistyössä Caravan-lehden kanssa. Vanhasta kalustosta ja entisöinnistä kertomassa ovat alan historiaan perehtyneet asiantuntijat. Osastolla voit tutustua myös vanhoihin Caravan-lehtiin.

NÄSIN MATKAILUAUTOT OY U5

puh. 0400 297 919
www.nasinmatkailuautot.fi
info@nasinmatkailuautot.fi
Matkailuajoneuvotarvikkeiden kauppa, matkailuajoneuvojen vuokraus.

PATA VALTTI AY..... C1b

Alakuja 15
91300 YLIKIIHINKI
 puh. 0400 584 677
 www.patakunkku.com
 patakunkku@mail.suomi.net

**POHJOLA PANKKI OYJ RAHOITUSYHTIÖ-
PALVELUT, AUTOLIKEPALVELUT B1f**

PL 308
 (Teollisuuskatu 1 b)
00013 POHJOLA
 puh. 010 252 011
 fax 010 252 5611
 www.pohjola.fi

**POSSL - FREIZEIT UND SPORT GmbH
..... B14a**

Dorfstrasse 7
D-83404 AINRING GERMANY
 www.poessl-mobile.de

RAPIDO GROUP SKANDINAVIA..... C3b

Smidsrovn 45
3120 NOTTEROY NORWAY
 puh. +47 480 57 977
 fax +47 331 83 466
 www.rapido.no

RASKONE OY E2

Postintaival 5 a
00240 HELSINKI
 puh. 010 2320 100
 www.raskone.fi

Maan paras huoltokorjaamo nyt myös matkailuautoille. Meiltä saat luotettavaa ja ammattitaitoista palvelua. Palvelemme asiakkaitamme 22 paikkakunnalla Suomessa. Laajan merkkikoulutusohjelmamme kautta henkilökuntamme hallitsee pakettiautojen valamerkit. Huollamme ja korjaamme kaikenikäiset autot merkistä riippumatta, ja uusien autojen valmistajan antama takuu säilyy. Annamme myös omalle työllemme sekä käyttämillemme alkuperäisvaraosille takuun.

REIMO REISEMOBIL-CENTER GmbH . B5b

Boschring 10
D-63329 EGELSBACH GERMANY
 puh. 0400 534 984
 fax +49 6103 400 577
 www.reimo.com
 jmoisanen@reimo.com

SANTANDER CONSUMER FINANCE OY D4

Hermannin Rantatie 10
00580 HELSINKI
 puh. (09) 8564 5100
 fax (09) 8564 5101
 www.santander.fi

SEKEL OY AB C1c

PL 37
10601 TAMMISAARI
 puh. 020 712 9650
 fax (019) 241 1279
 www.sekel.fi
 TOI-BLETT SANITEETTITIVISTETABLETTI joka mullisti markkinat. Biogronin tuote on täysin biologinen. Helppo annostella, aine lisää hajoamisprosessia. Pitkäkestoinen hyvä tuoksu, vesiliukoinen pakkaus.

SF-CARAVAN LAHDEN SEUTU RY..... C1d

Venlantie 13
15540 VILLÄHDE
 puh. 044 550 4330

SF-CARAVAN MATKAILUAUTOILIJAT RY C6

Ellipsipolku 2 c 36
02210 ESPOO
 raimo.mylymaki@ramikro.fi

SOLIFERPOLAR OY B13

Vetokuja 2
01610 VANTAA
 puh. 040 162 4870
 www.soliferpolar.com
 jarkko.kinnunen@solifer.com

SUOMEN ARDINO OY B10b

Lapinniemenranta 16 A 12
33180 TAMPERE
 puh. 0400 805 951

SUOMEN TELTATEHDAS OY U5

Sotkankatu 18 A 22
33230 TAMPERE
 puh. 010 219 6500
 www.telttatehdas.fi
 info@telttatehdas.fi
 Suojatelttojen valmistus.

SUOMEN VAUNUOSA OY B1d

Asentajantie 8
01800 KLAUKKALA
 puh. 010 423 8460
 www.suomenvaunuosa.fi

SVENSKA TÄLT I DOROTEA AB..... B8a

Box 18, Timmervägen 15
S-91721 DOROTEA SWEDEN
 puh. +46 942 513 14
 fax +46 942 109 53
 www.svenskatalt.se
 info@svenskatalt.se

T.E.C. CARAVAN GmbH Co.KG.....E5

Nukkeruusunkuja 3 C 52
00990 HELSINKI
 puh. 010 239 6700
 fax (09) 586 5053
 www.tec-caravan.com

* Uusi Long Life Technologie -korirakenne takaa ainutlaatuisen suojan matkailuautollesi: Kestävä lasikuitukatto, alumiiniset sivuseinät, luja polyuretaanirunko, kosteudenkestävä XPS-foam-eriste, vahva lasikuitupohja. Saksalaisen valmistajan LMC:n tehtaalla valmistetut AdvanTEC ja RoTEC -matkailuautot aktiiviseen vapaa-aikaan. Tervetuloa tutustumaan osastollemme Lahti Hallissa.

TC VEHICLE OY..... B5a

PL 133, Tiilenlyöjänkuja 6
01721 VANTAA
 puh. (09) 849 4050
 fax (09) 821 339
 www.touringcars.eu
 veijo.tiinen@touringcars.eu
 Touring Cars on Pohjois-Euroopan suurin matkailuauto-omienjärjestäjä. Tule ja vuokraa auto meiltä. Tutustu osastolamme sijoitustuottojärjestelmäämme ja laita matkailuauto tuottamaan. Meiltä myös uudet ja käytetyt matkailuautot. Nähdään osastolamme!

Mukana osastolla:

Touring Cars Finland Oy
 PL 133 (Tiilenlyöjänkuja 6)
 01721 Vantaa
 puh. (09) 849 4050
 fax (09) 821 339
 www.touringcars.eu
 info@touringcars.eu

Touring Cars on Pohjois-Euroopan suurin matkailuautolomienjärjestäjä. Tule ja vuokraa auto meiltä. Tutustu osastolamme sijoitustuottojärjestelmäämme ja laita matkailuauto tuottamaan. Meiltä myös uudet ja käytetyt matkailuautot. Nähdään osastolamme!

TILAUSMYNTI KJELLMAN OYE1

Uittamontie 3 D
00940 HELSINKI
 puh. 0400 211 306
 Natoliima, Luxusmatto ja Ihmematto.

TROCITO OY FINLAND..... U4

Linnatie 1
04600 MÄNTSÄLÄ
 puh. 0400 300 316
 www.trocito.fi

Matkailuautojen ja -vaunujen matot. Maahantuomme ja valmistamme matot kaikenmerkkisiin autoihin ja vaunuihin mittatilaustyönä. Mattotehdas "kuorma-autossa," joten voimme tehdä matot paikanpäällä asiakkaan luona tai liikkeen toimipaikassa. Ajanvaraus 0400 300 316.

VALLILAN TAKOMO OY.....B1e

Arinatie 5
00370 HELSINKI
 puh. (09) 561 7880
 fax (09) 5617 8816
 www.vallilantakomo.fi

teemu.punkka@vallilantakomo.fi
 Vallilan Takomo tarjoaa jousien muutos- ja vahvistustyöt matkailuautojen ajo- ja matkustusmukavuuden parantamiseksi. Tuotevalikoimaan kuuluvat lehti- ja ilmajousiratkaisut. Tervetuloa tutustumaan osastollemme!

Lahden Messut
 www.lahdenmessut.fi

caravan

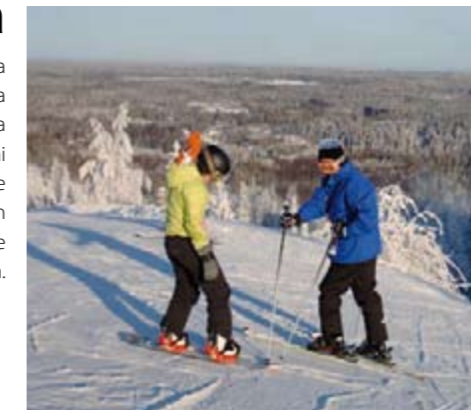
Caravan 6/2012
 ilmestyy viikolla 45

Koeajossa

Caravan-lehdellä on nyt koeajettavana täysin uudistettu Arto.

Kotimaassa

Valtaosa talvella liikkuvista karavaanareista harrastaa hiihtoa tai laskettelua. Kerromme mitä uutta Suomen hiihtokeskuksilla on tälle talvelle tarjota.

Talvi-ohjeita

Talvi koettelee monin tavoin matkailuajoneuvoja. Kertaamme taas tärkeimmät ohjeet siitä, miten talvesta selviää kunnialla.

Maailmalla

Oslo on myöhäissyksylläkin yllättävän mielenkiintoinen kaupunki. On museoitu ja muuta nähtävää. Karavaanarillekin löytyy leiripaikkoja.

CARAVAN 2012

Lahden Messukeskus 14. - 16.9.2012

Tervetuloa Suomen laajimpaan CARAVAN-MESSUTAPAHTUMAAN uudistuneeseen Lahden Messukeskukseen!

Valloittava

Uusi Dethleffs-vaunumallisto

Miksi Sinäkään tyytyisit vähempään?

Ajattele järkevästi ja erotu joukosta. Nauti vapaa-ajasta huippumukavassa, kestävässä, lämpimässä ja arvonsa säilyttävässä uudessa Camper-, Nomad- tai Beduin-vaunussa.

Kaareva muotoilu, tasokas vakiovarustelu ja harkitut yksityiskohdat osoittavat, että tähän on panostettu. Anna tyylin puhutella ja kauniiden sisätilojen toivottaa sinut ja ystäväsi tervetulleeksi.

Uuden sukupolven DETHLEFFS-VAUNU.
Lahden CARAVAN-MESSUILLA 14.-16.9.

www.dethleffs.fi

Dethleffs
Perheesi ystävä